Τῷ ἀξιοτίμῳ καὶ λογίῳ Κυρίῳ Γεωργίῳ Θ. Κανδηλάπτῃ.— † ὁ Ἀλεξ. Γερβ.

† ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΓΕΡΒΑΣΙΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ... ΠΕΥΚΩΝ
ΠΕΥΚΑ ... ΠΟΛΗΣ
Τ.Κ. 68100 Τηλ. 61-405
... 1922

ΑΝΤΙΧΙΛΙΑΣΤΙΚΑ

ΗΤΟΙ

ΑΙ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΧΙΛΙΑΣΤΙΚΑΙ ΔΟΞΑΣΙΑΙ

ΚΑΙ ΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΑΛΛΑΙ ΚΑΚΟΔΟΞΙΑΙ Ι. Φ. ΡΩΔΕΡΦΟΡΔ

ΑΝΑΛΥΟΜΕΝΑΙ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΕΥΑΖΟΜΕΝΑΙ

Βιβλιοθήκη Γεωργίου Θ. Κανδηλάπτου-Κάνιους διδασκάλου-δημοσιογράφου ἐξ Ἀργυρουπόλεως τοῦ Πόντου. Ἀλεξ/πολις 27-7-49
Κανδηλάπτης
Κάνιος

«Τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία Γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται»
(Β Πέτρ. 1,20).—

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΙ
1931

ΤΥΠΟΙΣ: ΑΔΕΛΦΩΝ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ

= γ' =

« ΠΟΛΛΟΙ ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ,
« Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι προεφη-
« τεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια
« ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις
« πολλὰς ἐποιήσαμεν; Καὶ τότε ὁμολογήσω
« αὐτοῖς, Ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχω-
« ρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν
« (Ματθ. 7, 22—23).—

« ΤΟΥΤΟ δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέ-
« ραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί. Ἔσονται
« γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀ-
« λαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν
« ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, ἄστοργοι,
« ἄσπονδοι, διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι,
« ἀφιλάγαθοι, προδόται, προπετεῖς, τετυ-
« φωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι,
« ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύ-
« ναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι (Β' Τιμοθ. 3, 1-
« —4).—

ΠΕΥΚΩΝ
ΠΟΛΗΣ
Τ.Κ. 68100 Τηλ. 61-405

= δ' =

« ΕΝ ΔΕ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί,
« ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη,
« καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. Οὐ βραδύνει
« ὁ Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὥς τινες βραδυ-
« τῆτα ἡγοῦνται· ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς
« μὴ βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι, ἀλλὰ
« πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. Ἥξει δὲ
« ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτί, ἐν
« ᾗ οἱ οὐρανοὶ ροιζηδὸν παρελεύσονται, στοι-
« χεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσονται, καὶ γῆ καὶ
« τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται. Τούτων οὖν
« πάντων λυομένων, ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν
« ὑμᾶς ἐν ἁγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις
« προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρου-
« σίαν τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ
« πυρούμενοι λυθήσονται, καὶ στοιχεῖα καυ-
« σούμενα τήκεται; Καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ
« γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ
« προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ
« (Β' Πέτρ. 3, 8—13).—

ΤΗι

ΓΕΡΑΡΑι ΧΟΡΕΙΑι

ΤΩΝ ΑΓΙΩΤΑΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ

ΚΑΙ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ

ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Η ΒΙΒΛΟΣ ΗΔΕ

ΕΥΛΑΒΩΣ ΑΝΑΤΕΘΕΙΤΑΙ

« *ΤΟ ΛΟΙΠΟΝ ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε*
« *ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.*
« *Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς*
« *τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθο-*
« *δείας τοῦ διαβόλου· ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν*
« *ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς*
« *τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς*
« *κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος*
« *τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας*
« *ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε*
« *τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε*
« *ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅ-*
« *παντα κατεργασάμενοι στῆναι. Στῆτε οὖν*
« *περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀλη-*
« *θείᾳ καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δι-*
« *καιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας*
« *ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης.*
« *Ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς*
« *πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη*
« *τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι καὶ*
« *τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε,*
« *καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὅ ἐστι*
« *ῥῆμα Θεοῦ (Ἐφεσ. 6, 10—17).—*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΟΤΕ τὸ πρῶτον ἠκούετο περὶ τοῦ ἐξ Ἀμερικῆς προερχομένου Χιλιασμοῦ, ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ Μεγάλου Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου ἰδίᾳ καὶ ἑξῆς, ἐνομίζετο ὅτι προὔκειτο περὶ ἁπλῆς Χιλιαστικῆς δοξασίας καὶ διδασκαλίας παρεμφεροῦς πρὸς τὴν τῆς Β' καὶ Γ' μεταχριστιανικῆς ἑκατονταετηρίδος.—

Ἀλλ' ἐξ ἀφορμῆς δοθείσης καὶ σχετικῆς ἐπερωτήσεως τοῦ Δικαστοῦ ἐκ τῶν πρωτοδικῶν Ἕβρου κ. Γεωργίου Κασίμη, ἐπιληφθέντες τῆς ἀναδιφήσεως καὶ μελέτης εἰδικῶν Ἔργων καὶ Συγγραφῶν τοῦ Δικαστοῦ ἐπίσης καὶ Ἀμερικανοῦ κυρίου Ἰωσὴφ Φ. Ρώδερφορδ, πρωτεύοντος κήρυκος καὶ συγγραφέως τῶν Χιλιαστικῶν βιβλίων, μετὰ τὸν ἐπίσης πρώτης γραμμῆς κήρυκα καὶ ποιμένα Ἀμερικανὸν Κάρολον Ρῶσσελλ, ἐπείσθημεν καὶ κατεπλάγημεν ὅτι πρόκειται ἀκριβῶς ὡσεὶ περὶ πολύποδός τινος θαλασσίου τέρατος καὶ ὡς ἄλλης αὐτόχρημα Λερναίας Ὕδρας, πολυκεφάλου καὶ πολυμεροῦς, ἑπομένως δὲ καὶ δυσκαταβλήτου καὶ δυσκαταγωνίστου, Ἡρακλείου ὄντως ἐπιδεομένης ἰσχύος τε καὶ ἀντοχῆς.—

Ὅσαι αἱρέσεις καὶ κακοδοξίαι παρήλασαν ὁμοῦ ἐν τῇ Ἀρχαιότητι καὶ ἄλλαι τινὲς ἐπιπροσθέτως νεωτερίζουσαι, ὑπὸ ἄγαν ἐλεύθερον καὶ αὐθαίρετον πολλαχοῦ καὶ ἀντι-Γραφικὸν πλεισταχοῦ Ὀρθολογιστικὸν πνεῦμα καὶ φρόνημα ἐν παντελεῖ σχεδὸν ἀγνοίᾳ καὶ ἀγνωσίᾳ τῶν ἱστορικῶν καὶ αὐθεντικῶν πληροφοριῶν καὶ μέτρων τῆς ἀρχαίας καὶ κατ' Ἀνατολὰς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, προβάλλονται καὶ προκηρύσσονται εἰς γλώσσας πολλὰς καὶ ἀντίτυπα

μέχρις ἑκατομμυρίων καὶ ἐν τύπῳ λίαν καλαισθητικῷ καὶ εὐώνῳ καὶ εὐχρήστῳ, ὡς αἱ μόναι καὶ μοναδικαὶ Χριστιανικαὶ 'Αλήθειαι, ἐξαγόμεναι δῆθεν καὶ προσποριζόμεναι ὑπ' αὐτῶν τῶν Γραφῶν, σπουδαζομένων καὶ μελετωμένων ὑπὸ Διεθνοῦς Συλλόγου Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς, καὶ ἡγουμένου τοῦ κυρίου Ἰωσὴφ Φ. Ρώδερφορδ, ἀνδρὸς κατὰ τὴν βιβλιολογίαν αὐτῶν, **εὐρείας ἐγκυκλοπαιδικῆς μαθήσεως καὶ ἀγχινοίας**.—

Συνεπῶς ἐδέησε καὶ ἐκρίθη παρ' ἡμῶν, ἵνα, μετὰ μελέτην διεξοδικὴν καὶ ἐπισταμένην ὡς δυνατὸν τεσσάρων κατ' ἐξοχὴν βιβλίων τοῦ κυρίου Ρώδερφορδ, ἐκ σελίδων ἑκάστου ὡσεὶ τετρακοσίων, προέλθωμεν εἰς ἀπάντησίν τινα ἐπίσης λεπτομερῆ ὡς ἥρμοζε καὶ μεμελετημένην, ἀναδιφήσαντες εἰς βάθος καὶ Γραφὰς 'Αγίας καὶ ἕτερα σχετικὰ διαπρεπῶν παρ' ἡμῖν 'Επιστημόνων καὶ Καθηγητῶν συγγράμματα.—

Οὕτως ἄνευ ἀξιώσεων πρωτοβαθμίου ἐπιτυχίας καὶ εὐστοχίας, ζήλῳ δὲ ὑπὲρ τῆς πατρῴας Εὐαγγελικῆς ἀληθείας καὶ εὐσεβείας φλέγοντι στομωθέντες, μεθ' ἱκανὴν τετράμηνον σχεδὸν ἐπασχόλησιν καὶ παρὰ τὰς συχνὰς καὶ διαρκεῖς ἀπασχολίας τῶν ὑπηρεσιακῶν καθηκόντων καὶ ὑποχρεώσεων ἀπετολμήσαμεν νὰ παρουσιάσωμεν, πρὸ τῆς Μητρὸς 'Αγίας 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας ἡμῶν, τὸ πόρισμα τῶν πνευματικῶν ἡμῶν πόνων καὶ ἀγώνων καὶ γνώσεων, φρονοῦντες ὅτι προσκομίζομεν πρὸ τῆς ἀνωτάτης κρίσεως καὶ εὐλογίας Αὐτῆς, μίαν ὁπωσδήποτε ἀρκετὰ σοβαρὰν καὶ ἀρτίαν ὡς ἐγχωρῇ μελέτην περὶ τῶν ἐξ 'Αμερικῆς προβαλλομένων πολυπληθῶν Χιλιαστικῶν βιβλίων καὶ συγγραφῶν, τιθεμένων εἰς κυκλοφορίαν εὐρυτάτην ἐπὶ τῷ σκοπῷ καὶ μόνῳ, ὅπως καταπολεμουμένου τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου καὶ μονομερῶς καὶ καθόλου, ὑποκατασταθῇ οὗτος καὶ διανοίξῃ τὴν ὁδὸν ἐλευθέραν εἰς τὰς νεωτεριστικὰς ταύτας καὶ εὐκόλους καὶ θυμοτερπεῖς Χιλιαστικὰς δοξασίας καὶ κακοδοξίας ἐν γένει τῶν 'Αμερικανῶν Γραφοσπουδαστῶν Ρῶσσελλ, Ρώδερφορδ καὶ Σιας.—

Μίαν δὲ παράκλησιν ὑποβάλλομεν φιλικὴν τῷ εὐμενεῖ ἀναγνώστῃ, ἵνα μὴ οὗτος προκρίνῃ σπουδῇ, ἐπιβάλῃ δὲ εἰς ἑαυτὸν τὴν συνέχισιν τοῦ ἔργου μέχρι τέλους, ὅπως ἐκ τῆς ἀντιλήψεως τοῦ ὅλου κατατοπισθῇ εὐρύτερον καὶ μορφώσῃ τὴν γνώμην ἑδραιοτέραν καὶ πληρεστέραν ἐπὶ τοῦ πολυθορύβου ὄντως ἐξ Ἀμερικῆς Χιλιαστικοῦ ζητήματος, διότι καὶ τὸ μετὰ χεῖρας πόνημα ἡμῶν τοῦτο βαίνει ἀκριβῶς ἁπλουστευόμενον μὲν καὶ βραχυνόμενον τὸ κατ᾿ ἀρχάς, συνθετικώτερον δὲ καὶ ἐκτενέστερον μορφοῦται μετὰ ταῦτα.—

Δὲν ἀμφιβάλλομεν τέλος, ἐπιτέμνοντες ἐνταῦθα τὸν λόγον ὅτι, ἡ λιτὴ καὶ ἀπέριττος ἡμῶν ἐργασία καὶ φιλοπονία αὕτη, θέλει χρησιμεύσῃ καὶ ἐν καιρῷ, ὡς πρόχειρόν τι σπούδασμα καὶ καθοδήγημα, καὶ τῇ μελλούσῃ Προσυνόδῳ τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας,-Ἣν, ἀλώβητον καὶ σῴαν, τηροίη Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν καὶ ἡμῶν, καὶ ἀπαρασάλευτον καὶ ἀμετακίνητον, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, Ἀμήν.—

3—6—931

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως

ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ

ΒΙΒΛΙΑ ΧΙΛΙΑΣΤΙΚΑ

ΜΕΛΕΤΗΘΕΝΤΑ

1.— ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ.— Ἔργον τοῦ Ἰωσὴφ Φ. Ρώδερφορδ, ἔκδοσις ἐξ 1.110.000, Ἔτους 1927, Brooklyn, New York, U. S. A. Σελίδες 399 —

2.— ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΣ.— Ἔργον τοῦ αὐτοῦ, Μετάφρασις ἐκ τῆς ἐκ 2.768.000 Ἀγγλικῆς Ἐκδόσεως, Ἔτους 1926, Brooklyn, New York, U. S. A. Σελίδες 372.—

3.— ΚΑΤΑΛΛΑΓΗ.— Ἔργον ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ, Ἔκδοσις 1.280.000 ἀντίτυπα, Ἔτους 1928, Brooklyn, New York, U. S. A. Σελίδες 362.—

4.— Η ΚΙΘΑΡΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.— Ἔργον ὡσαύτως τοῦ αὐτοῦ, Ἔκδοσις 1.972.000, Ἔτους 1922 Brooklyn, New York, U. S. A. Σελίδες 431.—

5.— ΑΔΗΣ Σελίδες 53.— ΠΟΥ ΕΙΝΕ ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ; Σελίδες 57.— Η ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ, Σελίδες 59.— Φυλλάδια τρία τῆς αὐτῆς προελεύσεως.—

ΒΙΒΛΙΑ ΕΠΙΒΟΗΘΗΤΙΚΑ

1.— Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη κατὰ τοὺς ἑβδομήκοντα Lipsiac, 1908.—
2.— Τῆς Καινῆς Διαθήκης ἅπαντα, Ἀθῆναι καὶ Κωνσταντινούπολις, 1899.—
3.— Novi Testamenti Graeci Ταμεῖον, London.—
4.— Lexicon Manuale in Libros Novi Testamenti C. G. Bretschneider, Lipsiae, 1840.—
5.— Πηδάλιον τῆς τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησίας, Ἀθῆναι, 1886.—
6.— Τὸ Μέγα Ὡρολόγιον, Κωνσταντινούπολις, 1900.—
7.— Eusebii Caesariensis Opera, Vol. IV, Lipsiac, 1890, Historiae Ecclesiasticae, Libri I — X,—
8.— Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία τρίτομος, Α. Διομήδους Κυριακοῦ, Ἀθῆναι, 1897 — 1898.—
9.— Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία τετράτομος, Μητροπολίτου Διδυμοτείχου, νῦν Ἡρακλείας, Φιλαρέτου Βαφείδου, Κωνσταντινούπολις καὶ Ἀλεξάνδρεια, 1884 — 1928.—
10.— Ἐγχειρίδιον Δογματικῆς Θεολογίας Μακαρίου Μόσχας, Μετάφρασις ἀρχιμ. Νεοφύτου Παγίδα, Ἀθῆναι, 1882.—
11.— Δογματικὴ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, Χρήστου Ἀνδρούτσου Ἀθῆναι, 1907.—
12.— Συμβολικὴ ἐξ ἐπόψεως Ὀρθοδόξου, Χρήστου Ἀνδρούτσου, Ἀθῆναι, 1930.—
13.— Οἱ Χιλιασταί, Φ. Τσαπραλῆ, Ἀθῆναι, 1931.—
14.— Ὁ Χιλιασμός, Παν. Ν. Τρεμπέλα, Ἀθῆναι, 1928.—
15.— Λεξικὸν τῶν Ἁγίων Γραφῶν, Γ. Κωνσταντίνου Ἀθῆναι, 1888.—

1.	Προεισαγωγικὰ ῥητά	Σελ.	γ΄
2.	Περικοπὴ Ἀποστόλου Πέτρου	»	δ΄
3.	Ἀφιέρωσις Βιβλίου	»	ε΄
4.	Περικοπὴ Ἀποστόλου Παύλου	»	ς΄
5.	Πρόλογος Βιβλίου	»	ζ΄
6.	Βιβλία Χιλιαστικὰ μελετηθέντα	»	ι΄
7.	Βιβλία Ἐπιβοηθητικά	»	ια΄
8.	Περιεχόμενα Προλογικά	»	ιβ΄

ΑΝΤΙΧΙΛΙΑΣΤΙΚΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ
ΓΡΑΦΕΙΣΑ ΑΡΧΙΚΩΣ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΣΙΜΗ

ΠΡΩΤΟΔΙΚΟΥ ΕΒΡΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.—

§ 1.— ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΝΤΑΙ τὰ δόγματα (ἤτοι τὰ περὶ Τρισυποστάτου τῆς Θεότητος, τὸ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐκ τοῦ Πατρὸς κλπ.), αἱ διατάξεις (ἤτοι αἱ πράξεις τῶν Συνόδων κλπ.), καὶ τὰ ἔθιμα (ἤτοι τὰ περὶ τῆς Λατρείας καὶ Ἱεροτελεστιῶν κρατοῦντα) τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας (ἄρθρα 16 τοῦΣυντάγματος καὶ 17 Ν. περὶ ἐξυβρίσεων)— καὶ κατὰ ποῖον τρόπον προσβάλλονται τὰ Δόγματα ἢ αἱ διατάξεις ἢ τὰ Ἔθιμα τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας;—

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

§ 2.— Ὁ Ι. Φ. Ρώδερφορδ δὲν γράφει Συστηματικὴν Δογματικήν, ἀλλ' ἑρμηνεύει αὐθαιρέτωςτὰς Γραφάς.—

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ τῶν Χιλιαστικῶν βιβλίων: «Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ» (1922), «Ἀπελευθέρωσις» (1926), «Δημιουργία» (1927), «Καταλλαγὴ» (1928), Ἰωσὴφ Φ. Ρώδερφορδ (J. F. Rutherford),

δὲν συνέγραψεν Ἱερὰν Κατήχησιν ἢ Δογματικὴν Θεολογίαν Συστηματικήν, ὥστε νὰ καταφαίνωνται ἀμέσως αἱ Διδασκαλίαι αὐτοῦ εἴτε ὀρθαὶ καὶ ὑγιαίνουσαι, εἴτε κακόδοξοι καὶ αἱρετικαί.—

Ὁ συγγραφεύς, μελετητὴς οὐχὶ τυχαῖος τῶν Ἁγίων Γραφῶν, Παλαιᾶς τε καὶ Καινῆς Διαθήκης, ἐκθέτει κατ' ἰδίαν ἀποκλειστικῶς ἀντίληψιν καὶ κρίσιν, ποῦ μὲν συνεπέστερον, ποῦ δὲ αὐθαιρέτως, τὰ πορίσματα καὶ τὰς δοξασίας αὐτοῦ, μὴ συμπιπτούσας βασίμως καὶ θεμελιωδῶς πρὸς τὴν ἐπίσης Γραφικὴν Διδασκαλίαν τῆς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.—

---

§ 3.— Περὶ τοῦ Τρισυποστάτου τῆς Θεότητος, μὴ πρεσβευομένου παρ' αὐτοῦ, Περικοπαὶ ἐκ τῶν Βιβλίων αὐτοῦ ἑξ.—

1. «ΠΡΕΠΕΙ νὰ ὑπῆρξε καιρὸς καθ' ὃν ὁ μέγας Θεὸς ἦτο μόνος» (Δημιουργία, Σελ. 11).—

2. «Ὁ Θεὸς δὲν εἶνε πνευματικὸν πλάσμα, ἀλλ' εἶνε πνευματικὸν Ὄν. Ὁ Λόγος εἶνε πνευματικὸν πλάσμα, καὶ ἐπλάσθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου Πνεύματος Ἰεχωβᾶ. Ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς δημιουργίας του ἦτο μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἐνώπιόν του, καὶ πάντοτε ἡ τρυφή του. Συνεπῶς εἶνε ἐντελῶς σύμφωνον μὲ τὰς Γραφὰς νὰ λέγωμεν ὅτι ὁ Λόγος, ὅστις ἤδη εἶνε γνωστὸς ὡς Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ μέγας καὶ ἰσχυρὸς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἶνε πνευματικὸν ὂν καὶ τὸ πρῶτον πλάσμα πάσης τῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ» (Δημιουργία, Σελ. 15).—

3. «Μετὰ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὴν γῆν....

Ἡ ζωὴ ἢ ὕπαρξίς του, ὁμοῦ μετὰ τοῦ δικαιώματος ταύτης, μετεφέρθη ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν· ἀπεκυήθη εἰς τὴν μήτραν τῆς Μαρίας διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Ἰεχωβᾶ, καθὼς προεῖπεν ὁ προφήτης ὅτι Παρθένος ἤθελε συλλάβῃ καὶ γεννήσῃ (Ἡσ. 7, 14). Οὗτος δὲν ἐδημιουργήθη, ἀλλ' ἦτο ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ (Ἰωάν. 3, 16). Ὁ Ἰησοῦς ἐγεννήθη ὡς καὶ τὰ ἄλλα παιδία, ἀλλ' ἡ γέννησίς του ἦτο τελεία, διότι ἡ ὕπαρξίς του καὶ τὸ δικαίωμα ταύτης προήρχοντο ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ Ἰεχωβᾶ» (Δημιουργία, Σελ. 218 καὶ 219).—

4. «Οὗτος (ὁ Λόγος) ἦν ἡ πρώτη καὶ ἄμεσος δημιουργία τοῦ Θεοῦ. Μετὰ ταῦτα οὗτος ἦτο ὁ δρῶν ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἰεχωβᾶ ἐν τῇ δημιουργίᾳ ἁπάντων τῶν δημιουργημάτων. Ἐν πλήρει ὑπακοῇ πρὸς τὸν Παντοκράτορα Θεὸν ἡ ζωή του ἤδη μετεφέρθη ἐκ τοῦ οὐρανίου εἰς τὸ ἀνθρώπινον ἐπίπεδον. Ὁ Λόγος ἐγένετο σὰρξ καὶ ἐσκήνωσε μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ἵνα δυνηθῇ καὶ ἄρῃ τὰς ἁμαρτίας τοῦ Κόσμου» (Ἰωάν. 1, 1—29)—(Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 123).—

5. «Ὑπάρχει εἷς καὶ μόνος Θεός, ὁ Δημιουργὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ ὁ Δοτὴρ τῆς πνοῆς εἰς πάντα τὰ πλάσματα. Ὁ Ἰησοῦς εἶνε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ μέγας ἐκτελεστὴς ἀξιωματοῦχος αὐτοῦ ἐν τῇ δημιουργίᾳ τοῦ σχεδίου του. Τὸ ἅγιον πνεῦμα εἶνε ἡ ἀόρατος δύναμις τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν οὗτος δίδει εἰς πάντας τοὺς ὄντας ἐν ἁρμονίᾳ μετ' αὐτοῦ, εἰς οὓς ἀνατίθεται ὅπως ἐκτελέσουν ἔργον τι ἐν τῷ ὀνόματί

του» (Καταλλαγή, Σελ. 109).—

6. «Ὁ Κλῆρος διδάσκει ὅτι τὸ ἅγιον πνεῦμα εἶνε τὸ τρίτον πρόσωπον τοῦ τριφυοῦς Θεοῦ. Ἡ κοινῶς ἀποδεδεγμένη σκέψις εἶνε ὅτι τὸ πνεῦμα εἶνε πνευματικὸν ὄν. Ἡ λέξις πνεῦμα εἶνε ἐκ τῆς ἰδίας ρίζης ἥτις σημαίνει, ἄνεμον, ἀναπνοὴν ἢ αὔραν. Ἡ ἀληθὴς αὐτοῦ σημασία εἶνε ἀόρατος δύναμις. Τὸ πνεῦμα Κυρίου τοῦ Θεοῦ εἶνε ἀόρατον εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ εἶνε ἰσχυρόν. Λίαν προσηκόντως καλεῖται ἅγιον πνεῦμα, διότι πᾶσα δύναμις ἐκπορευομένη ἐκ τοῦ Θεοῦ εἶνε ἁγία. Τὸ ἅγιον πνεῦμα δὲν εἶνε πρόσωπον ἢ ὕπαρξις καὶ οὐδὲν ἐδάφιον ὑπάρχει εἰς τὰς Γραφὰς τὸ ὁποῖον νὰ ἐξουσιοδοτῇ τοιοῦτόν τι συμπέρασμα»(Καταλλαγή, Σελ. 121).—

---

§ 4.— Περὶ τῆς Ἐκκλησίας ὡς παραπλανηθείσης ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, Περικοπαὶ πέντε.—

1. «ΨΕΥΔΕΙΣ διδασκαλίαι ἀκωλύτως εἰσήχθησαν καὶ ἀντικατέστησαν τὴν ἀλήθειαν. Μεταξὺ τούτων ἦσαν καὶ εἶνε εἰσέτι αἱ διδασκαλίαι περὶ Τριάδος, ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, αἰωνίων βασάνων τῶν ἁμαρτωλῶν, τοῦ θείου δικαιώματος τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ θείου δικαιώματος τῶν βασιλέων ὅπως ἄρχωσι. Προϊόντος τοῦ χρόνου ἡ Μαρία, ἡ μήτηρ τοῦ παιδίου Ἰησοῦ, ἐθεοποιήθη· ὁ δὲ λαὸς ἐκλήθη ἵνα ἀπονείμῃ αὐτῇ λατρείαν ὡς τῇ μητρὶ τοῦ Θεοῦ. Ὁ σκοπὸς τοῦ Σατανᾶ ἐν πᾶσι τούτοις, βεβαίως, ἦτο ὅπως ἀποστρέψῃ τὰς διανοίας τῶν ἀνθρώπων μακρὰν τοῦ Ἰεχωβᾶ. Σταυροπήγια ἐποιήθησαν, καὶ

ἡ λατρεία τῶν ἀνθρώπων ἐστράφη πρὸς ταῦτα μᾶλλον ἀντὶ νὰ λατρεύσωσι τὸν Κύριον Ἰεχωβᾶ καὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν. Κομβολόγια προσευχῆς, ἡγιασμένον ὕδωρ, καὶ παρόμοια ἄλλα ἐτέθησαν εἰς χρῆσιν, καὶ χρησιμοποιοῦνται εἰσέτι, πρὸς ἀποτύφλωσιν τῶν ἀνθρώπων. Βαθμιαίως πανούργως καὶ ὑπούλως ὁ Διάβολος, μέσῳ προθύμων ὀργάνων, διέφθειρε τοὺς ὁμολογοῦντας ἑαυτοὺς εἶναι Χριστιανούς. Ἡ Ρώμη ἦν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἡ μεγάλη παγκόσμιος δύναμις, ἧς τινος ὁ Σατανᾶς ἦτο ὁ Θεός (Β' Κορ. 4, 3-4). Ἦν κατὰ τὴν τετάρτην ἑκατονταετηρίδα ὁπότε ἡ μεγάλη αὕτη δύναμις υἱοθέτησε τὸν Χριστιανισμόν ὡς θρησκείαν τοῦ κράτους» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 203).—

2. «Ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀπωλέσθη συνεπείᾳ τῆς ἀνιέρου συμμαχίας μετὰ τῆς πολιτείας. Ὁ Χριστιανισμὸς κατέστη εἰδωλολατρεία, τελετουργία, βραχίων τῆς πολιτείας, ἀνωφελὴς φιλοσοφία, δεισιδαιμονία, τυπικισμὸς» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 208).—

3. «Ὁ Θεὸς ἐγνώριζεν ὅτι τὰ Ἐκκλησιαστικὰ συστήματα, Καθολικόν, Διαμαρτυρόμενον καὶ Ὀρθόδοξον, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ θὰ παρεπλανῶντο ὑπὸ τοῦ Διαβόλου καὶ θὰ ἐχρησιμοποιοῦντο χάριν τῶν προθέσεών του, ὡς μέρος τῆς ὀργανώσεώς του. Μέσῳ τοῦ προφήτου αὐτοῦ Ἱερεμίου λέγει: « Ἐγὼ δὲ ἐφύτευσά σε ἄμπελον καρποφόρον πᾶσαν ἀληθινήν, πῶς ἐστράφης εἰς πονηρίαν ἡ ἄμπελος ἡ ἀλλοτρία;» κλ.—Ὁ συγγραφεὺς ποιεῖται χρῆσιν Μεταφράσεως τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης οὐχὶ

τῶν Ο'— Ἱερεμ. 2, 21-25—(Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 210).—

4. Οἱ Ἐκκλησιαστικοί, τουτέστι: πάπαι, καρδινάλιοι, ἐπίσκοποι, αἰδεσιμώτατοι καὶ διδάκτορες τῆς θεολογίας, ἠξίωσαν τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα καὶ ἐξουσίαν ὅπως ἑρμηνεύσωσι τὰς Γραφάς, καὶ ἀλαζονικῶς ἀρνοῦνται τὸ δικαίωμα εἰς πάντα ἄλλον ὅπως διακηρύξῃ τὸ Εὐαγγέλιον παρεκτὸς ἐὰν ὁ τοιοῦτος εἶνε ἐξουσιοδοτημένος ὑπ' αὐτῶν. Ἔθεσαν κατὰ μέρος τὰς ἁγνὰς διδασκαλίας τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπετέλεσαν οὗτοι μέσῳ τῶν διαφόρων αὐτῶν ὀργανώσεων τὰς πηγὰς τῶν διδασκαλιῶν, ἃς ἐξαπέστειλαν ὡς ποταμόν, ἀξιοῦντες ὅτι αὗται εἰσὶ ζωοδότης πηγὴ πρὸς ἀγαθὸν τῆς ἀνθρωπότητος, ἐνῷ τῇ ἀληθείᾳ καὶ ἐν τῇ πραγματικότητι ὑπῆρξαν ἄγγελμα ἀπάτης καὶ δόλου καὶ ρεῦμα ἀσθενειῶν καὶ θανάτου. Διὰ τῶν ψευδῶν καὶ ἀπατηλῶν τούτων διδασκαλιῶν οἱ ἄνθρωποι παρέμειναν τυφλοὶ ὡς πρὸς τὰς προθέσεις τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ σχέδιον τῆς σωτηρίας ἀπέμεινεν κεκρυμμένον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν των» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 214).—

5. «Αἱ Γραφαὶ διδάσκουσι ὅτι ὁ Ἰεχωβᾶ εἶνε ὁ Θεός, ἡ Ἀρχικὴ μεγάλη Αἰτία· καὶ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ μονογενὴς αὐτοῦ Υἱός, εἶνε ὁ Λυτρωτὴς τῆς ἀνθρωπότητος, Οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ διδάσκουσι τὸ ἀντιΓραφικὸν καὶ βλάσφημον διὰ τὸν Θεὸν δόγμα τῆς Τριάδος» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 216).—

§ 5.— Ἐνέργειαι Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς καὶ Κληρικῶν περὶ ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, Περικοπαὶ τρεῖς.—

1. «ΤΗΝ 26ην Ἰουλίου 1924, πλῆθος Χριστιανῶν οἵτινες ἔχουσιν ἀποχωρίση ἑαυτοὺς ἐξ ὅλων τῶν ἀποχρώσεων, καὶ οἵτινες ἔχουσι καθορίση τὴν θέσιν των παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Κυρίου, ἐξέδωκαν προκήρυξιν ὑπὸ μορφὴν καταγγελίας ἐναντίον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν στοιχείων, ὡς ἀποτελούντων μέρος τῆς ὀργανώσεως τοῦ Διαβόλου. Ἡ καταγγελία αὕτη ἐκθέτει τοσοῦτον σαφῶς τὴν ἀλήθειαν ὅσον ἀφορᾷ τὴν κατάστασιν, πρὸ τῶν διανοιῶν τῶν ἀνθρώπων ὥστε παρατίθεται ὧδε ὡς ἔχει: Ἡμεῖς οἱ Διεθνεῖς Σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς, συνελθόντες ἐν Γενικῇ Συνελεύσει, διακηρύττομεν τὴν ἀπεριόριστον πίστιν ἡμῶν εἰς τὸν Χριστόν, τὸν ἤδη παρόντα ἐν τῇ γῇ καὶ ἐγκαθιδρύοντα τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ταύτην»...... (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 218).—

2· «Καθίσταται λίαν προφανὲς ὅτι ὁ προφήτης Δανιήλ, λαλῶν περὶ τοῦ «λίθου τοῦ ἀποκοπέντος ἄνευ χειρῶν», ἀναφέρεται εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Ἔθνους ἢ Κυβερνήσεως. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ Παγκοσμίου πολέμου ἐν ἔτει 1918 τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συστήματα, ἰδίᾳ οἱ πρόκριτοι τοῦ Ποιμνίου οἵτινες προσεποιοῦντο ὅτι ἐπίστευον καὶ ἠκολούθουν τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐφωδιάσθησαν μὲ ἀφθόνους Γραφικὰς ἀποδείξεις, ὅτι ὁ Κύριος ἦτο παρών, ὅτι ὁ αἰὼν ἐτελείωσεν, ὅτι ὁ χρόνος διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ εἶχεν ἔλθῃ.- Πράγ-

ματι δέ. μετὰ τὴν πάροδον ὀλίγου χρόνου ἀπὸ τῆς καταλήψεως τῆς Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων, δέκα διακεκριμένοι Κληρικοὶ συνῆλθον εἰς τὴν πόλιν τοῦ Λονδίνου καὶ ἐξέδωκαν τὴν ἑπομένην προκήρυξιν, διακηρύσσοντες» .... (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 251).—

3. «Ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς ὑποθέσεως ταύτης εἶνε ὅτι αὐτοὶ οὗτοι οἱ ὑπογράψαντες τὴν προκήρυξιν μετὰ ταῦτα ἀπεκήρυξαν ταύτην καὶ ἠρνήθησαν τὰς ἀποδείξεις αἵτινες ἀποδεικνύουσιν ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς δευτέρας ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 252).—

---

§ 6 — Διεκτραγῴδησις περὶ βιαίας στρατολογίας Χριστιανῶν ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, Περικοπὴ μία.—

1. ΔΙΑΡΚΟΥΝΤΟΣ τοῦ παγκοσμίου πολέμου ἀπὸ τοῦ 1914 ἕως τοῦ 1918, ταπεινοὶ Χριστιανοὶ διαμένοντες ἐν Γερμανίᾳ ὑπεβλήθησαν εἰς παντὸς εἴδους διώξεις καὶ κακώσεις, ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησαν νὰ ἀθετήσωσι τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ: ΟΥ ΦΟΝΕΥΣΕΙΣ. Ἐν Ἀγγλίᾳ, Καναδᾷ, καὶ Ἀμερικῇ, παρόμοιοι ἀκόλουθοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀνηλεῶς ἐδάρησαν, ἐρρίφθησαν εἰς τὰς φυλακάς, ἐπειδὴ ἠρνήθησαν νὰ ἀναλάβωσιν ὅπλα ἐναντίον τῶν πλησίον των καὶ νὰ ἐκχύσωσιν αἷμα ἀθῶον» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 228).—

---

§ 7.— Θεολογικαὶ ἀπόψεις καὶ ἀντιλήψεις Ι. Φ. Ρώδερφορδ ἕτεραι, Περικοπαὶ πέντε.—

1. «Ο ΘΕΟΣ εἶνε ὄνομα ἀποδιδόμενον εἰς τὸν Παντοδύναμον καὶ αὐθύπαρκτον τὸν Ἰεχωβᾶ. Πολλάκις δὲ ἀποδίδεται καὶ εἰς ἄλλους ἐπίσης ἰσχυρούς· ἐνῷ τὸ ὄνομα Ἰεχωβᾶ ἀναφέρεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν μέγαν αἰώνιον Θεόν. Ὁ Λόγος ἦν Θεός, τ. ἔ. ἰσχυρός. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς (μέ) τὸν Θεόν. Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν». Ὁ Λόγος ὅθεν ἦν ὁ μέγας δρῶν πράκτωρ κατὰ τὴν δημιουργίαν πάντων τῶν δημιουργηθέντων κτισμάτων» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 29).—

2. «Ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς ἐθανατώθη ἐν σαρκί, ἀνέστη δὲ θεία ὑπόστασις(Α' Πέτρ. 3, 18). Ὁ Θεὸς εἶχεν ὑποσχεθῇ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν θείαν φύσιν, παρέχων εἰς Αὐτὸν ἐν ταὐτῷ, τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν ὅπως ἔχῃ σύμφυτον ζωήν. Μόνον αἱ θεῖαι ὑποστάσεις ἢ ὑπάρξεις κέκτηνται ζωὴν ἐν ἑαυταῖς καὶ οὐδενὸς ἔχουσι ἀνάγκην ὅπως διατηρῶσι τὴν ζωήν. Ὁ Κύριος ἡμῶν διεκήρυξεν ὅτι «ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτω καὶ τῷ Υἱῷ ζωὴν ἔδωκεν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ (Ἰωάν. 5, 26)— οὐχὶ ἀκριβολογία—. Ὁπότε ἦτο ἐπὶ γῆς, ἦτο ἄνθρωπος. Ἀλλ' ὅταν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν ἦν χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως τοῦ Πατρὸς Θεοῦ»(Ἑβρ. 1. 3-4)— (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 185).—

3. «Ὡς ἄνθρωπος ὁ Ἰησοῦς ἦν ἁγνός, καθαρός, ἄμεμπτος, ἅγιος. Κατὰ τὸ τριακοστὸν τῆς ἡλικίας Αὐτοῦ ἔτος ἐδικαιοῦτο, κατὰ τὸν νόμον νὰ

γείνῃ ἱερεύς· τότε δὲ καὶ καθιέρωσεν ἑαυτόν, καὶ ταὐτοχρόνως ἐβαπτίσθη καὶ ἀπεκυήθη εἰς θείαν φύσιν· συνεπῶς ἀπὸ θείας ἀπόψεως ἐγένετο νέον κτίσμα. Ὡς νέον δὲ κτίσμα ἐτελειώθη, ἐγένετο τέλειος, ἐξ ὅσων ἔπαθεν (Ἑβρ. 5, 8)»— (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 318).—

4. «(Ὁ Σατανᾶς) ἔπεισε τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς ἀντιπροσώπους του, οἵτινες παρουσιάσθησαν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου, νὰ διδάξωσι τοὺς λαοὺς ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὅτε εὑρίσκετο ἐπὶ τῆς γῆς ἦτο Θεὸς καὶ οὐχὶ ἄνθρωπος· καὶ ὅτι ἀπέθανεν ὡς θεῖον ὄν. Ἕκαστον λογικευόμενον ἄτομον δύναται νὰ κατίδῃ ὅτι ἐὰν ὁ Θεὸς ἀπῄτει τοιοῦτόν τι, ἕπεται ὅτι ὁ Θεὸς ἤθελεν εἶσθαι ἄδικος. Ὁ σφαλερὸς οὗτος συλλογισμὸς ἀπεμάκρυνεν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὸν Κύριον καὶ ἀπὸ τὸν Λόγον του» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 156).—

5. «Εἷς ἄνθρωπος δύναται ν' ἀπολυτρώσῃ ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπίνην οἰκογένειαν, ὅπως ὁ Ἀπόστολος ἐκθέτει τοῦτο ἐν τῇ πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῇ του (5, 18-19)— (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 157).—

---

§ 8.— Συμπέρασμα ὅτι ὁ Ἰ Φ. Ρώδερφορδ ἀρνεῖται καταφανῶς τὰ Δόγματα τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἰδίᾳ τὸ θεμελιῶδες Δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος.—

ΑΥΤΑΙ αἱ ὀλίγαι ἐκ τῶν πολλῶν περικοπαὶ καὶ παραπομπαὶ εἰς τὰ ὑπὸ κρίσιν κυριώτερα ἔργα τοῦ συγγραφέως τῶν Χιλιαστικῶν Βιβλίων κυρίου Ρώδερφορδ,— συμπράτοντος καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ

τμήματος Διεθνοῦς Συλλόγου Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς, Λομβάρδου, 51, Ἀθῆναι— εἶνε, φρονοῦμεν, ὡς ἐν κατόπτρῳ, ἀρκεταὶ νὰ καταδείξωσι κατὰ τὸν πλέον αὐθεντικώτερον τρόπον, ὅτι ὅ τε Διδάσκαλος καὶ ὁ Σύλλογος ὡς ἄνω, οὐ μόνον διδάσκουσιν ἀσύμφωνα καὶ ἀντίθετα πρὸς τὰ Δόγματα τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἀρνοῦνται τὸ θεμελιῶδες Δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος, αὐθαιρέτως ἑρμηνεύοντες τὰ σχετικὰ Εὐαγγελικὰ χωρία, ὡς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθμούς, § 3, 1. 2. 3. 4. 5. 6.— § 5, 1.— § 7, 1. 2. 3. 4. 5.— αὐτολεξεὶ ἐν περικοπαῖς παρεθέσαμεν, τὸν μονογενῆ Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ὡς πρωτόπλασμα χαρακτηρίζοντες καὶ κατώτερον ἑπομένως τοῦ Θεοῦ Πατρός, τοῦ δὲ Ἁγίου Πνεύματος παντελῶς τὴν Θεϊκὴν ὑπόστασιν ἀγνοοῦντες καὶ μόνον ὡς δύναμιν πνευματικὴν τοῦ Θεοῦ ἀναγνωρίζοντες.—

Οὕτω δέ, τοῦ θεμελιώδους Δόγματος περὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος ἤτοι τῆς Ἑνιαίας μὲν Φύσεως καὶ Οὐσίας τῆς Θεότητος, Τριαδικότητος δὲ καὶ Ὁμοτιμίας τῶν Ὑποστάσεων Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος, πιπτούσης καὶ μὴ σεβομένης, συμπίπτει καὶ ἀναιρεῖται ὁλόκληρον τὸ Χριστιανικὸν Οἰκοδόμημα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ τῆς Εὐσεβείας τῆς Εὐαγγελικῆς Κήρυγμα, μυρία δ' ἕπονται ἐκ τοιαύτης παρερμηνείας παραδοξολογήματα καὶ ἀνακόλουθα, ἄρδην ἀνατρέποντα τὸ Κείμενον Αἰωνόβιον Εὐαγγελικὸν καὶ Ἐκκλησιαστικὸν Καθεστώς, ἄνευ χειραγωγούσης Ἱερᾶς Παραδόσεως, ἄνευ Ἀποφάσεων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἄνευ ἀνακεκηρυγμένων

Συμβόλων καὶ ἄνευ καθιερωμένης ἐπισήμου Λατρείας.—

---

§ 9.— Ἀλλὰ τὰ Θαύματα καὶ ἡ Κυριαρχικὴ Διδασκαλία τοῦ Κυρίου τεκμαίρονται τὴν Θεότητα οὐ μόνον τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου, ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὡς καὶ τὴν τοῦ Πατρὸς Θεοῦ.—

ΑΛΛ' ΟΥΧΙ μόνον ἡ ἀναγραφὴ τῶν διαφόρων Θαυμάτων ἐν τοῖς Ἱεροῖς Εὐαγγελίοις Ματθαίου, Μάρκου καὶ Λουκᾶ, τεκμηριοῦσιν αὐτὴν τὴν Θείαν Ὑπόστασιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ κατὰ Ἰωάννην Ἅγιον Εὐαγγέλιον ὁλοκληρωτικῶς καὶ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους συμμαρτυρεῖ καὶ διὰ τοῦ λεγομένου Εὐαγγελίου τῆς Διαθήκης (Κεφ. 13, 31-38. 14, 1-31. 15, 1-27. 16, 1-33. 17, 1-26), καθὼς καὶ διὰ τῶν προηγουμένων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους συζητήσεων καὶ διδασκαλιῶν, ὅτι ὁ λαλῶν λαλεῖ **Κυριαρχικῶς καὶ ὡς ἐξουσίαν ἔχων** καὶ μὲ ἄποψιν ὑπερτέραν καὶ εὐρυτάτην, οὐχὶ δ' ἁπλῶς ὡς ἄνθρωπος τέλειος καὶ ἅγιος, περιωρισμένου κατὰ συνέπειαν κύρους καὶ αὐθεντίας.—

«Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, εἰμὴ δι' ἐμοῦ. Εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν Πατέρα μου ἐγνώκειτε ἄν· καὶ ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑωράκατε αὐτόν.. **Ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακε τὸν Πατέρα...** Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρί, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι;» (Ἰωάν. 14, 6-10).—

Ὁμοίως καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

ὁ Κύριος ρητῶς μαρτύρεται οὐχὶ περὶ ἁπλῆς δυνάμεως, ἀλλ' ὡς περὶ προσώπου ὁμοτίμου, Θείας Ὑποστάσεως, ἐν οἷς λέγει: «Ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ὃ πέμψει ὁ Πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, **ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα**, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν» (Ἰωάν. 14, 26-27).—

Κατάδηλος δὲ καὶ ἄλλοθεν ἡ Ὁμοτιμία καὶ ἡ Τριαδικότης τῆς Θεότητος ρητῶς καὶ ἐκπεφασμένως: «Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν (Ματθ 28, 19-20).—« Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.» (Β' Κορ. 13,13).—

---

§ 10.—Συνεπῶς ὁ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ καὶ οἱ περὶ αὐτὸν Σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς, ὡς αὐθαιρέτως καὶ κακῶς ἑρμηνεύοντες τὰς Γραφάς, ἐκπίπτουσι τῆς Εὐαγγελικῆς Ἀληθείας καὶ Ἀκριβείας, καὶ ὡς κακόδοξοι ἀποκηρυκτέοι ὑπό τε τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας, καὶ ἐξαφανιστέα τὰ Συγγράμματα αὐτῶν.—

ΣΥΝΕΠΩΣ λοιπὸν ὁ κύριος Ρώδερφορδ καὶ οἱ περὶ αὐτὸν Σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς παρουσιάζονται καὶ κακοὶ ἑρμηνευταὶ τῶν Γραφῶν, οὐχὶ μό-

νον αὐθαίρετοι εἰκοτολόγοι, ἐν ταὐτῷ δὲ καὶ ἀναιρέται καὶ ἀνατροπεῖς αὐτῶν τῶν θεμελιωδῶν βάσεων τοῦ Χριστιανικοῦ Κηρύγματος, μὴ δογματίζοντες Θεὸν Πατέρα Ἀληθινόν, Θεὸν Υἱὸν καὶ Λόγον Ἀληθινόν, Θεὸν Παράκλητον Ἅγιον Πνεῦμα Ἀληθινόν, ἤτοι Τριάδα Θεότητος ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον.—

Καὶ ὡς τοιοῦτοι ἐκπίπτουσι τῆς Εὐαγγελικῆς Ἀληθείας καὶ Ἀκριβείας καὶ κακῶς λέγονται Σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς καὶ Χριστιανοί, ὡς **ἀνθρωποΧριστιανοὶ** μᾶλλον ἐλεγχόμενοι καὶ αὐθαιρέτως καὶ αὐταρέσκως μονοθεΐζοντες.—

Καὶ ὡς κακοδόξους, φρονοῦμεν, ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ Ἐκκλησία ἵνα καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ ἀποκηρύξῃ τοῦ ἱεροῦ Χριστιανικοῦ περιβόλου, ἔστω καὶ κατ' εὐρυτέραν ἐκδοχὴν καὶ τοῖς Διαμαρτυρομένοις λεγομένοις οἰκείαν περὶ Ἐκκλησίας καὶ Γραφικῆς Ἑρμηνείας ἰδιότυπον ἀντίληψιν.—

Ἑπομένως καὶ τὸ Κράτος αὐτὸ τὸ Ἑλληνικόν, συμφώνως καὶ τῷ ἰδίῳ ἄρθρῳ τοῦ Συντάγματος, δικαιοῦται νὰ θεωρήσῃ ὡς ἐπιβούλους καὶ ἐχθροὺς καὶ νομίμως νὰ καταδιώξῃ, ἐξαφανίζον ὁλοκληρωτικῶς τὰ πολυώνυμα αὐτῶν Συγγράμματα καὶ Φυλλάδια, ὡς ἀντορθόδοξα καὶἀποπλανητικά.—

ΕΡΩΤΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.—

§ 1.— ΜΗΠΩΣ διὰ τῶν διδασκομένων ἐν τοῖς ἄνω Βιβλίοις προσβάλλονται ἄλλα θρησκεύματα γνωστὰ καὶ προστατευόμενα ὑπὸ τοῦ Συντάγματος;—

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.—

§ 2.— Ἄλλα θρησκεύματα οὐδὲ κἂν ἀναφέρονται. Μοναδικὸς δὲ καὶ κυριώδης στόχος τῶν Χιλιαστῶν εἶνε, τοῦτο μὲν νὰ παραστήσωσι τὰ Χριστιανικὰ Συστήματα ὡς κυριαρχούμενα ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, τοῦτο δὲ νὰ ὑποστηρίξωσι τὴν δευτέραν ἔλευσιν τοῦ Κυρίου ὡς ἐγκόσμιον Βασιλείαν, χρονολογοῦντες μάλιστα αὐτὴν ἀπὸ τοῦ 1874, ἐποχῆς κατ' ἐξοχὴν ἐνάρξεως τῶν νεωτέρων ἀνακαλύψεων καὶ ἐφευρέσεων.—

ΤΑ ΑΛΛΑ θρησκεύματα, Ἰουδαϊσμός, Μωαμεθανισμός οὐδὲ κἂν ἀναφέρονται καὶ ὑπ' ὄψιν λαμβάνονται, καὶ μάλιστα ὁ τελευταῖος.—

Ὁ κυριώδης στόχος τῶν λεγομένων Χιλιαστῶν εἶνε ἡ διαστροφὴ τῆς ἀληθείας, ἡ κατάδειξις ὅτι τὰ Χριστιανικὰ Συστήματα, Καθολικόν, Διαματυρόμενον καὶ Ὀρθόδοξον, ἄγονται καὶ ὁδηγοῦνται κυριαρχούμενα ὑπὸ τοῦ Διαβόλου, τοῦ Σατανᾶ, (ὅρα Ἐρωτήμ. πρώτου § 4, 1.2.3.4.5.).—

Περὶ δὲ τὸ ζήτημα τοῦτο εὐρύτατα ἐπασχολούμενοι οἱ ἡμέτεροι καλοθεληταί, μόνην ἰδεολογίαν ὀνειρεύονται καὶ ὑποστηρίζουσι, τὴν τῆς δευτέρας ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου καὶ ἐγκοσμίου αὐτοῦ Βασιλείας μετὰ δικαιοσύνης καὶ εἰρήνης, ἄνευ πο-

λέμων καὶ ἐπιστρατεύσεων, χρονολογοῦντες μάλιστα αὐτὴν ἀπὸ τοῦ 1874, ἐποχῆς κατ᾿ἐξοχὴν ἐνάρξεως τῶν Κοινωνικῶν καὶ Ἐπιστημονικῶν ἀνακαλύψεων καὶ εὐκολιῶν τῆς κατὰ κόσμον ζωῆς.—

§ 3.— Σχετικαὶ περικοπαὶ ἐκ τῶν Βιβλίων αὐτῶν, πλὴν τῶν τοῦ Ἐρωτήματος Πρώτου ὑπ᾿ ἀριθ. § 4, 1. 2. 3. 4. 5. καὶ ἕτεραι τοιαῦται δέκα, ἀναφερόμεναι ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τὸ ἀμφιμερὲς θέμα τῆς § 2 Ἐρωτήματος Δευτέρου.—

1. ΤΟ ΑΛΗΘΕΣ μεγαλεῖον ἔγκειται εἰς τὸ ἀγαθοποιεῖν τοὺς ἄλλους. Τὸ ἀληθὲς δὲ μεγαλεῖον μεγεθύνεται καὶ ἐξαίρεται ἐν τῷ Ἰησοῦ. Αὐτὸς ὑπῆρξεν ὁ πλέον ἀληθὴς φίλος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 144)—

2. «Ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ εἶνε ὁ μέγας ἄξων τῆς ἀληθείας, ὁ ἄξων τῆς θείας τῶν πραγμάτων διατάξεως, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἀκτινοβολοῦσιν αἱ ἐλπίδες τῶν ἀνθρώπων» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ 158).—

3. «Ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι εἴς τινα μέλλοντα χρόνον ἤθελεν ἔλθῃ ἰσχυρός τις, ὅστις ἤθελεν ἱδρύσῃ βασιλείαν δικαιοσύνης, ἔχων πλήρη ἐξουσίαν καὶ πλῆρες δικαίωμα νὰ ἐνεργήσῃ οὕτως» (Ἰεζεκ. 21, 25-27) (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 241).—

4. «Διότι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἠγέρθη ἐκ τοῦ τάφου οὐχὶ ἀνθρωπίνη ἀλλὰ πνευματικὴ ὕπαρξις, μὲ θείαν φύσιν ἢ ὀργανισμόν. Ἡ φύσις ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ σώματος. Ὁ Κύριος ἤδη κέκτηται ἔνδοξον σῶμα, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς τῶν

ἀνθρώπων εἶδεν, οὔτε δύναται νὰ ἴδῃ καὶ ζήσῃ» — (Α΄ Τιμόθ. 6, 15-16) (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 247).—

5. «Δὲν πρέπει ὅθεν νὰ ἀπεκδεχώμεθα ὅτι ἡ δευτέρα ἔλευσις τοῦ Κυρίου ἡμῶν θέλει εἶσθαι μὲ σῶμα ὁρατὸν εἰς τοὺς ἀνθρωπίνους ὀφθαλμούς, ἀλλὰ δέον νὰ προσδοκῶμεν ὅτι θέλει εἶσθαι παρὼν ἐξασκῶν τὴν ἑαυτοῦ ἐξουσίαν κατὰ τὸν ἑαυτοῦ κυρίαρχον τρόπον» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 249).—

6. «Ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς ἀνατροπῆς τοῦ Σεδεκίου (606 π. Χ.) καὶ τῆς ἱδρύσεως τῆς ἐθνικῆς ὑπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορα κοσμοκρατορίας, αἱ ὀργανώσεις τῶν κοσμικῶν δυνάμεων ἢ Κρατῶν, ὁρίζονται ἐν ταῖς Γραφαῖς ὑπὸ τοῦ Προφήτου τοῦ Θεοῦ ὡς θηρία. Ὁ Προφήτης Δανιὴλ περιγράφει εἰς Κεφ. 7, 7-8, ἓν τέταρτον θηρίον τρομερὸν καὶ καταπληκτικόν. Τὸ τρομερὸν αὐτὸ θηρίον ἦν τύπος Κράτους ἢ Κυβερνήσεως ἀποτελουμένης ἐκ τριῶν στοιχείων ἢ συστατικῶν μερῶν, τουτέστιν ἐκ τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος πολιτικῶν, μεγάλων οἰκονομολόγων, καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἀρχηγῶν. Ἡ Σατανικὴ δὲ ὀργάνωσις ἀπέβη οὕτως τρομερὰ καὶ καταπληκτικὴ ἀφ' ἧς ἡμέρας αἱ τρεῖς αὗται δυνάμεις ἡνώθησαν εἰς ἕν. Ἐκ τῆς ἀνιέρου ταύτης τριάδος βλέπομεν τὴν παπωσύνην. τὸ ἐκκλησιαστικὸν στοιχεῖον, ἐπικαθημένην, ἔφιππον, καὶ διευθύνουσαν τὸ πᾶν. Ἡ χρονολογία τῆς ἀρχῆς αὐτῆς ἦτο κατὰ τὴν ἀνατροπὴν τῆς Ὀστρογοτθικῆς μοναρχίας, ἥτις ἔλαβε χώραν τὸ 539 μ. Χ.» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 259).—

7. «Ἡ ἀποκατάστασις εἶναι τὸ μέγα ἀντικείμενον τοῦ θείου σχεδίου, ἀναφορικῶς πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 373).—

8. «Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην θέλει ὑπάρχει πλήρης ἐλευθερία εἰς τὸ ἐργάζεσθαι τὸ ὀρθὸν καὶ δίκαιον, διότι τὸ δίκαιον θὰ ἐνθαρρύνηται πάντοτε. Πᾶς τις θὰ εἶνε ἐλεύθερος νὰ πράττῃ καὶ ἐργάζηται πᾶν ἀγαθὸν καὶ δίκαιον ἔργον τὸ ὁποῖον δύναται. Ὑπὸ τὴν βασιλείαν τοῦ Μεσσίου δὲν θὰ ὑπάρχουσι ἄνθρωποι μυστικῶν ὑπηρεσιῶν, οὐδὲ νόμοι κατασκοπείας. Ἡ κατάστασις δ' αὕτη θὰ καταλήξῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐξωτερίκευσιν τῆς ὡραιότητος τοῦ χαρακτῆρος. Ἡ δικαιοσύνη θέλει ἐπικρατῇ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι θὰ καταστῶσι σοφοὶ εἰς τὰ ἀφορῶντα τὴν ἑαυτῶν εὐημερίαν καὶ εὐτυχίαν. Τὸ κινοῦν καὶ διευθύνον τὰς πράξεις καὶ ἐνεργείας αὐτῶν ἐλατήριον θέλει εἶσθαι ἡ ἀγάπη· πᾶσαι δὲ αἱ δυνάμεις αὐτῶν θέλουσιν ἐξασκεῖσθαι εἰς τὸ ἀγαθόν— (Ἀποκάλ. 21, 24-27) (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 403).—

9. «Αἱ Κυβερνήσεις τῆς γῆς, ἐκτὸς τοῦ Ἰσραήλ, τῆς ὀργανώσεως τοῦ Θεοῦ, ἀπετέλεσαν πάντοτε τὴν ὁρατὴν ὀργάνωσιν τοῦ Σατανᾶ. Ἀδιάφορον ἐὰν οἱ ἄνθρωποι δὲν ἠννόησαν τοῦτο» (Δημιουργία, Σελ. 339).—

10. «Κατὰ τὸ ἔτος 1874, τὸ ὁποῖον ὁρίζει τὴν χρονολογίαν τῆς δευτέρας παρουσίας τοῦ Κυρίου ἐδημιουργήθη ἡ πρώτη ἐργατικὴ ὀργάνωσις. Ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἐκείνου καὶ ἐφεξῆς ὑπῆρξεν θαυμασία

αὔξησις φωτός· αἱ δὲ ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις ὑπῆρξαν τὰ μάλιστα πολυπληθεῖς, ὥστε νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν αὐτὰς ἐνταῦθα. Ἀναφέρομεν ὅμως μερικὰς τούτων αἵτινες ἦλθον εἰς φῶς μετὰ τὸ 1874 ὡς ἀπόδειξιν τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης, ὡς ἑξῆς: Ἀριθμητικαὶ μηχαναί, ἀερόπλανα, ἀλουμίνιον, ἀντισηπτικὴ χειρουργική, τεχνηταὶ βαφαί, αὐτόματος συνδετήρ, αὐτοκίνητα, σύρμα ἀκιδωτόν, ποδήλατα, ἐξαεριστήρ, γνώμων ταμείου, κυτταρίνη, διαχωρισταὶ τοῦ ἀφρογάλακτος, ἄροτρα δίσκοι, ἠλεκτρικοὶ σιδηρόδρομοι, ἠλεκτρικὴ συγκόλλησις, ἀνυψωτῆρες, μηχάνημα μαγειρεύματος ἄνευ πυρός, πετρελαιομηχαναί, θεριστικαὶ μηχαναί, φωταέριον, ἠλεκτροκινητῆρες, λινοτυπικαὶ μηχαναί, μονοτυπικαὶ μηχαναί, κινηματογραφικαὶ μηχαναί, ἀποστείρωσις, ράδιον, σιδηροδρομικὰ σήματα, ἀκτῖνες Ρέμτγκεν, οὐρανοξύσται, ἄκαπνος πυρῖτις, ὑποβρύχια, ὑπόγειοι σιδηρόδρομοι, φωνογράφοι, τηλέφωνα, γραφομηχαναί, καθαρισταὶ διὰ τοῦ κενοῦ, ἀσύρματον τηλέφωνον, ἀσύρματος τηλέγραφος, καὶ τηλεοπτική» (Δημιουργία, Σελ. 345 καὶ 346). Τὰ αὐτὰ περίπου ἀναγράφονται καὶ ἐν τῇ Κιθάρᾳ τοῦ Θεοῦ, Σελ. 266 καὶ 267.— (*)

ΕΡΩΤΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

§ 1.— Αἱ διδασκαλίαι αἱ ἀναπτυσσόμεναι εἰς τὰ ὡς ἄνω Βιβλία ἀποτελοῦν αἵρεσιν τῆς Χριστιανικῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἢ ὄχι;—

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

§ 2.— Αἱ Χιλιαστικαὶ διδασκαλίαι ἀποτελοῦσιν αἵρεσιν οὐχὶ ἁπλῆν καὶ μερικὴν καὶ ἐπουσιώδη, ἀλλὰ καὶ πολυμερῆ καὶ σύνθετον καὶ οὐσιωδεστάτην, πρὸς δὲ τούτοις καὶ πόλεμον συνεπιστρατεύουσιν ἀπροκάλυπτον καὶ λυσσώδη κατά τε τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κλήρου ἰδίᾳ—

ΒΕΒΑΙΟΤΑΤΑ, καὶ οὐχὶ ἁπλῆν καὶ μερικὴν καὶ ἐπουσιώδη αἵρεσιν, ἀλλὰ καὶ πολυμερῆ καὶ πολυσύνθετον καὶ οὐσιωδεστάτην.—

Ἀφίνομεν ὅτι αἱ διδασκαλίαι τοῦ κυρίου Ρώδερφορδ καὶ τῶν Χιλιαστῶν ἐν γένει, ἀπομακρύνονται ἀπὸ τοῦ ἀνεγνωρισμένου Συμβόλου τῆς Ἁγίας τῶν Ὀρθοδόξων Πίστεως καὶ Ὁμολογίας, ἀφίνομεν ὅτι οὐδεμίαν ἔχουσι συνοχὴν καὶ ἑνότητα πρὸς τὴν ἀπ' αἰῶνος Ἱερὰν Παράδοσιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἀφίνομεν ὅτι αἱ πλεῖσται αὐτοῦ διδασκαλίαι, ἤδη καὶ ἄλλοτε παραδοξολογηθεῖσαι, κατεδικάσθησαν, ὡς ἄντικρυς κακοδοξίαι καὶ αἱρέσεις, ὑπὸ τῶν Ἁγίων καὶ Μεγάλων Οἰκουμενικῶν Συνόδων.—

Καὶ συγκεκριμένως κατεδικάσθησαν αὗται, ὡς Ἀρειανισμός,—κακοδοξία κατὰ τῆς ὁμοουσιότητος τοῦ Θεοῦ Υἱοῦ — ἐν τῇ Α΄ Οἰκουμενικῇ

Συνόδῳ, τῷ 325· ὡς Μακεδονιανισμός,— κακοδοξία κατὰ τῆς Θεότητος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος— ἐν τῇ Β′ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ τῷ 381· ὡς Νεστοριανισμός,— κακοδοξία κατὰ τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,— ἐν τῇ Γ′ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ τῷ 431· ὡς Μονοφυσιτισμός,— κακοδοξία κατὰ τῆς Ἑνιαίας Ὑποστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ἐν δύο Φύσεσι, Θείᾳ καὶ ἀνθρωπίνῃ, ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως, ἀχωρίστως, μετὰ τὴν Ἐνσάρκωσιν γνωριζομένης,— ἐν τῇ Δ′ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ τῷ 451.—

Πλὴν ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπροκάλυπτος καὶ λυσσώδης τοῦ κυρίου Ρώδερφορδ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κλήρου ἰδίᾳ πόλεμος, ὡς ὀργανώσεως τοῦ Σατανᾶ, καθιστῶσι, φρονοῦμεν, τοὺς περὶ αὐτὸν ὅλως ἀναπολογήτους καὶ πάντη ἀπροσπελάστους πρὸς τὴν ἀποκαλυφθεῖσαν καθαρὰν καὶ ἀπηκριβωμένην Εὐαγγελικὴν Ἀλήθειαν καὶ Εὐσέβειαν.—

---

§ 3.— Διαστροφεῖς καὶ κακοσπουδασταὶ τῶν Γραφῶν οἱ λεγόμενοι Σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς, ἀπελέγχονται τρανότατα οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν μνημονευθεισῶν ἐν Ἐρωτήματι Πρώτῳ καὶ Δευτέρῳ εἰδικῶν Περικοπῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἀκολούθων σχετικῶν ὀκτώ, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τῷ θέματι προσαναφερομένων.—

ΟΥΧΙ Ἑρμηνευταὶ καὶ Σπουδασταὶ τῆςΓραφῆς, ἀλλά κακοσπουδασταὶ καὶ διαστροφεῖς ἀπελέγχονται οἱ ἐξ Ἀμερικῆς Χιλιασταί, ἄνευ τῆς Θείας Χάριτος καὶ τῆς ἐπιπνοίας τοῦ Ἁγίου Πνεύμα-

τος, τῆς Μυστηριωδῶς λαμβανομένης, ἀποτολμῶντες νὰ ἐξηγήσωσι τὰς Γραφάς, καὶ θολεροὶ καὶ πεπλανημένοι αὐτοί, νὰ διακηρύξωσι κατὰ τρόπον στομφώδη καὶ Ἀμερικανικῆς γνησίας προελεύσεως, βατὰ εἰς αὐτοὺς καὶ κτητά, τὰ ἄβατα καὶ ἄδυτα τοῦ Παναγάθου καὶ Παντοκράτορος Θεοῦ Μυστήρια καὶ Ἐπαγγελίας, ἐξαιρέτως δὲ τὴν τοῦ Χριστοῦ Μεσσίου Βασιλείαν, ὑφιστῶσαν ἤδη καὶ ἐνεργουμένην ἀπὸ τοῦ 1874 ἐν τῷ Κόσμῳ, ὡς ἀκολούθως:—

1. «Ὅταν δὲ ἡ Ἐκκλησία συμπληρωθῇ, καὶ πάντα τὰ 144.000 μέλη θὰ εἶνε μετὰ τοῦ Κυρίου, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, «Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος· Ποῦ σου θάνατε τὸ νῖκος; Ποῦ σου θάνατε τὸ κέντρον;» - Α΄ Κορ. 15, 54-55 —οὐχὶ ἀκριβολογία— (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 343).—

2. «Αἱ Γραφαὶ δὲ τελειωτικῶς ἀποδεικνύουσιν (Ἡσ. 45, 12) ὅτι ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς τοῦ Θεοῦ ἦν ὅπως ὁ ἄνθρωπος ἔχῃ αἰωνίαν ἐπὶ γῆς κατοικίαν, ἐφ᾽ ὅσον θὰ παρέμεινεν ὑπήκοος εἰς τὸν Θεῖον Νόμον. Ἀλλ᾽ ὁ ἄνθρωπος ἁμαρτήσας, ἀπεξενώθη τοῦ δικαιώματος τοῦ ζῆν ἐπὶ τῆς γῆς· ὁ Ἰησοῦς δέ, ὁ τέλειος ἄνθρωπος ἐξαγοράσας διὰ τῆς μεγάλης αὐτοῦ θυσίας τὸ δικαίωμα τοῦτο διὰ τὸν ἄνθρωπον μέλλει ἐν μέλλοντι χρόνῳ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον οὗτος ἀπώλεσεν» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ. Σελ. 364).—

3. «Ἤδη εἰσερχόμεθα εἰς τὸν ὡρισμένον αὐτὸν καιρὸν καὶ τὸ ἄγγελμα τῆς Βασιλείας ἐξαγγέλ-

λεται, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἀκούσωσί τινες, καὶ ἀκούοντες ὠφεληθῶσι καὶ ζήσωσιν. Ἡ πλειονότης τοῦ ἀνθρωπίνου γένους κατεργάζονται ἀδικίαν. Τοῦτο δὲ κατὰ μέγα μέρος ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς τῶν ἀτελειῶν αὐτῶν. Καὶ καθὼς ὁ προφήτης διατυποῖ τὸ ζήτημα, ἕκαστος ἄνθρωπος συνελήφθη ἐν ἀνομίᾳ καὶ ἐγεννήθη ἐν ἁμαρτίᾳ (Ψαλμ. 50, 7). Πάντες περιστοιχίζονται ὑπὸ τοιούτων συνθηκῶν καὶ ἐπιδράσεων, αἵτινες παροτρύνουσιν αὐτοὺς εἰς τὸ ἀδικοπραγεῖν. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν δὲν ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ ἀντιστῶσιν εἰς τὸ κακόν. Κατὰ τὴν διάρκειαν ὅμως τῆς Βασιλείας τοῦ Μεσσίου τὸ κακὸν θὰ τιμωρῆται καὶ ἡ δικαιοσύνη θὰ ἀμείβηται· αἱ δὲ κακαὶ ἐπιδράσεις καὶ ἐπιρροαὶ θὰ περιορίζωνται καὶ καταπνίγωνται. Καὶ ἐκεῖνοι ἀκόμη οἵτινες εἶνε πονηροὶ καὶ ἀσεβεῖς, ἐπιστρέφοντες τότε ἐκ τῆς ἀδικίας εἰς τὴν δικαιοσύνην, θὰ ζῶσι καὶ δὲν θὰ ἀποθνήσκωσιν. Περὶ τούτου ὁ Θεὸς παρέχει θετικὴν διαβεβαίωσιν διὰ τοῦ Προφήτου Αὐτοῦ» —(Ἰεζεκ. 18, 27-28) (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 382).—

4. «Ἀτενίζοντες διὰ πίστεως μέσῳ τῶν διαδρόμων τοῦ ἤδη ἀρχομένου χιλιετοῦς αἰῶνος βλέπομεν ἱστάμενον εἰς τὸ ἀνώτερον αὐτῶν τέρμα ἓν τέλειον γένος ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων. Πᾶν ἴχνος κακίας, ἰδιοτελείας καὶ ἀδικίας ἔχει τελείως ἐκλείψῃ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χιλιετοῦς τοῦ Χριστοῦ Βασιλείας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ Διάβολος καὶ Σατανᾶς ἔχει περιορισθῇ, ἵνα μὴ ἀποπλανᾷ πλέον τὰ ἔθνη καὶ τοὺς λαοὺς κατὰ τὴν χιλιετῆ Βασιλείαν (Ἀπο-

κάλ. 20, 1-3). Λυθεὶς ἐπί τινα χρόνον κατὰ τὸ τέλος τῆς περιόδου ἐκείνης, καταβάλλει καὶ πάλιν προσπαθείας πρὸς ἀποπλάνησιν τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλ' αἱ προσπάθειαι αὐτοῦ τερματίζονται καὶ ὁ Σατανᾶς ἐξολοθρεύεται, διότι οὕτω ἀπεφάσισεν ὁ Θεὸς (Ἀποκάλ. 20, 7-10. Ἑβρ. 2, 14). Ὁ Ἀβραάμ, ὁ πατὴρ τῶν πιστῶν, καὶ οἱ τῆς αὐτῆς πιστότητος συνάδελφοι αὐτοῦ, οἵτινες, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Χριστοῦ - Κεφαλῆς τοῦ Σώματος - διηύθυνον καὶ διῴκουν τοὺς ἀνθρώπους καθ' ὅλην τὴν χιλιετῆ αὐτῶν δοκιμασίαν, ἔχουσι τελειώσῃ τὴν ἐπίγειον αὐτῶν σταδιοδρομίαν, καὶ ἀνυψωθῇ ἐπὶ ὑψηλοτέρου ἐπιπέδου ὡς πνευματικαὶ ὑπάρξεις. Ἐπιστρέψαντες καθ' ὅλην τὴν Βασιλείαν ἐκείνην πολλοὺς εἰς δικαιοσύνην, ἐκλάμπουσιν ἤδη ὡς ἀστέρες εἰς τοὺς αἰῶνας (Δανιὴλ 12, 3). Ἡ γῆ αὕτη ἔχει ἀχθῇ εἰς κατάστασιν Παραδείσου τῆς Ἐδέμ. Ἐν αὐτῇ δὲν ὑπάρχουσι πλέον ζιζάνια, τρίβολοι καὶ πονηραὶ ἄκανθαι. Εἶνε ὡραία τὴν θέαν, κατάλληλος κατοικία διὰ τελείους ἀνθρώπους. Πάντες οἱ ἄνδρες καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες ἔχουσι τελειωθῇ κατά τε τὸν σωματικὸν ὀργανισμόν τὴν διάνοιαν καὶ τὸν χαρακτῆρα, καὶ λόγοι χάριτος ἐξέρχονται ἐκ τῶν χειλέων αὐτῶν. Πᾶσα ἡ κτίσις τῆς γῆς διατελεῖ ἤδη ὑποτελὴς εἰς τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἡ κυρία καὶ πρωτίστη ἑκάστου χαρὰ εἶνε καὶ θὰ εἶνε νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὴν ἀτυχίαν τῶν ὁμοίων του καὶ νὰ δοξάζῃ τὸν Θεὸν καὶ τὸν Χριστόν» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 409 καὶ 410).—

5. «Ἡ ἐκπεφρασμένη πρόθεσις τοῦ Θεοῦ εἶνε

ὅπως καταστήσῃ τὸν ἄνθρωπον κυρίαρχον ἐπὶ πάσης τῆς γῆς (Ἠσ. 45, 12 καὶ 18). Ὁ πρῶτος κυρίαρχος τοῦ ἀνθρώπου, ὁ Ἑωσφόρος, ὅστις διέπραξε τὸ τρομερὸν ἔγκλημα τῆς προδοσίας ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, παρέπεισε τὸν ἄνθρωπον νὰ στραφῇ μακρὰν τοῦ Θεοῦ· καὶ τοιουτοτρόπως ὁ ἄνθρωπος ἀπώλεσε τὴνζωήν καὶ πάντα τὰ δικαιώματα τὰ ἀπορρέοντα ἐκ τῆς ζωῆς. Ὁ Ἑωσφόρος, ὅστις νῦν εἶνε Σατανᾶς καὶ Διάβολος, ἐσχημάτισε μεγάλην τινὰ ὀργάνωσιν ὅλως ἀτομικὴν διὰ νὰ διακρατήσῃ τὸν ἄνθρωπον ὑποχείριόν του καὶ νὰ στρέψῃ τὴν διάνοιαν αὐτοῦ μακρὰν τοῦ Ἰεχωβᾶ τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν σκοπὸν ἵνα δυνηθῇ καὶ τύχῃ τῆς προσκυνήσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ πρόθεσις καὶ τὸ σχέδιον τοῦ Θεοῦ εἶνε νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τῆς δυνάμεως καὶ ἐπιρροῆς τοῦ Σατανᾶ καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ αὐτὸν εἰς τὰς προγενεστέρας συνθήκας τῆς ζωῆς καὶ εὐλογίας τὰς μνημονευθείσας ἄχρι τοῦδε. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ Θεὸς προετοιμάζει μίαν κραταιὰν αὐτοκρατορίαν ἢ βασιλείαν, μὲ τὸν ἀγαπητὸν αὐτοῦ Υἱὸν ὡς Βασιλέα. Ἡ προδιάταξις ἡ γενομένη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἶνε ἵνα ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς συνεργασθῇ μετὰ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων χιλιάδων ἐκ τῶν πιστῶν ὀπαδῶν του οἵτινες θὰ ἀποτελέσωσι μέρος τῆς αὐτοκρατορίας του. Διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς αὐτοκρατορίας ταύτης ὁ Θεὸς δέν ἐξεδήλωσεν σπουδήν, ἀλλὰ μεγαλοπρεπῶς αἱ βουλαί του προοδεύουσιν ὡς πρὸς ταύτην, ὡς ἦτο ἀρεστὸν εἰς Αὐτὸν» (Ἀπελευ-

θέρωσις, Σελ 187 καὶ 188).—

6. «Ὡς χρησιμοποιεῖται ἐνταῦθα, ἡ Γέννησις τοῦ Ἔθνους, σημαίνει ὅτι ἡ νόμιμος ἐξουσία, ἡ κατέχουσα τὸ δικαίωμα τοῦ κυβερνᾶν ἤρχισεν λειτουργοῦσα· τουτέστιν, ἤρχισε βασιλεύουσα» (ἀπὸ τοῦ 1874, Σελ. 234) (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 235).—

7. «Πᾶσαι αἱ εὐλογίαι τῶν κτισμάτων ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ζωῆς. Αἱ εὐλογίαι παρεκτὸς τῆς ζωῆς εἰσιν, εἰρήνη, εὐημερία, ὑγεία, ἐλευθερία καὶ εὐτυχία. Ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος παρήκουσε τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, ὁ μέγας Δημιουργὸς ἀφήρεσεν ἀπ᾽ αὐτοῦ τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἐπὶ ταύτης δικαίωμα, καὶ τὰς εὐλογίας τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν ζωὴν» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 333).—

8. «Μέρος τῆς ἀρᾶς τῆς ἐκφερθείσης ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἦν ὅπως τρώγῃ τὸν ἄρτον μὲ τὸν ἱδρῶτα τοῦ προσώπου του. Ἀπὸ Ἐδὲμ μέχρι τοῦδε ὁ ἄνθρωπος ἠγωνίσθη μεταξὺ τῶν ἀκανθῶν καὶ τριβόλων καὶ ζιζανίων καὶ ἐμποδίων, ἐνῷ προσεπάθει νὰ προμηθευθῇ τροφὴν διὰ τὸν ἑαυτόν του καὶ τὴν οἰκογένειάν του. Ὁ Κύριος κατὰ τὸν ἴδιον αὐτοῦ τρόπον θὰ διδάξῃ τὸν ἄνθρωπον πῶς νὰ ἀποβάλῃ τὰ ζιζάνια καὶ τὰς ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ὥστε αἱ ἐσοδεῖαί του νὰ αὐξάνωνται καὶ καρποφορῶσιν ἐν ἀφθονίᾳ καὶ τοῦτο ἄνευ ἐπιπόνου προσπαθείας. «Καὶ ἀντὶ τῆς στοιβῆς ἀναβήσεται κυπάρισσος, ἀντὶ δὲ τῆς κονύζης ἀναβήσεται μυρσίνη» — (Ἡσ. 55,13). (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 335).—

ΕΡΩΤΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

§ 1. Ἐὰν τῷ ὄντι ἀποτελοῦσιν αἵρεσιν ποῦ κεῖνται αἱ αἱρετικαὶ δοξασίαι καὶ εἰς τὴν ἐπικράτησιν τίνων ἰδεῶν τείνουσιν; Ποίους ἀποκαλεῖ ἡ Ἐκκλησία μας Αἱρετικούς; Ποίους Σχισματικοὺς καὶ Ποίας Παρασυναγωγάς;...—

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

§ 2.— Ὁ Ἰ Φ. Ρώδερφορδ, καταφρονητὴς καὶ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως, νομίζει ὅτι ἐπιλύει ἰδίαις δυνάμεσιν ὅλα τὰ Θεολογικὰ καὶ Θρησκευτικὰ προβλήματα.—

ΕΛΕΧΘΗ καὶ ἀνεγράφη προηγουμένως (Ἐρώτημα Τρίτον, § 2), ὅτι αἱ διδασκαλίαι τοῦ κυρίου Ρώδερφορδ καὶ τῶν ἀκολούθων αὐτοῦ Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς, ἀποτελοῦσιν οὐχὶ ἁπλῆν καὶ μονομερῆ αἵρεσιν, ἀλλά, Λερναίαν Ὕδραν, τὸ δὴ λεγόμενον, καὶ μυριόπουν τινὰ αἵρεσιν καὶ κακοδοξίαν πολυσχιδῆ, κατὰ τὸ ρητόν, ἑνὸς ἀτόπου δοθέντος μυρία ἕπονται.—

Ὁ κύριος Ρώδερφορδ, καταφρονητὴς τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας ἀπ᾽ ἀρχαιοτάτων χρόνων, καὶ διὰ τῶν ἰδίων δυνάμεων καὶ γνώσεων καὶ τῆς Γραφικῆς μελέτης καὶ ἐμπειρίας, ἐμπεποτισμένος ἄλλως τε ὑπὸ τῆς κακῶς ἐννοουμένης θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ ὀρθολογισμοῦ, νομίζει ὅτι ἐπιλύει ὡς διὰ μηχανῆς ὅλα τὰ Θεολογικὰ καὶ Θρησκευτικὰ προβλήματα.—

Οὗτος ὡς ἀπὸ Καθέδρας Ὑπάτης Ἀκαδη-

μίας καὶ ὡς Ἀμερικανικοῦ ἔμπλεως τύφου καὶ οἰήσεως καὶ ἀλαζονείας, φθέγγεται καὶ θεσπίζει καὶ ἀποφαίνεται, παρασυρόμενος οὐ μόνον ὑπὸ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὸν ἐκτάκτου ὁμολογουμένως εὐφραδείας καὶ δικαστικῆς ἰδιότητος καὶ εὐκαμψίας, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῆς μεγάλως φαίνεται ἐπιρροῆς τοῦ διδασκάλου καὶ κήρυκος Καρόλου Τ. Ρῶσσελλ, Ἀμερικανοῦ ἐπίσης († 1916), ὃν ἀποκαλεῖ, ὡς τὸν μέγιστον τῶν ἱεροκηρύκων τῶν νεωτέρων χρόνων καὶ ἐκλεκτὸν ποιμένα χιλίων διακοσίων Ἐκκλησιαστικῶν συναθροίσεων ταὐτοχρόνως, ἐπισυνάπτων ἀφηγηματικῶς σχετικὰ τὰ ἑξῆς:—

---

§ 3.— Ὁ Ἰ Φ. Ρώδερφορδ, ὑμνητὴς τοῦ προαποβιώσαντος († 1916) δεινοῦ κήρυκος καὶ ποιμένος Καρόλου Τ. Ρῶσσελλ.—

«ΟΥΤΟΣ (ὁ Ρῶσσελλ) ἐταξείδευσε, λέγει, ἀνὰ πᾶσαν σχεδὸν τὴν γῆν διακηρύττων τὸ ἄγγελμα τοῦ Θείου σχεδίου τῶν αἰώνων καὶ ἰδιαιτέρως ἐφιστῶν τὴν προσοχὴν τῶν Χριστιανῶν εἰς τὴν ἀλήθειαν τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου.— Μεταξὺ δὲ τῶν ἐτῶν 1881 καὶ 1904 συνέγραψε καὶ ἐδημοσίευσεν εἰς ἓξ τόμους, τὸ ὁποῖον καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἔχει μεταφρασθῇ ἀπαράμιλλον σύγγραμμα, ὑπὸ τὸν τίτλον **Γραφικαὶ Μελέται,** διὰ τοῦ ὁποίου παρέχεται πλήρης καὶ λεπτομερὴς ἔκθεσις καὶ ἐξήγησις τῶν διαφόρων χαρακτήρων τοῦ Θείου σχεδίου.— Τὰ Βιβλία ταῦτα ἔχουσι μεταφρασθῇ καὶ δημοσιευθῇ εἰς τριάκοντα περίπου γλώσσας, ἡ ὁλικὴ δὲ αὐτῶν κυκλοφορία ἔχει ὑπερβῇ ἤδη τὰ 11.000.000

ἀντίτυπα. Κατὰ τὸ 1917 δὲ ἐδημοσιεύθη καὶ ὁ ἕβδομος τόμος τῆς σειρᾶς τῶν Γραφικῶν Μελετῶν, ὑπὸ τόν τίτλον, **Τὸ τετελεσμένον Μυστήριον**, ὁ ὁποῖος ὡσαύτως ἔχει λίαν εὐρεῖαν κυκλοφορίαν. Τὰ Βιβλία ταῦτα εἶνε ἡ πρώτη εὐκρινὴς ἐξήγησις τοῦ Θείου σχεδίου, ἥτις ἔχει ποτὲ δημοσιευθῆ.... Αὐτὸς ὑπῆρξεν ὁ συγγραφεὺς **τοῦ Φωτοδράματος τῆς Δημιουργίας**· ὁ ἐπινοήσας δὲ τὴν ἀλληλουχίαν τῆς σειρᾶς τῶν φωτεινῶν εἰκόνων αἵτινες χρησιμοποιοῦνται εἰς τὸ ἐν λόγῳ Φωτόδραμα, καὶ διὰ τῶν ὁποίων παρέχεται σαφὴς σκιαγραφία τοῦ Θείου σχεδίου ἀπὸ τῆς δημιουργίας μέχρι τῶν καιρῶν τῆς ἀποκαταστάσεως. Ὁ ἴδιος ποιμὴν Ρῶσσελλ διωργάνωσεν ἐπίσης καὶ διηύθυνε Γραφεῖον Διαλέξεων, τὸ ὁποῖον ἐνησχόλησε μέγαν ἀριθμὸν Γραφικῶν ὁμιλητῶν, **οἱ ὁποῖοι περιῆλθον καὶ εἰσέτι περιέρχονται ἀνὰ σύμπαντα τὸν Κόσμον**, διακηρύττοντες τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ ἐν αὐτῷ Θεῖον Σχέδιον. Ἐπὶ μακρὰν περίοδον χρόνου τὰ κηρύγματα αὐτῶν ἐδημοσιεύοντο ἑβδομαδιαίως εἰς περισσοτέρας τῶν 2.000 ἐφημερίδων, ἀριθμουσῶν ὁλικὴν κυκλφορίαν 15.000.000 ἀναγνωστῶν. Ἐν συνόλῳ δὲ περὶ τὰς 4.000 διάφοροι ἐφημερίδες ἐδημοσίευον τὰ κηρύγματά του. Ἰδέαν δέ τινα περὶ τῆς ἐκτάσεως τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐκτελεσθέντος ἔργου δύναταί τις νὰ σχηματίσῃ ἐξ ὅσων ἡ Ἀμερικανικὴ ἐφημερὶς «The Continent» (Ἡ Ἤπειρος) ἔγραψε περὶ αὐτοῦ, ἡ ὁποία, σημειωτέον, δὲν διέκειτο φιλικῶς πρὸς αὐτόν:—

Τὰ συγγράμματα αὐτοῦ λέγεται ὅτι ἔχουσι

τὴν μεγαλυτέραν ἐφημεριδικὴν κυκλοφορίαν κατὰ πᾶσαν ἑβδομάδα, ἢ τὰ συγγράμματα οἱουδήποτε ἄλλου ζῶντος ἀνθρώπου· ἀναμφιβόλως δὲ πολὺ μεγαλυτέραν παρὰ τὴν ἡνωμένην ὁλικὴν κυκλοφορίαν τῶν συγγραμμάτων ὅλων τῶν ἐν τῇ Βορείῳ Ἀμερικῇ, ἱερέων καὶ ἱεροκηρύκων· μεγαλυτέραν ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ Arthur Brisbane, Norman Hapgood, George Horace, Lorimer, Dr Frank Crane, Frederick Haskins, καὶ δωδεκάδος ἄλλων ἐκ τῶν μάλα γνωστῶν δημοσιολόγων καὶ συγγραφέων τοῦ Συνδικάτου, ὁμοῦ λαμβανομένων»!! (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 271 καὶ 272).—

§ 4.— Ἀλλὰ καὶ παρ' ὅλον τὸν ὄγκον τῶν δύο μεγάλων κηρύκων Ρῶσελλ καὶ Ρώδερφορδ, ἡ Γραφικὴ ἑρμηνευτικὴ ἀκριβολογία ἐλέγχεται οὐχὶ ἁλωτή, ἄνευ φόβου Θεοῦ καὶ Πνεύματος ταπεινώσεως.—

ΑΛΛΑ καὶ παρ' ὅλον τὸν ὄγκον τοῦτον τῆς Ἀμερικανικῆς μεγαλορρημοσύνης καὶ καταπληκτικότητος, οὔτε ὁ δεινότατος κῆρυξ Ρῶσσελλ, οὔτε ὁ συνεχιστὴς τῆς παραδοξοτρόπου Ἑρμηνευτικῆς τῶν Γραφῶν μεθόδου κύριος Ρώδερφορδ, ἐπέτυχον τῆς Γραφικῆς αὐτῶν σκοπιμότητος καὶ προνομίας, ἀπελεγχθέντες κατόπιν τόσων μυριοσπούδων θορύβων καὶ πολυωνύμων κηρυγμάτων καὶ συγγραφῶν, μεμονωμένοι ὅλως καὶ μακρὰν βαδίζοντες τῆς Γραφικῆς καὶ Εὐαγγελικῆς Ἀληθείας καὶ Ἀκριβείας.—

Καὶ συμπεραίνεται λογικῶς καὶ πραγματικῶς,

ὅτι οὐχὶ ὁ ὄγκος καὶ ὁ πάταγος καὶ ἡ φαντασιοπληξία πλησιάζουσι πρὸς τὴν ὀρθὴν ἐπίλυσιν καὶ ἐξήγησιν τῶν Γραφικῶν καὶ Θεολογικῶν ζητημάτων, ἀλλ' ἡ ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσήλωσις πρὸς τὸ συνολικὸν Πνεῦμα τῶν Θείων Γραφῶν καὶ τῆς Ἐκκλησίας, δι' ἧς καὶ μόνης ἐξευρίσκει ὁ πιστεύων καὶ ἁλωτὴν καθίστησι τὴν ὑπάτην αὐτοῦ διανοητικὴν καὶ ψυχικὴν πληροφορίαν καὶ ἱκανοποίησιν.— «Ὁ πιστεύων εἰς εμέ, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος» (Ἰωάν. 7, 38), —εἶπεν ὁ Κύριος.—

Δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι κατεφρονήθη ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία μετὰ φανατισμοῦ καὶ μίσους, λόγῳ ἐνίων αὐτῆς ἱστορικῶν καὶ προσωπικῶν παρεκτροπῶν. Ἀλλ' οἱ εὔφραδεῖς κήρυκες τῆς Ἀμερικανικῆς Διαμαρτυρήσεως, καὶ δὴ οἱ περίφημοι Ρῶσσελλ, Ρώδερφορδ καὶ Σα, θὰ ὤφειλον πάντως ν' ἀπονείμωσι σεβασμόν τινα ἀπόλυτον καὶ ἐπιβεβλημένον πρὸς τὴν πολιὰν Ἀρχαιότητα καὶ τὴν ἱερὰν Παράδοσιν τῆς Ὀρθοδοξίας, βασανίζοντες μετὰ τοῦ αὐτοῦ φλέγοντος ζήλου καὶ ἐν μείζονι περινοίᾳ καὶ προσοχῇ τὰ ἑρμηνευόμενα ἐπίμαχα Γραφικὰ καὶ Θρησκευτικὰ προβλήματα.—

§ 5.— Παραδείγματα ὁ νηφάλιος τρόπος καὶ ἡ Ἑρμηνευτικὴ μέθοδος τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου.—

ΗΚΟΥΣΘΗ ποτέ, παραδείγματος χάριν, ἀνὰ τοὺς αἰῶνας, ὅτι διεψεύσθη καὶ ἥμαρτεν,

εἰς τὰς ἑρμηνευτικὰς αὐτοῦ σκέψεις καὶ θεολογικὰς ἐπιστασίας, ὁ Μέγας τῶν Καισαρέων τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας φωστὴρ καὶ θεῖος Πατήρ, Βασίλειος († 379), ὁ οὐρανοφάντωρ;—

Ἢ ἠμφισβητήθη ποτὲ ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς θεολόγων καὶ ἑρμηνευτῶν τῶν Γραφικῶν ρημάτων καὶ ἀποκαλύψεων, ὁ νηφάλιος τρόπος καὶ ἡ μέθοδος καὶ ἡ ἐμπνευσμένη ἐν ταπεινώσει ψυχῆς ἀκριβορρημοσύνη τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου († 407), τοῦ σεμνώματος τούτου καὶ κορυφαίου ἀγλαΐσματος συμπάσης τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, Ὀρθοδόξου τε καὶ Καθολικῆς καὶ Διαμαρτυρομένης;—

Καὶ ὅμως αὐτὸς οὗτος, ὁ πολὺς κύριος Ρώδερφορδ, ἀναφέρει ἐν Βιβλίῳ αὐτοῦ (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 251 καὶ 252) καὶ δὲν ἀποκρύπτει, καθὼς καὶ προλαβόντες παρεθέσαμεν, ἐν Ἐρωτήματι Πρώτῳ § 5. 1. 2. 3. ὅτι, ἐν ταῖς κοιναῖς ἑρμηνείαις καὶ ταῖς παραδοξολογίαις ἑαυτοῦ τε καὶ τῶν Διεθνῶν Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς, συναπαχθέντες καὶ ἄλλοι δέκα διακεκριμένοι Κληρικοὶ ἐν Λονδίνῳ κατὰ τὸ 1918, αὐτοδιεψεύσθησαν καὶ ἀλληλανηρέθησαν μετὰ ταῦτα. (Βλ. καὶ Ἐρωτήμ. Πέμπτου § 6, πλῆρες τὸ σχετικὸν Κείμενον παρατιθέμενον).—

§ 6.— Ἄνευ ὑπερβολῆς ἡ Ἑλληνικὴ ἀνέκαθεν διάνοια ἐστάθη πρότυπος Ἑρμηνευτικὴ εἰδικότης περὶ τὰ Γραφικὰ καὶ Θεολογικὰ ζητήματα, ἀναγνωρισθεῖσα καὶ ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων Διδασκάλων καὶ Θεολόγων.—

ΔΕΝ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΜΕΝ, φρονοῦμεν νὰ

περιπέσωμεν εἰς οὐδεμίαν ὑπερβολήν, ἐὰν εἴπωμεν καὶ τονίσωμεν, ὅτι εἰς τὰ Γραφικὰ καὶ Θεολογικὰ ζητήματα ὑπερέβαλε πάντας, τοὺς κατὰ περιόδους τὰς Ἁγίας Γραφὰς μελετήσαντας καὶ διαπρεπῶς θεολογήσαντας, ἡ Ἑλληνικὴ διάνοια καὶ διατύπωσις, ὡς φιλοσοφικῶς ἀνέκαθεν προκατηρτισμένη καὶ ἐγγύτερον ἱσταμένη ἀπ' ἀρχῆς πρὸς τὴν ἐξέλιξιν καὶ προϊοῦσαν ἀποκατάστασιν καὶ ἀποκρυστάλλωσιν τῶν Εὐαγγελικῶν Ἀληθειῶν, Συνοδικῶς τε καὶ ἰδίᾳ, ἀναγνωρισθεῖσα μάλιστα καὶ διὰ τῆς ὁμοφώνου φωνῆς καὶ συμπαραδοχῆς ὑπὸ τῶν ἐν ὅλῃ τῇ Χριστιανωσύνῃ διαλαμψάντων ποτὲ διαπρεπῶν Πατέρων καὶ Διδασκάλων καὶ Καθηγητῶν τῆς θεολογίας.—

Ὁ κύριος Ρώδερφορδ ἐν τῇ σπουδῇ αὐτοῦ καὶ τῇ ἰδιοτύπῳ μεθόδῳ διεφαντάσθη πολὺ εὐχερῆ καὶ ἀπαρακώλυτον τὴν ὁριστικὴν ἐπίλυσιν τοῦ Θείου τῆς Οἰκονομίας Σχεδίου, καί, ἐν τῇ κεκτημένῃ ταύτῃ σπουδῇ καὶ σιδηροδρομικῇ οἱονεὶ ταχύτητι, προέβη εἰς ἀναγραφὴν μετ' αὐταρχικοῦ κύρους καὶ αὐθεντίας πλείστων ὅσων λεπτομερειῶν καὶ τολμηροτάτων παρερμηνειῶν, ἄντικρυς ἀπεχουσῶν τῆς ἁπλουστάτης Εὐαγγελικῆς Ἀληθείας καὶ Ἀκριβείας.—

---

§ 7.— Οὐχὶ πάντα τὰ φῶτα ἰσοβάθμια καὶ ἰσοδύναμα, οὐδ' αὐτοὶ οἱ μυριάριθμοι ἀστέρες τοῦ Οὐρανοῦ τὴν αὐτὴν ἐμφαίνουσι δόξαν καὶ λαμπρότητα.—

ΦΩΣ καὶ τὸ σεληνιακὸν φῶς, φῶς καὶ τὸ

ἡλιακόν, ἀλλ' ὁπόση διαφορὰ καὶ ὑπεροχὴ διαλάμπει μεταξὺ τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ πρώτου!—

Τὸ δεύτερον κυριαρχικὸν καὶ λαμπρότερον, κατεργάζεται τὴν φαιδρὰν καὶ φερέσβιον ἡμέραν· τὸ πρῶτον, μὴ κυριαρχικὸν καὶ πολλῷ ἀσθενέστερον, ἱλαρύνει μόνον τὰς διαιθρίους νύκτας.—

Καὶ πάντες μὲν οἱ ἀστέρες τοῦ Οὐρανοῦ προβάλλουσι δόξαν καὶ λαμπρότητα, ἀλλ' οὐχὶ πάντες φέρουσι καὶ τὴν αὐτὴν ἔντασιν καὶ ἔκτασιν τῆς ἐξαισίας ἀπαυγείας καὶ ὡραιότητος.—

Αὐτὸς ὁ Ἀπόστολος Παῦλος παρετήρησεν εἰπών: « Ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ» (Α´ Κορ. 15, 41).—

Οὕτω δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς κατ' ἀναλογίαν νὰ ἐκφρασθῶμεν καὶ περὶ τῶν ἑρμηνευτικῶν μεθόδων καὶ τρόπων: α´) περὶ τοῦ πρωταρχικοῦ καὶ διαυγεστέρου καὶ περινουστέρου καὶ θεοπρεπεστέρου Ἑλληνικοῦ καὶ Καθολικοῦ πνευματεμφόρου Χριστιανικοῦ τῆς Ἀρχαιότητος· β´) περὶ τοῦ νεωτερίζοντος καὶ προχειροτέρου καὶ ἀνθρωποτερπεστέρου καὶ ὀρθολογιστικωτέρου Ἀμερικανικοῦ, τῆς Σχολῆς Ρῶσσελλ, Ρώδερφορδ καὶ Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς, ἄνευ Πνεύματος Θεοῦ καὶ μονοπλεύρως καὶ αὐταρέσκως ἐμβατεύοντος εἰς τὰ βαθυνούστατα καὶ ὑψηλότατα τῆς Θείας Οἰκονομίας Μυστήρια· «ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι» (Α´ Πέτρ. 1, 12).—

Ἢ δὲν ἤκουσέ ποτε ὁ κύριος Ρώδερφορδ

τοῦ μακαρίου Παύλου λέγοντος: «Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω» (Γαλ. 1, 8); Ἢ αὐτοῦ τοῦ θείου Πέτρου ρητῶς ἀναφέροντος: «Τοῦτο πρῶτον γινώσκοντε, ὅτι **πᾶσα προφητεία Γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται.** Οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι» (Β΄ Πέτρ. 1, 20-21);—

---

§ 8.— Τὰ Χριστιανικὰ προβλήματα καὶ ζητήματα δὲν ἐπιλύονται μὲ ρητορείας καὶ μὲ φαιδρότητας, ἀλλ' ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ ἐν περισσείᾳ ταπεινώσεως καὶ βαθείας ἐπιγνώσεως τῶν Μυστηρίων τοῦ Θεοῦ.—

ΟΥΤΩΣ, οὐχ ὑμῶν ἐστι γνῶναι χρόνους ἢ καιρούς, οὓς ὁ Πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ (Πράξ. 1, 7), Κύριε Ρώδερφορδ.—

Τὰ δὲ Χριστιανικὰ προβλήματα καὶ ζητήματα δὲν ἐπιλύονται μὲ ρητορείας καὶ φαιδρότητας, καὶ προερμηνείας καὶ παρερμηνείας, καὶ κατ' ἐπιλογὴν καὶ μετὰ παραλείψεων σπουδαιοτάτων, ὡς ὑμεῖς συνεθίζετε ἐν πάσῃ σελίδι σχεδὸν τῶν πολυωνύμων ὑμῶν συγγραφῶν καὶ φυλλαδίων, ἀλλ' ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ Πνεύματι Ἁγίῳ, καὶ ἐν περισσείᾳ ταπεινώσεως καὶ βαθείας ἐπιγνώσεως καὶ μελέτης τῶν Μυστηρίων τοῦ Θεοῦ. Ὑμεῖς, Κύριε Ρώδερφορδ, σωματικῷ μόνῳ τῷ τρόπῳ καὶ τῇ μεθόδῳ ἐπιπηδᾶτε καὶ κατατολμᾶτε τῶν Θείων Μυστηρίων, ἄνευ σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως τῆς ἄνωθεν Θείας

χάριτος, ἄνευ καθοδηγίας καὶ ἐπιπνοίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μὴ ἀναγνωρίζοντες βεβαίως καὶ μὴ σεβόμενοι Θεὸν Παράκλητον Ἅγιον Πνεῦμα, Συντελεστὴν καὶ Κυβερνήτην τοῦ Συνολικοῦ Ἔργου τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας, καθὼς ρητῶς ἐλάλησεν αὐτὸς ὁ Κύριος εἰπὼν τὰ σχετικὰ ταῦτα:

«Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν Ἀλήθειαν· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει,ὅτι **ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν**· Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατήρ, ἐμά ἐστι· διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν» (Ἰωάν. 16, 13-15).—

---

§ 9.— Τίνας παρετήρησε καὶ ἐχαρακτήρισεν ἡ Ἐκκλησία ὡς Αἱρετικούς, τίνας ὡς σχισματικοὺς καὶ τὶ ἐννοεῖ καὶ ὀνομάζει Παρασυναγωγάς;—

ΠΑΡΕΜΠΙΠΤΟΝΤΩΣ ἐνταῦθα, συμπληροῦντες τὴν σχετικὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ Τέταρτον Ἐρώτημα τοῦ ἐπιρωτήσαντος κυρίου Δικαστοῦ καὶ Πρωτοδίκου Ἕβρου, ἀναφέρομεν καὶ ἐξηγούμεθα ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ἱστορίας αὐτῆς παρετήρησεν καὶ ἐχαρακτήρισεν:—

ΩΣ ΑΙΡΕΤΙΚΟΥΣ πρῶτον, πάντας τοὺς κακοδόξους θεολόγους καὶ διδασκάλους, Κληρικούς τε καὶ Λαϊκούς, οἵτινες ἀπετόλμησαν κατὰ καιροὺς διὰ τῶν πεπλανημένων αὐτῶν δοξασιῶν καὶ φρονημάτων,

ἵνα παρεισδύσωσιν οὐχὶ ἐκ τῆς θύρας εἰς τὸν φωταυγῆ Ἐκκλησιαστικὸν Περίβολον τῆς Ἀληθείας καὶ Ἀκριβείας τοῦ Εὐαγγελικοῦ Λόγου καὶ Κηρύγματος.—

Ἀλλ' ἐκ τῶν θυρίδων αὐτῶν ἐκβιάσαντες οὕτως εἰπεῖν διὰ συνδρομῆς καὶ φιλίας Ἀρχῶν καὶ Ἐξουσίας τὴν Εἴσοδον, ἀπετόλμησαν νὰ διακηρύξωσι καὶ συναναμίξωσιν, ἀταλαιπώρως ὅλως καὶ ἀβασανίστως νοθείαν καταφανῆ καὶ αὐτογνώμονα, καὶ ταύτην ἐπὶ μέρους ὡς τὰ πολλά, τοῦ πλησιφαοῦς Κηρύγματος τῆς Ἀληθείας, ἐναντίον τῶν ἀνέκαθεν δογματιζομένων καὶ πρεσβευομένων, ἐναντίον τῆς ἔκπαλαι κρατούσης Ἱερᾶς Παραδόσεως τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.—

ΩΣ ΣΧΙΣΜΑΤΙΚΟΥΣ δεύτερον, ἐκείνους ἐκ τῶν Χριστιανῶν τῆς ὁλομελείας τῆς Ὀρθοδοξίας, ὅσοι ματαίᾳ ἀπάτῃ κοσμικῆς ἐξουσίας καὶ ἐπηρμένης ὀφρύος καὶ φιλοδοξίας ἐγωϊστικῆς ἐπηρείᾳ φερόμενοι καὶ ἐμπνεόμενοι, ἐπεχείρησαν κατὰ καιρούς, ἵνα ἀποσχίσωσι καὶ ἀποκόψωσιν ἑαυτοὺς ἐν μέρει ἢ ἐν συνόλῳ ἀπὸ τῆς ἀνέκαθεν ἀνεγνωρισμένης καὶ Νόμοις καὶ Ἱεροῖς Κανόσι κατωχυρωμένης Ἑνιαίας Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχικῆς Τάξεως καὶ Διοικήσεως.—

ΩΣ ΠΑΡΑΣΥΝΑΓΩΓΑΣ τρίτον ἐννοεῖ καὶ χαρακτηρίζει ἡ Ὀθόδοξος Ἐκκλησία, τὰ ἐπὶ μέρους κατωνομασμένα ἄτομα, Κληρικά τε καὶ Λαϊκά, ὅσα, εἴτε λόγῳ ἰδιαιτέρων βλέψεων καὶ συμφερόντων, εἴτε λόγῳ προσωπικῆς ἐμπαθείας καὶ φιλοδοξίας, κρύφα

καὶ λαθραίως ἐνεργοῦντα καὶ συνερχόμενα, ἐπιζητοῦσιν ἵνα ἐπιβάλωσι μετὰ ταῦτα τὸ οἰκεῖον ἑαυτῶν θέλημα καὶ τὰς ἰδίας ἀπόψεις, οὐχὶ ἐπισήμως καὶ κανονικῶς, ἀλλὰ διὰ τρόπου καὶ μέσων ἀντικανονικῶν, κατὰ τῆς νομίμου καὶ ἀνεγνωρισμένης Ἑνότητος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Τάξεως, Διοικήσεώς τε καὶ Νομοθεσίας.—

§ 10.— Πηδάλιον Ἐκκλησίας καὶ Α΄ Κανὼν τοῦ Μ. Βασιλείου, πῶς ἀποφαίνονται σχετικά;—

ΠΕΡΙ ΤΟΥΤΩΝ σχετικά, τὸ Ἱερὸν Πηδάλιον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, φιλοπόνημα Ἀγαπίου Ἱερομονάχου καὶ Νικοδήμου μοναχοῦ 1793, ἐν Ἐκδόσει Ἀθηνῶν, 1886, Σελ. 475, μνημονεῦον τοῦ Α΄ Κανόνος τοῦ Μ. Βασιλείου († 379), ἀναγράφει ἐπὶ λέξει τάδε:—

«...Ἐκεῖνο γὰρ ἔκριναν οἱ παλαιοὶ δέχεσθαι βάπτισμα, τὸ μηδὲν τῆς πίστεως παρεκβαῖνον. Ὅθεν τὰ μέν, Αἱρέσεις ὠνόμασαν, τὰ δέ, Σχίσματα, τὰ δέ, Παρασυναγωγάς.— Αἱρέσεις μέν, τοὺς παντελῶςἀπερρηγμένους καὶ κατ᾽ αὐτὴν τὴν πίστιν ἀπηλλοτριωμένους, Σχίσματα δέ,τοὺς δι᾽ αἰτίας τινὰς Ἐκκλησιαστικὰς καὶ ζητήματα ἰάσιμα πρὸς ἀλλήλους διενεχθέντας, Παρασυναγωγὰς δέ,τὰς συνάξεις, τὰς παρὰ τῶν ἀνυποτάκτων Πρεσβυτέρων ἢ Ἐπισκόπων, καὶ παρὰ τῶν ἀπαιδεύτων λαῶν γινομένας.—

Οἷον, εἴ τις ἐν πταίσματι ἐξετασθείς, ἀπεσχίσθη τῆς λειτουργίας καὶ μὴ ὑπέκυψε τοῖς Κανόσιν, ἀλλ᾽ἑαυτῷ ἐξεδίκησε τὴν προεδρίαν καὶ λειτουργίαν καὶ συναπῆλθον τούτῳ τινές, καταλιπόντες τὴν Κα-

θολικὴν Ἐκκλησίαν, Παρασυναγωγὴ τὸ τοιοῦτον.—

Σχίσμα δέ, τὸ περὶ μετανοίας διαφόως ἔχειν πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας.—

Αἱρέσεις δέ, οἷον τῶν Μανιχαίων καὶ Οὐαλεντίνων καὶ Μαρκιωνιστῶν, καὶ αὐτῶν τούτων τῶν Πεπουζηνῶν· εὐθὺς γὰρ περὶ αὐτῆς τῆς εἰς Θεὸν Πίστεώς ἐστιν ἡ διαφορά.—

Ἔδοξε τοίνυν τοῖς ἐξ ἀρχῆς, τὸ μὲν τῶν Αἱρετικῶν παντελῶς ἀθετῆσαι, τὸ δὲ τῶν ἀποσχισθέντων, ὡς ἔτι ἐκ τῆς Ἐκκλησίας ὄντων, παραδέξασθαι, τοὺς δὲ ἐν ταῖς Παρασυναγωγαῖς, μετανοίᾳ ἀξιολόγῳ καὶ ἐπιστροφῇ βελτιωθέντας, συνάπτεσθαι πάλιν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὥστε πολλάκις καὶ τοὺς ἐν βαθμῷ συναπελθόντας τοῖς ἀνυποτάκτοις, ἐπειδὰν μεταμεληθῶσιν, εἰς τὴν αὐτὴν παραδέχεσθαι τάξιν».—

---

§ 11.— Σύνταγμα Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων Ράλλη καὶ Ποτλῆ, πῶς διαπραγματεύεται τὸ ζήτημα;—

ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων Ράλλη καὶ Ποτλῆ, Ἔκδοσις Ἀθηνῶν, 1852 - 1859, ἐν Σελ. 261, Τόμου Α΄, σχετικὰ ὁμοίως μνημονεῦον, ἀναφέρει:—

Φωτίου Πατριάρχου († 891) Νομοκάνονος Τίτλος ΙΒ΄, περὶ Αἱρετικῶν καὶ Ἰουδαίων καὶ Ἑλλήνων, Κεφ, Α΄, «Τί ἐστιν αἵρεσις, καὶ τὶ σχίσμα, καὶ τὶ παρασυναγωγή. Βασιλείου Κανὼν α.΄ Κεφ. Β΄, τί ἐστιν αἱρετικός. Συνόδου Κωνσταντινουπόλεως (Β΄ Οἰκουμενικῆς) Κανὼν ς΄.—Κείμενον:—

Ἡ α΄ διάταξις τοῦ α΄ τίτλου τοῦ α΄ βιβλίου τοῦ Κώδικος φησίν, ὡς ὁ μὴ δοξάζων τὴν Ἁγίαν Τριάδα ἐν Μιᾷ Θεότητι ἰσοδύναμον, οὔτε Χριστιανὸς λέγεται, ἀλλ᾽ ἄφρων ἐστὶν καὶ αἱρετικὸς ἄτιμος, καὶ τιμωρεῖται. Καὶ τίτλος ε΄ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου, διάταξις β΄, ὅτι Αἱρετικός ἐστι, καὶ τοῖς κατὰ τῶν Αἱρετικῶν ὑπόκειται νόμοις ὁ μικρὸν γοῦν ἐκκλίνων τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως. Καὶ διάταξις ιβ΄ τοῦ αὐτοῦ τίτλου, ὅτι αἱρετικός ἐστιν ὁ μὴ ὀρθόδοξος. Ἡ δὲ α΄ διάταξις τοῦ γ΄ τίτλου τῶν Νεαρῶν αἱρετικοὺς λέγει τοὺς μὴ ὄντας Κοινωνικούς».—

Ὁμοίως βλέπε καὶ Τόμου Δ΄, Σελ. 89, ἀναφερόμενον τὸν Κανόνα Α΄ Μ. Βασιλείου, ὡς καὶ τὰ εἰς αὐτὸν Σχόλια Ζωναρᾶ, Βαλσαμῶνος καὶ Ἀριστηνοῦ, ἔτι δὲ Τόμου ς΄, Σελ. 57.—

---

§ 12.— Χρῆστος Ἀνδροῦτσος ἐν Δογματικῇ αὐτοῦ πῶς ἐκθέτει τὴν ὑπόθεσιν;—

Ο ΠΟΛΥΣ καὶ μελετηρότατος Καθηγητὴς τοῦ ἐν Ἀθήνησι Πανεπιστημίου κύριος Χρῆστος Ἀνδροῦτσος ἐν τῷ περισπουδάστῳ αὐτοῦ Συγγράμματι, «Δογματικὴ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας», Ἀθῆναι, 1907, ἐν Σελ. 274-277, σχετικὰ ἀναφέρει ταῦτα:—

«Οὕτω δὲ ἡ Ἐκκλησία ἔκπαλαι συνειδυῖα ἑαυτὴν ὡς φύλακα τῆς τοιαύτης ἑνότητος οὐδέποτε ἀνεγνώρισε τὴν αἵρεσιν ἢ τὸ σχίσμα ὡς παράλληλα τῆς σωτηρίας ἐργαστήρια, ἀλλ᾽ ἀπέκοπτεν ἐκ τοῦ ὑγιοῦς σώματος τὰ αὐτοκατάκριτα μέλη τὰ τὴν διδασκαλίαν ἢ τὴν ἱεραρχικὴν διοίκησιν λυμαινό-

μενα, πρός τε μετάνοιαν καὶ ἐπιστροφὴν τῶν πλανωμένων καὶ πρὸς προστασίαν τῶν λοιπῶν ἀπὸ τῆς αἱρετικῆς λύμης καὶ ἀπὸ τῆς ἀνταρσίας»....—

«Καθόσον δὲ αἱρετικοὶ καὶ σχισματικοὶ ἐν τῇ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν σχέσει συμπίπτουσι καὶ ἀποκλείονται ἀμφότεροι ἐξ ἴσου ἀπ' αὐτῆς, καὶ καθόσον τὸ σχίσμα εἶνε ἡ ἀφετηρία ὡς τὰ πολλὰ εἰς ἑτεροδιδασκαλίας, εἶνε προφανὴς ἡ μὴ διάκρισις ἀμφοτέρων ἐν τῇ πράξει, ἡ ἐκδοχὴ δὲ καὶ τῶν σχισματικῶν ὡς αἱρετικῶν, ὡς ὑφηγεῖται ὁ ἕκτος κανὼν τῆς Β′ Οἰκουμενικῆς Συνόδου λέγων· «Αἱρετικοὺς λέγομεν τούς τε πάλαι τῆς Ἐκκλησίας ἀποκηρυχθέντας καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα ὑφ' ἡμῶν ἀναθεματισθέντας, πρὸς δὲ τούτοις καὶ τοὺς τὴν πίστιν μὲν τὴν ὑγιᾶ προσποιουμένους ὁμολογεῖν, ἀποσχίσαντας δὲ καὶ ἀντισυνάγοντας τοῖς Κανονικοῖς ἡμῶν Ἐπισκόποις.—

«Θεωρητικῶς δὲ ἡ Χριστιανικὴ διδασκαλία ἀποτελεῖ ἑνιαῖον καὶ ὀργανικὸν ὅλον, τῶν δογμάτων προϋποτιθέντων καὶ προσδιοριζόντων ἄλληλα, ἡ δ' ἄρνησις τῶν ἐξαρτωμένων καὶ προσδιοριζομένων δογμάτων ἀκολούθως χωροῦσα ἄγει εἰς ἄρνησιν καὶ τῶν βάσεων καὶ προϋποθέσεων αὐτῶν. Τοῦτο δὲ διδάσκει λαμπρῶς ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία δεικνύουσα πῶς οἱ μικρὸν ἐκ τῶν παραδεδομένων ἐκκλίνοντες ἐκπίπτουσιν ὡς τὰ πολλὰ εἰς ἄρνησιν οὐσιωδεστέρων Ἀληθειῶν.—

«Πρακτικῶς δὲ τοὺς ἀληθεῖς Χριστιανοὺς ἐνδιαφέρει οὐχὶ τὶ τὸ θεμελιῶδες καὶ μὴ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἀποκαλυφθέντων, ἀλλὰ τὶ καθόλου

ἐδίδαξεν ὁ Σωτήρ, οἱ Ἀπόστολοι, καὶ τηρεῖ ἡ ἀλάθητος Ἐκκλησία. Ἐκ τῆς τοιαύτης δὲ ἐπόψεως καὶ οἱ ἑτερόδοξοι, οἱ ἐπὶ μέρους ἀληθείας ἀρνούμενοι, εἶνε ἐξ ἴσου αἱρετικοί, εἰ καὶ ἵστανται ἐγγύτερον τῇ Ὀρθοδοξίᾳ καὶ ἡ προσέλευσις αὐτῶν εἰς αὐτὴν εἶνε εὐχερεστέρα».—

---

§ 13.— Ὁ Α. Διομήδης Κυριακὸς τίνα σχετικὰ ἀναφέρει ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἱστορίᾳ αὐτοῦ;—

Ο ΑΟΙΔΙΜΟΣ ἐπίσης Καθηγητὴς τοῦ Ἀθήνησι Πανεπιστημίου Α. Διομήδης Κυριακός, ἐν τῇ ἀξιολόγῳ καὶ πολυμαθεῖ Ἐκκλησιαστικῇ Ἱστορίᾳ αὐτοῦ, Ἀθῆναι, 1897-1898, Σελ. 121, Α´ Τόμου, ἀναφέρει:—

«Αἱ ὑποδειχθεῖσαι ἀνωτέρω ἀποπλανήσεις ἔλαβον χώραν πράγματι καὶ ἡ μὲν πρώτη ἐγέννησε τὰς Ἰουδαΐζούσας αἱρέσεις, ἐκ δὲ τῆς δευτέρας προῆλθον κατὰ τὸν Β´ καὶ Γ´ αἰῶνα αἱ Γνωστικαὶ λεγόμεναι αἱρέσεις».—

«Ἡ Ἐκκλησία ἀκολουθοῦσα τὴν ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων παραδοθεῖσαν διδασκαλίαν καὶ ὑπὸ τοῦ ἀληθοῦς πνεύματος τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὸ ὁποῖον ἔμενεν ἐν αὐτῇ, ἐμπνεομένη, ἐζήτησε νὰ βαδίσῃ ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο τούτων ἀντιθέσεων, ἀποκλείουσα ὡς αἵρεσιν πᾶσαν ἀνάπτυξιν διαστρέφουσαν τὸν Χριστιανισμόν. Ὁσάκις ἡ ἀντίθεσις μὴ ἀναφερομένη εἰς δόγματα, περιωρίζετο εἰς ζητήματα τῆς εὐταξίας ἁπλῶς ἢ τῆς λατρείας ἢ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως, ἐγεννᾶτο τὸ σχίσμα».—

ΕΡΩΤΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ

§ 1.— Ἐὰν τῷ ὄντι αἱ διδασκαλίαι αὗται ἀποτελοῦσιν αἵρεσιν. —

α΄) Ἔχουσι σκοπὸν νὰ ἑλκύωσι προσηλύτους εἰς θρησκευτικὰ δόγματα, ὧν ἡ ἐν τῷ βίῳ ἐφαρμογὴ ἀπειλεῖ τὴν διατάραξιν τῆς πολιτικῆς τάξεως καὶ εἶνε ἀσυμβίβαστοι πρὸς αὐτήν;—

β΄) Περιέχουσι προσηλυτισμὸν ἐνεργούμενον διὰ ψυχολογικῆς βίας ἢ ἀπειλῶν καὶ σκοπὸν ἔχοντα τὴν μεταβολὴν τῶν πεποιθήσεων τῶν πρεσβευόντων θρησκείαν τινὰ γνωστὴν (ἰδίως τὴν Ἀνατολικὴν Ὀρθόδοξον Χριστιανικὴν) και μετάστασιν αὐτῶν εἰς ἑτέραν;—

γ΄) Ἐπιδιώκεται ὁ προσηλυτισμὸς εἰς τὴν αἵρεσιν αὐτὴν δι' ὑποσχέσεων ἀμοιβῶν διὰ χρηματικῶν παροχῶν, εὐζωΐας κλπ.;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

§ 2.— Ὁ Χιλιασμὸς Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ καὶ τῶν περὶ αὐτὸν Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς καὶ τὸ σχετικὸν χωρίον τῆς Ἀποκαλύψεως Ἰωάννου.—

ΕΛΕΧΘΗ καὶ προηγουμένως, Ἐρώτημα δεύτερον, τρίτον καὶ τέταρτον, ὅτι ὁ κύριος Ρώδερφορδ καὶ οἱ περὶ αὐτὸν Σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς διὰ τῶν πολυωνύμων αὐτῶν Συγγραφῶν καὶ Φυλλαδίων, οὐχὶ συστηματικῶς καὶ κατὰ μέθοδον Δογματικῆς Θεολογικῆς Ἐπιστήμης, ἀλλὰ κατ' ἰδιότυπον ὅλως καὶ ἀνεξάρτητον καὶ αὐθαίρετον ἑρμηνευτικὸν τρόπον καὶ μέθοδον τῶν Γραφῶν, Παλαιᾶς τε καὶ Καινῆς, περιπίπτουσιν εἰς κυκεῶνα Αἱρέσεων, ἐκδεχόμενοι καὶ παριστάντες τὸν Χριστια-

νισμὸν μᾶλλον ἐπὶ τὸ ἀνθρωποτερπέστερον καὶ Ἰουδαϊκώτερον, Χιλιασμὸν πρευσβεύοντες καὶ Κοσμικὴν Βασιλείαν τοῦ Μεσσίου ἐπὶ τῆς γῆς, ἀρξαμένην ἤδη ἀπὸ τοῦ 1874.—

Τὸ Γραφικὸν χωρίον, ἐφ' οὗ κυρίως στηρίζονται οὗτοι καὶ ἐξ οὗ ὁρμῶνται εἶνε τὸ τῆς Ἀποκαλύψεως Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἔχον ὧδε: «Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖδα τῆς ἀβύσσου, καὶ ἅλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. Καὶ ἐκράτησε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὅς ἐστι διάβολος καὶ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη, καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισεν αὐτόν, καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη ἔτι, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη· καὶ μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ κρῖμα ἐδόθη αὐτοῖς· καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ οὔτε τῇ εἰκόνι αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον νὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν. Καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ Χριστοῦ τὰ χίλια ἔτη· αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. Μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ θάνατος ὁ δεύτερος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσι μετ' αὐτοῦ χίλια ἔτη».—(*)

«Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἐξελεύσεται

πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γὼγ καὶ τὸν Μαγώγ, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλωσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἠγαπημένην· καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτούς·καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ θείου, ὅπου τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης· καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων» (Ἀποκάλ. 20, 1-11).—

---

§ 3.— Δὲν ἀποκλείεται ἡ μνημονευομένη ἐν τῇ Ἀποκαλύψει Χιλιετὴς χρονικὴ Περίοδος, νὰ εἶνε καθ' ἡμᾶς ὁλόκληρον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐξελίξεως τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπὶ τῆς γῆς,καὶ ταξιθέτησις τῆς Δανιηλείου χρονολογίας τῶν χιλίων τριακοσίων καὶ τριάκοντα πέντε ἡμερῶν ἐπὶ τὸ ἱστορικώτερον καὶ θετικώτερον καὶ ἐξήγησις δυνατὴ καὶ Εὐαγγελικὴ ὑποστήριξις.—

ΠΡΟΕΒΗΜΕΝ κατ' ἀνάγκην εἰς ἀναγραφὴν ἱκανοῦ τμήματος ἐκ τοῦ ὡς ἄνω Κεφαλαίου τῆς Ἀποκαλύψεως, ἵνα καταδείξωμεν ὅτι πρόκειται προφανῶς περὶ τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τῆς ἐξελίξεως τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς περιόδου χιλίων ἐτῶν, καὶ ὅτι σὺν τῇ συμπληρώσει τοῦ χρονικοῦ διαστήματος θέλει ἐπέλθῃ μᾶλλον καταφανεστέρα ἡ ἐπενέργεια τοῦ Διαβόλου καὶ Σατανᾶ ἐν τῷ κόσμῳ πρὸς ἀποπλάνησιν τῶν ἐθνῶν.(*)—

Δὲν ἀποκλείεται, νομίζομεν, ἡ τελευταία αὕτη

περίοδος, νὰ εἶνε ἡ ἀριθμολογία τῶν τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἐτῶν, περὶ ὧν μνείαν σαφῆ ποιεῖται ὁ Προφήτης Δανιήλ, λέγων ἐπὶ λέξει τὰ ἑξῆς:—

«Καὶ ἀπὸ καιροῦ παραλλάξεως τοῦ ἐνδελεχισμοῦ, καί δοθήσεται τὸ βδέλυγμα ἐρημώσεως ἡμέραι χίλιαι διακόσιαι ἐνενήκοντα. Μακάριος ὁ ὑπομένων καὶ φθάσας εἰς ἡμέρας χιλίας τριακοσίας τριάκοντα πέντε» (Δαν. 12, 11-12).—

Θεωρουμένου οὕτως ὡς ἀρχῆς τῆς παραλλαγῆς τῆς ἀνεγνωρισμένης Χριστιανικῆς χρονολογίας ἀπὸ τοῦ 622, 15 Ἰουλίου, ἔτους Ἑγείρας (Hégire) τῆς Μωαμεθανικῆς χρονολογίας, καὶ προστιθεμένων τῶν 1290 ἡμερῶν τοῦ Δανιήλ, ἔχομεν τὸ 1912, ἔτος ἀρχῆς τῶν Βαλκανικῶν πολέμων καὶ προανακρούσματος τοῦ Μεγάλου καὶ καταστρεπτικωτάτου Εὐρωπαϊκοῦ Πολέμου τοῦ 1914 - 1918, πέραν τοῦ ὁποίου κεῖνται αἱ ἐπὶ πλέον τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἡμέραι τοῦ Δανιήλ, αἱ συμπεριλαμβανόμεναι εἰς τὰς χιλίας τριακοσίας τριακονταπέντε ἡμέρας, καὶ καταλήγουσαι κατὰ τὴν τρέχουσαν Χριστιανικὴν χρονολογίαν εἰς τὸ ἔτος 1957 περίπου.(*)—

Βεβαίως εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο συμπίπτομεν ἐν μέρει μετὰ τῶν ἐξ Ἀμερικῆς Ἑρμηνευτῶν, ἀλλὰ κατανοοῦμεν τὰ ἀναφερόμενα ἔτη, τὰ προφητικῶς ἡμῖν προκηρυχθέντα, ἁπλῶς ὡς ἔτη ὁριστικὰ καὶ τελειωτικὰ τῶν μελλόντων μεγαλοφανῶν συμβαμάτων ἐπὶ τῇ δευτέρᾳ Παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.—

Ταυτοχρόνως ἐπιβάλλεται νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τὰ Προφητικὰ λόγια τόσον τοῦ Δανιήλ, ὅσον καὶ τὰ Συμβολικὰ τοιαῦτα τῆς Ἀποκαλύψεως, εἶνε

αὐτόχρημα μυστηριώδη καὶ ὑπέρτερα τῆς ἀνθρωπίνης καταλήψεως καὶ ἐπιλύσεως, εἰμὴ μετὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν συναναφερομένων γεγονότων, μετριοπαθῶς δ' ἐνταῦθα γνώμην καὶ ἐξήγησιν ἐκφέρομεν ἐν φόβῳ Κυρίου.—

Εἰς ταύτην ἀκριβῶς τὴν ἐμφάνειαν καὶ ἐξήγησιν προαγόμεθα, συνεπείᾳ τῆς παρατηρουμένης περὶ ἡμᾶς κατὰ τρόπον ἐκδηλότατον γενικῆς ἀθλιευτικῆς καταστάσεως καὶ ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς καταπτώσεως τοῦ Κόσμου, ἀτόμων τε καὶ Λαῶν, Κοινωνιῶν τε καὶ Κρατῶν, ἀποκλινάντων εἴπερ ποτὲ ἀλογίστως τῆς ἀποκαλυφθείσης Εὐαγγελικῆς Ἀληθείας καὶ Πίστεως, καὶ εἰς τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ματαιότητα καὶ τὴν πλάνην ἀμετανοήτως προσκειμένων καὶ ὡς ἀνιάτως ἤδη δεδουλωμένων.—

«Διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας» (Ἐφεσ. 5, 6).— «Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι» (Ματθ. 24, 22).—

«Πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν (τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου) πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἤσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐξεγαμίζοντο, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμός, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. Ὁμοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ. Ἤσθιον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ᾠκοδόμουν· ᾗ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθε Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων,

ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ᾽ οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας» (Λουκ. 17, 25-29).

«Καὶ διὰ τοῦτο πέμψει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει· ἵνα κριθῶσι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλ᾽ εὐδοκήσαντες ἐν τῇ ἀδικίᾳ» (Β΄ Θεσσ. 2, 11-12).—

---

§ 4.— Ἀσυμφωνία ἡμῶν ἐπὶ τῆς ἐκδοχῆς τῶν Χιλιαστῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν δευτέραν ἔλευσιν καὶ Παρουσίαν τοῦ Κυρίου, ὡς χαρακτῆρος Θεοκρατικῆς Βασιλείας τοῦ Μεσσίου ἐπὶ τὸ Ἰουδαϊκώτερον καὶ ὡς φοροῦ ἐν γένει Κοσμικῆς εἰρήνης καὶ εὐτυχίας καὶ σχετικαὶ πρόσθετοι Περικοπαὶ ἐννέα.—

ΚΑΙ Ο ΜΕΝ ΧΡΟΝΟΣ περίπου τῆς τοῦ Κυρίου δευτέρας Παρουσίας καὶ αἱ σχετικαὶ ἐνδείξεις τῶν καιρῶν, τοιαῦται Προφητικῶς καὶ Εὐαγγελικῶς γίνονται, ἵνα εἰς τὰ παρατεθέντα καὶ παρατηρητέα μεταξὺ πολλῶν καὶ ἄλλων ἀρκεσθῶμεν.—

Ἀλλ᾽ οὐδέποτε κατὰ κεραίαν θὰ συγχωρήσωμεν, εἰς τοὺς ἐξ Ἀμερικῆς Ἑρμηνευτὰς καὶ Σπουδαστὰς λεγομένους τῆς Γραφῆς, μετατόπισιν καὶ διαστροφὴν τοῦ ζητήματος, ἐπὶ τὸ Ἰουδαϊκώτερον μὲν καὶ εὐτελέστερον, τὴν ἀναμονὴν Κοσμικῆς Θεοκρατικῆς Βασιλείας τοῦ Μεσσίου, ἐπὶ τὸ Μωαμεθανικώτερον δὲ καὶ ποταπώτερον, τὴν ἡδονὴν καὶ ἀπόλαυσιν Κοσμικῆς χαρᾶς καὶ εὐζωΐας, εἰρήνης καὶ εὐτυχίας ἐν τῷ Κυρίῳ ἐκδεχομένους.—

Ὅτι τοιαῦτά τινα ἐκδιδάσκουσι καὶ προσμένουσιν οἱ περὶ τὸν κύριον Ρώδερφορδ, ἀποδεικνύεται πλὴν τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἀναγραφέντων σχετικῶν, (Βλ. Ἐρωτήμ. πρώτου § 5, 1. 2. 3.- Ἐρωτήμ. δευτέρου § 3, 1. 2. 3. 5. 7. 8. 10.— Ἐρωτήμ. τρίτου § 3, 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8) ἐπιπροσθέτως καὶ ἐκ τῶν ἑπομένων Περικοπῶν:—

1. «Εἶνε ἐξ ἄλλου γεγραμμένον περὶ ἐκείνων οἵτινες ἔχουσι μέρος εἰς τὴν πρώτην ἀνάστασιν, καὶ καθίστανται ἐντεῦθεν μέλη τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι: «Μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ. Ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσι μετ' αὐτοῦ χίλια ἔτη», ἡ ὁποία ὅμως χιλιετὴς βασιλεία σκοπὸν ἔχει τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους— Ἀποκάλ. 20, 6. Πράξ. 17, 31»— (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 371).—

2. «Μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς Ἐκκλησίας ἐν δόξῃ, καὶ τὴν συντέλεσιν τῆς νέας διαθήκης, ὁ Ἀβραάμ, ὁ Ἰσαάκ, ὁ Ἰακώβ, ὁ Δαβίδ, ὁ Βαράκ, ὁ Ἰεφθάε καὶ οἱ προφῆται (πάντες τοὺς ὁποίους ἡμεῖς ὁρίζομεν καὶ ἀποκαλοῦμεν πιστοὺς ἀριστεῖς τῆς παλαιᾶς οἰκονομίας) θέλουσι προέλθῃ ἐκ τοῦ τάφου, θέλουσιν ἐγερθῇ ἐκ νεκρῶν, κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Κυρίου, διδομένης εἰς αὐτοὺς οὕτω καλλιτέρας ἀναστάσεως (Ἑβρ. 11). Οὗτοι πάντες θέλουσι εἶσθαι ἄρχοντες καὶ κυβερνῆται νόμιμοι ἀντιπρόσωποι τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ διὰ μέσου αὐτῶν ὁ Θεὸς μέλλει νὰ ἐγκαταστήσῃ δικαίαν κυβέρνησιν καὶ διοί-

κησιν ἐπὶ τῆς γῆς (Ψαλμ. 44, 16-17. Ἠσ. 32, 1») (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 375).—

3. «Στηριζόμενοι ἐπὶ τῆς ἐξουσίας ἣν παρέχουσιν ἡμῖν αἱ προφητεῖαι τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, αἵτινες σήμερον ἐκπληροῦνται, διακηρύττομεν ὅτι ἡ ἡμέρα αὕτη εἶνε ἡμέρα ἐκδικήσεως τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐναντίον τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου· ὅτι ὁ Θεὸς ἵσταται ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἰσχυρῶν καὶ τῶν μεγάλων παραγόντων τῆς γῆς, τουτέστι τοῦ Κλήρου καὶ τῶν ἐγκρίτων τοῦ ποιμνίου, ἵνα κρίνῃ καὶ ἐκφράσῃ τὴν δικαίαν αὐτοῦ ἀγανάκτησινκαὶ ὀργὴν ἐναντίον αὐτῶν καὶ τῶν ἀδίκων συστημάτων των καὶ διδασκαλιῶν. Διακηρύττομεν ἐπίσης ὅτι ἡ μόνη ἐλπὶς διὰ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν εὐτυχίαν τοῦ κόσμου συγκεντροῦνται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Μεσσίου, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἰησοῦς ἐδίδαξε τοὺς ἀκολούθους αὐτοῦ νὰ προσεύχωνται» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 223).—

4. «Ἡ νέα Κυβέρησις ἤδη ἐγεννήθη, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ βασιλεύς, ἠγέρθη ἤδη καὶ ἀνέλαβε τὴν δύναμίν του τὴν μεγάλην καὶ ἐξουσίαν καὶ ἤρξατο βασιλεύων, παρ᾽ ὅλον ὅτι εἰσέτι ὁ ἐχθρὸς ἐξασκεῖ τὴν δύναμίν του· πλὴν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐχθροῦ διὰ τὴν ἐξάσκησιν τῆς δυνάμεως ταύτης ἐξέπνευσεν, ὁ αἰὼν αὐτοῦ ἐτελείωσε Κατὰ συνέπειαν τὸ τοιοῦτον θὰ ἐσημείωσε τὸ τέλος τῆς μάχης τῆς ἐν τῷ οὐρανῷ· ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης μετὰ τῶν ἀγγέλλων του ἀφ᾽ἑνός, καὶ ὁ Σατανᾶς καὶ ὁ Δράκων, ὁ ἀπειθὴς υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, ἀφ᾽ ἑτέρου. Εἶνε πράγματι ἡ μάχη τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ ἐναντίον τοῦ Διαβόλου. Ἡ μάχη ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ διεξάγεται

ὑπὸ τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ καθυποτάσσει τὸν ἐχθρόν» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 250).—

5. «Διὰ νὰ συλλάβωμεν ἰδέαν τινὰ τοῦ τί θέλει εἶσθαι ἡ τρομερὰ καὶ τελικὴ θλῖψις, τί θὰ ἀποτελέσῃ τὴν μάχην τοῦ Ἁρμαγεδδῶνος, πρέπει νὰ ἔχωμεν ἀντίληψίν τινα τοῦ μεγέθους τῆς δυνάμεως τῆς ὀργανώσεως τοῦ Σατανᾶ. Σατανᾶς ὁ ἐχθρὸς εἶνε κάτοχος κυρίως ὁλοκλήρων τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πόρων τῆς γῆς, δυνάμει τῶν ὁποίων διευθύνει τὴν ἐμπορικὴν πτέρυγα τῆς ὀργανώσεώς του. Κατευθύνει καὶ θέτει εἰς λειτουργίαν πᾶσαν κοσμικὴν δύναμιν ἢ κυβέρνησιν ἐπὶ τῆς γῆς, μέσῳ τῆς πολιτικῆς πτέρυγος τῆς ὀργανώσεώς του. Διευθύνει καὶ ἐξουσιάζει πράγματι πάντων τῶν θρησκευτικῶν συστημάτων τῆς γῆς, μέσῳ τῆς ἐκκλησιαστικῆς πτέρυγος τῆς ὀργανώσεώς του. Αἱ τρεῖς αὗται συνησπισμέναι δυνάμεις ἀποτελοῦσιν ἐκεῖνο ὅπερ εἶνε ἐγνωσμένον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ὡς κοσμικαὶ δυνάμεις, καὶ ὅπερ ὁ Κύριος περιγράφει ὡς τὸ θηρίον. Ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, ἥτις εἶνε προσπάθεια πρὸς συνένωσιν τῶν οὕτω καλουμένων Χριστιανικῶν Κρατῶν εἰς μίαν συμπαγῆ μάζαν, καθορίζεται ὑπὸ τῶν Γραφῶν ὡς ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου. Εἶνε ἡ τελευταία καὶ τελικὴ ἀπόπειρα τοῦ Σατανᾶ ὅπως τελειοποιήσῃ τὴν ὀργάνωσίν του πρὸς ἀποτύφλωσιν τῶν λαῶν τῆς γῆς, νὰ στρέψῃ τὴν διάνοιάν των μακρὰν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς βασιλείας του, καὶ νὰ τηρήσῃ αὐτοὺς ὑπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ πονηροῦ» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 266-267).—

6. «Ὁ καινὸς οὐρανὸς εἶνε ἡ Κυβέρνησις τοῦ Μεσσίου, ἡ γέννησις τοῦ νέου ἔθνους καὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἀνάληψις τῆς δυνάμεως. Εἶνε ἡ πόλις ἡ ἁγία, εἶνε ἡ νέα Ἱερουσαλήμ. Εἶνε ἡ κυβέρνησις τῆς εἰρήνης, ἔχουσα ὡς κεφαλὴν καὶ κυβερνήτην της τὸν ἄρχοντα τῆς εἰρήνης. Εἶνε ἡ Κυβέρνησις τοῦ Μεσσίου, ἥτις λαμβάνει τὴν θέσιν ἐκείνης (τῆς κυβερνήσεως τοῦ Σατανᾶ) τῆς ἐπὶ μακρὸν ἀοράτως κυβερνώσης τὴν οἰκουμένην. Ὁ καινὸς οὐρανός, ἢ τὸ ἀόρατον μέρος τῆς νέας κυβερνήσεως εἶνε ἔκπαγλος καὶ ἔνδοξος· καὶ περιγράφεται ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου ἐν συμβολικῇ φρασεολογίᾳ ὁμοίᾳ νύμφῃ κεκοσμημένῃ διὰ τὸν ἄνδρα αὐτῆς—Ἀποκάλ. 21, 1-2» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 295).—

7. Πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ὁ ἄνθρωπος τύχῃ εὐκαιρίας ἵνα πλήρως ἀποκατασταθῇ εἰς τὴν τελειότητα, ὁ Κύριος θὰ ἐγκαταστήσῃ δικαίαν Κυβέρνησιν ἐπὶ τῆς γῆς. Διότι ὑπόσχεται: «Ἰδοὺ γὰρ βασιλεὺς δίκαιος βασιλεύσει, καὶ ἄρχοντες μετὰ κρίσεως ἄρξουσιν (Ἡσ. 32, 1).— Ὁ συγγραφεὺς παραθέτει ἐκ μεταφράσεως—. Θέλουσι ἀποκλεισθῇ οἱ φιλόδοξοι καὶ ἰσχυροὶ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐξασκήσωσι τὰς πολιτικὰς αὐτῶν μηχανορραφίας, ἢ νὰ καταλάβωσι τὴν Κυβέρνησιν ἢ οἱονδήποτε μέρος αὐτῆς» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 297).—

8. «Ἡ βασιλεία τοῦ Μεσσίου θὰ χρησιμεύσῃ διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὴν τελειότητα. Συνεπῶς ὁ ἀτελὴς ἄνθρωπος θὰ ἔχῃ ἀνάγκην νόμων ἢ κανόνων ἐνεργείας πρὸς καθοδηγίαν αὐτοῦ. Ἐν τούτοις οἱ νόμοι τῆς νέας Κυβερνήσεως

δὲν θὰ θεσπίζωνται ὑπ' ἀτελῶν ἀνθρώπων, ὡς μέχρι τοῦδε εἰθίζετο. Ἡ νέα κυβέρνησις ἔσεται ἀμιγὴς Θεοκρατία. Θὰ εἶνε ἡ Κυβέρνησις τοῦ Θεοῦ, διενεργοῦσα κατὰ τὸν ὑπ' αὐτοῦ ἐνδεικνυόμενον τρόπον, τουτέστι διὰ τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτοῦ Υἱοῦ, Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ» Ἀποκάλ. 2, 27—(Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 313).—

9. «Εἶνε ἄνοιξις τοῦ τριακοστοῦ αἰῶνος. Χίλια ἔτη παρῆλθον ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ ἔθνους. Μίαἡμέραπαρὰ Κυρίῳ εἶνε ὡς χίλιαἔτη,καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία (Β' Πέτρ, 3, 8). Ἔλθετε εἰς τὸ ὄρος ἵνα ἐξ αὐτοῦ ἀτενίσωμεν εἰς τὴν κοιλάδα τῆς εὐλογίας. Παρατηρήσατε ὅτι ὁ ἥλιος φωτίζει τὴν κοιλάδα ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας. Ἡ κοιλὰς εἶνε ἀείποτε φαεινή. Ἴδετε τὴν ἀπερίγραπτον ποικιλίαν τῶν τε δένδρων καὶ ἀνθέων. Πάντα ἐκφράζουσι ζωήν. Αἱ κερασέαι ἀνθίζουσιν ... ὁ ἀὴρ εἶνε πλήρης εὐώδους ἀρώματος, κυματιζομένου ὑπὸ τῆς ἐλαφρᾶς μεσημβρινῆς αὔρας, ἥτις ψιθυρίζει θροοῦσα τὰ φυλλώματα τῶν δένδρων... Ἰδού! Ἀκούεται ἐκεῖθεν ὁ ἦχος τῶν διαβαινόντων πληθῶν. Ἐκ πάντων τῶν σημείων τοῦ ὁρίζοντος μεγάλα ῥεύματα ἀνθρώπων ἐκχύνονται εἰς τὴν κοιλάδα. Βαδίζουσιν ἐν τελείᾳ τάξει, πλὴν ὅμως δὲν παρατηρεῖται οὐδὲν ἴχνος μιλιταρισμοῦ. Δὲν φέρουσιν ὅπλα, οὔτε ξίφη, οὔτε ἄλλα ἀμυντικὰ ἢ ἐπιθετικὰ ὄργανα. Πάντα ταῦτα εἰσὶν ἤδη πάνυ ἀνάρμοστα. Εἶνε ἀναμνήσεις ἀνήκουσαι εἰς τὸ παρελθὸν καὶ καλυφθεῖσαι ὑπὸ τῆς λήθης... Σημειώσατε τὴν εὐρυθμίαν τοῦ βηματισμοῦ τῶν ἀνθρώπων. Δὲν ὑπάρχουσι μεταξὺ αὐτῶν

οὔτε χωλοί, οὔτε ἀνάπηροι, οὔτε τυφλοί, οὔτε κεκυφότες. Οὐχί, δὲν ὑπάρχει οὐδὲ εἷς γέρων μεταξὺ αὐτῶν.... Δὲν ὑπάρχουσι πτωχοί, οὔτε ἐπαῖται μεταξὺ αὐτῶν, οὔτε καὶ παρὰ τὰς ὁδούς... Δὲν ὑπάρχουσιν ἀσθενεῖς,οὔτε ἀδύνατοι,οὔτε τεθλιμμένοι· διότι πάντες ἀπολαμβάνουσιν ὑγείας καὶ ρώμης. Δὲν ὑπάρχουσι τραχεῖς οὔτε ἀδιάφοροι σκληροπρόσωποι μεταξὺ αὐτῶν... Ἴδετε τὰ φιλομειδῆ αὐτῶν πρόσωπα. Προχωροῦσι κατὰ λεγεῶνας. Φέρουσι πολυαρίθμους σημαίας καὶ ἐφ' ἑκάστης τούτων εἶνε ἀναγεγραμμέναι αἱ λέξεις: « Ἁγιασμὸς εἰς τὸν Κύριον » (Ζαχαρ. 14, 20)— Ἡ μετάφρασις αὕτη δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὸ Κείμενον τῶν Ο', ἀναγράφον: «ἅγιον τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι»— Οἵτε ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες εἶνε αὐτὴ αὕτη ἡ προσωποποίησις τῆς χάριτος καὶ τοῦ κάλλους. Ναὶ πάντες νῦν κατάγονται ἐκ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου, καθὼς εἶνε τέκνα τοῦ Βασιλέως.... Νεώτερος ἦχος τῆς σάλπιγγος ἀντηχεῖ καὶ ἀκούονται αἱ τέλειαι φωναὶ τῶν πληθῶν, καὶ πάντες νῦν ἐν πλήρῃ ἁρμονίᾳ ᾄδουσιν: « Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΣ ΕΠΕΤΕΛΕΣΘΗ· ΑΙΝΕΙΤΕ ΤΟΝ ΘΕΟΝ» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 342-344).—

---

§ 5.— Παρατηρήσεις ἡμῶν ἐπὶ τῆς τοιαύτης Χιλιαστικῆς ἐκδοχῆς καὶ ἀντιπαραβολὴ καὶ ἀνασκευὴ ἐξ αὐτῶν τῶν Εὐαγγελικῶν ρήσεων.—

ΟΙΑΙ Ἀμερικανικαὶ τῷ ὄντι φαιδρότητες καὶ ἱλαρολογίαι! Οἷαι εἰκοτολογίαι καὶ φαντασιοκοπίαι! Σπουδαῖος, σοβαρὸς συγγραφεὺς καὶ ἱεροκήρυξ, ποῦ δύναται τῶν Ἁγίων Γραφῶν νὰ ἐξεύρῃ καὶ

σταχυολογήση τὰ ὡς ἄνω ἀνύπαρκτα μυθεύματα;—

Ἀλλὰ πότε καὶ ποῦ κατήντησεν ὁ Θεῖος Λόγος καὶ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ ἐν γένει τὸ Ἁγιογραφικὸν Βιβλικὸν Σύστημα εἰς τοσαύτην εὐτέλειαν καὶ χθαμαλότητα ἐπιπέδου, ὥστε νὰ ὑπόσχηται ἐν κόσμῳ,τῷ τε παρόντι καὶ τῷ μέλλοντι, ὑλικὴν χαρὰν καὶ εὐτυχίαν, εἰρήνην καὶ εὐδαιμονίαν, ἀνθεμόεντας κήπους καὶ περιβολάδας, ᾠδικὰ πτηνὰ ποικιλόχρωμα καὶ πτερυγίσματα, εὐρυθμίαν κινήσεων τῶν πληθῶν καὶ παρέλασιν αὐτόχρημα στρατιωτικὴν καὶ σημαιοφορίαν πανηγυρικήν, καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ὁμοῦ πρωτοτυπίαν καὶ τελειότητα ἐκ πάγλου κάλλους καὶ θελγήτρων καὶ χάριτος σωματικῆς;—

Ἐὰν τόσον πτωχόκοσμον φαντάζησθε τὸν Σωτῆρα καὶ Παντοκράτορα Θεόν, ὦ Ἀμερικανὲ μεγαλοκῆρυξ Κύριε Ρώδερφορδ, ἡμεῖς οἱ ἐξ Ἀνατολῆς μικροί, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀρχαίων Ἱερῶν Παραδόσεων καὶ τῆς γνησίας Εὐαγγελικῆς φωνῆς καὶ Ἀληθείας καὶ Ἀκριβείας πιστοὶ θεματοφύλακες καὶ κήρυκες, ἀποκρούομεν, ὅλαις δυνάμεσι σώματος καὶ ψυχῆς καὶ περιουσίᾳ ἀνεπιτηδεύτου φιλοσοφίας καὶ Πνεύματος Ἁγίου δυνάμει καὶ ἐνισχύσει, τὰς τοιαύτας καὶ τηλικαύτας κενοφωνίας καὶ παραδιδασκαλίας, καὶ ἀποκηρύσσομεν ὡς ἄντικρυς ἀντιθέτους καὶ ἐναντίας καὶ ξένας ὅλως πρὸς τὴν ἐπιμεμελημένην καὶ σώφρονα Ἑρμηνείαν καὶ Διδασκαλίαν τῆς παλαιμάχου καὶ πολυμάχου Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.—

Καὶ οἰκτείρομεν εἰλικρινῶς Ὑμᾶς, παίζοντας

ἐν οὐ παικτοῖς, καὶ ὑποβιβάζοντας τὴν ἄπειρον καὶ ἀνέκφραστον Εὐδοκίαν καὶ Οἰκονομίαν τοῦ Μεγάλου Θεοῦ τῶν Πατέρων ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς, εἰς τάξιν ἐφόρου Κήπων καὶ Παραδείσων καὶ ἀνθοκομείων καὶ Ἀγροφύλακος καὶ Γεωπόνου τῶν κτημάτων καὶ δασῶν καὶ βοσκῶν καὶ ἀγρῶν καὶ ἀμπέλων καὶ παντὸς εἴδους δενδροκομείων καὶ ποιμνιοστασίων, χάριν αὐτῆς τῆς εἰρηνικῆς ζωῆς καὶ τῆς καλοζωίας τῶν ἐπὶ γῆς ἀνθρώπων.—

Καὶ ποίαν, παρακαλοῦμεν, ἀνάγκην καὶ χρείαν ἔχει ὁ καλὸς Θεὸς τοῦ κακοῦ καὶ ἀτάκτου καὶ ἀπειθοῦς ἀνθρώπου, καὶ ἵνα τὶ ἔδωκεν ἔκπαλαι τὸν Νόμον Μωσέως πρὸς παιδαγωγίαν καὶ καθοδηγίαν, καὶ τὸν Χριστὸν Σωτῆρα Αὐτὸν πρὸς καταλλαγὴν καὶ δικαίωσιν καὶ φωτισμὸν ἐν γένει τῶν ἀνθρώπων, ἵνα καὶ πάλιν ἐπιστραφῶσιν ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα, ὡς ὁ κύων, καὶ ὡς ὗς εἰς τὸ αὐτὸ περιλουσθῶσι καὶ αὖθις κύλισμα βορβόρου(Β´ Πέτρ 2,22);—

Ὁ Κύριος οὐδαμοῦ οὐδέποτε τῶν Γραφῶν ἢ τοῦ Εὐαγγελίου, τοιαῦτά τινα οὐδὲ πόρρωθεν ἐξήνεγκεν ἢ ἐδίδαξεν ἀστήρικτα καὶ ἀνούσια, κοσμικῆς φρενὸς καὶ ἀντιλήψεως καὶ αἰσθήσεως καὶ ὀρέξεως εὐθυμολογήματα. Οὐδ' αὐταὶ αἱ κρατοῦσαι συνθῆκαι καὶ ὅροι τοῦ παρόντος βίου κατ' οὐδένα τρόπον μεταβάλλονται καὶ ἀλλοιοῦνται μέχρι τῆς Δευτέρας Ἐλεύσεως καὶ ἐν δόξῃ Παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὡς ὑμεῖς, Κύριε Ρώδερφορδ, ἐν κεκτημένῃ ταχύτητι προεσκεμμένης σκοπιμότητος καὶ ἀντιλήψεως, παραδόξως ὅλως καὶ τοῦτ' αὐτὸ ἀκολάστως διεφαντάσθητε καὶ ρητορικῶς ἁπλῶς καὶ νοθηγενῶς ἐπλα-

στουργήσατε. Οὐχί, οὐχί.—

Τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον σαφῶς διδάσκει καὶ ὑμεῖς οὐδαμοῦ ὁμολογεῖτε, Κύριε Ρώδερφορδ, ὅτι «Πνεῦμα ὁ Θεός· καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν» (Ἰωάν. 4,24). —Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὔπω ἐφανερώθη τὶ ἐσόμεθα· οἴδαμεν δὲ ὅτι, ἐὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν καθώς ἐστιν» (Α΄ Ἰωάν. 3,2).—«Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι'ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην» (Α΄ Κορ. 13,12).--«Διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους» (Β΄ Κορ. 5, 7).—

Ναὶ μάλιστα, συμφωνοῦμεν ἄκρως ὅτι ὑπάρχει Σχέδιον Πανσοφίας καὶ Παναγαθότητος καὶ Παντοδυναμίας ἔν τε τῇ Φύσει καὶ τῇ Κτίσει, καὶ ἐν τῷ Σύμπαντι καὶ ἐν αὐτῷ τῷ Ἀνθρώπῳ, ἀλλὰ δεχόμεθα Σχέδιον Ἑνιαῖον Οἰκονομίας καὶ Σωτηρίας καὶ Ἔκφανσιν ἀνεκλαλήτου Ἀγάπης καὶ ἀπεριγράπτου καὶ ἀφράστου τό τε μέγεθος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ βάθος καὶ τὸ ὕψος πρὸς αὐτὸν τὸν Ἄνθρωπον, δι' ὃν ἀκριβῶς, «Καινοὺς οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ» (Β΄ Πέτρ. 3, 13).—

Δὲν δεχόμεθα ὅμως καὶ κατ' οὐδένα τρόπον, Σχέδιον παραδοξολογίας καὶ μάλιστα προϊὸν καὶ ἔργον ἀνθρωπίνης κοινῆς κατασκευῆς καὶ διασκευῆς, ὡς ὑμεῖς, Κύριε Ρώδερφορδ καὶ ὁ Διεθνὴς

Σύλλογος Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς καὶ αὐτὸς ὁ πολὺς διδάσκαλος καὶ ποιμὴν Ρῶσσελλ, εὐφυῶς μὲν διεφαντάσθητε, παρὰ τὰς Γραφὰς δὲ καὶ σπεύδοντες διεσαλπίσατε, καὶ ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἐν Εὐρώπῃ καὶ ὅπου ἀλλαχοῦ τῆς Οἰκουμένης.—

---

§ 6.— Παράδοξοι ἀποκαλύψεις καὶ ὁμολογίαι τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ ἐπὶ τῆς τύχης τῶν Χιλιαστικῶν προσπαθειῶν καὶ Κηρυγμάτων.—

1. «ΚΑΘΩΣ, λέγει, ὁ Γουλιέλμος Τυνδαὶλ ἐχρησιμοποιήθη ὅπως καλέσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ λαοῦ εἰς τὴν Βίβλον, τοιουτοτρόπως ὁ Κύριος μετεχειρίσθη τὸν Κάρολον Τ. Ρῶσσελλ ὅπως καλέσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἀνθρώπων εἰς κατανόησιν τῆς Βίβλου, εἰδικῶς τῶν ἀληθειῶν ἐκείνων, αἵτινες εἶχον ἀφαιρεθῇ διὰ τῶν μηχανορραφιῶν τοῦ Διαβόλου καὶ τῶν πρακτόρων αὐτοῦ. Ἐπειδὴ εἶχεν ἔλθῃ ὁ κατάλληλος καιρὸς τοῦ Θεοῦ ὅπως ἀποκαταστήσῃ τὰς ἀληθείας ταύτας, μετεχειρίσθη τὸν Κάρολον Τ. Ρῶσσελλ ὅπως γράψῃ καὶ ἐκδώσῃ βιβλία γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα **Γραφικαὶ Μελέται** διὰ μέσου τῶν ὁποίων αἱ μεγάλαι ἀλήθειαι τοῦ Θείου Σχεδίου ἐκαθαρίσθησαν. Ὁ Σατανᾶς ἔπραξε τὸ καλλίτερον τὸ ὁποῖον ἠδύνατο ὅπως καταστρέψῃ τὰ βιβλία ταῦτα, διότι ἐξηγοῦσι τὰς Γραφάς. Καθὼς ἡ ὑπὸ τοῦ Τυνδαὶλ μετάφρασις κατεστράφη ὑπὸ τοῦ Κλήρου, τοιουτοτρόπως οἱ Κληρικοὶ εἰς διάφορα μέρη τῆς γῆς συνήθροισαν χιλιάδας Τόμων τῶν Γραφικῶν Μελετῶν καὶ ἔκαυσαν αὐτοὺς δημοσίως. Ἡ τοιαύτη ὅμως κακία ἐχρησίμευσε μόνον ὅπως διαφημίσῃ

τὴν ἀλήθειαντοῦ Θείου Σχεδίου» (Δημιουργία, Σελ. 142).—

2. «Πράγματι δέ, μὲ τὴν πάροδον ὀλίγου χρόνου ἀπὸ τῆς καταλήψεως τῆς Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων, δέκα διακεκριμένοι Κληρικοὶ συνῆλθον εἰς τὴν πόλιν τοῦ Λονδίνου καὶ ἐξέδωκαν τὴν ἑπομένην προκήρυξιν, διακηρύττοντες:— α΄) Ὅτι ἡ παροῦσα κρίσις δεικνύει τὴν λῆξιν τῶν καιρῶν τῶν Ἐθνῶν.— β΄) Ὅτι ἡ ἀποκάλυψις τοῦ Κυρίου δέον νὰ προσδοκᾶται καθ' ἑκάστην στιγμὴν ὁπότε θὰ φανερωθῇ καθὼς εἰς τοὺς μαθητάς του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεώς του. — γ΄) Ὅτι ἡ συμπεπληρωμένη Ἐκκλησία θέλει μεταλλαγῇ διὰ νὰ εἶνε διὰ παντὸς μετὰ τοῦ Κυρίου. — δ΄) Ὁ Ἰσραὴλ θὰ ἐγκατασταθῇ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ γῇ, διατελῶν ἐν ἀπιστίᾳ, καὶ μετὰ ταῦτα θὰ προσηλυτισθῇ ἅμα τῇ παρουσίᾳ τοῦ Χριστοῦ πρὸς ἴδιον αὐτοῦ ὄφελος.— ε΄) Ὅτι τὰ ἀνθρώπινα σχέδια περὶ ἀνασυντάξεως, δέον νὰ ὦσιν ὑποβοηθητικὰ τῆς δευτέρας ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου, ἐπειδὴ πάντα τὰ ἔθνη θέλουσιν εἶσθαι ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν του.- ς΄) Ὅτι ὑπὸ τὴν βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ θέλει γείνῃ μεγαλειτέρα ἔκχυσις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπὶ πᾶσαν σάρκα.— ζ΄) Ὅτι αἱ ἀλήθειαι αἱ συσσωματούμεναι ἐν τῇ Ἐκθέσει ταύτῃ εἶνε λίαν πολύτιμοι διὰ τὸν ἐξαγνισμὸν τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν σχέσει μὲ τὰ παρόντα φλέγοντα ζητήματα .— Ἡ ἀξιοσημείωτος αὕτη προκήρυξις ὑπεγράφη ὑπὸ A. C. Dixon καὶ F. B. Meyer, Βαπτιστῶν. George Campbell Morgan καὶ Alfred Byrd,

Κο;κρεγκεσιοναλιστῶν. William Fuller Gouch, Πρεσβυτεριανοῦ. H. Webb Peploe καὶ J. Stuart Holden, Ἐπισκοπελιανῶν. Dinsdale T. Young, Μεθοδιστοῦ.— Τὰ ὀνόματα ταῦτα τυγχάνουσι πασίγνωστα, καὶ συγκαταλέγονται μεταξὺ τῶν μεγαλειτέρων κηρύκων τοῦ Κόσμου. Τὸ ὅτι οἱ εὐσεβεῖς οὗτοι ἄνθρωποι, ἐκ διαφόρων θρησκευτικῶν ἀποχρώσεων, ἐξέδωκαν τοιαύτην προκήρυξιν, τὸ τοιοῦτον εἶνε ἀφ' ἑαυτοῦ λίαν σημαντικόν. Ἡ προκήρυξις αὕτη ἐξαπεστάλη εἰς τοὺς Κληρικοὺς ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου καὶ ἀπερρίφθη παρ' αὐτῶν.—Ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς ὑποθέσεως ταύτης εἶνε ὅτι αὐτοὶ οὗτοι οἱ ὑπογράψαντες τὴν προκήρυξιν μετὰ ταῦτα ἀπεκήρυξαν ταύτην καὶ ἠρνήθησαν τὰς ἀποδείξεις, αἵτινες ἀποδεικνύουσιν ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς δευτέρας ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 251 καὶ 252).—

3. «Ἀπὸ τοῦ 1918 πιστοὶ Χριστιανοὶ ἐπὶ τῆς γῆς, γνωστοὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Διεθνεῖς Σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς, ἐνησχολήθησαν εἰς τὸ νὰ δίδουν ἰσχυρὰν μαρτυρίαν περὶ τοῦ σχεδίου τῆς καταλλαγῆς πρὸς τὸν Θεὸν διότι ἦλθεν ὁ καιρὸς διὰ νὰ δοθῇ ἡ μαρτυρία αὕτη. Τὸ παρὸν ἔργον τῶν Χριστιανῶν ἐπὶ τῆς γῆς εἶνε νὰ εἶνε πιστοὶ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβᾶ ἀναφορικῶς μὲ τὴν ἀγαθότητα καὶ σχέδιόν του. Οὗτος εἶνε ὁ μόνος λόγος ἢ δικαιολογία διὰ τὸν ὁποῖον εὑρίσκεται ὁ Χριστιανὸς ἐπὶ τῆς γῆς» (Καταλλαγή, Σελ. 277).— (Βλ. καὶ προηγούμενα ἐν Ἐρωτήματι πρώτῳ § 5, 1. 2. 3.).—

§ 7.— Εὐσεβίου Καισαρείας πρώτη Ἱστορικὴ ἀναγραφὴ καὶ κρίσις περὶ τῆς Χιλιάδος τῶν ἐτῶν Παπίου μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν καὶ ὑποστάσεως μελλοντικῆς τῆς Χριστοῦ Βασιλείας σωματικῶς ἐπὶ τῆς γῆς.—

ΑΛΛΑ, Κύριε Ρώδερφορδ, τὸ ὑφ' ὑμῶν καλούμενον καὶ περιγραφόμενον Θεῖον Σχέδιον ὑπὸ τὸ ὄνομα, Χιλιετὴς Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, παρουσιάσθη καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι, πλὴν ἀπεδοκιμάσθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ ὡς ἀσύστατος καὶ ἀστήρικτος Χριστιανικὴ διδασκαλία, σὺν τῷ χρόνῳ δὲ ἐξέλιπεν ὅλως καὶ ἐλησμονήθη.—

Καὶ πρῶτος ὁ Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου λεγόμενος, καὶ Ἐπίσκοπος Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, ὁ πατὴρ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας (267-340), λόγον ποιούμενος ἐν αὐτῇ περὶ τοῦ Παπίου, Ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως, ἀρχαίου μεταποστολικοῦ ἀνδρός, καὶ κρίνων αὐτόν, λέγει ἐπὶ λέξει τάδε:—

«Καὶ ἄλλα δὲ ὁ αὐτὸς ὡσὰν ἐκ παραδόσεως ἀγράφου εἰς αὐτὸν ἥκοντα παρατέθειται, ξένας δέ τινας παραβολὰς τοῦ Σωτῆρος καὶ διδασκαλίας αὐτοῦ, καί τινα ἄλλα μυθικώτερα. Ἐν οἷς καὶ χιλιάδα τινά φησιν ἐτῶν ἔσεσθαι μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, σωματικῶς τῆς Χριστοῦ Βασιλείας ἐπὶ ταυτησὶ τῆς γῆς ὑποστησομένης. Ἃ καὶ ἡγοῦμαι τὰς Ἀποστολικὰς παρεκδεξάμενον διηγήσεις ὑπολαβεῖν, τὰ ἐν ὑποδείγμασι πρὸς αὐτῶν μυστικῶς εἰρημένα μὴ συνεωρακότα. Σφόδρα γάρ τοι σμικρὸς ὢν τὸν νοῦν, ὡσὰν ἐκ τῶν αὐτοῦ λόγων τεκμηράμενον εἰπεῖν, φαίνεται· πλὴν καὶ τοῖς μετ' αὐτῶν

πλείστοις ὅσοις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τῆς ὁμοίας αὐτῷ δόξης παραίτιος γέγονε, τὴν ἀρχαιότητα τἀνδρὸς προβεβλημένοις, ὥσπερ οὖν Εἰρηναίῳ, καὶ εἴ τις ἄλλος τὰ ὅμοια φρονῶν ἀναπέφηνεν» (Εὐσεβίου Ἐκκλησ. Ἱστορ. III, 39, 11-13).—

§ 8.— Α. Διομήδους Κυριακοῦ Ἱστορικὴ ἀναγραφὴ περὶ τοῦ Χιλιασμοῦ τῶν πρώτων αἰώνων τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ο ΗΜΕΤΕΡΟΣ διαπρεπὴς Ἐκκλησιαστικὸς Ἱστορικὸς ἀοίδιμος Α. Διομήδης Κυριακός, ἐν τῷ Α΄ Τόμῳ Ἐκκλησ. Ἱστορίας, Ἀθῆναι, 1897. Σελ· 147, ἀναφέρει ἐπὶ λέξει τὰ ἑξῆς:—Παπίας παρ' Εὐσεβίῳ Ἐκκλησ. Ἱστορ. III, 39.— Ἰουστῖνος πρὸς Τρύφωνα, 80.—Εἰρηναίου κατὰ Αἱρέσεων X,31.—

«Τὴν ἀπὸ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ ληφθεῖσαν ἔννοιαν περὶ μελλούσης χιλιετοῦς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ τῶν δικαίων προανισταμένων τῶν ἄλλων, ἥτις θέλει δῆθεν προηγηθῇ τῆς κοινῆς ἀναστάσεως καὶ ἐσχάτης κρίσεως, δὲν εἶχον μόνον οἱ Μοντανισταί. Καὶ πολλοὶ τῶν Καθολικῶν Χριστιανῶν ἠσπάζοντο αὐτὴν κατὰ τὸν Β΄ αἰῶνα. Παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις Ἀποστολικοῖς Πατράσι δὲν ἀπαντᾷ. Ὁ Ἐπίσκοπος Ἱεραπόλεως Παπίας, φαίνεται ὅτι πρῶτος διέδωκεν αὐτήν, ἀπαντῶμεν δ' αὐτὴν καὶ παρὰ τῷ Εἰρηναίῳ καὶ τῷ Ἰουστίνῳ. Ἐφαντάζοντο δὲ οἱ Χιλιασταὶ τὸν χρόνον τῆς χιλιετοῦς ταύτης βασιλείας ἐπὶ τῆς γῆς ὡς χρόνον ἀπεριγράπτου ὑλικῆς εὐδαιμονίας. Ἀλλὰ ταχέως προσέβαλον αὐτὴν ἄλλοι, ἰδίως ἀφ' ὅτου οἱ Μοντανισταὶ ἐδέξαντο

αὐτήν. Ὁ πρεσβύτερος τῆς ἐν Ῥώμῃ Ἐκκλησίας Γάϊος ἔγραψεν κατ' αὐτῆς ὡς ἐφευρέσεως τοῦ Κηρίνθου. Καὶ ἡ Ἀλεξανδρινὴ δὲ Σχολὴ ἦτο ἐναντία τοῦ Χιλιασμοῦ. Ὁ Κλήμης οὐδόλως ἀναφέρει αὐτόν, ὁ δὲ Ὠριγένης καταπολεμεῖ αὐτόν. Ἔν τινι δὲ Συνόδῳ τῷ 225 γενομένῃ ἔπεισεν ὁ Ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας Διονύσιος τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ ὀπαδοὺς τοῦ Χιλιασμοῦ, ὧν προΐστατο Νέπως τις καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του ὁ Κορακίων, νὰ ἐγκαταλίπωσιν αὐτόν.

Οἱ ὑπὲρ τοῦ Χιλιασμοῦ ἐστηρίζοντο εἰς τὸ χωρίον τῆς Ἀποκαλύψεως Κ', 4-6, ὅπου λέγεται, ὅτι θὰ βασιλεύσωσι πρὸ τῆς ἀναστάσεως τῶν ἄλλων ἀνιστάμενοι οἱ δίκαιοι μετὰ τοῦ Χριστοῦ χίλια ἔτη. Οἱ δὲ κατ' αὐτοῦ παρετήρουν ὅτι τὰ τῆς Ἀποκαλύψεως ὡς προφητικοῦ ἀλληγορικοῦ καὶ συμβολικοῦ βιβλίου, δὲν πρέπει νὰ ἐκλαμβάνωνται κατὰ γράμμα· ὅτι χίλια ἔτη κατὰ τὸν ψαλμῳδόν (89, 4) ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Κυρίου εἶνε ὡς μία ἡμέρα· ὅτι ἡ διδασκαλία αὕτη οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ τῆς Κ. Δ. ἀπαντᾷ· ὅτι ὁ Παῦλος λέγει μὲν ὅτι οἱ δίκαιοι πρῶτοι θὰ ἀναστῶσιν, ἀλλ' οὐδὲν ἀναφέρει περὶ Χιλιασμοῦ καὶ βασιλείας τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς (Α' Κορ. 15, 22), καὶ ὅτι αἱ προσδοκώμεναι παρὰ τῶν Χιλιαστῶν ὑλικαὶ ἀπολαύσεις ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ ἀντιφάσκουσι πρὸς ὅσα ἡ Γραφὴ λέγει περὶ τῆς ζωῆς ταύτης, ἡ διδάσκουσα ὅτι ἐν αὐτῇ θέλουσι ζῇ οἱ δίκαιοι ὡς ἄγγελοι ἄνευ σωματικῶν ἐπιθυμιῶν (Ματθ. 22, 30) καὶ ὅτι θέλουσι βλέπῃ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον τὸν Θεὸν (Α' Κορ. 13, 12. Ἀποκάλ. 22, 4).—

Ἐν τούτοις εὗρεν ὁ Χιλιασμὸς ἀπὸ τῶν μέ-

σων τοῦ Γ΄ αἰῶνος καὶ κατ᾽ ἀρχὰς τοῦ Δ΄ ἔτι ὑπερασπιστάς τινας, οἷον τὸν Μεθόδιον καὶ Λακτάντιον. Ἀλλ᾽ ἡ μονομερὴς αὕτη ὑπεράσπισις δὲν ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ γενικῶς παραδεκτὸν αὐτόν. Μετὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον μόνον σπανίως ἀπαντᾷ. Ἦτο πολὺ φυσικὸν νὰ περιπλέξωσι καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ Ἰωάννου εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἐπειδὴ οἱ Μοντανισταὶ ἐπ᾽ αὐτῆς ἐπεστήριζον τὸν Χιλιασμόν, καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῦ χωρίου Ἀποκαλ. 20, 6».—

---

§ 9.— Μητροπολίτου Ἡρακλείας Φιλαρέτου Βαφείδου ὁμοία περὶ τοῦ ἀρχαίου Χιλιασμοῦ ἐξιστόρησις.—

Ο ΕΤΕΡΟΣ ἡμῶν ἀκαταπόνητος καὶ γεραρὸς Ἐκκλησιαστικὸς Ἱστορικός, ὁ νῦν Σ. Μητροπολίτης Ἡρακλείας κύριος Φιλάρετος Βαφείδης, ἐν τῇ Ἐκκλησ. Ἱστορίᾳ αὐτοῦ, Α΄ Τόμῳ Σελ. 119, Κωνσταντινούπολις, 1884, σχετικὰ ἀναφέρει ἐπὶ λέξει ταῦτα:—

Ὁ Χιλιασμὸς ἤτοι ἡ θεωρία περὶ χιλιετοῦς τινος Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ πρὸ τῆς τελείας ἀποκαταστάσεως τῶν πάντων, ἐν τῷ πρὸ Χριστοῦ Ἰουδαϊσμῷ τὰς ῥίζας αὐτοῦ ἔχων καὶ ἐπὶ διαφόρων χωρίων τῆς Ἁγίας Γραφῆς τὸ στήριγμα αὐτοῦ εὑρίσκων μετηνέχθη ἀπὸ τῶν Ἰουδαίων εἰς τοὺς Ἰουδαΐζοντας Χριστιανοὺς καὶ ἀπὸ τούτων καθόλου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τροφὴν ἀναμφιβόλως εὑρὼν εἰς τοὺς κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμούς, ἀφ᾽ ὧν οὗτοι ἤλπιζον ταχεῖαν τὴν ἀπαλλαγήν.—

Ὁ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Χιλιασμός, τὸν ὁποῖον

διακριτέον εἰς ὑλικὸν καὶ πνευματικόν, πατρίδα αὐτοῦ ἔσχε τὴν Φρυγίαν, ἐπίσημον δὲ ὑπέρμαχον τὸν Παπίαν, ὅστις διὰ τῆς φήμης, ἣν ἔχαιρεν ὡς μαθητὴς τῶν Ἀποστόλων ἐβάρυνε πολὺ ἐπὶ τῆς πλάστιγγος τῆς πλάνης· ὀπαδὸς αὐτοῦ ἦν ἐπίσης καὶ ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυς Ἰουστῖνος, ἀκολούθως δὲ καὶ οἱ Μοντανισταὶ περιορίζοντες αὐτὸν εἰς τὴν ἀπόλαυσιν γηίνων ἀγαθῶν.—

Ἀλλ' ἐναντίον τοῦ Χιλιασμοῦ τούτου ἰσχυρὰ ἠγέρθη πολλαχόθεν ἀντίδρασις, ὡς π. χ. ἐκ μέρους τοῦ Γαΐου, πρεσβυτέρου Ρώμης, καὶ μάλιστα τοῦ Κλήμεντος καὶ Ὠριγένους, οἵτινες εἰς τὴν πνευματικὴν τάσιν τῆς Ἀλεξανδρινῆς Σχολῆς ἀνήκοντες, ἀλληγορικῶς ἡρμήνευαν καὶ τὰ σχετικὰ χωρία τῆς Π. καὶ Κ. Δ.— Καὶ μεθ' ὅλα ὅμως ταῦτα ὁ πνευματικὸς Χιλιασμὸς ἔνθερμον ὑπερασπιστὴν εὗρε τὸν ἅγιον Εἰρηναῖον (5, 24-36) καὶ Ἱππόλυτον (περὶ Χριστοῦ καὶ Ἀντιχρίστου), ἐν δὲ τῇ Αἰγύπτῳ τὸν λόγιον Ἐπίσκοπον Ἀρσινόης Νέπωτα. Ὁ τελευταῖος μάλιστα διὰ τοῦ ἐλέγχου αὐτοῦ κατὰ τῶν ἀλληγοριστῶν τοσούτους προσείλκυσεν εἰς τὸν ὑλικὸν αὐτοῦ Χιλιασμόν, ὥστε ὁ Ἀλεξανδρείας Διονύσιος κατανοήσας τὸν κίνδυνον ἔδραμεν εἰς Ἀρσινόην, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας συνεζήτησε μετὰ τῶν ἀρχηγῶν τοῦ Χιλιασμοῦ καὶ διὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν γλυκύτητος, φρονήσεως καὶ σοφίας κατώρθωσε νὰ πείσῃ αὐτοὺς εἰς παλινῳδίαν καὶ μάλιστα τὸν πρεσβύτερον Κορακίωνα διάδοχον τοῦ Νέπωτος ἐν τῇ ἀρχηγίᾳ τῆς πλάνης (Εὐσεβ. 7, 24).—

Ἐν τούτοις ὁ Χιλιασμὸς παντελῶς δὲν ἐξέλιπεν,

ὑπεστηρίχθη δὲ μετ' ὀλίγον ὑπὸ τοῦ Μεθοδίου Ὀλύμπου, τοῦ Βικτωρίνου καὶ τοῦ Λακταντίου.—

Ἀλλ' ἡ διὰ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου ἐπελθοῦσα μεταβολὴ τῆς τύχης τῆς Ἐκκλησίας κατέδειξεν ὅτι αὕτη εἶνε προωρισμένη διὰ τὸ μέλλον, οὕτω δὲ ἐλησμονήθη ἡ χιλιετὴς τοῦ Χριστοῦ Βασιλεία (Πρβλ. *Corrodi, Kritische Geschichte des Chiliasmus, Zürich 1794*)».—

---

§ 10.— Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Χ. Ἀνδρούτσου σχετικὰ περὶ τοῦ Χιλιασμοῦ ἐν τῇ Δογματικῇ αὐτοῦ ἀναφερόμενα.—

Ο ΕΠΙΦΑΝΗΣ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κύριος Χρῆστος Ἀνδροῦτσος ἐν τῇ Δογματικῇ αὐτοῦ, Ἀθῆναι 1907, Σελ 440, σχετικὰ ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:—

«Βεβαίως ὁ Χιλιασμός, ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ 20ου Κεφαλαίου τῆς Ἀποκαλύψεως δόξα, ὅτι ὁ Θεὸς κατὰ πρῶτον θὰ ἀναστήσῃ τοὺς δικαίους καὶ θὰ βασιλεύσῃ μετ' αὐτῶν ἐπὶ γῆς χίλια ἔτη, κατὰ τὰς πολυειδεῖς αὐτοῦ μορφὰς παρεμβάλλει μεταξὺ τῆς ἀναστάσεως τῶν δικαίων καὶ τῆς Καθολικῆς τῶν πάντων ἀναστάσεως καὶ κρίσεως χιλιετὲς διάστημα βασιλείας τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ὑλικῆς, καθόσον δῆλα δὴ ἡ ἐν τῇ χιλιετηρίδι ταύτῃ εὐφροσύνη τῶν δικαίων παρίσταται ἐπὶ τὸ πνευματικώτερον ἢ ἐπὶ τὸ ὑλιστικώτερον· ἐναντίως ὅμως πρὸς τὴν Γραφὴν γινώσκουσαν μίαν μόνην ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ μίαν καθολικὴν κρίσιν καὶ μετ' αὐτὴν μακαριότητα ἢ κόλασιν αἰωνίαν, καὶ πρὸς τὴν

Ἱερὰν Παράδοσιν, ἐν ᾗ ὁ Χιλιασμὸς εὑρὼν καὶ κατ᾽ ἀρχὰς πολεμίους ὡς τὸν Διονύσιον τῆς Ἀλεξανδρείας, τὸν Ὠριγένη καὶ ἄλλους, ἀπὸ τοῦ 4ου αἰῶνος ἐκλείπει τέλεον, ἵνα ἀναφανῇ ἐν πολυειδέσι μορφαῖς παρὰ τοῖς Ἀναβαπτισταῖς καὶ ἄλλοις τῶν τελευταίων ἑκατονταετηρίδων θεολόγοις».—

---

§ 11.— Τοῦ αὐτοῦ ὁμοίως τὰ ἐν τῇ Συμβολικῇ αὐτοῦ μνημονευόμενα.—

Ο ΑΥΤΟΣ Καθηγητὴς ἐν τῇ Συμβολικῇ αὐτοῦ, Ἀθῆναι, 1930, Σελ. 64, μνημονεύει σχετικὰ ἐν Σημειώσει:—

Ἕτερον γνώρισμα τῶν αἱρετικῶν τούτων ὑποφυάδων εἶνε ἡ πίστις εἰς τὴν προσεχῆ ἔλευσιν τοῦ Κυρίου, ἥτις ἐξ ἠθικῶν ἐλατηρίων προϊοῦσα ἀσκεῖ ἰσχυρὰν ροπὴν ἐπὶ τὸν θρησκευτικὸν καὶ ἠθικὸν αὐτῶν βίον. Διότι εἶνε φανερὸν ὅτι ὁ φανταζόμενος τὸ τέλος τοῦ κόσμου αἰσθάνεται ζωηρῶς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, μηδεμιᾶς προσοχῆς ἀξιῶν τὰς πολιτικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.—

Τὴν προσεχῆ ἔλευσιν τοῦ Κυρίου ἐκδέχονται οἱ ὀπαδοὶ τῶν αἱρέσεων τούτων ὡς καὶ οἱ ἀρχαῖοι Χιλιασταί, φρονοῦντες ὅτι ὁ Χριστὸς κατὰ τὴν συντέλειαν τοῦ αἰῶνος θὰ ἀναστήσῃ πρῶτον τοὺς δικαίους καὶ μετ᾽ αὐτῶν θὰ βασιλεύσῃ ἐπὶ χίλια ἔτη ἐπὶ γῆς ἐν εὐδαιμονίᾳ. Μετὰ ταῦτα θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ καταστροφὴ τοῦ κόσμου καὶ ἡ γενικὴ κρίσις.—

Ὁ νεώτερος οὗτος Χιλιασμὸς ἔχει πολλὰς μορφὰς ἀναλόγους πρὸς τὴν ὑλικωτέραν ἢ πνευματικω-

τέραν ἀντίληψιν τῶν ἀγαθῶν τῆς πνευματικῆς βασιλείας. Περιττὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ Χιλιασμὸς οὗτος, οὗτινος εἴχοντο καὶ πολλοὶ ἐπιφανεῖς θεολόγοι, ὡς ὁ Bengel, ὁ V. Hofmann, ὁ Martensen καὶ ἄλλοι, ἐν πάσαις αὐτοῦ ταῖς μορφαῖς εἶνε ἀπαράδεκτος, ὡς ἀνατρέπων τὸ δόγμα τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, ἥτις κατὰ τὴν Γραφὴν εἶνε μία καὶ μόνη, ὡς λέγεται ρητῶς ἐν Ἰωάννου 5, 28, 1η Κορινθ. 15, 51 καὶ ἑξῆς, μεθ' ἣν δὲν ἀκολουθεῖ ἐπίγειος ζωὴ πλέον.—

Τὰ ὑπὸ τῶν Χιλιαστῶν ἐπικαλούμενα χωρία τῆς Ἀποκαλύψεως, ἰδίως τὸ 20ὸν Κεφάλαιον αὐτῆς, ἢ ἀναφέρονται εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἀόρατον βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ἢ εἰς τὴν ἀόρατον τὴν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἄλλως δὲ οἱ ἐπιφανεῖς τῆς Ἐκκλησίας Πατέρες καὶ συγγραφεῖς ἀπὸ τοῦ Γ' αἰῶνος, ὡς ὁ Διονύσιος ὁ Ἀλεξανδρείας, ὁ Ὠριγένης καὶ πάντες σχεδὸν οἱ θεολόγοι πολεμοῦσι τὰς Χιλιαστικὰς ταύτας παραδιδασκαλίας».—

---

§ 12.— Ὁ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ κακόδοξος οὐ μόνον ἐν τῷ Χιλιασμῷ, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα σχεδὸν τὰ Χριστιανικὰ Δόγματα.—

ΑΛΛ' ΟΙ ΗΜΕΤΕΡΟΙ Ἀμερικανικοὶ κήρυκες, ὧν προεξάρχει κατὰ τρόπον ἐξόχως ρητορικὸν καὶ πολυΓραφικὸν ὁ κύριος Ρώδερφορδ, ἀπολείπονται καὶ ἑτεροδιδασκαλοῦσιν οὐχὶ μόνον ἀποκλειστικῶς ὡς πρὸς τὴν Χιλιαστικὴν λεγομένην δοξασίαν, ἥτις ἀποτελεῖ τὸν κυριώδη ἄξονα τῶν μελετημάτων καὶ συγγραφῶν αὐτῶν, διαδιδομένων ὁμολογουμένως μὲ τὸν πλέον παραστατικώτερον τρόπον

καὶ μὲ τὴν ἀρτιωτέραν κομψοτεχνικὴν ἔντυπον ἐμφάνισιν καὶ μὲ τὸν πλέον εὐρύτερον τρόπον καὶ πλοῦτον καὶ ἀφθονίαν εἰς ἑκατομμύρια ἀντιτύπων, καὶ διὰ προσηλύτων καὶ εἰδικῶν, προπεπονημένων βεβαίως καὶ ἐμπειροπραγμόνων, μισθάρνων δ' ἄλλως, ἔν τε 'Αμερικῇ καὶ ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἀλλαχοῦ καὶ ἐν τῇ 'Ελλάδι αὐτῇ — 'Αθῆναι, Λομβάρδου 51—.

'Αλλ' οὗτοι οὐχὶ ὀλιγώτερον ὁμοίως κακοδοξοῦσι καὶ αἱρετίζουσιν εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ Χριστιανικὰ Δόγματα τῆς Εὐαγγελικῆς 'Αληθείας καὶ 'Αποκαλύψεως, ὡς ἀναγκαστικῶς, περιπλακέντες ἅπαξ εἰς τὴν ἀρτιομερῆ καὶ βαθεῖαν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος, παραθέτομεν ἐφεξῆς τὰ σχετικὰ καὶ ἀναπτύσσομεν κατὰ σειρὰν καὶ εἱρμόν, χάριν τῶν πολλῶν καὶ ἐνδιαφερομένων, καὶ χάριν τῆς ἀκριβείας καὶ σκοπιμότητος.—

§ 13.— 'Ο 'Ι. Φ. Ρώδερφορδ καὶ οἱ περὶ αὐτὸν κακόδοξοι καὶ περὶ τὴν ἀντίληψιν τῆς πνευματικότητος καὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, ὡς αἱ σχετικαὶ περικοπαὶ ἀπελέγχουσιν.—

ΚΑΚΟΔΟΞΟΥΣΙΝ ὁμοίως οἱ περὶ τὸν κύριον 'Ι. Φ. Ρώδερφορδ καὶ περὶ τὴν ἔννοιαν καὶ οὐσίαν τῆς ψυχῆς, ἐννοοῦντες αὐτὴν παράλληλον σχεδὸν καὶ παρομοίαν πρὸς τὴν ζωικὴν ψυχήν, καὶ ἑπομένως δέχονται αὐτὴν θνητὴν καὶ μὴ ὑπάρχουσαν μετὰ θάνατον, ἀλλ' ἐπανερχομένην ἐν τῇ κοινῇ τῶν νεκρῶν ἀναστάσει, ὡς ἑξῆς:—

1. «'Ο Θεὸς δὲν ἔδωκεν εἰς τὸν ἄνθρωπον ψυχὴν χωριστὴν καὶ διάφορον τοῦ κυρίως ἀνθρώπου.

Ἡ λέξις ψυχὴ σημαίνει ὕπαρξιν, ὀντότητα· ζῶν καὶ ἀναπνέον δημιούργημα ἢ κτίσμα. Πᾶς ἄνθρωπος εἶνε ψυχή. Οὐδεὶς δὲ ἄνθρωπος ἔχει ψυχήν. Πᾶν ζῶν κτίσμα εἶνε καὶ ψυχή. Ὁ Θεὸς δὲ ὠνόμασε πάντα τὰ κινούμενα κτίσματα, τὰ ἔχοντα ζωήν, ψυχὰς (Γεν. 1, 20). Ἀποκαλεῖ τὰ διάφορα ζῶα ψυχὰς (Ἀριθμ. 31, 28)»- (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 30).–

2. «Ἕκαστος ἄνθρωπος εἶνε ψυχή. Ἦν ἡ δολία διδασκαλία τοῦ Σατανᾶ καὶ τῶν ἀντιπροσώπων του, ἡ καταπείσασα τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸ νὰ πιστεύωσιν ὅτι οἱ ἄνθρωποι κατέχουσι ψυχήν, καὶ ὅτι ἡ ψυχὴ ἀποτελεῖ τὸ ἀθάνατον μέρος τούτων» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 105).—

3. «Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ἕκαστος ἄνθρωπος εἶνε ψυχή, καὶ οὐδεὶς ἔχει ψυχήν. Αἱ Γραφαὶ διακηρύττουσι ὅτι ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ χώματος ἐκ τῆς γῆς, ἐφύσησεν εἰς τοὺς μυκτῆρας αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐγένετο εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὅπερ σημαίνει, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐγένετο ζῶσα, κινουμένη, ἀναπνέουσα, αἰσθητικὴ ὕπαρξις(Γεν. 2,7). Ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ εἶνε γεγραμμένον: «Ἡ ψυχὴ ἡ ἁμαρτήσασα αὕτη θέλει ἀποθάνῃ (Ἰεζεκ. 18, 4). Ἐὰν ἡ ψυχὴ εἶνε ἀθάνατος δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποθάνῃ» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 324).—

4. «Ἡ ἀνθρωπίνη πεῖρα δεικνύει πειστικῶς ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀποθνήσκει· πᾶν δὲ πλάσμα τὸ ὁποῖον ἀποθνήσκει δὲν εἶνε ἀθάνατον. Διὰ νὰ εἶνε πλάσμα τι ἀθάνατον, πρέπει κατ' ἀνάγκην νὰ μὴ ὑπόκειται εἰς θάνατον. Ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὸν ἄνθρωπον ὡς ἐπιστέγασμα ἢ ὕψιστον στοιχεῖον τῆς ζωικῆς

δημιουργίας» (Δημιουργία, Σελ. 59).—

5. «Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε κατώτερος τῶν ἀγγέλων εἶνε ἄλλη τις ἀπόδειξις ὅτι οὗτος δὲν εἶνε ἀθάνατος» (Καταλλαγή, Σελ. 82).—

6. «Ἡ πνοὴ εἶνε ἀόρατος καὶ ἰσχυρά, καθὼς ὁ ἄνεμος εἶνε ἀόρατος καὶ δυνατός. Ἡ πνοὴ τῆς ζωῆς τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὸν ἄνθρωπον θέτει εἰς ἐνέργειαν τὸ αἷμα αὐτοῦ. Ἄνευ τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ζωή. Τοῦτο εἶνε ἀληθὲς διότι ἡ ζωὴ εὑρίσκεται ἐν τῷ αἵματι (Λευϊτ 17, 14). Ἀφαιρέσατε τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ θάνατος ἐπακολουθεῖ. Τοῦτο ἀφ' ἑαυτοῦ ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε ἀθάνατος» (Καταλλαγή, Σελ. 85).—

§ 14.— Ἀνάλυσις καὶ ἀνασκευὴ τῶν τοιούτων περὶ ψυχῆς θεωριῶν τοῦ Ἰ Φ. Ρώδερφορδ.—

ΤΟΙΑΥΤΑ ΤΙΝΑ καὶ ἄλλα πολλὰ παρόμοια σποράδην εἰς τὰ ἐξετασθέντα τέσσαρα αὐτοῦ βιβλία διακηρύττει ὁ κύριος Ρώδερφορδ περὶ ψυχῆς.—

Ἀλλ' ἐὰν ἡ ψυχὴ ἀποτελεῖ μόνον τὸ ζωϊκὸν μέρος τοῦ ἀνθρώπου, πῶς καὶ τίνι τρόπῳ θὰ ἐξηγηθῇ ἡ πνευματικότης τοῦ ἀνθρώπου, ὑπερέχοντος ὀφθαλμοφανῶς πάντων τῶν ζώων καὶ πάσης ἐπιγείου ὑπάρξεως, διὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὸν ἐλευθερίας καὶ λογικότητος, λόγῳ τῶν ὁποίων σπουδαιοτάτων ἰδιοτήτων, φέρει ἕκαστος ἄνθρωπος τὰς εὐθύνας τῶν πράξεων αὐτοῦ καὶ ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων, καὶ εἶνε καὶ λέγεται πρόσωπον καὶ προσ-

ωπικότης;—

Ἐὰν δὲ ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἁπλῶς ψυχὴ ζῶσα, ὅπως ὅλα τὰ ζῶα, ἐναέριά τε καὶ ἔνυδρα καὶ χερσαῖα, πῶς θέλει ἐξηγηθῇ τὸ μέγιστον καὶ θεοειδὲς ζήτημα τῆς συνειδήσεως καὶ τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἠθικοῦ συναισθήματος;—

Ἐὰν τὰ κράτιστα ταῦτα καὶ θεοειδῆ, ἀποδοτέα εἰς τὸν ζωικὸν μηχανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε ποῦ καὶ πῶς καταλογιστέα ἡ προσωπικὴ εὐθύνη τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων καὶ πρὸς τὶ οἱ κείμενοι Νόμοι καὶ Διατάξεις Πολιτικαί, Ἐκκλησιαστικαὶ καὶ Κοινωνικαὶ ὀφειλαί, καθυποχρεοῦσαι τὸν ἄνθρωπον εἰς προσαρμογὴν καὶ συμμόρφωσιν, ἐν περιπτώσει δὲ ἀθετήσεως καὶ παραβάσεως, νὰ ὑπόκηται οὗτος ὡς πνευματικὸν καὶ ἐλεύθερον ὂν ἀδυσωπήτως εἰς τὴν κατάκρισιν καὶ τὴν δικαίαν ἐκ τοῦ Νόμου ποινὴν καὶ τιμωρίαν;—

Ἄρα, κύριε Ρώδερφορδ, κατ' ἀνάγκην θὰ συνομολογήσητε ὅτι ἡ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ψυχὴ δὲν εἶνε παρεμφερὴς καὶ παράλληλος τῆς ἐν τοῖς ζώοις ἐνοικούσης ἐνστικτώδους καὶ ἀσυναισθήτου καὶ ἀσυνειδήτου ψυχῆς, ἀλλὰ βαθμός τις πολὺ ἀνώτερος καὶ κρείττων καὶ αὐτοτελής, θείας καὶ θεοπρεποῦς προελεύσεως καὶ εὐλογίας, πνευματικός, ὁμοιοούσιος, ὑπερτάτης ἀξίας καὶ τιμῆς καὶ λόγου, λογικωτάτης οὔσης τῆς ἀνθρωπείας ψυχῆς οὐσιωδῶς καὶ μοίρας ἑπομένως καὶ σφαίρας τοῦ ἀθανάτου καὶ ἀειζώου αὐτόχρημα.—

§ 15.— Συμπέρασμα ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ ἀντιπαράστασις ἑρμηνευτικὴ τῶν πρωτοΓραφικῶν χωρίων τῆς Γενέσεως.—

ΛΟΙΠΟΝ ἄρα συμπέρασμα κεῖται καὶ προέχει ἐνταῦθα, νὰ μὴ καταφρονηθῇ καὶ παραγκωνισθῇ οὕτως εὐκόλως ὁ ρητὸς Γραφικὸς περὶ ψυχῆς ὅρος καὶ θεσμός, ὃν ὑμεῖς, κύριε Ρώδερφορδ, ὑστεροβούλως βεβαίως καὶ μετὰ προφανοῦς σκοπιμότητος, ἐπιτηδείως λίαν, παρατρέχετε καὶ ἀποσιωπᾶτε, ἢ αὐταρέσκως καὶ αὐθαιρέτως πρὸς τοῖς πλείστοις ἄλλοις κατὰ κεκτημένον ἔθος ὑμῶν τολμηρότατα θέλετε νὰ παρερμηνεύσητε.—

Ὁ ὅρος καὶ θεσμὸς οὗτος εἶνε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ ἀοράτου Θεοῦ, πεπροικισμένος μὲ τὰ ἀνάλογα καὶ ὑπέροχα χαρακτηριστικὰ καὶ προσόντα τῆς θείας αὐτοῦ προελεύσεως καὶ πνευματικῆς συστάσεως, παρεκτὸς τῶν σωματικῶν αὐτοῦ ἰδιοτήτων καὶ χαρισμάτων.—

Ρητῶς καὶ ἐκπεφασμένως λέγει ἡ «Γένεσις» (1, 26). «Καὶ εἶπεν ὁ Θεός. Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν. Καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης,καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῶν κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆςγῆς.Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον. Κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς».—

Βλέπετε λοιπόν, κύριε Ρώδερφορδ, ποῦ ἄγει καὶ πῶς κατάγει ἡ μονομερὴς καὶ χωριστικὴ τῶν Γραφικῶν χωρίων καὶ ρημάτων ἑρμηνεία καὶ ἀντίληψις, καὶ πῶς θυσιάζεται ἡ συνολικὴ οὐσία καὶ ἀλήθεια

καὶ ἀκρίβεια αὐτῶν, εἰς τὴν δεξιοτεχνικὴν περιστροφὴν καὶ μονομέρειαν, μονοπλεύρως λαμβανομένων τῶν πλείστων παρ' ὑμῶν καὶ ἀκουομένων ἄνευ τῆς ὁμαδικῆς συναπηχήσεως καὶ προσαρμογῆς;—

Ὑμεῖς οὕτω λέγετε καὶ ἀναγράφετε ἐπὶ λέξει:—

1. Ὑπάρχουν δύο ἀφηγήσεις εἰς τὴν Γένεσιν ἀναφορικῶς μὲ τὴν δημιουργίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ πρώτη εἶνε γενική τις ἔκθεσις τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν αὐτοῦ. Ἡ δευτέρα εἶνε εἰδικωτέρα τις διακήρυξις καὶ ἀφορᾷ τὸν τρόπον καὶ τὴν μέθοδον τῆς δημιουργίας. Ἀμφότεραι αἱ διακηρύξεις εἶνε ἁπλαῖ καὶ εὑρίσκονται ἐν ἀκριβεῖ ἁρμονίᾳ πρὸς ἀλλήλας. Ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς γῆς καὶ ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν γῆν καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑποσχέσεως ἢ προσδοκίας διὰ τὸν οὐρανόν. Ἡ φύσις του ἦτο τοιαύτη ὥστε νὰ προσαρμόζηται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν γῆν. Οὗτος ἐπλάσθη ἐκ σαρκός, αἵματος καὶ ὀστέων· καὶ ἡ Γραφὴ διακηρύττει ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα καὶ ὀστᾶ δὲν εἶνε προωρισμένα διὰ τὸν οὐρανόν, τὸ ἀόρατον μέρος τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ—Λουκ. 24, 39. Α΄ Κοριν. 15, 50. Ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ Δημιουργοῦ του, καὶ ἦτο τέλειος, κατ' ἀνάγκην αἱ οὐσιώδεις ἰδιότητες αὐτοῦ ἦσαν δικαιοσύνη, σοφία, ἀγάπη καὶ δύναμις. Οὗτος ἐπλάσθη διανοητικὸν πλάσμα. Ἐγνώριζεν ὅτι ἡ παράβασις τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ, ἦτο ἀδικία. Ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ Ἐδὲμ ἦτο διὰ τοῦτο ὑπεύθυνος εἰς τὸν Θεὸν» (Καταλλαγή, Σελ. 85-86).—

Ἀλλ' ὁποία ἐλαττωματικότης καὶ ἀνακολουθία ἑρμηνευτικὴ καὶ διασταλτική, ἀπαξία εἰς ἕνα θεολογοῦντα καὶ θρησκευτικῆς ἀποχρώσεως μεγαλόσχημον ἐκπρόσωπον καὶ κήρυκα, νὰ ἀκρωτηριάζῃ τόσον ἀσπλάγχνως καὶ ἀφειδῶς τὴν ἀκριβολογίαν καὶ λελογικευμένην διατύπωσιν, ἀπαραλλάκτως καθ' ὃν τρόπον μαθητευόμενός τις κομψοτεχνίτης, ὅταν ἀποφασίσῃ νὰ παραστήσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ ἄκρον ἄωτον τελείου καὶ ἀμέμπτου ἀριστοτέχνου!—

Δυοῖν θάτερον συμβαίνει, ἢ παράκρουσμα λογικῆς συναφείας καὶ εἱρμοῦ, ἢ ἐπίδρασις καὶ ἐπιρροὴ πνεύματος πλάνης! — (Β' Θεσσ. 2, 11. Α' Ἰωάν. 4, 6).—

---

§ 16.— Τρόπος ἀνήκουστος ἑρμηνείας τῆς ἀθώας προσκυνήσεως τῶν Μάγων ὑπὸ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ.—

ΙΔΕΤΕ, παρακαλοῦμεν, ἑτέραν παραδοξολογίαν καὶ ἀνήκουστον διαστροφὴν τοῦ κυρίου Ρώδερφορδ, περὶ τῆς ἀθώας προσκυνήσεως τῶν ἀθωοτέρων Μάγων τῆς Ἀνατολῆς (Ματθ. 2, 1-13).—

1. «Δὲν ὑπάρχει, ἀναγράφει οὗτος, οὐδὲν εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς πείρας(μᾶλλον τῆς πορείας καθ' ἡμᾶς) τῶν μάγων αὐτῶν τὸ ἐνδεικνύον ὅτι ἡ ἀποστολὴ αὐτῶν ἦτο καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐνεργητικὴ διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος· ἡ μόνη δὲ εὐμενὴς καὶ ἐπιεικὴς ἄποψις ἥτις δύναται νὰ ληφθῇ ὑπὲρ αὐτῶν εἶνε ὅτι οὗτοι ἦσαν θύματα ἀκούσια ἐντέχνως ἐσχεδιασμένης ὑπὸ τοῦ ἀρχισυνωμότου Σατανᾶ συνωμοσίας, ὅπως ἐξολοθρευθῇ τὸ σπέρμα τῆς ἐπαγγε-

λίας· καὶ ὅτι ὁ Κύριος ἐπέτρεψε νὰ προχωρήση ἡ συνωμοσία μέχρι τοῦ σημείου ἔνθα ἤθελεν ἀποδειχθῆ τελείως ἡ ἐκ μέρους τοῦ Σατανᾶ καὶ τοῦ ὀργάνου αὐτοῦ μοχθηρία καὶ κακία, καὶ ἀκολούθως ἀποδείξη τὴν μεγάλην αὐτοῦ προστατευτικὴν δύναμιν. Ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας ὁ Σατανᾶς ἀπεπειράθη νὰ ἐξαπατήση καὶ ἐξηπάτησε πλήθη εἰλικρινῶν ἀνθρώπων ὅπως πιστεύσωσιν ὅτι οἱ μάγοι οὗτοι ἦσαν μάρτυρες τοῦ Κυρίου, καὶ ἀπέκρυψεν ἀπὸ τοῦ νοὸς αὐτῶν τὸ γεγονὸς ὅτι οὗτοι ἀληθῶς καὶ πραγματικῶς ἀντεπροσώπευον τὸν Σατανᾶν» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 107).—

Ἀλλ᾽ ἐμβρόντητε, κύριε Ρώδερφορδ, καὶ κακοποιὲ τῆς ἀληθείας, δὲν ἀγνοεῖτε βεβαίως ὅτι, οἱ Μάγοι οὗτοι ἐλθόντες εἰς προσκύνησιν τοῦ Γεννηθέντος Σωτῆρος, προσεκόμισαν ὁμοῦ, κατὰ τὸ ἔθος αὐτοῖς, καὶ μέχρι σήμερον ἔτι ἐν Ἀνατολῇ κρατοῦν πανάρχαιον καὶ πατροπαράδοτον ἔθιμον, πολύτιμα δῶρα καὶ μάλιστα βασιλικά, «Χρυσὸν καὶ Λίβανον καὶ Σμύρναν» καί, «ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα», ἐπὶ τῇ ἐξευρέσει αὐτοῦ(Ματθ, 2, 10 καὶ 11).—

Εἶνε ποτὲ δυνατὸν καὶ λογικόν, ἄνθρωποι δαιμονολάτραι καὶ ψευδόθρησκοι, ὅπως ἀποπειρᾶσθε νὰ παραστήσητε τοὺς Μάγους, κύριε Ρώδερφορδ, νὰ ἀποφασίσωσιν ἵνα ἀναλάβωσι τόσῳ μακρὰν καὶ ἐπίπονον πορείαν ἀπὸ Ἀνατολῶν, καὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ καταυγάζοντος αὐτοὺς ἀστέρος, νὰ προσέλθωσιν εἰς Ἱεροσόλημα καὶ νὰ ἐξυπηρετήσωσιν ἔστω καὶ ἀκουσίως τὰ Σατανικὰ σχέδια τοῦ παμμοχθήρου καὶ ἄκρως φιλοδόξου Βασιλέως τῆς Ἰουδαίας Ἡ-

ρώδου; Οἷα ἀνακολουθία καὶ στρεψοδικία ἑρμηνευτική!—

Ἢ ἀγνοεῖτε, κύριε Ρώδερφορδ, ἢ θέλετε νὰ ἀγνοήσητε, ὅτι τὸ παμμέγιστον καὶ ἀνεξιχνίαστον τῆς τοῦ Θεοῦ Οἰκονομίας ἐν τῷ Κόσμῳ Σχέδιον (καθ' ὑμᾶς) — (καθ' ἡμᾶς Μυστήριον), ἐκφαίνεται καὶ ἐπιλάμπει μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον καὶ κατὰ τρόπον συνεπτυγμένον καὶ συμβολικόν, ἐκπληθύνεται δὲ καὶ ἐπευρύνεται καὶ διαπτύσσεται ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς καὶ τῶν χρόνων καὶ τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν καταστάσεων, ὃν τρόπον τοὐλάχιστον καὶ ὁ Φυσικὸς Ἥλιος ποιεῖται τὰς πρώτας αὐτοῦ αὐγὰς καὶ ἐπιτολάς, βαθμιαίως δὲ μεσουρανεῖ καὶ ἀποκλίνει πρὸς τὴν δύσιν, πάντοτε ἐν διαρκεῖ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ ἐκπάγλῳ λαμπρότητι;—

§ 17.—Τερατολογία ἑτέρα τοῦ κυρίου Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ περὶ τῶν γιγάντων τῆς προκατακλυσμιαίας Ἐποχῆς καὶ ἀνασκευή.—

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΕΑ ἐνταῦθα καὶ ἄλλη τερατολογία τοῦ κυρίου Ρώδερφορδ ἡ ἑξῆς:—

1. «Μετὰ παρέλευσιν, λέγει, δέκα ἓξ ἑκατονταετηρίδων ἀπὸ τῆς τραγῳδίας τῆς Ἐδὲμ τὸ ἀνθρώπινον γένος εὑρέθη εἰς ἀξιοθρήνητον κατάστασιν. Οἱ λαοὶ τῆς γῆς διῆγον ὁμοῦ κατ' οἰκογενείας ἢ φυλάς· καὶ ἡ ὑπερέχουσα δύναμις ἥτις διεῖπεν αὐτῶν ἦν ὁ Σατανᾶς καὶ στρατιὰ ἐκ τῶν πονηρῶν ἀγγέλων του, ἐνεργούντων ἀπὸ κοινοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του. Τοῦτο ἦν τὸ ἀόρατον μέρος τοῦ κόσμου ἐκείνου. Κατέχοντες τὴν δύναμιν τῆς

ὑλοποιήσεως εἰς ἀνθρωπίνους σχηματισμούς, τινὲς ἐκ τῶν ἀγγέλων τούτων ἔπραξαν τοῦτο καὶ συνέζων μετὰ γυναικῶν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνενώσεως ταύτης ἦν ἡ γέννησις τῶν γιγάντων. «Οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθον εἰς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, καὶ αὗται ἐτεκνοποίησαν εἰς αὐτούς..... Διεφθάρη δὲ ἡ γῆ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνεπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας. Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὴν γῆν, καὶ ἰδού, ἦτο διεφθαρμένη· διότι πᾶσα σὰρξ εἶχε διαφθείρῃ τὴν ὁδὸν αὐτῆς ἐπὶ τῆς γῆς — Γεν. 6, 4-12» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 43).—

Ἀλλὰ ποία λογικὴ καὶ πραγματικότης, κύριε Ρώδερφορδ, δύναται νὰ συμβιβάσῃ καὶ ἐπιλύσῃ τὴν μυθώδη ταύτην παραληρίαν ὑμῶν, ὥστε ἄγγελοι πνευματικοὶ καὶ ἀσώματοι, ἔστω καὶ ἐκ τῆς στρατιᾶς τοῦ Σατανᾶ, νὰ κατέχωσι τὴν δύναμιν τῆς ὑλοποιήσεως εἰς ἀνθρωπίνους σχηματισμοὺς καὶ νὰ συζευχθῶσι μετὰ γυναικῶν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους;—

Ποῦ μέρους τῆς Γραφῆς διείδετε καὶ ἐσημειώσατε τὴν φαιδρὰν ταύτην ὑπόθεσιν τῆς συνενώσεως ἀγγέλων μετ' ἀνθρώπων διὰ τὴν ἀναπαραγωγὴν γόνων τοῦ εἴδους τῶν ὀνομαστῶν γιγάντων;—

Καὶ ἐὰν τοῦτο ἀληθεύῃ, διατὶ ἄρα δὲν ἔλαβε χώραν καὶ πρωτογόνως, καὶ διατὶ ἄρα δὲν ἐπανελήφθη καὶ δὲν ἐπαναλαμβάνεται ἀνὰ τοὺς αἰῶνας καὶ μέχρις ἡμῶν, τόσον ἐν Ἀμερικῇ, ὅσον καὶ ἐν Ἑλλάδι, ὅπου ὑποθέτομεν καὶ διακρίνομεν ὅτι τὸ ρεῦμα τῆς διαφθορᾶς καὶ φιληδονίας ὑπερεκχειλίζον ἔχει, ἐπιπρυτανευούσης τῆς πρὸς Θεὸν ἀπιστίας καὶ ὑλιστικότητος;—

Ἁπλούστατα, κύριε Ρώδερφορδ, ἡ Γένεσις γίγαντας καλεῖ τὴν Προκατακλυσμιαίαν ἐκείνην τῶν πρώτων ἀνθρώπων γενεάν, ἥτις μὴ ἔχουσα φυσικῶς πολλοὺς ἄλλους περισπασμοὺς καὶ μερίμνας βιωτικάς, περίοδον δὲ διανύουσα βίου μέχρις ἐτῶν ἐννεακοσίων καὶ πλέον, ἐπεδίδετο ὁρμεμφύτως εἰς τὴν καλλιτέραν διαλογὴν τῶν γυναικῶν μεταξὺ ἀλλήλων καὶ ἐτεκνοποίουν ἑαυτοῖς τοὺς ἐπιλέκτους καὶ μεγαλοσώμους γίγαντας, παραδιδομένους ἐν συνεχείᾳ εἰς διαρκῆ ἀκολασίαν καὶ σαρκοφθορίαν, ὅπως μετακατακλυσμιαίως ἐπισυνέβη τοῦτο ὑπερπλεονάσαν καὶ ἐν τοῖς κατοικοῦσι τὰ Σόδομα καὶ Γόμορρα.—

«Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤρξαντο οἱ ἄνθρωποι πολλοὶ γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ θυγατέρες ἐγεννήθησαν αὐτοῖς. Ἰδόντες δὲ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ (οἱ προωρισμένοι εἰς ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ) τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων ὅτι καλαί εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ πασῶν ὧν ἐξελέξαντο. Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός. Οὐμὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας (προσηλωμένους εἰς τὴν σάρκα). Ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν ἑκατὸν εἴκοσιν ἔτη. Οἱ δὲ γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. Καὶ μετ' ἐκεῖνο, ὡς ἂν εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐγεννῶσαν αὐτοῖς. Ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ γίγαντες οἱ ἀπ' αἰῶνος, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοί. Ἰδὼν δὲ Κύριος ὁ Θεός, ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς τις διανοεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐπι-

μελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Θεὸς ὅτι ἐποίησεν τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ διενοήθη καὶ εἶπεν ὁ Θεός. Ἀπαλείψω τὸν ἄνθρωπον ὃν ἐποίησα ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ ἑρπετῶν ἕως πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ. Ὅτι ἐνεθυμήθην ὅτι ἐποίησα αὐτούς» (Γεν. 6, 1-8).—

Ἡ παρατηρουμένη ἐν τοῖς ἄνω φρασεολογία καὶ διάκρισις μεταξὺ υἱῶν τοῦ Θεοῦ καὶ θυγατέρων τῶν ἀνθρώπων, γίνεται μᾶλλον κατά τινας ὡς μεταξὺ τῶν ἀπογόνων τοῦ Σὴθ καὶ τῶν ἀπογόνων τοῦ Κάϊν, τῶν πρώτων ὡς μᾶλλον δικαίων καὶ ἀφωσιωμένων τῷ Θεῷ, τῶν δὲ δευτέρων ὡς οὐχὶ καὶ μᾶλλον ἀσεβῶν, ἀλλὰ καὶ κατ' ἀπόλυτον ἑρμηνείαν καὶ ἐκδοχὴν καλῶς ἔχει τὸ ζήτημα καθ' ἡμᾶς, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐξετέθη (Βλ. καὶ Λεξικὸν Ἁγίων Γραφῶν Γ. Κωνσταντίνου, Ἀθῆναι, 1888).—

Ὑμεῖς δέ, κύριε Ρόδερφορδ, λέγετε:—

1. «Ἡ ἐπιμιξία τῶν γενῶν ἀγγελικῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων, ἀπέφερε τὸ γένος τῶν γιγάντων, οἵτινες ἦσαν ἀσεβεῖς πέραν πάσης περιγραφῆς. Ὡς φαίνεται ὁ Θεὸς ἐξηναγκάσθη νὰ ἐνεργήσῃ καὶ ἐξολοθρεύσῃ τὸ σύμμικτον τοῦτο γένος ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 45).—

Ἀλλ' οὕτως ἑρμηνεύοντες καὶ ἀποφαινόμενοι, δὲν φαντασιοκοπεῖτε πλέον καταφανῶς, τοιαῦτα ἀνυπόστατα καὶ ἀστήρικτα καὶ μυθώδη διακηρύττοντες;—

§ 18.— Θεωρία τοῦ αὐτοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ περὶ τῶν βασάνων τοῦ Ἅδου καὶ ἀντίληψις περὶ Δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ, μετὰ σχετικῶν περικοπῶν.—

ΟΜΟΙΩΣ καὶ περὶ βασάνων ἐν Ἅδου, ἔν τε τῇ μελλούσῃ κοινῇ ἀναστάσει καὶ αἰωνίῳ ζωῇ καθόλου καὶ μερικῶς μετὰ θάνατον, ὡς δικαστικὸς βεβαίως καὶ ἀγαθὸς ἑρμηνευτὴς τῶν Γραφῶν, κύριε Ρώδερφορδ, ἐξεγείρεσθε καὶ καταπλήττεσθε.—

Ἐρωτῶμεν λοιπόν, τίς εἶνε ἡ ἀκριβὴς ἔννοια τοῦ δικαίου καὶ τοῦ δικαστοῦ ἡ ἀμερόληπτος ἰδιότης;— Βεβαίως ὁ εὐσυνείδητος καὶ ἀπροσωπόληπτος δικαστὴς ὀφειλέτης εἶνε νὰ ἐξεύρῃ καὶ ἀποδώσῃ ἀπολύτως τὸ δίκαιον, τό τε διανεμητικὸν ἐπὶ ζητημάτων περιουσιῶν, καὶ τὸ ἐπανορθωτικὸν ἐπὶ πράξεων κακουργικῶν καὶ ἐγκλημάτων. Ἀληθὴς ἀποστολὴ τοῦ δικαστοῦ εἶνε αὕτη καὶ μόνη, συμφώνως τοῖς κειμένοις θεσμοῖς καὶ νόμοις πάντοτε δικάζοντος. Οὐδέποτε δὲ κατ' ἀρχὴν καὶ βάσιν ἡ περίπτωσις τοῦ ἐλέους καὶ οἴκτου καὶ τῆς μεροληψίας.—

Παρομοίως ἔχει καὶ ἡ ἔννοια τοῦ δικαίου, ἀπὸ καθαρῶς ἠθικῆς ἀπόψεως, ἑρμηνευομένου ὡς απονομῆς ἑνὶ ἑκάστῳ τοῦ ἀνήκοντος, ἄνευ οἴκτου καὶ ἐλέους καὶ φιλανθρωπίας ἢ συμπαθείας, κατ' ἀρχήν.—

Βεβαιότατα ὁ Πανάγαθος Θεὸς χαρακτηρίζεται καὶ εἶνε ἀπολύτως Δίκαιος, καὶ μία τῶν ἐκφάνσεων καί ἰδιοτήτων τῆς ἀσυλλήπτου Αὐτοῦ Τελειότητος εἶνε καὶ ἡ ἀπόλυτος Δικαιοσύνη Αὐτοῦ, ἐκφραζομένη τηλαυγῶς ἔν τε τοῖς Νόμοις τῆς Φύσεως καθόλου ὡς Ὑπερτάτη Ἁρμονία καί Σκοπιμότης καί ἐν τοῖς

κατ' ἄνθρωπον Νόμοις τῆς Ἠθικῆς Συνειδήσεως καὶ τοῦ Ἀγράφου λεγομένου Νόμου, τῷ Νόμῳ ἐπίσης Μωϋσέως τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ τῷ Νόμῳ ἔτι τῆς Χάριτος ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ, ὡς Ὑπάτη Βουλὴ καὶ Ὑπερφυῶν Μυστηρίων Οἰκονομία, ἐν συνδυασμῷ διαρκῶς μετὰ τῆς Ἀγαθότητος καὶ τῆς Ἁγιότητος Αὐτοῦ.—

Ὁποίαν τώρα Βουλὴν καὶ Βαθμὸν μέλλει νὰ προσαρμόσῃ ὁ Ὕψιστος ἀλλὰ καὶ Δίκαιος Θεὸς μετὰ ταῦτα, ἐν τῇ Μεγάλῃ Δευτέρᾳ Παρουσίᾳ καὶ Ἐλεύσει Αὐτοῦ, καὶ μετὰ θάνατον ἀμέσως προσωπικῶς δι' ἕνα ἕκαστον Χριστιανὸν καὶ μὴ πιστὸν ἐν γένει, γινώσκει κατ' ἀλήθειαν Αὐτὸς μόνος καὶ δὲν ἀνήκει ἡμῖν, οὕτως εἰπεῖν, νὰ πολυπραγμονήσωμεν σφαίρας καὶ ἐπίπεδα πολλῷ ἡμῶν ὑπέρτερα καὶ πνευματικώτερα.—

Ὑμεῖς ὅμως, κύριε Ρώδερφορδ, ἀναφανδὸν ἐκστρατεύετε καὶ δογματίζετε μετὰ σπουδῆς μὴ ἐπιτρεπομένης, ἀναγράφοντες καὶ ἐκφραζόμενοι τοιαῦτα ταῦτα:—

1. «Ἐπὶ μακρὸν οἱ ἄνθρωποι ἐδιδάχθησαν καὶ πιστεύουσιν ὅτι ἡ διὰ τοὺς ἀσεβεῖς, τοὺς ἀπειθοῦντας εἰς τὸν Θεὸν τιμωρία εἶνε αἰώνιοι βάσανοι ἢ βασανιστήρια ἐντὸς Ἅδου καίοντος δι' ἀσβέστου πυρὸς καὶ θείου..... Πολλοὶ δὲ ἀπέφυγον τοῦ νὰ μελετήσωσι τὴν Γραφὴν ἐξ ἀφορμῆς τῆς τρομερᾶς αὐτῆς διδασκαλίας· πολλοὶ δ' ἐπίσης ἀπέφυγον νὰ πιστεύσωσιν εἰς Θεόν, καὶ εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν, ἐξ αἰτίας τῆς τοιαύτης δοξασίας, ἡ ὁποία ἐχρησίμευσεν ἕτερον μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Σατανᾶς

ἀπετύφλωσε τοὺς ἀνθρώπους. Ἀλλ' ἡ δοξασία αὕτη τῶν αἰωνίων βασάνων δὲν δύναται νὰ ἀληθεύῃ διὰ τέσσαρας τοὐλάχιστον χωριστοὺς καὶ εὐκρινεῖς λόγους: α΄) Διότι αὕτη εἶνε παράλογος· β΄) Διότι εἶνε ἀντίθετος πρὸς τὴν δικαιοσύνην· γ΄) Διότι εἶνε ἀντίθετος πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀγάπης· καὶ δ΄) Διότι εἶνε καθ' ὁλοκληρίαν ἀντιΓραφική. — Φαίνεται παράδοξον πῶς ἄνθρωποι δυνάμενοι νὰ συλλογίζωνται καὶ κρίνωσι θὰ κατέληγόν ποτε εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ Πάνσοφος Δημιουργὸς ἤθελε βασανίσῃ αἰωνίως οἱονδήποτε τῶν πλασμάτων του, πρὸς τίνα δὲ σκοπὸν θὰ ἀπέβλεπον οἱ τοιοῦτοι βασανισμοί; Θὰ ἠδύναντο νὰ ἐπιτελέσωσί τι τὸ ἀγαθόν; Θὰ συνετέλουν οὗτοι πρὸς δόξαν Θεοῦ;» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 51-52).—

2. «Τὸ περὶ αἰωνίων βασάνων δόγμα ἀποτελεῖ δυσφημίαν κατὰ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Κυρίου. Εἶνε ρυπαρὰ κηλὶς ἐπὶ τοῦ ἀξιαγάστου ὀνόματος Αὐτοῦ. Ὁ πρῶτος καὶ κύριος σκοπὸς τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου εἶνε τὸ νὰ δοξάζῃ τὸν Θεόν. Εἶνε λοιπὸν προνόμιον καὶ καθῆκον παντὸς ἀνθρώπου νὰ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὸν νοῦν τῶν ἄλλων, τὴν πεπλανημένην ταύτην ἀντίληψιν περὶ Θεοῦ, καὶ βοηθήσῃ αὐτοὺς νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε ὄντως ἀγάπη. Ἡ κατανόησις δὲ τοῦ σχεδίου αὐτοῦ ἀποδεικνύει ὅτι πᾶν ὅτι ὁ Κύριος πράττει κινεῖται ὑπὸ ἀγάπης. Διότι μόλις εἶχε καταδικάσῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς θάνατον, ὁπότε καὶ ἤρχισε νὰ ἀποκαλύπτῃ τὸ διὰ τὴν ἀπολύτρωσιν καὶ τὴν τελικὴν αὐτοῦ ἀπελευθέρωσιν σχέδιόν του. Ὅσον δὲ σαφέστερον κατανοοῦμεν τὰς μεγάλας

αὐτὰς ἀληθείας, τόσον περισσότερον χαίρομεν διὰ τὴν θείαν ἰδιότητα τῆς δικαιοσύνης, καὶ τὴν πρὸς ἐκδήλωσιν αὐτῆς θείαν διάταξιν τῶν πραγμάτων» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 62).—

3. «Ἡ θεωρία τοῦ καθαρτηρίου εἶνε αὕτη: Ἄνθρωπός τις ἀποθνήσκει ὅστις ὁμολογεῖ ὅτι εἶνε Χριστιανὸς καὶ εἶνε μέλος τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' οὐχὶ πολὺ ἀγαθός. Ὁ τοιοῦτος πρέπει νὰ μεταβῇ εἰς τὸ Καθαρτήριον, ὅπου οὐδὲν δύναται νὰ κάμῃ ὅπως βοηθήσῃ ἑαυτόν· ὁ ἱερεὺς ὅμως ἢ οἱ κληρικοὶ οἵτινες διαμένουσιν ἐπὶ τῆς γῆς δύνανται νὰ βοηθήσωσι τὸ πτωχὸν ἐκεῖνο ἄτομον προσευχόμενοι ὑπὲρ αὐτοῦ.. Τὸ καθαρτήριον ἐγένετο πηγὴ ἐσόδων διὰ τὸν Κλῆρον ἐπὶ μακρὸν διάστημα χρόνου. Θὰ ἦτο λογικὸν νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Θεὸς θὰ ἐπέτρεπεν εἰς τὸν πτωχὸν ἄνθρωπον νὰ ἀποθάνῃ καὶ μετὰ ταῦτα νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς ἐγωιστὰς ἀνθρώπους νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν κατάστασιν ταύτην δι' ἐμπορικοὺς σκοπούς; Τὸ τοιοῦτον εἶνε ἀπολύτως ἀποκρουστικὸν εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ ὄνομα τοῦ Ἰεχωβᾶ καὶ εἶνε τελείως παράλογον καὶ ἀντιΓραφικόν» (Δημιουργία, Σελ. 294).—

§ 19.— Ἁρμόζουσα ἀναίρεσις καὶ καταπολέμησις τῆς ἐξωΓραφικῆς θεωρίας ταύτης τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ, προσαγομένων ἀποσεσαφισμένων Γραφικῶν χωρίων καὶ ἱστορικῶς μεμαρτυρημένων γεγονότων.—

ΚΑΙ ΤΙ ΜΕΝ διδάσκουσι καὶ πράττουσι οἱ Καθολικοὶ Κληρικοί, κύριε Ρώδερφορδ, περὶ τοῦ

Καθαρτηρίου πυρός, τοῦτο ἀποτελεῖ μίαν λεπτομέρειαν τοῦ ὅλου ζητήματος, εὔστοχον ἢ ἄστοχον, Γραφικὴν ἢ ἀντιΓραφικήν.—

Ὁ ὑμέτερος ἰσχυρισμὸς καὶ ἄποψις περὶ τοῦ ἀδίκου τῶν αἰωνίων βασάνων ζητητέος, ἐὰν δὲν εἶνε συμβιβάσιμος πρὸς τὴν Δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ. Τοῦτο εἶνε τὸ κεφαλαιῶδες ζήτημα κατ' ἀρχήν.—

Ὁ Θεὸς ὅπως συνομολογεῖτε, εἶνε Ἀγάπη, ἀλλ' εἶνε συγχρόνως καὶ Δικαιοσύνη.— Ὁ Θεὸς εἶνε Πανάγαθος, ἀλλ' εἶνε ὁμοίως καὶ Δίκαιος.— Παύει ἆρά γε ἡ ἰδιότης τοῦ Παναγάθου Θεοῦ, διότι οὗτος εἶνε ἐν ταὐτῷ καὶ Δίκαιος, τιμωρὸς τουτέστι τῶν παραβάσεων καὶ τοῦ κακοῦ ἐξ ἑνός καὶ ἐπιβραβευτὴς τοῦ καλοῦ καὶ τῆς νομοταγείας ἐξ ἑτέρου; Ἢ ἐξαντλεῖται, νομίζετε, ἡ πηγὴ τῆς Ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, διότι ἐκ παραλλήλου προβάλλει ἔστιν ὅτε «ἡ φλογίνη ρομφαία ἡ στρεφομένη» τῆς Δικαιοσύνης Αὐτοῦ κατὰ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀπειθῶν καὶ καταφρονητῶν καὶ βλασφήμων καὶ ὑβριστῶν τῆς Θείας Μεγαλωσύνης;—

Μὴ ἐφείσθη ποτὲ ὁ Πανάγαθος καὶ πλήρης ἀγάπης Θεὸς τῶν ἁμαρτησάντων καὶ πεπτωκότων Ἀγγέλων, Ἑωσφόρου καὶ στρατιᾶς αὐτοῦ;— Μὴ ἐφείσθη τοῦ ἁμαρτωλοῦ προκατακλυσμιαίου Κόσμου καὶ δὲν ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτούς, πλὴν τοῦ δικαίου Νῶε καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, τὴν γενικὴν καταστροφὴν τοῦ Κατακλυσμοῦ;—Μὴ ἐφείσθη τῶν ἐπίσης ἁμαρτωλῶν καὶ προσεφθαρμένων κατοίκων Σοδόμων καὶ Γομόρρας, καὶ δὲν κατέκαυσε τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ δὲν ἀπετέφρωσε ἐν τῷ συνόλῳ, πλὴν τοῦ

δικαίου Λὼτ καὶ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ, μεταστοιχειώσας εἰς τὴν μέχρι σήμερον ἐνδεικνυομένην Νεκρὰν θάλασσαν;—

Οὐχὶ ἡμέτεραι, ἀλλ' ἀποστολικαὶ φθέγγονται μετὰ κύρους καὶ αὐθεντίας, συζητήσεως ἐπέκεινα, φωναὶ τάδε:—

«Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τετηρημένους· καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὄγδοον Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξε, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας· καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας καταστροφῇ κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς· καὶ δίκαιον Λώτ, καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς, ἐρρύσατο« (Β΄ Πέτρ. 2, 4-7).—

«Ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχήν, ἀλλ' ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον, εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν· ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις, τὸν ὅμοιον τούτοις τρόπον ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἑτέρας, πρόκεινται δεῖγμα, πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι» (Ἰουδ. 6-7),—

Ἀλλ' αἱ ὁμαδὸν αὗται πρὸς παραδειγματισμὸν καὶ ταὐτόχρονον προαγωγὴν τοῦ Σχεδίου τοῦ Θεοῦ παιδαγωγίαι καὶ τιμωρίαι, μὴ δὲν ἐξηκολούθησαν καὶ μετὰ ταῦτα, διὰ τῶν ἐπενεχθεισῶν δέκα φοβερῶν πληγῶν τοῖς Αἰγυπτίοις (Ἐξόδ. 7, 14-12, 29) καὶ τῆς καταποντίσεως ἔπειτα τῆς Φαραωνίτιδος

πανστρατιᾶς, καὶ δυνάμεως ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ (Ἐξόδ. 14, 17 καὶ ἑξῆς) μέχρι τῆς κατακτήσεως τῆς γῆς Χαναὰν καὶ τῆς αὐτοτελοῦς ἀποκαταστάσεως τοῦ ἐκλεκτοῦ Λαοῦ τοῦ Ἰσραήλ, ὑπό τε τοὺς λεγομένους Κριτὰς καὶ τοὺς ἐπιδιαδόχους Βασιλεῖς;—

Μὴ ἐγένετο οὕτω ἄδικος ὁ Θεὸς καὶ παραβάτης τῆς αἰωνίου Αὐτοῦ Ἀγάπης, ἐπενεγκὼν καὶ ἐπιφέρων, χάριν τοῦ γενικωτέρου σκοποῦ τοῦ Σχεδίου αὐτοῦ, τὰς μνημονευομένας καθ' ὅλην τὴν Μωσαϊκὴν Πεντάτευχον καὶ τοὺς Προφήτας ἔπειτα τιμωρίας καὶ παιδαγωγίας, ἔν τε τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἐν τοῖς Ἔθνεσιν αὐτοῖς μέχρις ἡμῶν, πρὸς σωφρονισμὸν καὶ διέγερσιν ἑκάστοτε, διὰ τῶν συχνοτάτων καὶ πληκτικωτάτων Αὐτοῦ Θεομηνιῶν;—

Οὐχὶ βεβαίως, βεβαιότατα.— Μὴ μέλει τῷ Θεῷ, ἐὰν οἱ σωζόμενοι θὰ φθάσωσι τὰ 21.700.000.000 ἢ τὰ 50.000.000.000 τῶν ἀπ' αἰῶνος ὑπολελογισμένων ἀνθρώπων, ὅπως ὑμεῖς, κύριε Ρώδερφορδ, ἀνεγράψατε (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 396), ἢ θὰ εἶνε ὀλιγώτεροι ἢ περισσότεροι, ἀφοῦ πάντας μὲν πανσόφως καὶ παναγάθως ἐκάλεσεν, ὀλιγώτεροι ὅμως ἐν τῇ ἀληθείᾳ γίνονται οἱ καλοὶ καὶ ἐκλεκτοί; « Ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισε συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς· οὓς δὲ προώρισε, τούτους καὶ ἐκάλεσεν· καὶ οὓς ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν· οὓς δὲ ἐδικαίωσε, τούτους καὶ ἐδόξασε» (Ρωμ. 8, 29-30).—

«Ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦ-

ος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν» (Ρωμ, 9, 21);— Πῶς ἐμβατεύομεν λοιπὸν εἰς τὰ ἄδυτα τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας καὶ προγνώσεως Μυστήρια;— Πῶς συζητοῦμεν καὶ γνωματεύομεν περὶ τοῦ αἰωνίου ἢ μή, τοῦ ὑπαρκτοῦ ἢ μή, τῶν βασάνων καὶ τῶν ὑπερέκεινα ἡμῶν, ἀφοῦ ἀΐδιος ὑπάρχει ὁ Θεὸς καὶ δὲν ἐννοεῖται ποτέ, οὐδέποτε ἄνευ Αἰωνίου Ἀγάπης, ἀλλὰ ταὐτοχρόνως καὶ ἄνευ Αἰωνίου Δικαιοσύνης;—

Ἢ μὴ τὰ μνημονευθέντα ὡς ἄνω Ἁγιογραφικὰ ρήματα καὶ γεγονότα δὲν εἶνε ὅλως ἀποσεσαφισμένα καὶ ἀνεπίδεκτα ἀμφιβολίας καὶ δισταγμῶν, κύριε Ρώδερφορδ;—

Ἀλλ' ἀκούσατε, καὶ τοῦ Ματθαίου ρητῶς λέγοντος: «Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον» (25, 46).—Ἀκούσατε καὶ τοῦ Ἰωάννου ὁμοίως διακηρύττοντος: «Καὶ ἐκπορεύσονται, οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως» (5, 29).— Ἀκούσατε ἔτι καὶ τοῦ Δανιήλ, ἐν πνεύματι Θεοῦ εἰπόντος: «Καὶ πολλοὶ τῶν καθευδόντων ἐν γῆς χώματι ἐξεγερθήσονται, οὗτοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὗτοι εἰς ὀνειδισμὸν καὶ εἰς αἰσχύνην αἰώνιον» (12, 2).—

---

§ 20.— Ἡ Ὀρθόδοξος Δογματικὴ Θεολογία Μακαρίου Μόσχας πῶς ἐκφράζεται σχετικὰ περὶ τοῦ ὡς ἄνω ζητήματος;—

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἑλληνικὴ ἢ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία (Βλ. Ἐγχειρίδιον Δογματικῆς Θεολογίας Μακαρίου Μόσχας, Μετάφρασιν ἀρχιμ. Νεοφύτου

Παγίδα, Ἀθῆναι, 1882, Σελ. 573), «Ἐπίστευεν ἀείποτε, ὅτι αἱ ἐν ᾍδου βάσανοι ἔσονται αἰώνιοι. Τὴν πίστιν δὲ αὐτῆς ταύτην ἐδήλωσε πανηγυρικῶς· α΄) ἐν τῇ Ε΄ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, ἐν ᾗ κατέκρινε τὴν ψευδοδιδασκαλίαν τοῦ Ὠριγένους († 254), ὅτι δῆθεν οἱ δαίμονες καὶ οἱ ἀσεβεῖς ἄνθρωποι μέλλουσι ἐν ᾍδου μέχρις ὡρισμένου μόνον χρόνου κακοπαθεῖν, καί ὅτι δῆθεν κατόπιν ἐπαναχθήσονται αὖθις εἰς τὴν ἀρχικὴν καὶ ἀθώαν αὐτῶν κατάστασιν· β΄) ἐν τῷ Συμβόλῳ τοῦ Ἀθανασίου, ἔνθα ἐπίσης ἀναγινώσκομεν: « καὶ οἱ μὲν τὰ ἀγαθὰ πράξαντες, πορεύσονται εἰς ζωὴν αἰώνιον οἱ δὲ τὰ φαῦλα, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον».—

§ 21.— Ὁ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ κακοδοξεῖ καὶ περὶ τοῦ φωτός, θεωρῶν αὐτὸ ὡς συνυπάρχον μετὰ τοῦ Ἰεχωβᾶ.—

ΑΛΛ᾽ ὁπόσον αὐθαίρετα λέγετε, κύριε Ρώδερφορδ, καὶ ὁπόσον παρερμηνεύετε, Γραφικὸς ὤν, πλεῖσθ᾽ ὅσα Γραφικὰ χωρία, παρατηρήσατε καὶ τὰ ἑξῆς, ἀναφορικῶς τοῦ Φωτός. Ὑμεῖς ἀναγράφετε:—

1. «Καὶ εἶπεν ὁ Θεός, «Γενηθήτω φῶς· καὶ ἐγένετο φῶς». Ἡ δήλωσις αὕτη πρέπει νὰ ἀναφέρηται εἰς τὸ φῶς τὸ ὁποῖον ἦλθεν ἀπὸ τῆς οὐρανίου σφαίρας, ἥτις ἐφώτιζε τοὺς πέριξ τῆς γῆς δακτυλίους, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ φθάσῃ τὴν γῆν. Τὸ φῶς συνυπῆρχε μετὰ τοῦ Ἰεχωβᾶ. Ἀναφορικῶς μὲ τοῦτο εἶνε γεγραμμένον εἰς τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ. «Ὁ Θεός φῶς ἐστι καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία» Α΄ Ἰωάν. 1, 5)—(Δημιουργία, Σελ. 35).—

Ἀλλά, φίλε κύριε Ρώδερφορδ, ὁμολογουμένως δὲν παρελάβετε ἐν συνεχείᾳ ὁλόκληρον τὸ Ἰωάννειον χωρίον. Παρακολουθήσατε λοιπὸν ἵνα καταμάθητε περὶ τίνος φωτὸς ὁ λόγος γίνεται, περὶ ὑλικοῦ τινος ἢ περὶ ἠθικοῦ καὶ πνευματικοῦ φωτός;—

Διακηρύττει ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἰωάννης οὕτως: «Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα, καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν· ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας» (Α΄ Ἰωάν. 1, 6-7).— Ποίαν λοιπὸν δύναται νὰ ἔχῃ σχέσιν ἡ ἁμαρτία μὲ τὸ ὑλικὸν φῶς, ὡς Ὑμεῖς ἀντιλαμβάνεσθε;— Προδήλως ἄρα πρόκειται περὶ τοῦ ἠθικοῦ καὶ πνευματικοῦ φωτός, τοῦ ἐπικοινωνοῦντος ἡμᾶς μετὰ τοῦ Ἁγίου Θεοῦ.— Ἀλλὰ καὶ παρακατιόντες σχετικὰ ἀναγράφετε παράχορδα καὶ ἑτεροδιδασκαλικὰ τάδε:—

2. «Ὁ ἥλιος πρέπει νὰ εἶχε δημιουργηθῇ, πολὺ πρὸ τοῦ ἡ γῆ σχηματισθῇ, διότι ὁ ἥλιος εἶνε τὸ κέντρον τῆς ἕλξεως τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος. Τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ἔλαμπεν εἰς τὸ διάστημα, ἀλλ' ἀκόμη δὲν εἶχε λάμψῃ ἐπὶ τῆς γῆς ἕνεκα τῶν σπαργάνων τὰ ὁποῖα περιέβαλον αὐτήν. Ὁ Θεὸς ἀρκεῖ νὰ ἐκφράσῃ τὸ θέλημά του διὰ νὰ γίνωσι τὰ πράγματα. Ὁ καιρὸς ἦλθεν ὅπως τὸ φῶς λάμψῃ ἐπὶ τοῦ περιβλήματος τῆς γῆς. «Καὶ εἶπεν ὁ Θεός, Γενηθήτω φῶς, καὶ ἐγένετο φῶς. Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς ὅτι ἦτο καλόν, καὶ διεχώρισεν ὁ Θεὸς

τὸ φῶς ἀπὸ τοῦ σκότους. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς ἡμέραν, καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσε νύκτα. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα πρώτη»— Γένεσις, 1, 3-5 (Δημιουργία, Σελ. 35-36).—

Παρακολουθήσατε λοιπὸν τώρα καὶ τίνα σχετικά ἀφηγεῖται περαιτέρω ἡ Γένεσις κατὰ τὴν ἐπίσημον Μετάφρασιν τῶν Ο΄.— «Καὶ εἶπεν ὁ Θεός. Γενηθήτωσαν φωστῆρες ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ εἰς φαῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦ διαχωρίζειν ἀναμέσον τῆς ἡμέρας καὶ ἀναμέσον τῆς νυκτός. Καὶ ἔστωσαν εἰς σημεῖα, καὶ εἰς καιρούς, καὶ εἰς ἡμέρας, καὶ εἰς ἐνιαυτούς. Καὶ ἔστωσαν εἰς φαῦσιν ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὥςτε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἐγένετο οὕτως. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους, τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν φωστῆρα τὸν ἐλάσσω εἰς ἀρχὰς τῆς νυκτός, καὶ τοὺς ἀστέρας. Καὶ ἔθετο αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς, καί ἄρχειν τῆς ἡμέρας καί τῆς νυκτός, καὶ διαχωρίζειν ἀναμέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀναμέσον τοῦ σκότους. Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς ὅτι καλόν. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα τετάρτη» (Γεν. 1, 14-19).—

---

§ 22.— Ἀνασκευὴ καὶ διάψευσις τῆς ἀνακολούθου θεωρίας τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ περὶ τοῦ Φωτός.—

ΕΡΩΤΩΜΕΝ λοιπόν, κύριε Ρώδερφορδ, πότερος ἐν τοῖς ἄνω ἐκτεθεῖσιν ἀληθεύει, ὁ Θεόπτης καὶ πνευματέμφορος Μωϋσῆς, ἀποδίδων τὰ πράγματα καθ' ὃν τρόπον αὐτὸς διεφωτίσθη, ἢ Ὑμεῖς,

ὁ ὑστερόφημος καὶ ὀψιγενής, οἱ παραθέτοντες τὰ ζητήματα καὶ ἑρμηνευτέα ὅπως αὐθαιρέτως θέλετε καὶ εἰσηγεῖσθε;—

Κύριε Ρώδερφορδ, ἐπιμαρτυρόμεθα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνακρίβειαν ὑμῶν καὶ ὑπερτολμίαν τοῦ νὰ παρεξηγῆτε καὶ παραχαράσσητε τὰς Γραφάς, καὶ τὸν Ἰὼβ αὐτὸν διακηρύττοντα: «Ὅτε ἐγενήθησαν ἄστρα, ᾔνεσάν με φωνῇ μεγάλῃ πάντες ἄγγελοί μου» (38, 7).—

Τὰ ἄστρα λοιπὸν καὶ τὸ ἡλιακὸν καθόλου σύστημα, πότε ἆρά γε ἐδημιουργήθησαν καὶ διεπλάσθησαν, τὴν τετάρτην ἡμέραν, ὡς ἀναφέρει ρητῶς ἡ Γένεσις, ἢ τὴν πρώτην ἡμέραν, ὡς ὑμεῖς ὑποθέτετε καὶ προκηρύσσετε;—

Βλέπετε λοιπὸν καταδήλως, ὅτι δυνατὸν νὰ εἶσθε ἑρμηνευτικὸς καὶ Γραφικός, ὃν τρόπον εἶσθε καὶ περισσότερον Δικαστικός, ἀλλὰ δὲν εἶσθε καὶ θεολόγος, εἰδικὸς δῆλα δὴ ἐπιστήμων καὶ συστηματικός καὶ ἄψογος ἐν γένει περὶ τὴν ἐμπειρίαν καὶ γνῶσιν καὶ ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῶν διαφόρων Γραφικῶν καὶ θρησκευτικῶν ζητημάτων, ἐκφέροντες πλειστάκις γνώμας καὶ ἐξηγήσεις ἀντιθέτους ἐκ διαμέτρου καὶ ἀντιφατικὰς πρὸς τὴν συνολικὴν Γραφικὴν Ἀκρίβειαν καὶ Ἀλήθειαν.—

Ἀφίνομεν κατὰ μέρος τὸ φρόνημα τῆς Καθόλου Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως, ὅπου εἶνε πηγαὶ αὐθεντίας πρὸς διαφώτισιν καὶ χειραγωγίαν ἡμῶν πολυτιμόταται, ὡς συμβαίνει τοῦτο καὶ δι᾽ἡμᾶς τοὺς πρεσβυγενεῖς Ἀνατολίτας, ἄνευ ἐλαχίστης μειώσεως τῆς νομιζομένης ἡμετέρας προσωπικῆς ἀξίας

καὶ ἱκανότητος.—

§ 23.— Καὶ ἄλλη φαντασιοκεπία τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ περὶ τῶν φωνηέντων ζώων τῆς Ἐδὲμ ὡς καὶ τοῦ ὄφεως ὀρθίως βαδίζοντος καὶ ἀντιπαράστασις καὶ ἀνασκευὴ —

ΑΛΛΑ, κύριε Ρώδερφορδ, καθὼς ἀβασανίστως παρεδέχθητε συνύπαρξιν τοῦ Φωτὸς μετὰ τοῦ Ἰεχωβᾶ (Δημιουργία, Σελ. 35), τῆς ὕλης τουτέστι τῆς πεπερασμένης καὶ πεποιημένης μετὰ τοῦ Ἀπείρου καὶ Ἀνάρχου Πνεύματος, ὡς εἶνε καὶ ἐννοεῖται ὁ Ἅγιος καὶ Τρισυπόστατος Θεός, οὕτω σπεύδετε νὰ παραδεχθῆτε ὅτι καὶ τὰ ζῶα φωνήεντα ἦσαν ἐν τῷ Παραδείσῳ τῆς Ἐδὲμ καὶ ὁ ὄφις ὀρθίως ἐβάδιζε καθὼς καὶ τὰ ἄλλα ζῷα.—

Ἀλλ' οἷαι τερατολογίαι καὶ εἰκοτολογίαι γίνονται αἱ τοιαῦται ὑμῶν εἰσηγήσεις, καὶ ποῦ στηρίζονται αἱ γνῶμαι ὑμῶν καὶ ὁποῖον Γραφικὸν φέρουσι κῦρος καὶ ἀκριβορρημοσύνην ! —Ἀναγράφομεν πιστῶς ὧδε τὰ ἀναγραφόμενα ὑμῶν (Δημιουργία, Σελ. 63).—

1. «Ὁ Ἑωσφόρος, ὡς πνευματικὸν ὄν, δὲν ἦτο ὁρατὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον· ἠδύνατο ὅμως νὰ μεταχειρισθῇ ἄλλα μέσα ὅπως συνομιλήσῃ μετὰ τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. Ὁ ὄφις ἦτο πανοῦργον καὶ ὕπουλον ζῶον καὶ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐβάδιζεν ὄρθιος καθὼς καὶ τὰ ἄλλα ζῶα. Οὗτος εἶχεν ὡραιότητα καὶ χάριν. Ὁ Ἑωσφόρος μετεχειρίσθη τὸν ὄφιν διὰ νὰ προσελκύσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Εὔας, καὶ μετεχειρίσθη αὐτὸν διὰ νὰ λαλήσῃ πρὸς αὐτήν.

Εἶνε προφανὲς ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς ὅτι τὰ ζῶα ἠδύναντο νὰ μεταδώσωσι τὰς σκέψεις αὐτῶν εἰς τὸν ἄνθρωπονκαὶ νὰ ἐννοῶσιν αὐτὸν» (Γένεσις, 2, 20. 3, 1-2).—

Ἀλλ' ἰδοὺ ἀκέραια παρατιθέμενα τὰ ἃ ἐπικαλεῖσθε ὡς ἄνω Γραφικὰ χωρία : Τὸ α'). «Καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ ὀνόματα πᾶσι τοῖς κτήνεσι, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ».— Τὸ β') «Ὁ δὲ ὄφις ἦν φρονιμώτατος πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν ἐποίησε Κύριος ὁ Θεός. Καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικί. Τί ὅτι εἶπεν ὁ Θεός, οὐ μὴ φάγητε ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ Παραδείσου ; Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ ὄφει. Ἀπὸ καρποῦ τοῦ ξύλου τοῦ Παραδείσου φαγούμεθα».—

Τὸ πρῶτον χωρίον εἶνε σαφέστατον εἰς τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, ἐὰν προσθέσωμεν καὶ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον (Γεν. 2, 19) ὡς ἑξῆς : «Καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ἤγαγεν αὐτὰ πρὸς τὸν Ἀδάμ, ἰδεῖν τί καλέσει αὐτά. Καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐκάλεσεν αὐτὸ Ἀδὰμ ψυχὴν ζῶσαν, τοῦτο ὄνομα αὐτῷ».— Ἄρα ἀπεριφράστως λέγεται καὶ ἐξάγεται ὅτι ὁ Ἀδάμ, ὡς μὴ κοινὸς καὶ ἰδιώτης καὶ ἄσοφος ἄνθρωπος,αὐτὸς ἐγένετο ὁ πρῶτος καὶ σοφὸς ὀνοματοθέτης τῶν ζώων ὅλων καὶ οὐδὲν πλέον τούτου.—

Τὸ δεύτερον χωρίον, εἰ καὶ ὁλόκληρον δὲν ὀνομάζετε αὐτό, ἀναφέρεται εἰς τὸν ἐξαπατήσαντα τὸ πρῶτον τὴν Εὔαν ὄφιν. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον φέρεται οὗτος λαλῶν καὶ συνεννοούμενος μετὰ τῆς Εὔας, καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ὄφις καθὼς καὶ τὰ ἄλλα ζῶα μέχρις ἡμῶν

διαιωνίζονται ἄφωνα καὶ ἄλαλα, ἐστερημένα τουτέστι τοῦ γλωσσικοῦ μέσου καὶ ἰδιώματος τῆς μετὰ τοῦ ἀνθρώπου συνεννοήσεως, ἕπεται ὅτι λογικῶς καὶ Γραφικῶς δὲν εὐοδοῦται ἡ κατὰ λέξιν ἑρμηνεία τοῦ χωρίου, ἀλλ' ἡ ἀφήγησις εἶνε περιγραφική τις ἀλληγορία καὶ συμβολισμὸς τῆς ἐξαπατήσεως τῆς Εὔας ὑπὸ τοῦ ὄφεως.—

Τὶς ἤδη ἀκριβῶς ὁ ἐξαπατήσας, ἐνταῦθα ρητῶς δὲν ἀναφέρεται, ἐξάγεται ὅμως ἐξ ἄλλων πλείστων Γραφικῶν ἐπίσης χωρίων, εἶνε δ' οὗτος ἀληθῶς ὁ Διάβολος καὶ Σατανᾶς καὶ Ἑωσφόρος.—

Ὁ Κύριος ἐν Εὐαγγελίοις λέγει: «Ὑμεῖς ἐκ Πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστέ, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. Ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἕστηκεν· ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. Ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ· ὅτι ψεύστης ἐστὶ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω οὐ πιστεύετέ μοι» (Ἰωάν. 8,44-45).—

Ὁ αὐτὸς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος ἀλλαχοῦ ἀναφέρει: «ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν· ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. Εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου» (Α' Ἰωάν. 3, 8).—

Ὁ αὐτὸς ὁμοίως ἐν Ἀποκαλύψει λέγει: «Καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος, καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν» (12, 9).—

Καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ὡσαύτως: « Καὶ εἶδον ἄγγε-

λον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖδα τῆς ἀβύσσου, καὶ ἅλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. Καὶ ἐκράτησε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὅς ἐστι διάβολος καὶ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη»... (Ἀποκ. 20, 1-2).—

§ 24.— Ἀλλ' ὅπως ὁ Ι Φ. Ρώδερφορδ ἑρμηνευτικῶς παρακινδυνεύει καὶ ἀστοχεῖ ὡς τὰ πολλά, οὕτω καὶ δογματικῶς δὲν ἵσταται καὶ μυθολογεῖ, καὶ οἱονεὶ παραπαίει ὡς παραλληλίζων ὁμοῦ τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ τοῦ Ἑωσφόρου καὶ σχετικαὶ Περικοπαί.—

ΚΥΡΙΕ Ρώδερφορδ, οὐχὶ μόνον αἱ ἑρμηνευτικαὶ ὑμῶν ἐγχειρήσεις εἰς τὰ περισσότερα χωρία τῶν Γραφῶν ἀπελέγχονται παρακεκινδυνευμέναι καὶ οὐχὶ εὔστοχοι, ἀλλὰ καὶ αἱ δογματικαὶ καὶ θεμελιώδεις ἀντιλήψεις ὑμῶν περὶ τὰ κυριώδη καὶ οὐσιαστικὰ ζητήματα ἀποδεικνύονται ἐπίσης λίαν παράτολμοι καὶ ἀσύστατοι, ἀντιΓραφικαὶ ὅλως καὶ μυθώδεις, καὶ διανοίας τινὸς παραπαιούσης οἱονεὶ στιλβηδόνες διαλείπουσαι.—

Παράδειγμα οὕτω κείσθω ἡμῖν αἱ περὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ ἐξ ἑνὸς καὶ αἱ περὶ τοῦ Ἑωσφόρου ἐξ ἑτέρου δοξασίαι καὶ ἀντιλήψεις ὑμῶν.- Σχετικὰ ἐν τῇ « Ἀπελευθερώσει » ὑμῶν (Σελ. 15) ἀναγράφετε:—

1. «Ὁ Λόγος, ὁ δρῶν ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἰεχωβᾶ Θεοῦ ἐν τῇ δημιουργίᾳ πάντων, ἦτο βεβαίως ὁ δημιουργήσας τὸν Ἑωσφόρον. Οἱ δύο οὗτοι, ὁ Ἑωσφόρος καὶ ὁ Λόγος, προσδιορίζονται ὑπὸ τῶν

Γραφῶν ὡς **τὰ Ἄστρα τῆς Αὐγῆς.** Ὁ Λόγος ἦν πάντοτε ἡ τρυφὴ τοῦ Αἰωνίου Ὄντος ἕνεκεν τῆς πιστότητός του».— Καὶ πάλιν ἐν τῇ «Δημιουργίᾳ» ὑμῶν (Σελ. 21) ἀναφέρετε :—

2. «Αἰῶνας πρὸ τοῦ ἀρχίσῃ ὁ γήινος χρόνος ὁ μέγας Ἰεχωβᾶ Θεὸς ἔσχε θαυμαστὴν καὶ ἰσχυρὰν ὀργάνωσιν, ἀποτελουμένην ἐκ στρατιᾶς πνευματικῶν πλασμάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν οἱ ἔξοχοι ἄγγελοι, οἱ ἀρχάγγελοι, τὰ Σεραφείμ, τὰ Χερουβείμ, ὁ Ἑωσφόρος καὶ ὁ Ἰσχυρὸς Λόγος, τῶν δύο τούτων τελευταίων περιγραφομένων ὡς **Πρωινῶν Ἀστέρων.**— Ὁμοίως ἐν «Δημιουργίᾳ» (Σελ. 55), ἐπαναλαμβάνετε :—

3. «Κατὰ τὸν καιρὸν τῆς καταθέσεως τῶν θεμελίων τῆς γῆς ὑπῆρξε καιρὸς μεγάλης χαρᾶς ἐνώπιον τοῦ Ἰεχωβᾶ Θεοῦ. Οἱ δύο αὐτοῦ υἱοί, ὁ Λόγος καὶ ὁ Ἑωσφόρος ἥνωσαν τὰς φωνάς των εἰς ᾆσμα δοξολογίας· ἡ δὲ γνῶσις τῆς ἐννοίας αὐτοῦ ὁμοῦ μετὰ τῆς θαυμασίας μελῳδίας τοῦ ᾄσματος ἔκαμε πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ Θεοῦ νὰ ἀλαλάζωσιν ἐκ χαρᾶς πρὸς δόξαν Θεοῦ» (Ἰὼβ 38, 6-7).—

Παραθέτοντες τώρα ἀκριβῶς ὁλόκληρον τὸ ὡς ἄνω Ἰώβειον χωρίον, «Ἐπὶ τίνος οἱ κρίκοι αὐτῆς πεπήγασι; Τὶς δέ ἐστιν ὁ βαλὼν λίθον γωνιαῖον ἐπ' αὐτῆς; Ὅτε ἐγενήθησαν ἄστρα, ᾔνεσάν με φωνῇ μεγάλῃ πάντες ἄγγελοί μου»— ἐπερωτῶμεν ὑμᾶς:

Ἐὰν πάντες οἱ ἄγγελοι ᾔνεσαν τὸν Θεόν, ἐπὶ τῇ καταθέσει τῶν θεμελίων τῆς γῆς καὶ τῇ ὀργανώσει καθόλου τοῦ Ἡλιακοῦ καὶ Ἀστρολογικοῦ Συστήματος, ὑμεῖς δὲ συμπεριλαμβάνετε ὁμοῦ καὶ τὸν

Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, ἄρα ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ οὗτος ἄγγελος λογίζεται;—

Ἐὰν δὲ καὶ ὁ Ἑωσφόρος καλεῖται ὑφ' ὑμῶν υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν ἴσῃ μοίρᾳ μετὰ τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ὡς ἀποκαλεῖτε αὐτοὺς κοινῶς **Υἱοὺς τοῦ Ἰεχωβᾶ Θεοῦ** καὶ ὡς **πρωινοὺς ἀστέρας** καὶ ὡς **ἄστρα τῆς αὐγῆς**, ποῦ τῶν Γραφῶν εἴδετε καὶ ἠρύσθητε τὴν ἀνύπαρκτον ταύτην καὶ ἀσύστατον καὶ ἑπομένως ὅλως κακόδοξον καὶ αἱρετίζουσαν ψευδοδιδασκαλίαν, αὐτόχρημα πλαστούργημα ἐξ ὁλοκλήρου οὖσαν τῆς φαντασίας ὑμῶν καὶ τῶν μύθων αὐτῶν μυθωδεστέραν καὶ γελοιοτέραν;—

Τὸ ὅ ἐπικαλεῖσθε σχετικὸν χωρίον τοῦ Ἡσαΐου (14, 12) ἔχει ἐν ἀκριβείᾳ ὧδε: «Πῶς ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ Ἑωσφόρος ὁ πρωὶ ἀνατέλλων; συνετρίβη εἰς τὴν γῆν ὁ ἀποστέλλων πρὸς πάντα τὰ ἔθνη.» Καὶ συμπληρωματικῶς χάριν τῆς ὅλης ἐννοίας: «Σὺ δὲ εἶπας ἐν τῇ διανοίᾳ σου, εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβήσομαι, ἐπάνω τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ θήσω τὸν θρόνον μου, καθιῶ ἐν ὄρει ὑψηλῷ, ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ τὰ πρὸς Βορρᾶν, ἀναβήσομαι ἐπάνω τῶν νεφῶν, ἔσομαι ὅμοιος τῷ Ὑψίστῳ (Ἡσ. 14, 13-14).—

---

§ 25.— Ἀντιπαρατηρήσεις Γραφικαὶ περὶ τοῦ θέματος καὶ ἀνασκευὴ τῆς τοιαύτης ἀσυγγνώστου συγχύσεως καὶ παραλληλισμοῦ τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἑωσφόρου.-

ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝ καὶ αὖθις τὴν ἡμετέραν ἐπερώτησιν, κύριε Ρώδερφορδ, παρατη-

ροῦντες:—Ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ὅλων τούτων προφητικῶν ρημάτων, καὶ σκιά τις καμμία μνείας καὶ συμφράσεως περὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖον ὑμεῖς οὕτως ἀνευλαβῶς καὶ ἀνηλεῶς καταθρυμματίζετε καὶ συναλείφετε, ὁτὲ μὲν μετ' ἀγγέλων αὐτὸν γνωρίζοντες, ὁτὲ δὲ παράλληλον Υἱοῦ καὶ Λόγου μετὰ τοῦ υἱοῦ Ἑωσφόρου παριστῶντες, ὁτὲ δὲ καὶ Υἱὸν καὶ Λόγον τῆς ἀρεσκείας ὑμῶν καὶ προβολῆς καθομολογεῖτε, καὶ ὁτὲ τέλος πρῶτον πλάσμα καὶ ἀρχὴν τῶν ποιημάτων τοῦ Θεοῦ, καὶ Μονογενῆ ἔτι κατονομάζοντες καὶ ὡς μὴ δημιουργηθέντα (Δημιουργία, Σελ. 218).—

1. «Ὁ Θεός δὲν εἶνε πνευματικὸν πλάσμα, ἀναγράφετε, ἀλλ' εἶνε πνευματικὸν Ὄν. Ὁ Λόγος εἶνε πνευματικὸν πλάσμα, καὶ ἐπλάσθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου Πνεύματος Ἰεχωβᾶ. Ἀπὸ καιροῦ τῆς Δημιουργίας του ἦτο μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἐνώπιόν του, καὶ πάντοτε ἡ τρυφή του. Συνεπῶς εἶνε ἐντελῶς σύμφωνον μὲ τὰς Γραφὰς νὰ λέγωμεν ὅτι ὁ Λόγος, ὅστις ἤδη εἶνε γνωστὸς ὡς Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ μέγας καὶ ἰσχυρὸς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἶνε πνευματικὸν ὂν καὶ τὸ πρῶτον πλάσμα τῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ (Δημιουργία, Σελ. 15).—

2. Ὁμοίως πάλιν ἀναφέρετε: «Κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ ὑπῆρξε καιρὸς ὅτε ὁ Ἰεχωβᾶ Θεὸς ἦν μόνος. Ὁ χρόνος οὗτος ἦτο πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δημιουργίας τῶν διαφόρων ὑπάρξεων ἢ πραγμάτων. Ὁ Λόγος του ἀποκαλύπτει τὴν ἀρχὴν τῆς δημιουργίας. Ὁ νοῦς τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου ἐκινήθη ὑπὸ τῆς ἀοράτου δυνάμεως τοῦ Θεοῦ καὶ διατελῶν ἐν ἐμ-

πνεύσει ἔγραψεν: «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ θεὸς (παραχαράττετε κύριε Ρώδερφορδ) ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν, ὃ γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων— Ἰωάν. 1, 1-4. Ὁ ὅρος Λόγος εἶνε εἷς ἐκ τῶν τίτλων τῶν ἀποδιδομένων εἰς τὴν πρώτην ἢ τὴν ἀρχὴν τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ (Ἀποκάλ.3, 14).Περὶ αὐτοῦ εἶνε γεγραμμένον: «Ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως· ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαί, εἴτε ἐξουσίαι·τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται· καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε»— Κολοσ. 1, 15-17 (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 12).—

«Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε», ἵνα κατὰ Λουκᾶν (19, 22) εἴπωμεν, κύριε Ρώδερφορδ.—Παρατηρήσατε κατὰ πρῶτον εἰς τὰ ἄνω Εὐαγγελικὰ καὶ Ἀποστολικὰ λόγια, σαφῶς καὶ καθαρῶς τὰ χαρακτηριστικὰ ἰδιώματα τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ὡς αὐτῷ καὶ μόνῳ ἀποκλειστικῶς ἀποδιδόμενα, καὶ πῶς Ὑμεῖς τηλικοῦτον Γραφικοῦ Κειμένου φῶς ἔχοντες πρὸ ὑμῶν, ἀποτολμᾶτε ἔπειτα νὰ ὑποβιβάζητε τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, ὡς παράλληλον ἄγγελον καὶ υἱὸν τοῦ Θεοῦ κοινὸν μετὰ τοῦ υἱοῦ Ἑωσφόρου;—

Καθομολογεῖτε δεύτερον τὸν Ἅγιον Ἰωάννην ὡς θεοκίνητον καὶ ἐν ἐμπνεύσει γράψαντα τὰ πρω-

ταρχικὰ καὶ κυριώνυμα περὶ Θεότητος τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου ρήματα, καθορίζοντα συγκεκριμένως τήν τε Θεότητα Αὐτοῦ καὶ τὴν Δημιουργικότητα, τὸ Συναΐδιον ἄλλως καὶ Συνάναρχον μετὰ τοῦ Θεοῦ Πατρός, καὶ πῶς ὑμεῖς ὕστερον τὴν φράσιν, **Καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος** καταγράφετε καὶ **θεὸς ἦν ὁ Λόγος**, ὅλως αὐταρχικῶς καὶ αὐθαιρέτως, καὶ ἑρμηνεύετε: «Καὶ Θεὸς [ὄχι ὁ Θεός, ἀλλ' ἁπλῶς θεός. ἡ λέξις θεὸς σημαίνει ἰσχυρὸς πλήρης δυνάμεως] ἦν ὁ Λόγος» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 109);—

Τότε λοιπὸν ἀκριβῶς ποῦ μένει καὶ συνίσταται ἡ θεοπνευστία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, τὴν ὁποίαν προλαβόντες καὶ καλῶς ποιήσαντες συνωμολογήσατε;— Δὲν χαρακτηρίζεται, νομίζομεν, ὡς δόκιμος ἑρμηνευτής, ὁ παρεισάγων αὐθαιρέτους ἐννοίας καὶ σημασίας, ἀλλ' ἐκεῖνος ὅστις ἐπιμελεῖται μετὰ προσοχῆς μεγίστης καὶ ἐνημερότητος, ἐκ τοῦ συνόλου τῶν Γραφικῶν διδομένων καὶ χωρίων, νὰ συναγάγῃ τὸ ἀσφαλέστερον καὶ συνεπέστερον συμπέρασμα.

---

§ 26.— Ἀντιπαρατηρήσεις ὁμοίως καὶ Ὀρθόδοξος Ἑλληνικὴ Ἑρμηνεία ἐπὶ τῶν ὅρων: «Ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ» τῆς Ἀποκαλύψεως καὶ «Πρωτότοκος πάσης κτίσεως» τῆς πρὸς Κολοσσαεῖς Ἐπιστολῆς.—

ΚΑΙ ἰδοὺ τρίτον ὑμῶν, κύριε Ρώδερφορδ, σόλοικον ἑρμήνευμα, τὸ τῆς Ἀποκαλύψεως χωρίον (3, 14) ἔχον ἀκριβῶς ὧδε: «Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς Ἐκκλησίας Λαοδικέων γράψον, τάδε λέγει ὁ ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινός. ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως

τοῦ Θεοῦ».—

Ὑμεῖς ἑρμηνεύετε τὸν Ἀμήν, τὸν μάρτυρα τὸν πιστὸν καὶ ἀληθινόν, ὡς τὸ ἀρχικὸν καὶ πρῶτον κτίσμα τοῦ Θεοῦ.— Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἑρμηνεύει ὡς τὴν ἀρχὴν καὶ αἰτίαν τῶν ὅλων κτισμάτων τοῦ Θεοῦ.—

Ἀλλὰ τὰ Βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης συνεγράφησαν ἅπαντα Ἑλληνιστί, καὶ εἶνε πολὺ φυσικὸν οἱ Ἕλληνες Ἑρμηνευταὶ ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων νὰ διερμηνεύωσιν ἀναντιλέκτως πολλῷ πιστότερον καὶ ἀκριβέστερον τὰ συμφραζόμενα.—

Ὁμοίως ἑρμηνευτέον καὶ τὸ χωρίον τῆς πρὸς Κολοσσαεῖς Ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (1, 15-17): «Ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως· ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαί, εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται· καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων, καὶ τὰπάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε».—

Ἐνταῦθα καταδήλως ὁ ὅρος **πρωτότοκος** δὲν δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς **πρωτόκτιστος**, ὅπως ὑμεῖς θὰ ἠθέλετε, κύριε Ρώδερφορδ.— Διότι ἡ τοιουτότροπος ἑρμηνεία προσκρούει ἀμέσως καὶ ἀντιπίπτει πρὸς τὴν ὅλην ἔννοιαν τῶν ἑπομένως συμφραζομένων.—

Οὐχὶ μόνον ἡ καταπληκτικὴ καὶ ἀπεριχώρητος ἔκτασις τῆς δημιουργικότητος ἐν τῷ ὅλῳ χωρίῳ ἀποκλείει τὴν ἀρχὴν καὶ ἔννοιαν τῆς κτιστότητος τοῦ ὅρου πρωτοτόκου, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπισυναπτομένη

ἔμπνους ὄντως ρηματικὴ φρασεολογία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, «Καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων», παρέχει ἀπλέτως τὸ φῶς τῆς εὐστόχου καὶ ἀληθοῦς ἑρμηνείας, συναποκλείουσα πᾶσαν ἔννοιαν καὶ φαντασίαν κτιστότητος, διότι κατ' ἀρχὴν ὁ Κτίστης καὶ ἀρχικὸς Δημιουργὸς δὲν συμβιβάζεταί ποτε νὰ εἶνε ὁ αὐτὸς καὶ Κτίσμα καὶ Δημιούργημα, ἀλλὰ πάντοτε καὶ λογικῶς καὶ Γραφικῶς, εἶνε καὶ ὑπάρχει καὶ λέγεται Ἀρχή καὶ Αἰτία.—

Ἄρα ὁ ὅρος **πρωτότοκος** ἑρμηνευτέος παραλλήλως πρὸς τὸν προφρασθέντα ὅρον **εἰκών**, οὑτωσίν: Ὅστις Υἱὸς τῆς Ἀγάπης ἢ Υἱὸς Ἀγαπητὸς (Κολοσ. 1, 14) ὑπάρχων εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, προγεννηθεὶς καὶ προϋπάρχων ὡσαύτως πάσης κτίσεως συναϊδίως καὶ συνανάρχως τῷ Θεῷ καὶ Πατρί. Τουτέστιν οὐχὶ κατὰ λέξιν, ἀλλὰ περιφραστικῶς καὶ συμφραστικῶς.—

Ρητῶς ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης λέγει: «Καὶ νῦν δόξασόν με σύ, Πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοὶ» (Ἰωάν. 17, 5).— Εἰ δὲ ἐπιμένετε καὶ λογομαχεῖτε, κύριε Ρώδερφορδ, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν δὲν ἔχομεν, οὐδὲ παρελάβομεν, οὐδὲ παρ' οὐδενὸς ἐδιδάχθημεν.—

Σημειωθήτω μόνον καλῶς, ὅτι οὐχὶ ὀλίγα τῶν Ἀποστολικῶν Παυλικῶν λογίων εἶνε καὶ ἀποτελοῦσιν ὅρους καὶ ἐννοίας βαθυνουστάτους καὶ περιληπτικωτάτους. Τοῦτο δὲ ἀκριβῶς παρατηρήσας καὶ ὁ μακάριος Ἀπόστολος Πέτρος σχετικὰ ἔγραψεν εἰπών: «Καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦ-

λος κατὰ τὴν αὐτῷ δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς, λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων· ἐν οἷς ἐστι δυσνόητά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς Γραφάς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν» (Β΄ Πέτρ. 3, 15-16).—

Εἴσθε ὁμολογουμένως, κύριε Ρώδερφορδ, Γραφικὸς καὶ Γραφοσπουδαστής, πλὴν φαίνεται ὅτι δὲν ἐσημειώσατε καλῶς καὶ τὰ τοιαῦτα χωρία καὶ ὅσα ἄλλα παραπλήσια, ὥστε, ἑρμηνεύοντες καὶ θεολογοῦντες κατ' ἴδιον αὐτάρεσκον τρόπον καὶ οἰκείαν μέθοδον, νὰ ἐπιτύχητε καὶ ἐκφύγητε τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ ἐκπέσητε εἰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας πλάνας καὶ ἑτεροδιδασκαλίας, ἀπαγούσας ὑμᾶς ὅλως μακρὰν καὶ ἔξω τῆς Φαεινοτάτης Εὐαγγελικῆς Ἀληθείας καὶ Ἀκριβείας, καὶ τοῦ ἐκλαμπροτάτου τῆς κατ' Ἀνατολὰς πολιᾶς καὶ σεβασμίας Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας περιβόλου, **τοῦ ποταμίοις ὅλοις αἱμάτων ρείθροις καὶ μυριοπληθέσι μαρτυρικοῖς ἀγωνίσμασι καὶ ἄθλοις** ἔκπαλαι καὶ εἰς τὸ διηνεκὲς ἄνωθεν σοφῶς περιχαρακωθέντος. «Καὶ πύλαι Ἅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς» (Ματθ. 16, 18).—

---

§ 27.— Ἔκφρασις κατ' ἀρχὴν συμπαθείας πρὸς τὸν πολύμοχθον Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ, ἀλλὰ καὶ ἐξαφανιστέα τὰ Συγγράμματα καὶ Φυλλάδια αὐτοῦ, ὡς κατάμεστα κατὰ πᾶσαν σχεδὸν Σελίδα πλανῶν καὶ κακοδοξιῶν ἀσυγγνώστων καὶ λίαν ἐπιβλαβῶν θρησκευτικῶς καὶ δὴ Ὀρθοδόξως.—

ΟΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝ καὶ δὲν ἀποκρύπτομεν ὅτι

συμπαθοῦμεν Ὑμῖν, κύριε Ρώδερφορδ, πλήν, ἀνὴρ Γραφομαθής, τοιούτου πλάτους καὶ ἐκτάσεως, ἀνὴρ σπανίας ἀληθῶς εὐφραδείας καὶ εὑρετικότητος ὡς ὑμεῖς, κηρύττοντες καὶ διδάσκοντες ἐκ τῆς Ἀμερικανικῆς αὐτῆς ἐπάλξεως πρὸς σύμπαντα τὸν Χριστιανικὸν κόσμον, φρονοῦμεν ὅτι θὰ ἔπρεπεν ἀσφαλῶς καὶ ὡς ἥρμοζεν πρὶν ἢ ἀναλάβητε τὸν τοιοῦτον Ἡράκλειον καὶ εὐγενῆ ἀγῶνα, συγκαταβαίνοντες τοὐλάχιστον νὰ συμβουλευθῆτε καὶ τὸ φρόνημα καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς κατ' Ἀνατολὰς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπισκεπτόμενοι πρῶτον καὶ μετὰ πόθου πολλοῦ καὶ ζήλου ἐνθέου τοὺς σεπτοὺς Προέδρους τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱεράρχας προκαθημένους καὶ Καθηγητὰς σοφοὺς τοῦ Ἀθήνησιν οὐχὶ ἀκλεοῦς Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ δὴ τοῦ Θεολογικοῦ Τμήματος καὶ Σχολῆς.—

Ὑμεῖς ὅμως, κύριε Ρώδερφορδ, τοῦτο μὲν δὲν διεπράξατε, προεσπεύσατε δέ, τοσαῦτα γράψαντες καὶ τύποις ἐκδόσαντες, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός, Βιβλία καὶ Φυλλάδια, φέροντα πραγματικῶς πομπώδεις τίτλους καὶ ὀνοματοθεσίας Χριστιανικάς, ἐν τῇ οὐσίᾳ ὅμως καὶ τῇ ἀληθείᾳ, αὐταναιρούμενα καὶ ἀντιπίπτοντα, μακρὰν περιδινούμενα τῶν ἀγλαοφανῶν ὁρίων τῆς κατ' ἀλήθειαν Εὐαγγελικῆς καὶ Γραφικῆς Χριστιανικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.—

Διὰ ταῦτα, παρ' ὅλον τὸ ἐπίμοχθον ὑμῶν καὶ τοὺς πολλοὺς ἀγῶνας, παρ' ὅλα τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἀναγνωστῶν καὶ φίλων ὑμῶν, ἐκ πάσης γῆς καὶ χώρας, ὡς διατυμπανίζετε, ἡμεῖς ὁ ταπεινὸς Ἱεράρχης τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, μελετή-

σαντες εἰς μῆκος τὰ καθ' ὑμᾶς ἔργα καὶ ἀπὸ χρόνου ἱκανοῦ καὶ συστηματικῶς περὶ ταῦτα ἐνδιατρίψαντες, ἐπερωτηθέντες δὲ καὶ Δικαστικῶς καὶ Συνταγματικῷ Δικαίῳ, δὲν διστάζομεν νὰ προτείνωμεν καὶ συστήσωμεν ὅπου δεῖ, ἵνα οἱ Φάκελλοι ὑμῶν καὶ τὰ Βιβλιοφυλάκια ἄρδην ἐξαφανισθῶσιν ἐκ μέσου καὶ ὁλοκληρωτικῶς.—

Διότι τῶν Ἁγίων Γραφῶν καὶ παρ' ἡμῖν ἔκπαλαι ὑπαρχουσῶν καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ διδασκομένων καὶ ἑρμηνευομένων, καὶ διὰ τῆς Θείας Λατρείας διαρκῶς ζωογονουμένων καὶ ἀναπαρισταμένων, τῆς δὲ Μητρὸς Ἁγίας Ἐκκλησίας ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ φρουροῦ καὶ θεματοφύλακος ἐκ Πατέρων ἀοιδίμων καὶ ἀπ' ἀνέκαθεν τεταγμένης καὶ ἐν παντὶ ἀγρύπνως ἐφορευούσης καὶ ἐπιβλεπούσης, περιττὰ ὅλως καὶ ἄχρηστα καθίστανται τὰ ὑμέτερα Συγγράμματα καὶ Φυλλάδια.—

Διότι ἀπεριφράστως κατάμεστα ταῦτα φωρῶνται καὶ κατὰ πᾶσαν σχεδὸν Σελίδα ἀσυγνώστων βρίθουσι πλανῶν καὶ κακοδοξιῶν, ὀλεθρίως πάντη καὶ ἐπιβλαβῶς δυναμένων νὰ ἐπηρεάσωσι τὸ ἤδη κεκτημένον καὶ αὐστηρῶς ἀνεγνωρισμένον, ἀπ' αὐτῶν τῶν πρώτων αὐγῶν καὶ ἐπιτολῶν τοῦ Ἀρχαιοπαραδότου Εὐαγγελικοῦ Κηρύγματος καὶ Διδασκαλίας, Ὀρθόδοξον φρόνημα τῶν ἐν Χριστῷ ἀγαπητῶν ἀδελφῶν καὶ πνευματικῶν τέκνων, μὲ τὰ γλυκόηχα καὶ προσχαρῆ ὀνοματοθέσια καὶ τίτλους αὐτῶν, καὶ μὲ τὴν ἀστήρικτον ὅλως καὶ ἀνύπαρκτον κεντρικὴν Χιλιαστικὴν δοξασίαν καὶ ἀναστάτωσιν, ὡς ἀρκετὰ διεπτυγμένως καὶ σαφῶς ἐν τοῖς πρόσθεν

καὶ ἐν τῷ μέτρῳ τῆς ἡμετέρας ἱκανότητος προήχθημεν νὰ εἴπωμεν καὶ καταδείξωμεν.—

§ 28.— Παράθεσις Συμβόλου Νικαίας τῆς 'Ορθοδόξου Πίστεως.—

ΠΑΡΑΘΕΤΟΜΕΝ ἐφεξῆς τὸ λεγόμενον Σύμβολον τῆς Πίστεως τῆς 'Ανατολικῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας, συγκείμενον ἐκ Δώδεκα "Αρθρων, καὶ συνταχθὲν ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων Α΄ καὶ Β΄, Νικαίας μὲν (325) μέχρι τοῦ ὀγδόου ἄρθρου, Κωνσταντινουπόλεως δὲ (381) ἀπὸ τοῦ ὀγδόου ἄρθρου μέχρι τοῦ δωδεκάτου καὶ τελευταίου συμπληρωθὲν καὶ ἔχον ἐπὶ λέξει ὡς ἕπεται:—

«Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, Ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων.—

Καὶ εἰς "Ενα Κύριον 'Ιησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν Μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων. Φῶς ἐκ Φωτός, Θεὸν 'Αληθινὸν ἐκ Θεοῦ 'Αληθινοῦ γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.—

Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος 'Αγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα.—

Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα.—

Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς.—

Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός.—

Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· Οὗ τῆς Βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.—

Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ Ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν Προφητῶν.—

Εἰς Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν.—

Ὁμολογῶ ἓν Βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.—

Προσδοκῶ Ἀνάστασιν νεκρῶν.—

Καὶ Ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν».—

(Βλ. Μ. Ὡρολόγιον Ἐκκλησίας, Ἀκολουθία Μεσονυκτικοῦ, ὡς καὶ Συμβολικῆς, 1930, Χ. Ἀνδρούτσου, Σελ. 28-31).—

---

§ 29.— Παράθεσις Συμβόλου τῆς Πίστεως τοῦ Μ. Ἀθανασίου. -

ΠΑΡΑΘΕΤΟΜΕΝ ἐπίσης καὶ τὸ λεγόμενον Σύμβολον τῆς Πίστεως τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου († 373), ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, ἔχον ἐπὶ λέξει ὡς ἑξῆς:—

«Ὅστις βούλεται σωθῆναι, πρὸ πάντων χρὴ αὐτῷ τὴν Καθολικὴν κρατῆσαι πίστιν, ἣν εἰ μή τις σώαν καὶ ἄμωμον τηρήσειεν ἄνευ δισταγμοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα ἀπολεῖται.— Πίστις δὲ Καθολικὴ αὕτη ἐστίν, ἵνα ἕνα Θεὸν ἐν Τριάδι, καὶ Τριάδα ἐν Μονάδι σεβώμεθα, μήτε συγχέοντες τὰς ὑποστάσεις, μήτε τὴν οὐσίαν μερίζοντες· ἄλλη γάρ ἐστιν ἡ τοῦ

Πατρὸς ὑπόστασις, ἄλλη τοῦ Υἱοῦ καὶ ἄλλη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ἀλλὰ Πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος μία ἐστὶ Θεότης, ἴση δόξα, συναΐδιος ἡ μεγαλειότης. Οἷος ὁ Πατήρ, τοιοῦτος καὶ ὁ Υἱός, τοιοῦτο καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Ἄκτιστος ὁ Πατήρ, ἄκτιστος ὁ Υἱός, ἄκτιστον καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ἀκατάληπτος ὁ Πατήρ, ἀκατάληπτος ὁ Υἱός, ἀκατάληπτον καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, αἰώνιος ὁ Πατήρ, αἰώνιος ὁ Υἱός, αἰώνιον καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, πλὴν οὐ τρεῖς αἰώνιοι, ἀλλ' εἷς αἰώνιος· ὥσπερ οὐδὲ τρεῖς ἄκτιστοι, οὐδὲ τρεῖς ἀκατάληπτοι, ἀλλ' εἷς ἄκτιστος καὶ εἷς ἀκατάληπτος. Ὁμοίως Παντοκράτωρ ὁ Πατήρ, Παντοκράτωρ ὁ Υἱός, Παντοκράτορ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· πλὴν οὐ τρεῖς Παντοκράτορες, ἀλλ' εἷς Παντοκράτωρ. Οὕτω Θεὸς ὁ Πατήρ, Θεὸς ὁ Υἱός, Θεὸς καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, πλὴν οὐ τρεῖς Θεοί, ἀλλ' εἷς Θεός. Ὡσαύτως Κύριος ὁ Πατήρ, Κύριος ὁ Υἱός, Κύριον καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, πλὴν οὐ τρεῖς Κύριοι, ἀλλ' εἷς Κύριος. Ὅτι ὥσπερ μοναδικῶς ἑκάστην ὑπόστασιν Θεὸν καὶ Κύριον ὁμολογεῖν Χριστιανικῇ ἀληθείᾳ ἀναγκαζόμεθα, οὕτω τρεῖς Θεοὺς ἢ τρεῖς Κυρίους λέγειν, καθολικῇ εὐσεβείᾳ κωλυόμεθα. Ὁ Πατὴρ ὑπ' οὐδενός ἐστι πεποιημένος, οὔτε δεδημιουργημένος, οὔτε γεγεννημένος· ὁ Υἱὸς ἀπὸ μόνου τοῦ Πατρός ἐστιν, οὐ πεποιημένος, οὐδὲ δεδημιουργημένος, ἀλλὰ γεγεννημένος· τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἀπὸ τοῦ Πατρός, οὐ πεποιημένον, οὐδὲ δεδημιουργημένον, οὔτε γεγεννημένον, ἀλλ' ἐκπορευτόν. Εἷς οὖν ἐστι Πατήρ, οὐ τρεῖς Πατέρες· εἷς Υἱός, οὐ τρεῖς Υἱοί·

ἓν Πνεῦμα Ἅγιον οὐ τρία Πνεύματα Ἅγια. Καὶ ἐν ταύτῃ τῇ Τριάδι οὐδὲν πρῶτον ἢ ὕστερον, οὐδὲν μεῖζον ἢ ἔλαττον, ἀλλ' ὅμως αἱ τρεῖς ὑποστάσεις συνδιαιωνίζουσαι ἑαυταῖς εἰσι καὶ ἴσαι· ὥστε κατὰ πάντα, ὡς εἴρηται, καὶ Τριὰς ἐν Μονάδι, καὶ Μονὰς ἐν Τριάδι λατρεύεται. Ὁ θέλων οὖν σωθῆναι, οὕτω περὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος φρονείτω· πλὴν ἀναγκαῖον ἔτι ἐστὶ πρὸς αἰωνίαν σωτηρίαν ὅπως καὶ τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὀρθῶς πιστεύῃ.

Ἔστιν οὖν πίστις ὀρθή, ἵνα πιστεύωμεν καὶ ὁμολογῶμεν, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱός, καὶ Θεὸς καὶ ἄνθρωπός ἐστι. Θεός ἐστιν ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ Πατρός, πρὸ αἰώνων γεννηθείς. Καὶ ἄνθρωπός ἐστιν ἐκ τῆς οὐσίας τῆς Μητρός, ἐν χρόνῳ γεννηθείς. Τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος, ἐκ ψυχῆς λογικῆς καὶ ἀνθρωπίνης σαρκὸς ὑποστάς. Ἴσος τῷ Πατρὶ κατὰ τὴν Θεότητα, ἐλάττων τοῦ Πατρὸς κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα· ὅς εἰ καὶ Θεὸς ὑπάρχει καὶ ἄνθρωπος, ὅμως οὐ δύο, ἀλλ' εἷς ἐστι Χριστός· εἷς δέ, οὐ τροπῇ θεότητος εἰς σάρκα, ἀλλὰ προσλήψει ἀνθρωπότητος εἰς θεότητα· εἷς πάντως, οὐ συγχύσει φύσεων, ἀλλ' ἑνώσει ὑποστάσεων· ὥσπερ γὰρ ψυχὴ λογικὴ καὶ σὰρξ εἷς ἐστιν ἄνθρωπος, οὕτω Θεὸς καὶ ἄνθρωπος εἷς ἐστι Χριστός, ὁ παθὼν διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, καὶ κατελθὼν εἰς τὸν Ἅδην, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστὰς ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἀνελθὼν εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ καθήμενος ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς τοῦ Παντοκράτορος. Ὅθεν ἐλεύσεται κρῖναι

ζῶντας καὶ νεκρούς. οὗ τῇ παρουσίᾳ πάντες ἄνθρωποι ἀναστήσονται σὺν τοῖς ἑαυτῶν σώμασιν, ἀποδώσοντες περὶ τῶν ἰδίων ἔργων λόγον, καὶ οἱ μὲν τὰ ἀγαθὰ πράξαντες, πορεύσονται εἰς ζωὴν αἰώνιον, οἱ δὲ τὰ φαῦλα εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον.— Αὕτη ἐστὶν ἡ Καθολικὴ Πίστις· ἣν εἰ μή τις πιστῶς καὶ βεβαίως πιστεύσει, σωθῆναι οὐ δυνήσεται» (Βλ. ὁμοίως Μ. Ὡρολόγιον Ἐκκλησίας ἐν τέλει ὡς καὶ Συμβολικῆς, 1930, Χ. Ἀνδρούτσου, Σελ. 33-35).—

---

§ 30.— Παράθεσις ἄρθρου πρώτου Συντάγματος Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας.—

ΤΡΙΤΟΝ παραθέτομεν ὡσαύτως καὶ τὸ ἄρθρον πρῶτον τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, ἔχον ἀκριβῶς ὡς ἀκολούθως:—

«Ἐπικρατοῦσα Θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶνε ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχει ἀναποσπάστως ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκείνη, τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς Κανόνας καὶ τὰς Ἱερὰς Παραδόσεις. Εἶνε δὲ Αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης Ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα, καὶ διοικεῖται ὑπὸ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερέων. Οἱ λειτουργοὶ ὅλων τῶν θρησκειῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐπιτήρησιν, εἰς ἣν καὶ οἱ τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας.— Ἡ ἐλευθερία

τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἶνε ἀπαραβίαστος.- Τὰ τῆς λατρείας πάσης γνωστῆς θρησκείας τελοῦνται ἐλευθέρως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Νόμων, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη.— Ὁ προσηλυτισμὸς ἀπαγορεύεται.— Τὸ κείμενον τῶν Ἁγίων Γραφῶν τηρεῖται ἀναλλοίωτον. Ἡ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσις αὐτοῦ ἄνευ τῆς προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς Ἐκκλησίας ἀπαγορεύεται ἀπολύτως».—

«Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1: Εἰς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 δὲν ἀντίκειται ἡ ἐν ταῖς Νέαις Χώραις καὶ τῇ Κρήτῃ ὑφισταμένη Ἐκκλησιαστικὴ κατάστασις».— (Ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 107 τῆς 3ης Ἰουνίου 1927 (τεῦχος Δ') Φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως).—

---

§ 31.— Ὁ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ καταγγέλλεται ἔνοχος κακοδοξίας πρὸς τὸν Θεὸν Πατέρα, μὴ φρονῶν Ὀρθοδόξως, ἀλλὰ λέγων καὶ ἀποκαλῶν Θεὸν ἁπλῶς καὶ Ἰεχωβᾶ, καὶ ἀντιπαραβολὴ Εὐαγγελικῶν καὶ Ἀποστολικῶν χωρίων πρὸς σχετικὰς Περικοπὰς τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ.—

ΛΟΙΠΟΝ. κύριε Ρώδερφορδ, συμπληροῦντες, πρὸς τοῖς ἄνω λεχθεῖσι καὶ διαπτυχθεῖσι, καὶ τὰ Τριαδολογικά, τουτέστι τὴν θεμελιώδη καὶ κυρίαρχον Διδασκαλίαν τῶν τε Ἁγίων Γραφῶν καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας περὶ Ἁγίας Τριάδος καὶ Θεότητος, συνῳδὰ καὶ πρὸς τὰ πατροπαράδοτα καὶ προεκτεθέντα ἐπίσημα Συμβολικὰ

Κείμενα τῆς Πίστεως καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ἰσχύον ἐν Ἑλλάδι Συνταγματικὸν Καθεστὼς καὶ τὸν Νόμον, καταγγέλλομεν ὑμᾶς καὶ ὡς ἔνοχον φανερᾶς κακοδοξίας πρὸς τὸν Θεὸν Πατέρα, τὸν ὁποῖον ὑμεῖς οὐδαμοῦ τῶν Συγγραφῶν ὑμῶν ἀποτολμᾶτε ἢ παραδέχεσθε νὰ ὀνομάσητε καὶ γνωρίσητε ὡς Θεὸν Πατέρα, ἔχοντες τὴν πεπλανημένην καὶ αὐθαίρετον δόξαν, ὅτι ἡ Πατρότης τοῦ Θεοῦ εἶνε κατασκεύασμα τῶν Ἐπισκόπων καὶ τῶν Χριστιανῶν καὶ διδασκαλία μὴ ἐμπεριεχομένη ἐν ταῖς Ἁγίαις Γραφαῖς.—

Ἀκούετε ὅθεν τὰς Εὐαγγελικὰς καὶ Ἀποστολικὰς φωνὰς ρητὰς καὶ ἐκπεφασμένας, κύρει καὶ αὐθεντίᾳ περιβεβλημένας, καὶ ἀνεπιδέκτους ἀμφιγνωμίας καὶ συζητήσεως:—

«Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου· καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν Υἱόν, εἰ μὴ ὁ Πατήρ· οὐδὲ τὸν Πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰμὴ ὁ Υἱός, καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι»(Ματθ. 11, 27).—

«Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ Μονογενὴς Υἱός, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρός, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο» (Ἰωάν. 1, 18).—

«Τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, ἵνα δῴη ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν» (Ἐφεσ. 3, 14-17).—

«Εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου, τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ, καὶ ἔστι καρποφορούμενον, καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ» (Κολοσ. 1, 3-6).—

«Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. Λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ Πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν,φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, «Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα». Καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ» (Β' Πέτρ. 1, 16-18).—

Ὑμεῖς ὅμως, κύριε Ρώδερφορδ, λέγετε καὶ ἀποφαίνεσθε:—

1. «Πρέπει νὰ ὑπῆρξε καιρός καθ' ὃν ὁ μέγας Θεὸς ἦτο μόνος. Ἐπίσης πρέπει νὰ ὑπῆρξε καιρὸς καθ' ὃν ἤρχισε τὴν δημιουργίαν του» (Δημιουργία, Σελ: 11).—

2. «Ψευδεῖς διδασκαλίαι ἀκωλύτως εἰσήχθησαν καὶ ἀντικατέστησαν τὴν ἀλήθειαν. Μεταξὺ τούτων ἦσαν καὶ εἶνε εἰσέτι αἱ διδασκαλίαι περὶ Τριάδος,

ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, αἰωνίων βασάνων τῶν ἁμαρτολῶν, τοῦ θείου δικαιώματος τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ θείου δικαώματος τῶν βασιλέων ὅπως ἄρχωσιν» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 203).—

3. «Ἐν ἔτει 325 Μ. Χ. ἔλαβε χώραν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδός τις Κληρικῶν ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τὸ δόγμα τῆς Τριάδος· καὶ ἀργότερον παρομοία τις Σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἥτις διὰ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς Θεότητος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τοῦ ἑνιαίου τοῦ Θεοῦ, καθιέρωσε τὸ δόγμα τῆς Τριάδος ὡς διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας. Ἔκτοτε ὁ Κλῆρος διεκράτει τὴν παράλογον καὶ τὸν Θεὸν ἀτιμάζουσαν ταύτην διδασκαλίαν. ... **Οὐδέποτε διεκηρύχθη διδασκαλία περισσότερον ἀπατηλὴ ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τῆς Τριάδος.** Παρὰ μιᾶς καὶ μόνης διανοίας ἠδύνατο νὰ προέλθῃ αὕτη, καὶ αὕτη ἦτο ἡ διάνοια Σατανᾶ καὶ Διαβόλου» (Καταλλαγή, Σελ. 107).

---

§ 32.— Ὁ Ἰ Φ. Ρώδερφορδ καταγγέλλεται ἔνοχος κακοδοξίας καὶ πρὸς τὸν Θεὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Πατρός, μὴ φρονῶν Ὀρθοδόξως, ἀλλὰ λέγων καὶ ἀποκαλῶν Πρωτόπλασμα καὶ Κτίσμα καὶ ἀποσαφιστικὰ περὶ τοῦ ἐναντίου Ἁγιογραφικὰ χωρία.—

ΕΝ ΣΥΝΕΧΕΙΑ, κύριε Ρώδερφορδ, καταγγέλλομεν ὡσαύτως ὑμῶν κακοδοξίαν οὐσιωδεστάτην καὶ ἑτεροδιδασκαλίαν ἄντικρυς ἀντιβαίνουσαν πρὸς τὰ γραπτὰ Κείμενα τῶν Ἁγίων Γραφῶν, ἀναφορικῶς τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ Κυρίου

ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ὅν ἀκριβῶς ὑμεῖς ἐπαισχύνεσθε νὰ καλέσητε καὶ συνομολογήσητε Θεὸν Ἀληθινὸν καὶ συνάναρχον καὶ συναΐδιον τῷ Θεῷ Πατρὶ καὶ ὁμοούσιον Αὐτῷ, διότι δῆθεν ἡ ἀναγνώρισις τῆς τοιαύτης προαιωνίου Υἱότητος, θὰ συνεπῆγεν ἀσφαλῶς καὶ λογικῶς καὶ τὴν τοῦ προαιωνίου Θεοῦ Πατρότητα, καὶ πρεσβεύετε ἁπλῶς ὡς Πρωτόπλασμα καὶ Κτίσμα.—

Ἀλλ' ἀκούσατε καὶ ἐν τούτῳ τὰς Εὐαγγελικὰς καὶ Ἀποστολικὰς καὶ Προφητικὰς ἔτι φωνάς, τηλαυγῶς καὶ περιτράνως συμμαρτυρούσας καὶ τὴν θεμελιωδεστάτην ταύτην δογματικὴν ἀλήθειαν:—

«Ἰδοὺ ὁ Παῖς μου, ὅν, ᾑρέτισα· ὁ ἀγαπητός μου, εἰς ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχή μου· θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτὸν καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ· οὐκ ἐρίσει, οὐδὲ κραυγάσει· οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. Κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει, καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει· ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρίσιν. Καὶ ἐν τῷ ὀνόματι Αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσι» (Ματθ. 12, 18-21. Ἡσ. 42, 1-4) —

«Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, (καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς Μονογενοῦς παρὰ Πατρός·) πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας» (Ἰωάν. 1, 14).—

«Ἰησοῦς δὲ ἔκραξε καὶ εἶπεν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμέ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με· καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ» (Ἰωάν. 12, 44-46).—

«Λέγει αὐτῷ Φίλιππος, Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; Ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακε τὸν Πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, Δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα; Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρί, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι; Τὰ ρήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, ἀπ'ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ Πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ μένων, αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα. Πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρί, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετέ μοι» (Ἰωάν. 14, 8-11).—

«Εὐχαριστοῦντες τῷ Πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί, ὅς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους, καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως» (Κολοσ. 1, 12-15).—

---

§ 33.— **Ἔλεγχος καὶ ἀντιπαραβολὴ σχετικῶν Περικοπῶν τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ ἐπὶ τοῦ θέματος.—**

ΥΜΕΙΣ, ἐν συνεχείᾳ πλατυτέρᾳ, κύριε Ρώδερφορδ, προκατειλημμένοι πάντοτε καὶ ὑπὸ πνεύματος ἀντιλογίας καὶ πλάνης συνεχόμενοι ἰσχυρίζεσθε καὶ διατυποῦτε ἰδέας πλασματικὰς καὶ κτισματολογικὰς καὶ χωριστικὰς ἑπομένως περὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, κατὰ βούλησιν αὐθαίρετον καὶ ὁρμὴν μεταμορφοῦντες Αὐτὸν καὶ μεταπλάττοντες.

πρό τε τῆς ἐνανθρωπήσεως ἐν οὐρανοῖς καὶ μετὰ τὴν ἐνσάρκωσιν ἐπὶ γῆς εἰς ἁπλοῦν τέλειον ἄνθρωπον Αὐτὸν περιϊστῶντες καὶ ὑποβιβάζοντες, χωρὶς εὐλαβούμενοι ν' ἀναμετρήσητε τὴν ἀπερίληπτον καὶ ἀδιανόητον ἔκτασιν τῶν ἔργων Αὐτοῦ, καὶ καθόλου μὲν Δημιουργικῶς ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ Μυστηρίῳ τῆς Θείας Οἰκονομίας κατὰ μέρος, ἔν τε τῇ παρούσῃ ζωῇ καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ τῆς αἰωνιότητος.—

Ποία λογικὴ καὶ διανόησις ὁποία, ἔστω καὶ πνευματωδεστέρα, ἐπιτρέπει καὶ ἀνέχεται τοιούτους συλλογισμοὺς καὶ ρηχότητας τῶν γλυκέων μάλιστα ὑδάτων, ἵνα μὴ ἐξείπωμεν τερθρείας, προκειμένου νὰ κριθῇ καὶ χαρακτηρισθῇ τὸ ὅλως ἀκατανόητον ἔργον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς ἀπὸ ψιλοῦ τινος ἀνθρώπου ἔστω καὶ τελείου προερχόμενον κατὰ τὴν ἐπίγειον Αὐτοῦ διαβίωσιν, ἢ ὡς ἀπὸ πρωτοπλάσματος τοῦ Θεοῦ, ἔστω καὶ Υἱοῦ καὶ Λόγου ἐπωνυμουμένου, ἐν οὐρανοῖς συντελούμενον, καὶ οὐχὶ ἐν ἀληθείᾳ ὑπὸ τοῦ Ἀϊδίου Θεοῦ καὶ Λόγου καὶ Υἱοῦ, τοῦ οὐρανίως καὶ ἐπιγείως καὶ παγκοσμίως Συντελεστοῦ τῆς τῶν ὅλων, ἀοράτου τε καὶ ὁρατῆς, ὑλικῆς τε καὶ πνευματικῆς, θαυμασιωτάτης καὶ ἀπείρως ἐκπάγλου πανδημιουργίας;—

Οὕτως ὑμεῖς, κύριε Ρώδερφορδ, ἀναγράφετε:—

1. «Λόγος σημαίνει ὁ ἀντιπρόσωπος ἢ εἰσηγητὴς τοῦ μεγάλου Δημιουργοῦ καὶ εἶνε ὁ ρητὸς καὶ ἄμεσος Λόγος Ἐκείνου τὸν ὁποῖον ἀντιπροσωπεύει. Ὁ Θεὸς εὐηρεστήθη νὰ λαλήσῃ διὰ τοῦ Λόγου, ὅπως δώσῃ τὸ ἄγγελμά του εἰς ἄλλα τῶν νοητικῶν αὐτοῦ πλασμάτων (Ἑβρ 1, 2). Εἶνε ὄντως ἁρμόζον ὅπως

ὁ ἰσχυρὸς οὗτος καὶ ἀγαπητὸς Υἱὸς κληθῇ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἀναφορικῶς μὲ αὐτὸν εἶνε γεγραμμένον· «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεὸν» (Ἰωάν. 1, 1-2). Ὁ ἰσχυρὸς οὗτος λαλῶν ὡς ὁ ἐντεταλμένος ἀντιπρόσωπος τοῦ μεγάλου Ἰεχωβᾶ Θεοῦ ἀναφορικῶς μὲ τὴν ἀρχὴν τῆς δημιουργίας, εἶπε: «Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ, πρὸ τοῦ αἰῶνος ἐθεμελίωσέ με, ἐν ἀρχῇ πρὸ τοῦ τὴν γῆν ποιῆσαι, καὶ πρὸ τοῦ τὰς ἀβύσσους ποιῆσαι, πρὸ τοῦ προελθεῖν τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων. Πρὸ τοῦ ὄρη ἑδρασθῆναι, πρὸ δὲ πάντων βουνῶν γεννᾷ με. Κύριος ἐποίησε χώρας καὶ ἀοικήτους, καὶ ἄκρα οἰκούμενα τῆς ὑπ᾽ οὐρανῶν. Ἡνίκα ἡτοίμαζε τὸν οὐρανόν, συμπαρήμην αὐτῷ, καὶ ὅτε ἀφώριζε τὸν ἑαυτοῦ θρόνον ἐπ᾽ ἀνέμων. Καὶ ὡς ἰσχυρὰ ἐποίει τὰ ἄνω νέφη, καὶ ὡς ἀσφαλεῖς ἐτίθει πηγὰς τῆς ὑπ᾽ οὐρανόν, καὶ ὡς ἰσχυρὰ ἐποίει τὰ θεμέλια τῆς γῆς, ἤμην παρ᾽ αὐτῷ ἁρμόζουσα. Ἐγὼ ἤμην ᾗ προσέχαιρε, καθ᾽ ἡμέραν δὲ εὐφραινόμην ἐν προσώπῳ αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ. Ὅτε ἐνευφραίνετο τὴν οἰκουμένην συντελέσας, καὶ ἐνευφραίνετο ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων. Νῦν οὖν υἱὲ ἄκουέ μου, μακάριος ἀνὴρ ὃς εἰσακούσεταί μου καὶ ἄνθρωπος ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει»— Ὁ συγγραφεὺς μεταφέρει τὸ χωρίον ἐκ Μεταφράσεως καὶ μέχρις ἐδαφίου 29— (Παροιμ. 8, 22-34). Ὁ Ἀγαπητὸς οὗτος, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ, ἦτο ἡ τρυφὴ τοῦ μεγάλου Θεοῦ· ὁ δὲ Πατήρ, ὁ Δημιουργός, ἔλαβε τὸν Ἀγαπητὸν αὐτοῦ Υἱὸν εἰς τὸ ἀπόρρητόν του, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς

ἐνήργει δι' αὐτοῦ εἰς τὴν δημιουργίαν πάντων ὅσα ἔχουσι δημιουργηθῇ. «Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν» (Ἰωάν. 1, 3). Ἐν τῷ ὡρισμένῳ καιρῷ τοῦ Θεοῦ, τὸ πλάσμα τοῦτο, ὁ Λόγος, μετεφέρθη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν καὶ ἐγένετο ὅμοιος πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. «Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν»— ὁ συγγραφεὺς γράφει κατῴκησεν— (Ἰωάν. 1, 14). Τότε ἐγένετο γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δοθὲν ὄνομα Ἰησοῦς, διότι τὸ ὄνομα Ἰησοῦς σημαίνει Σωτὴρ (Ματθ. 1, 21). Κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐνάρξεως τῆς γηίνης αὐτοῦ διακονίας, ἐχρίσθη ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· ἀπὸ τοῦ καιροῦ δὲ ἐκείνου καὶ ἐφεξῆς ἐγένετο γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα Χριστὸς Ἰησοῦς, διότι Χριστὸς σημαίνει Κεχρισμένος (Ματθ. 1, 16). Ἀφοῦ ἀντεπροσώπευσε τὸν Ἰεχωβᾶ πιστῶς ἐπὶ τῆς γῆς ἔλαβεν, ἐπιπροσθέτως πρὸς τοὺς ἄλλους τίτλους αὐτοῦ, τὸν τίτλον «Πιστὸς καὶ Ἀληθινὸς»— Ἀποκάλ. 19, 11).—Πάλιν ἀναγράφεται ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ ὅτι ὁ Λόγος ἦτο «ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ» (Ἀποκάλ. 3, 14). Μετὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ Λόγου ὁ Θεὸς ἔκαμεν αὐτὸν τὸ ἐνεργὸν αὐτοῦ ὄργανον πρὸς δημιουργίαν πάντων ὅσα ἐδημιουργήθησαν. Ὁ μέγας Θεὸς ἔθεσε τὸν Ἀγαπητὸν αὐτοῦ, τὸν Λόγον, εἰς θέσιν ἐμπιστευτικὴν» (Δημιουργία, Σελ. 12-13).—

2. «Ὁ Θεὸς δὲν εἶνε πνευματικὸν πλάσμα, ἀλλ' εἶνε πνευματικὸν Ὄν. Ὁ Λόγος εἶνε πνευματικὸν πλάσμα, καὶ ἐπλάσθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου Πνεύματος Ἰεχωβᾶ. Ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς δημιουργίας του

ἦτο μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἐνώπιόν Του, καὶ πάντοτε ἡ τρυφή του. Συνεπῶς εἶνε ἐντελῶς σύμφωνον μὲ τὰς Γραφὰς νὰ λέγωμεν ὅτι ὁ Λόγος, ὅστις ἤδη εἶνε γνωστὸς ὡς Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ μέγας καὶ ἰσχυρὸς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἶνε πνευματικὸν ὂν καὶ τὸ πρῶτον πλάσμα πάσης τῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ» (Δημιουργία, Σελ. 15).—

3. «Ἡ ἀντιλυτρωτικὴ αὕτη τιμή, ἥτις ἐπρομηθεύθη ἐν τῇ γῇ, ἔπρεπε νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν οὐρανόν. Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θεῖον πλάσμα καὶ ἀνῆλθεν εἰς οὐρανούς, τότε παρουσίασεν ἐκεῖ εἰς τὸν Ἰεχωβᾶ τὴν ἀξίαν τῆς ἀντιλυτρωτικῆς τιμῆς, ὡς προσφορὰν περὶ ἁμαρτίας» (Δημιουργία, Σελ. 211).—

4. Οὗτος (ὁ Ἰησοῦς) ἦτο ὁ δεύτερος τέλειος ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ δὲν ἐδημιουργήθη καθὼς ἐδημιουργήθη ὁ Ἀδάμ. Ἡ ζωὴ ἢ ὕπαρξίς του, ὁμοῦ μετὰ τοῦ δικαιώματος ταύτης, μετεφέρθη ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν· ἀπεκυήθη εἰς τὴν μήτραν τῆς Μαρίας διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Ἰεχωβᾶ, καθὼς προεῖπεν ὁ Προφήτης ὅτι παρθένος ἤθελε συλλάβῃ καὶ γεννήσῃ (Ἡσ. 7, 14). Οὗτος δὲν ἐδημιουργήθη, ἀλλ' ἦτο ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ (Ἰωάν. 3, 16). Αἱ Γραφαὶ συχνάκις ὁμιλοῦσι περὶ αὐτοῦ ὡς Μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ» (Δημιουργία, Σελ. 218).—

5. «Πᾶς ὅστις μεταβαίνει εἰς τὸν οὐρανὸν πρέπει νὰ μεταβληθῇ ἀπὸ ἀνθρωπίνου εἰς πνευματικὸν ὄν. Ὁ Ἰησοῦς μετεβλήθη ἀπὸ τῆς ἀνθρωπίνης εἰς πνευματικὴν ἢ θείαν φύσιν κατὰ τὴν ἀνάστασίν του» (Δημιουργία, Σελ. 295).—

6. «Ὁ Λόγος, ὁ δρῶν ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἰεχωβᾶ Θεοῦ ἐν τῇ δημιουργίᾳ πάντων, ἦτο βεβαίως ὁ δημιουργήσας τὸν Ἑωσφόρον. Οἱ δύο οὗτοι, ὁ Ἑωσφόρος καὶ ὁ Λόγος, προσδιορίζονται ὑπὸ τῶν Γραφῶν ὡς τὰ **Ἄστρα τῆς Αὐγῆς** » (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 15).— Ὁ συγγραφεὺς ἐνταῦθα δὲν παράπέμπει, ἀλλ' αἱ γενικαὶ παραπομπαὶ Ἰὼβ 38, 7 καὶ Ἡσαΐου 14, 12, οὐδὲν συγκεκριμένον περὶ τοῦ ἀναφερομένου ὡς ἄνω κοινοῦ προσδιορισμοῦ μνημονεύουσι.—

7: «Τὶς ἦτο οὗτος ὁ γεννηθεὶς ἐν τῇ φάτνῃ τῆς Βηθλεέμ, καὶ πόθεν προήρχετο; Ἡ Θεία ἀφήγησις λέγει ὅτι οὗτος ἐν τῇ ἀρχῇ ἦτο ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἡ πρώτη καὶ ἄμεσος δημιουργία τοῦ Θεοῦ. Μετὰ ταῦτα οὗτος ἦτο ὁ δρῶν ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἰεχωβᾶ ἐν τῇ δημιουργίᾳ ἁπάντων τῶν δημιουργημάτων. Ἐν πλήρῃ ὑπακοῇ πρὸς τὸν Παντοκράτορα Θεὸν ἡ ζωή του ἤδη μετεφέρθη ἐκ τοῦ οὐρανίου εἰς τὸ ἀνθρώπινον ἐπίπεδον. Ὁ Λόγος « ἐγένετο σὰρξ καὶ ἐσκήνωσε μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ἵνα δυνηθῇ καὶ ἄρῃ τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου»- Ἰωάν. 1, 1-29. (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 123).—

8. «Ὅθεν τοῦτο εἶνε τὸ ἰδιάζον μέρος ὅπως ἐξετάσωμεν τὸ ζήτημα τῆς ἀπολυτρώσεως, καὶ ἐν τῇ ἐξετάσει τούτου θέλει ἀναφανῇ ὁ λόγος δι' ὃν ὁ τέλειος ἄνθρωπος Ἰησοῦς ἔδει ν' ἀποθάνῃ (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 154).—

9. «Πλὴν ἠδύνατο ὁ ἄνθρωπος Ἰησοῦς νὰ προμηθεύσῃ ἀπολύτρωσιν διὰ τὸν Ἀδὰμ καὶ δι' ὁλόκληρον τὸ ἀνθρώπινον γένος; Ἡ ἀπάντησις εἶνε

Μάλιστα. Ὁ Θεὸς οὕτω προδιέταξεν. Εἷς ἄνθρωπος ἦτο ὁ πατὴρ ὁλοκλήρου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Εἷς ἄνθρωπος δύναται ν' ἀπολυτρώσῃ ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπίνην οἰκογένειαν, ὅπως ὁ Ἀπόστολος ἐκθέτει τοῦτο ἐν τῇ πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῇ του, 5, 18-19» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 157).—

10. «Ἦν ἡ πρόθεσις τοῦ Θεοῦ ἵνα καταστήσῃ τὰς ἀποδείξεις τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἀδιαφιλονεικήτους, οὐχὶ πρὸς ὄφελος τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλὰ χάριν ἐκείνων οἵτινες θὰ ἐπεθύμουν νὰ γνωρίσωσι περὶ τούτου εἴτε τότε εἴτε μετὰ ταῦτα. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ Κύριος ἐνεφανίσθη ἐπανειλημμένως εἰς τοὺς μαθητάς του, ἐπὶ μικρὸν χρονικὸν διάστημα ἑκάστην φοράν, καὶ ἀφῆκεν ἀσυνήθη μαρτυρίαν ἥτις ἦν λίαν καταπειστική. Δὲν ἐνεφανίσθη μὲ τὸ σῶμα μὲ τὸ ὁποῖον εἶχε σταυρωθῇ. Ἐὰν ἔπραττε τοῦτο θὰ προσέκλινον νὰ πιστεύσωσιν ὅτι ἦτο ὁ ἄνθρωπος Ἰησοῦς ὅστις εἶχε κοιμηθῇ καὶ ἤδη ἀνέστη καὶ πάλιν. Ὁ Ἰεχωβᾶ διετήρησε τὸ σῶμα τοῦτο θαυματουργικῶς εἰς μέρος τι. Δὲν εἶδε διαφθοράν, διότι ὁ Κύριος εἶχεν εἴπῃ ὅτι τὸ σῶμα του δὲν ἤθελε ἴδῃ διαφθορὰν (Ψαλμ. 15, 10). Ὅτε ὁ Ἰησοῦς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν δὲν ἦτο πλέον ἄνθρωπος, ἀλλ' ὅλως τοὐναντίον ἐγένετο τὸ ἀπαύγασμα τῆς δόξης τοῦ Ἰεχωβᾶ καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς Μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς (Ἑβρ. 1, 3. Φιλιπ. 2, 6-11). Τὸ τοιοῦτον ἤθελεν εἶσθαι ἀδύνατον δι' ἀνθρωπίνην ὕπαρξιν. Σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύναται» — Α΄ Κορ. 15, 50 — (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 170).—

11. «Ὡσαύτως δέον νὰ ἔχωμεν ὑπ᾽ ὄψιν μας ὅτι ὁ Λόγος, ὁ ἔνδοξος Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ἐνεργὸν ὄργανον καθ᾽ ὅλην τὴν δημιουργίαν, διὰ θελήματος τοῦ Θεοῦ ἀφῆκε τὰς οὐρανίους αὐλὰς καὶ κατῆλθεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ καθ᾽ ὃν χρόνον εὑρίσκετο ἐπ᾽ αὐτῆς ὑπέστη τὰς δριμυτέρας δοκιμασίας· ὅτι ἐπὶ τῆς γῆς οὗτος ἀπέδειξε τὴν προσήκουσαν σχέσιν τοῦ τελείου ἀνθρώπου πρὸς τὸν Ἰεχωβᾶ· ὅτι ὑπέφερεν ἐπονείδιστον θάνατον καὶ ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν ἐξυψωθεὶς εἰς ὑπερτάτην ἐν οὐρανοῖς θέσιν μετὰ τὸν Ἰεχωβᾶ. Πάντα ταῦτα ἐγένοντο ὅπως ὁ Θεός, ἐν τῷ ὡρισμένῳ αὐτοῦ καιρῷ, ἐγκαταστήσῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν οὐρανοῖς μεταξὺ τῶν πλασμάτων αὐτοῦ, πρὸς τὸ αἰώνιον ἀγαθὸν τῶν λαῶν τῆς γῆς καὶ πρὸς δόξαν αὐτοῦ.... Ἡ γῆ ἐτιμήθη ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους πλανήτας ἕνεκα τοῦ ὅ,τι ὁ Ἰησοῦς ἔπραξεν ἐπ᾽ αὐτῆς» (Καταλλαγή, Σελ. 16 καὶ 17).—

12. «Ἡ ἀθανασία κατοικεῖ μόνον εἰς τὸν Ἰεχωβᾶ. Οὗτος εἶνε ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. Ὁ Θεὸς δύναται νὰ δώσῃ εἰς ὅντινα θέλει τὴν ἰδιότητα τῆς ἀθανασίας. Ὁ Λόγος αὐτοῦ ἀποδεικνύει ὅτι θέλημά του εἶνε νὰ δώσῃ ἀθανασίαν μόνον εἰς ἐκείνους οἵτινες θὰ ὑποστῶσι δριμείας δοκιμασίας καὶ θὰ ἀποδείξουν τὴν πιστότητα καὶ ἐμπιστοσύνην αὐτῶν εἰς αὐτὸν μέχρι θανάτου. Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἐπὶ τῆς γῆς εἶπε: «Διότι καθὼς ὁ Πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ εἰς τὸν Υἱὸν νὰ ἔχῃ ζωὴν ἐν ἑαυτῷ» (Ἰωάν. 5, 26). Τοῦτο δεικνύει ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ὁ Ἰησοῦς δὲν κατεῖχεν

ἀθανασίαν. Ζωὴ ἐν ἑαυτῷ ἡ σύμφυτος ζωή, σημαίνει ἀθανασίαν· καὶ ὁ Ἰησοῦς διεκήρυξεν ὅτι θέλημα τοῦ Θεοῦ ἦτο νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν σύμφυτον ζωὴν ἢ ζωὴν ἐν ἑαυτῷ. Αἱ Γραφαὶ διακηρύττουν ὅτι μόνος ὁ Θεὸς ἔχει ἀθανασίαν — Α΄ Τιμοθ. 6, 16» (Καταλλαγή, Σελ. 84).—

13. «Ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς ἐθανατώθη ἐν σαρκί, ἀνέστη δὲ θεία ὑπόστασις (Α΄ Πέτρ. 3, 18). Ὁ Θεὸς εἶχεν ὑποσχεθῇ νὰ δώσῃ εἰς Αὐτὸν τὴν θείαν φύσιν, παρέχων εἰς Αὐτὸν ἐν ταὐτῷ, τὴν δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ὅπως ἔχῃ σύμφυτον ζωὴν» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ Σελ. 185).—

---

§ 34.— Ἐξακολούθησις καὶ ἀπέλεγχος ὁριστικὸς τῆς ἀτασθάλου ἑρμηνείας τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ ἐπὶ τοῦ Ἀποστολικοῦ χωρίου τοῦ Πέτρου, «ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθε . . . θανατωθεὶς μὲν σαρκί, ζωοποιηθεὶς δὲ τῷ Πνεύματι», ὡς καὶ ἐπὶ λοιπῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.—

ΑΛΛ᾽ ΗΔΗ κατεπονήθημεν πλέον, κύριε Ρώδερφορδ, ἀναγράφοντες ἐκ τῶν ὑμετέρων Βιβλίων τὰς ἀναγκαίας Περικοπάς. Δυοῖν θάτερον, ἢ εἰλικρινεύεσθε καὶ ὀφείλετε νὰ εἶσθε πιστὸς καὶ ἀκριβὴς ἑρμηνευτὴς τῶν Γραφικῶν ρημάτων καὶ κατὰ μέρος καὶ συνολικῶς, ἢ προσποιεῖσθε ἄγνοιαν καὶ ἀφέλειαν τηλικαύτην, ὥστε αὐταπατώμενοι καὶ παρασυρόμενοι ὑμεῖς, νὰ συναπατήσητε καὶ παρασύρητε κατόπιν τοῦ πολυθορύβου ἅρματος τῶν μυριοπληθῶν πλανῶν καὶ κακοδοξιῶν ὑμῶν, ὁλόκληρον

τὸν ἀπαγῆ καὶ ἄπειρον Χριστιανικὸν Κόσμον, ὑπὲρ οὗ κατὰ καιρὸν Χριστὸς ἀπέθανε (Ρωμ, 5, 6 καὶ 8). Ἰδοὺ παράδειγμα ἀτασθάλου ἑρμηνείας ὑμῶν ἓν καὶ συλλαμβάνομεν ὑμᾶς, τὸ δὴ λεγόμενον, ἐκ τῶν κεράτων.

Λέγετε καὶ ἰσχυρίζεσθε, ὡς ἄνω, ὅτι ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς ἐθανατώθη ἐν σαρκί, ἀνέστη δὲ θεία ὑπόστασις— Α΄ Πέτρ. 3, 18.— Τὸ μνημονευόμενον ὑφ᾽ ὑμῶν χωρίου τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, ὡς ἐπιχείρημα δῆθεν, ἔχει ἐν ἀκριβείᾳ καὶ συμπληρωματικῶςὧδε: «Ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθε, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ Θεῷ· θανατωθεὶς μὲν σαρκί, ζωοποιηθεὶς δὲ τῷ Πνεύματι, ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξεν, ἀπειθήσασί ποτε, ὅτε ἅπαξ ἐξεδέχετο ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε κτλ.» (Α΄ Πέτρ. 3, 18-20).—

Ὑμεῖς λοιπὸν δέχεσθε καὶ διακηρύσσετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν ψιλὸν ἄνθρωπον, τέλειον, ἄνευ ὅμως τῆς θεότητος, ὡς παθόντα καὶ θανατωθέντα μὲν σαρκικῶς, ἀναστάντα δὲ καὶ λαβόντα τὴν θείαν ὑπόστασιν καὶ τὴν σύμφυτον ζωήν, ὡς ὑμεῖς ἀντιλαμβάνεσθε καὶ κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Θεοῦ (Βλ. «Κιθάρα τοῦ Θεοῦ», Σελ. 185 καὶ 186: «Ὁπότε ἦτο ἐπὶ γῆς, ἦτο ἄνθρωπος. Ἀλλ᾽ ὅταν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν ἦν χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως τοῦ Πατρὸς Θεοῦ).—

Δὲν ἔχετε, φαίνεται, κύριε Ρώδερφορδ, προσέξῃ ἢ ἐμβαθύνῃ δεόντως εἰς τὰ μνημονευθέντα Ἀποστολικὰ ρήματα. Ὁ Χριστός, λέγει ὁ Πέτρος, ἐθα-

νατώθη μὲν σαρκικῶς, ἀνθρωπίνως, ἐζωοποιήθη ὅμως καὶ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν τῷ οἰκείῳ Πνεύματι καὶ τῇ ἰδίᾳ θεϊκῇ ἐξουσίᾳ, δι᾿ ἧς ἀκριβῶς καὶ δι᾿ οὗ μεταβὰς πρὸς τὰ ἐν Φυλακῇ καὶ ἐν Ἅδου εὑρισκόμενα ἔκπαλαι πνεύματα τῶν ἀπειθῶν ἀνθρώπων, διεκήρυξε καὶ ἀνήγγειλε τὴν σωτηρίαν καὶ νίκην κατὰ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ Διαβόλου.—

Ἐπερωτῶμεν ἐνταῦθα ἀκριβῶς ὑμᾶς, πότε ἆρά γε ἐπορεύθη ὁ Κύριος πρὸς τὰ ἐν Φυλακῇ πνεύματα τὰ ὁποῖα ἠπείθησάν ποτε καὶ ἐξεδέχετο ἅπαξ ἔτι ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε (Α΄ Πέτρ. 3, 19-20);— Ἐὰν Χριστὸς ὁ Κύριος μετέβη πρὸς τὰ ἐν Ἅδου πνεύματα μετὰ τὴν Ἀνάστασιν αὐτοῦ, προσδιοριστέον ὑφ᾿ ὑμῶν ἐν πάσῃ ἱστορικῇ ἀκριβείᾳ καὶ μαρτυρίᾳ, τὸ σπουδαιότατον τοῦτο καὶ μέγιστον σημεῖον τοῦ ἐν Ἅδου Κυριακοῦ Κηρύγματος. «Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν πνεύματι» (Α΄ Πέτρ. 4, 6).—

Βεβαίως γνωρίζομεν, κύριε Ρώδερφορδ, ὅτι δὲν θὰ ἔχητέ ποτε πρόχειρον καὶ ἱστορικὴν τὴν προσήκουσαν ἀπάντησιν εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐπερώτησιν.— Ἄρα κατὰ λογικὸν εἱρμὸν καὶ συλλογισμόν, Χριστὸς ὁ Κύριος ἡμῶν, τὸ σωτηριῶδες αὐτοῦ Κήρυγμα τῆς κατὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου νίκης, διενήργησε καὶ διέπραξε μεταξὺ τοῦ Σταυροῦ Αὐτοῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως, ἐν ᾧ ζωοποιηθεὶς οἰκείῳ Πνεύματι, ἐν τῷ αὐτῷ καὶ τοῖς ἐν Φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ὡς Θεὸς Ἀληθινὸς καὶ Κυρίαρχος ἐκήρυξεν.—

Ἀλλὰ μόνον καὶ μοναδικὸν τὸ παραλήρημα τοῦτο;— Ὑμεῖς ἔτι καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτὴν τὴν ἐκφαντορικὴν καὶ ἔκδηλον τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἁγίου Ἰωάννου δὲν λαμβάνετε:— «Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγε λέγων, Οὗτος ἦν ὃν εἶπον, ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν· ὅτι πρῶτός μου ἦν. Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ὅτι ὁ Νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ Ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο» (Ἰωάν. 1, 15-17).—

Ἐὰν λοιπόν κύριε Ρώδερφορδ, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὑπῆρξεν ἐπὶ γῆς ψιλὸς ἄνθρωπος, ἔστω καὶ τέλειος, ὅπως ὑμεῖς ἐκδέχεσθε καὶ ἀντιλαμβάνεσθε, ὁποῖον ἄρα φαντάζεσθε τὸ πλήρωμα αὐτοῦ, ἐξ οὗ πάντες ἡμεῖς ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος, **Θεοπρεπὲς καὶ Θεῖον**, ἢ ἁπλῶς **ἀνθρώπινον καὶ τύπου τελειότητος ἀνθρώπου;**— Ἀλλ' ἀκούσατε καὶ προσέξατε, παρακαλοῦμεν: «Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων, ὅτι τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. Κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν· ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. Κἀγὼ ἑώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ» (Ἰωάν. 1, 32-34).—

Ἠκούσατε, κύριε Ρώδερφορδ, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς γίνεται καὶ ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. Ὑμεῖς ἆρά γε ἔχετε βαπτισθῇ ἐν πνεύματι Ἁγίῳ;—

Διότι φρονοῦμεν καὶ ἡμεῖς ἀπροκαλύπτως καὶ πιστεύομεν, ὅτι ἐὰν θὰ εἴχετε δεχθῇ τὸ Ἅγιον Βάπτισμα κατὰ τρόπον Εὐαγγελικὸν καὶ ἐν τάξει Ἱεραρχικῇ, δὲν θὰ ἐσημειώνετέ ποτε, ὡς Γραφικὰ κηρύγματα, τὰ ὅσα μυριοπληθῆ καταγγέλλετε παραληρήματα καὶ τὰ προσωπικὰ ὑμῶν ἐγωϊστικὰ καὶ δῆθεν ὀρθολογιστικὰ ἐπινοήματα, δὲν θὰ διεκηρύττετε ὡς ἐξαγόμενα καὶ ἄμεσα συμπεράσματα καὶ πορίσματα, τῆς ἄλλως καὶ πραγματικῶς καὶ κατὰ τρόπον ἀφράστου ὑπεροχῆς εὐγενεστάτης ὅλως καὶ ἁπλουστάτης Εὐαγγελικῆς Ἀληθείας καὶ Ἀκριβείας.— Εἶπεν ὁ Κύριος: «Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ὁ Πατὴρ ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ αὐτόν, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ» (Ἰωάν. 6, 44).—

Ἄλλην μαρτυρίαν τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ ἀκούετε: «Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν. Ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστι καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστί, καὶ ὃ ἑώρακε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ· καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. Ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθής ἐστιν. Ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς, τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα, ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. Ὁ πιστεύων εἰς τὸν Υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ Υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωήν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν» (Ἰωάν. 3, 31-36).—

Βλέπετε λοιπὸν, κύριε Ρόδερφορδ, πῶς ἐννοεῖ ὁ Βαπτιστὴς Ἅγιος Ἰωάνης καὶ πῶς πιστῶς ἐκθέτει

τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ὁ ἕτερος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος καὶ Εὐαγγελιστής;— **Οὐκ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τῷ Υἱῷ,** ὅπως συμβαίνει εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, «ἑκάστῳ ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισε μέτρον πίστεως» (Ρωμ. 12, 3). Ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ πάντα δέδωκε ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· ἐὰν δὲ πάντα δέδωκεν ὁ Πατήρ, δηλονότι καὶ τὴν σύμφυτον ζωήν, περὶ τῆς ὁποίας ὑμεῖς τόσον διστάζετε καὶ ἀμφιγνοεῖτε. Ἐὰν δὲ ὁ Υἱὸς ὡς τέλειος ἄνθρωπος καὶ τέλειος Θεός, δὲν εἶχεν οἰκείαν καὶ συμφυᾶ καὶ κυρίαρχον τὴν σύμφυτον ζωήν, πῶς ἄρα ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν θὰ εἶχε καὶ αὐτὸς τὴν αἰώνιον ζωήν, καὶ πῶς ἄρα ὁ ἀπειθῶν τῷ Υἱῷ δὲν θέλει τύχῃ τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἀλλὰ βεβαίως καὶ ἀσφαλῶς διὰ τὴν ἀπιστίαν ταύτην θέλει ὑποστῇ μένουσαν ἐπ᾽ αὐτὸν τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ;—

---

§ 35.— Χαρακτηρισμὸς τῆς Ἑρμηνευτικῆς μεθόδου τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ ὡς ἐξυπηρετικῆς τῶν ἐμμόνων αὐτοῦ σκοπῶν πρὸς κατάρριψιν τοῦ Δόγματος τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ ὑποβοηθητικῆς ἑπομένως τοῦ ἔργου τοῦ Ἀντιχρίστου.—

ΥΜΕΙΣ, κύριε Ρώδερφορδ, πάντα σχεδὸν τὰ Γραφικὰ χωρία ἀκρωτηριάζετε ἀφειδῶς καὶ προσλαμβάνετε ἐξυπηρετικὰ τῶν ἐμμόνων ὑμῶν σκοπῶν, μὲ τὴν καταφανῆ πρόθεσιν καὶ ὀπισθοβουλίαν νὰ διασείσητε τάχα καὶ καταστρέψητε βάσει αὐτῶν τὸ θεμελιωδέστατον καὶ οὐσιωδέστατον δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἀλλ᾽ Εὐαγγελικαὶ καὶ Ἀποστολικαὶ

φωναὶ διατόρως βοῶσι καθ' ὑμῶν καὶ καταμαρτυροῦσι Δικαστικὴν καὶ Δικονομικὴν στρεψοδικίαν καὶ ἀναλήθειαν, καὶ ἐπιπροσθέτως διακηρύττουσιν ὡσεί τινα πρόδρομον καὶ προάγγελον τοῦ Ἀντιχρίστου, τοῦ Πνεύματος τούτου τῆς πλάνης καὶ ἀντενεργείας.—

«Τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη, ἐπιβοᾷ ὁ θεῖος Ἀπόστολος Παῦλος, ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας, μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται· καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὅν ὁ Κύριος ἀναλώσει τῷ Πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς Παρουσίας αὐτοῦ· οὗ ἐστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους, καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς· καὶ διὰ τοῦτο πέμψει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει· **ἵνα κριθῶσι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλ' εὐδοκήσαντες ἐν τῇ ἀδικίᾳ**» (Β' Θεσσ, 2. 7-12).—

Ὑμεῖς, κύριε Ρώδερφορδ, ἀνεγράψατε καὶ διεκηρύξατε πομπωδῶς καὶ ἀνὰ πᾶσαν σχεδὸν τὴν Οἰκουμένην, διὰ τοῦ Τύπου τοῦ Διεθνοῦς Συλλόγου Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς, ἐν πνεύματι πλάνης (Α' Ἰωάνν. 4, 6) καὶ μεθοδείαις διαβόλου(Ἐφεσ. 6, 12) καὶ ἀθυροστομίᾳ ψεύδους θρασυτάτου καὶ φρικωδῶς ἀκαταλογίστου, κεφαλαιωδῶς τάδε:—

1. «Ἡ διδασκαλία ὅτι ὑπάρχουν **τρεῖς Θεοὶ ἐν ἑνὶ καὶ εἷς Τρισυπόστατος Θεός, ἀτιμάζει καὶ ὀνειδίζει τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.**— Ὁ μέγας Ἰεχωβᾶ Θεὸς

εἶνε ἐντελῶς κεχωρισμένος καὶ διακεκριμένος πάντων. Αὐτὸς εἶνε ὁ Δημιουργὸς καὶ πάντες οἱ ἄλλοι εἶνε πλάσματά του» (Καταλλαγή, Σελ. 112).—

Ἀλλὰ τὰ αὐτὰ περίπου διεκήρυξε καὶ ἐπρέσβευσε καὶ ὁ Ἄραψ Μωάμεθ (571-632), ἄλλος προγενέστερος πρόδρομος καὶ προάγγελος τοῦ Ἀντιχρίστου, τοῦ χαλκείου τούτου τοῦ θρησκευτικοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀπάτης.—

Παιδία, διαγγέλλει ἐξ Ἐφέσου ὁ Θεολόγος Ἰωάννης, ἐσχάτη ὥρα ἐστί· καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ὁ Ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν· ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλ᾽ οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ᾽ ἡμῶν· ἀλλ᾽ ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶ πάντες ἐξ ἡμῶν. Καὶ ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντα. Οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ᾽ ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστι. **Τίς ἐστιν ὁ ψεύστης, εἰ μὴ ὁ ἀρνεύμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός;** Οὗτός ἐστιν ὁ Ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν. Πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱὸν οὐδὲ τὸν Πατέρα ἔχει» (Α΄ Ἰωάν. 2, 18-23).—

§ 36.— Ὁ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ ἔνοχος κακοδοξίας καὶ πρὸς τὸν Θεὸν Ἅγιον Πνεῦμα, μὴ προσκυνῶν καὶ δοξάζων Αὐτὸ ὡς Θεόν, ἀλλ᾽ ὡς ἁπλῆν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν τοῦ Ἰεχωβᾶ καὶ σχετικαὶ αὐτοῦ Περικοπαί.—

ΑΛΛΑ καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κύριε

Ρώδερφορδ, ὑμεῖς κακοδοξεῖτε καὶ βλασφημεῖτε, μὴ ἀναγνωρίζοντες ἐν αὐτῷ τὴν Θεότητα καὶ Ὁμοτιμίαν μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, ἐν οἷς ὡς ἑξῆς λέγετε καὶ ἀναγράφετε:—

1. «Κατηγοροῦμεν (ἡμεῖς οἱ Διεθνεῖς Σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς, συνελθόντες ἐν Γενικῇ Συνελεύσει, τὴν 26ην Ἰουλίου 1924) ἐπίσης καὶ καταγγέλλομεν ὅτι ὁ Κλῆρος, ὡς τάξις, εἶνε ἐκεῖνος ὅστις αὐθαιρέτως προέβη εἰς τὴν σύνταξιν τῶν δογμάτων, πρὸς πλείονα ὑποστήριξιν τοῦ ἔργου τῆς Σατανικῆς συνωμοσίας, καὶ παρέδωσε ταῦτα εἰς τὸν λαόν, ὡς διδασκαλίας τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ἐνῷ ἐγνώριζε καλῶς ὅτι τὰ δόγματα ταῦτα δὲν ἦσαν ἀληθῆ... Ὅτι οὗτοι εἶνε οἱ πρωτουργοὶ τῆς παραλόγου καὶ πεπλανημένης διδασκαλίας τῆς Ἁγίας Τριάδος, δι' ἧς ἀξιοῦσι καὶ διδάσκουσιν ὅτι ὁ Ἰεχωβᾶ, ὁ Ἰησοῦς καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα εἶνε τρία πρόσωπα ἐν ἑνί, παραδεχόμενοι συγχρόνως ὅτι ἀδυνατοῦσι καὶ οὗτοι νὰ ἐξηγήσωσι καὶ ἑρμηνεύσωσι τὴν μωρὰν καὶ ἀνόητον ταύτην θεωρίαν των· ὅτι ἡ ψευδὴς αὕτη διδασκαλία ἐτύφλωσε τὸν κόσμον ὡς πρὸς τὴν ἀληθῆ σημασίαν τῆς μεγάλης ἀπολυτρωτικῆς θυσίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' ἧς καὶ μόνης ὁ κόσμος δύναται νὰ σωθῇ» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 218, 220 καὶ 221).—

2. «Ἡ ἀληθὴς ἀποστολὴ τοῦ Χριστιανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ἐκτίθεται ὑπὸ τῶν ἀποστόλων διὰ σαφῶν λόγων. Οἱ πιστοὶ οὗτοι ὀπαδοὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐνέμενον εἰς τὰς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς ἔδωκε διὰ μέσου τῶν ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν. Ἐὰν πάντες οἱ ὁμολογοῦντες

ἑαυτοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Ἰησοῦ ἠκολούθουν ὁμοίαν πορείαν δὲν θὰ ὑπῆρχεν σύγχυσις σήμερον. Ἐπειδὴ Σατανᾶς ὁ ἐχθρὸς ἔχει κάμη τοὺς ἀνθρώπους ὅπως παρερμηνεύουν τὰς θεμελιώδεις διδασκαλίας τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀναμένωμεν ὅτι ὁ Σατανᾶς θὰ ἐπροξένει σύγχυσιν ἀναφορικῶς μὲ τὴν ὀρθὴν πορείαν καὶ καθῆκον τῶν Χριστιανῶν καθ' ὃν χρόνον εὑρίσκονται ἐπὶ τῆς γῆς. Αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ συνέβη» (Καταλλαγή, Σελ. 254).—

3. «Πολλοὶ Κληρικοί, ἕνεκα ἀδυναμίας νὰ ἐναρμονίσωσι τὰς συγκρουομένας ταύτας ἀξιώσεις, ὅταν εὑρίσκωνται πρό τινος ἐρωτῶντος, ἀπαντῶσι: «Πιστεύετε ὅ,τι ἐπιθυμεῖτε. Δὲν πειράζει, ἀρκεῖ μόνον νὰ ἀνήκετε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ ἀποστολὴ ἡμῶν εἶνε νὰ ἀναπτύξωμεν χαρακτῆρα διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ μεταβῶμεν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἠμπορεῖτε νὰ κάμητε τὸ τοιοῦτον ἐξ ἴσου καλῶς εἰς τὴν μίαν Ἐκκλησίαν καθὼς καὶ εἰς τὴν ἄλλην.» (Καταλλαγή, Σελ. 258).—

4. «Χριστιανὸς εἶνε ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος εἶνε κεχρισμένος ὑπὸ τοῦ Ἰεχωβᾶ Θεοῦ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ὁ ὁποῖος κατὰ συνέπειαν εἶνε ὀπαδὸς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε ἡ Κεφαλὴ πάντων τῶν ἀληθῶν Χριστιανῶν, καὶ συνεπῶς οἱ ἀληθεῖς Χριστιανοὶ ἀποτελοῦν τὰ μέλη τοῦ σώματός του (Κολ. 1, 18). Ἐκκλησία σημαίνει τοὺς καλουμένους ἔξω. Ὁ Ἰησοῦς εἶνε ἡ Κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Θεὸς εἶνε ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔθεσε τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ σῶμα καθὼς ἠθέλησε, καὶ ὁ Θεὸς εἶνε ὅστις περιβάλλει τὴν Ἐκκλησίαν μὲ

ἐξουσίαν, τήν τε Κεφαλὴν καὶ τὰ μέλη αὐτῆς (Α΄ Κορ. 12, 12-14 καὶ 18). Ἕπεται ὅθεν, ὅτι ὁ μόνος τρόπος νὰ ἐξακριβώσῃ τις ποῖον εἶνε τὸ ὀρθὸν ἔργον τοῦ Χριστιανοῦ, καθ' ὃν χρόνον εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς γῆς, εἶνε νὰ ἐξακριβώσῃ ποῖον ἔργον ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς καθ' ὃν χρόνον εὑρίσκετο ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τὶ διέταξε τὰ μέλη τοῦ σώματος νὰ κάμουν» (Καταλλαγή, Σελ. 259 καὶ 260).—

5. «**Τὸ ἅγιον Πνεῦμα** εἶνε ἡ ἀόρατος δύναμις τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν οὗτος δίδει εἰς πάντας τοὺς ὄντας ἐν ἁρμονίᾳ μετ' αὐτοῦ, εἰς οὓς ἀνατίθεται ὅπως ἐκτελέσουν ἔργον τι ἐν τῷ ὀνόματί του» (Καταλλαγή, Σελ. 109).

6. «Ὁ Κλῆρος διδάσκει ὅτι **τὸ ἅγιον Πνεῦμα** εἶνε τὸ τρίτον πρόσωπον **τοῦ τριφυοῦς Θεοῦ**. Ἡ κοινῶς ἀποδεδεγμένη σκέψις εἶνε ὅτι τὸ Πνεῦμα εἶνε πνευματικὸν ὄν. Ἡ λέξις πνεῦμα εἶνε ἐκ τῆς ἰδίας ῥίζης ἥτις σημαίνει ἄνεμον, ἀναπνοὴν ἢ αὖραν. Ἡ ἀληθὴς αὐτοῦ σημασία εἶνε ἀόρατος δύναμις. Τὸ Πνεῦμα Κυρίου τοῦ Θεοῦ εἶνε ἀόρατον εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ εἶνε ἰσχυρόν. Λίαν προσηκόντως καλεῖται ἅγιον Πνεῦμα, διότι πᾶσα δύναμις ἐκπορευομένη ἐκ τοῦ Θεοῦ εἶνε ἁγία. Τὸ ἅγιον Πνεῦμα δὲν εἶνε πρόσωπον ἢ ὕπαρξις καὶ οὐδὲν ἐδάφιον ὑπάρχει εἰς τὰς Γραφὰς τὸ ὁποῖον νὰ ἐξουσιοδοτῇ τοιοῦτόν τι συμπέρασμα»(Καταλλαγή, Σελ. 121) —

§ 37.— Ἔλεγχος ἐπὶ τῆς κακοδοξίας τοῦ Ἰ Φ. Ρώδερφορδ περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, βάσει καὶ τῆς πρὸς Κολοσσαεῖς ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.—

ΑΛΛ' ΑΡΚΟΥΣΙ καὶ ταῦτα τοσαῦτα ὡς ἐξ ὑμῶν, κύριε Ρώδερφορδ, περὶ τῆς κακοδοξίας κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.—

Ἐπερωτῶμεν δέ, πῶς Ὑμεῖς ὁ τόσον Γραφομαθὴς καὶ τολμηρὸς διορθωτὴς τῶν κακῶς καθ' ὑμᾶς ἀπ' ἀνέκαθεν κειμένων καὶ δοξαζομένων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ, τῇ Μιᾷ, τῇ Ἁγίᾳ, τῇ Καθολικῇ καὶ τῇ Ἀποστολικῇ, πῶς, ὑμεῖς ὁλόκληρον Καινὴν Διαθήκην, εἰς πᾶν βῆμα καὶ πᾶσαν σελίδα καὶ ἐδάφιον ἄνευ ὑπερβολῆς, ἀναφέρουσαν περὶ τῶν ἐνδείξεων καὶ ἐνεργειῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀποτολμᾶτε σχεδὸν ἐν τοῖς Βιβλίοις ὑμῶν νὰ ἀγνοήσητε καὶ ἄνευ τονισμοῦ καὶ ἐξάρσεως καὶ ἐπιστασίας σοβαρᾶς καὶ ἐπιστημονικῆς, σιγῇ πολλαχοῦ καὶ πλειστάκις νὰ παρέλθητε, μόλις που ἐξαρκεσθέντες εἰς τὰ ὡς ἄνω ὑφ' ὑμῶν σχετικὰ ἀναγραφέντα καὶ παρατεθέντα;—

Καταφεύγετε ἀξιοπαρατηρήτως καὶ ἀντλεῖτε δῆθεν ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὑμῶν ἐκ τῆς πρὸς Κολοσσαεῖς Ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τοῦ μόνου Ἁγιογραφικοῦ Βιβλίου ἐκ τῶν τῆς Καινῆς Διαθήκης, δὶς μνημονεύοντος περὶ **Πνεύματος** (1, 8 καὶ 2, 5), ὡς καὶ δὶς τῆς λέξεως **πνευματικῆς** (1, 9 καὶ 3, 16).—

Ἀλλὰ δὲν λανθάνει βεβαίως τὴν ὑμετέραν προσοχήν, ὅτι ἡ πρὸς Κολοσσαεῖς Ἐπιστολὴ ἀνήκει εἰς

τὰς προτελευταίας τοῦ Ἀποστόλου Παύλου γραφάς, ἐπισταλεῖσα ἐκ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης κατὰ τὸ ἔτος 62ον, πρὸς τοὺς ἤδη πιστοὺς καὶ οὐχὶ ὡρίμους ἔτι Χριστιανοὺς τῆς πόλεως Κολοσσῶν τῆς Φρυγίας.—

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ὁ Ἀπόστολος ἀποτείνεται προγραμματικῶς καὶ συνοπτικῶς πρὸς τοὺς ἤδη πιστεύσαντας, νουθετῶν καὶ προφυλάττων ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς λύμης καὶ ἑτεροδιδασκαλίας τῶν Ἰουδαϊζόντων καὶ ἐξαίρων ἀκριβῶς τὸ ἔργον καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, συνιστῶν ἐπανειλημμένως:—

«Ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ἀπόκρυφοι. Τοῦτο δὲ λέγω, ἵνα μή τις ὑμᾶς παραλογίζηται **ἐν πιθανολογίᾳ»** (2, 3-4).— «Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ Χριστόν· ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος σωματικῶς»(2, 8-9).—«Μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων, εἰκῇ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλήν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἀφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ Θεοῦ» (2, 18-19).—

Ἀκριβῶς δ' εἰπεῖν, μεταξὺ τῶν οὑτωσὶ χαρακτηριζομένων τῆς ἐπιστολῆς, περιλαμβάνεσθε κατὰ μέγα μέρος, κύριε Ρώδερφορδ, καὶ ὑμεῖς, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀκόλουθοι τῆς ἄγαν ἐλευθέρας Διαμαρτυρή-

σεως καὶ τῶν πολυωνύμων Ἐκκλησιαστικῶν Ὁμάδων τῆς Ἀμερικῆς, οἵτινες αὐταρέσκως καὶ ἐγωιστικῶς βαδίζετε καὶ θρησκεύετε ἄνευκαθωρισμένου τινὸς καὶ συγκεκριμένου προγράμματος καὶ ἄνευ θετικῆς τινος καὶ γεραρᾶς, πολιᾶς καὶ ἀρχαίας Ἱερᾶς Παραδόσεως, φρονοῦντες ἐν τῇ οἰήσει ὑμῶν καὶ τῇ πιθανολογίᾳ καὶ τῷ ἀνθρωπίνῳ ὀρθολογισμῷ, ὅτι ὑμεῖς καὶ μόνοι ἐξεύρετε καί διείδετε ἀπηκριβωμένην σαφῶς καὶ κρυσταλλοειδῆ τὴν Εὐαγγελικὴν καὶ Γραφικὴν ἐν γένει Ἀλήθειαν, **ἄνευ Χριστοῦ** κατ' ἀκρίβειαν ὄντως Εὐαγγελικὴν πιστευομένου **καὶ ἄνευ Ἁγίου Πνεύματος,** καθ' ὁμότιμον λόγον συμπροσκυνουμένου καὶ συνδοξαζομένου.—

Ὑμεῖς, κύριε Ρώδερφορδ, συνομολογεῖτε βεβαίως τὴν ἀλήθειαν ὅτι ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, —πάντοτε πιστευόμενος **ὡς Θεὸς Ἀληθινὸς** καὶ Γεννητὸς τοῦ Θεοῦ Πατρός, οὐδέποτε δὲ θεωρούμενος **ὡς πρωτόπλασμα καὶ κτίσμα,** καθὼς ἐδόξαζεν ὁ Ἄρειος ἐν τῇ ἀρχαιότητι καὶ ὑμεῖς ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις,—ἐγένετο ὁ Δημιουργὸς συμπάσης τῆς Κτίσεως, οὐρανίου τε καὶ ἐπιγείου, ἀοράτων τε καὶ ὁρατῶν, ἀγγέλων τε καὶ ἀνθρώπων.—

Ἀλλ' ὀφείλετε ἔτι νὰ συνομολογήσητε καὶ πιστεύσητε ταυτοχρόνως, ὡς γνησίαν ἐπίσης καὶ αὐθεντικὴν καὶ τὴν Ἀλήθειαν, ὅτι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸ Ἐκπορευτὸν τοῦ Θεοῦ Πατρός,— πάντοτε **ὡς Θεὸς Ἀληθὴς** καὶ οὐδέποτε **ὡς ἁπλῆ δύναμις καὶ ἐνέργεια πνευματική,** — γίνεται ὁ Συντελεστὴς καὶ Κυβερνήτης τοῦ πνευματικοῦ ἔργου τῆς ὅλης Ἐκκλησίας καὶ τῶν πιστευόντων, βαπτιζομένων μὲν

ἀκριβῶς ἐκ πρώτης ἡλικίας καὶ ἀρχῆς « **εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος**» (Ματθ. 28, 19), στοιχούντων δὲ τῷ ῥητῷ λόγῳ τοῦ Κυρίου: « **ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν**» (Ἰωάν. 16, 13)· οὓς οὐσιωδεστάτους ὅρους καὶ ῥήτρας αὐθεντικωτάτας, ὑμεῖς, κύριε Ρώδερφορδ, σκοπιμώτατα καὶ μετὰ καταφανοῦς ὀπισθοβουλίας παρατρέχετε καὶ θέλετε σχεδὸν νὰ ἀγνοῆτε μεθ᾿ ὅλων τῶν ὀπαδῶν ὑμῶν.—

---

§ 38.— Ἔλεγχος, ὁμοίως α΄) ἐκ τῆς ἀκαταστασίας τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησιῶν, διακυβερνωμένων ἄνευ τῆς ἐνεργοῦ Ἐποπτείας καὶ Χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ β΄) ἐκ τῶν εἰδικῶν περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος χωρίων τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου.—

ΠΩΣ ΔΕ, κύριε Ρώδερφορδ, ἀναμένετε καὶ προσδοκᾶτε συνοχὴν καὶ ἑνότητα μεταξὺ τῶν πολυαρίθμων μελῶν τοῦ Σώματος τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησιῶν, ἀφοῦ ἀποστερεῖτε ἑαυτούς, ἐν ἐπιγνώσει καὶ ἐξ ἀλαζονείας, τῶν χαρίτων καὶ εὐεργετημάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος;—

Ἰδοὺ ὁ μὲν Κύριος ῥητῶς καὶ ἐκπεφασμένως ἐν Εὐαγγελίοις λέγει, ὑμεῖς δὲ κατ᾿ αὐθαίρετον ὅλως ἀτομικὴν ὑμῶν γνώμην καὶ ἀντίληψιν, ἐπιζητεῖτε ἐπιμελῶς νὰ διαφύγητε καὶ οὐδαμοῦ ἐπαρκῶς συνομολογεῖτε, ὡσεὶ ἔλαμπον διὰ τῆς ὁλοκληρωτικῆς αὐτῶν ἀπουσίας ἐκ τοῦ παρ᾿ ὑμῖν Ἐκτύπου τῆς Καινῆς Διαθήκης τὰ κατ᾿ ἐξοχὴν Ἁγιοπνευματολογικὰ

Ἐδάφια ταῦτα.—

«Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ Πατρός, τὸ Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται, **ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ**, καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε» (Ἰωάν. 15, 26-27).—

«Ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὃ πέμψει ὁ Πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, **ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν»** (Ἰωάν. 14, 26).—

«Ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. Ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· Ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς· **καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως»** (Ἰωάν. 16, 7-8).—

«**Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν**· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατήρ, ἐμά ἐστι· διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν» (Ἰωάν. 16, 13-15),—

Τηλικαῦτα λοιπὸν χωρία, σημασίας βαθείας καὶ ὕψους καὶ ἐννοίας περὶ τοῦ Ἔργου καὶ Ἀποστολῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, πῶς ὑμεῖς, κύριε Ρώδερφορδ, σπουδῇ παρατρέχετε καὶ σκανδαλωδῶς θέλετε νὰ ἀγνοῆτε καὶ μόλις που ψαύετε (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 203. Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 191)

καὶ διὰ τοῦτο ἀποφεύγετε νὰ ἐξάρητε καὶ τονίσητε εἰς Τόμον ὁλόκληρον καθὼς ἥρμοζε;—

Βεβαίως καὶ ἀκριβῶς ἵνα μὴ αὐτοελεγχθῆτε καὶ αὐτοκατακριθῆτε, διὰ τὴν ἐπηρμένην ὀφρὺν τῆς ὑμετέρας θρασυτάτης γνώμης καὶ συγκεχυμένης καὶ ἀκαθορίστου ἀντιλήψεως καὶ ἀπόψεως, ἐπικαλεῖσθε δὲ μόνου συμφεροντολογικῶς ἠκρωτηριασμένου τοῦ Ἰωαννείου ἁπλῶς ἐδαφίου (14, 28) « ὅτι ὁ Πατήρ μου μείζων ἐστὶν(Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ.112).—

Ἀλλ' ὑμεῖς λεληθότως δὲν παραλείπετε νὰ συνομολογήσητε καὶ ἐπιβοηθητικῶς ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὑμῶν ἀναγράφετε τὰ ἑξῆς:—

1. «Τὸ πλεῖστον μέρος τῆς Γραφῆς εἶνε γεγραμμένον ἐν συμβολικῇ γλώσσῃ καὶ δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ κατανοηθῇ μέχρις οὗ τὸ σχέδιον τοῦ Θεοῦ θὰ εὑρίσκετο ἐν τῇ πορείᾳ τῆς ἐκπληρώσεώς του, καὶ τότε ἔτι δὲν θὰ κατενοεῖτο εἰμὴ ἐν τῷ ὡρισμένῳ καιρῷ τοῦ Θεοῦ» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 37).—

---

§ 39.— Ἕτεραι ἀντιφάσεις τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ περὶ τοῦ προσώπου τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ὑποδεικνυόμεναι ἅμα καὶ ἐλεγχόμεναι.—

ΙΝΑ ΔΕ κατανοήσητε, κύριε Ρώδερφορδ, ὡς ἐν διαυγεῖ κατόπτρῳ τὴν ὑμετέραν ἀτασθαλίαν ἐν τῇ ἐκδοχῇ τῶν Δογματικῶν Ἀρχῶν καὶ βάθρων τῆς Ἁγίας καὶ Μεγαλωνύμου καὶ Περινουστάτης καὶ Εὐρυτάτης Χριστιανικῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως καὶ Ἀληθείας, ἀναγράφομεν ὧδε μνημονεύοντες τὰς ὑμετέρας ἀντιφάσεις καὶ ἐλαστικότητας ἐν τῇ ἐκδοχῇ

τῆς Θεότητος τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος καὶ Λυτρωτοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.—

Ὑμεῖς, κύριε Ρώδερφορδ, ἐκδέχεσθε τὸν Λόγον ὡς πνευματικὸν πλάσμα καὶ τὸ πρῶτον κτίσμα ἢ πλάσμα πάσης τῆς Δημιουργίας τοῦ Θεοῦ, ἐν ταὐτῷ δὲ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ παραγράφῳ ἀποφαίνεσθε ὅτι εἶνε σύμφωνον μὲ τὰς Γραφὰς νὰ λέγωμεν ὅτι ὁ Λόγος, ὅστις ἤδη εἶνε γνωστὸς ὡς Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ μέγας καὶ ἰσχυρὸς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἶνε πνευματικὸν ὄν. Καὶ πάλιν ἐν τῇ αὐτῇ παραγράφῳ διακηρύσσετε, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εἶνε πνευματικὸν πλάσμα, ἀλλὰ εἶνε πνευματικὸν Ὂν (Δημιουργία, Σελ. 15) —

Ὁποία θεολογία εἶνε ταῦτα, συγκεχυμένα καὶ ἀδιάκριτα καὶ ἀσυμβίβαστα! — Πλασματικὸν ὄν, ἔστω καὶ πνευματικόν, πῶς ἠδύνατο νὰ ἔχῃ τηλικαύτην ἔκτασιν καὶ κυριότητα ἐν τῇ Δημιουργίᾳ τοῦ Σύμπαντος Κόσμου, ἀκολούθως δὲ καὶ τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα πνευματικὰ κατορθώματα ἀδιανοήτου καὶ ἀσυλλήπτου εὐρύτητος καὶ σημασίας ἐν τῇ Περιόδῳ τῆς Ἐνανθρωπήσεως καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τοὺς αἰῶνας;—

Παρὰ ταῦτα, ἁπλουστάτη καὶ νηφαλιωτάτη καὶ ὅλως ἀπροκατάληπτος, φρονοῦμεν καὶ πιστεύομεν, μελέτη καὶ ἐμβάθυνσις εἰς τὰ Θεολογικὰ Προοίμια τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου (1, 1-5): « Ἐν Ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. Πάντα δι᾽ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν, ὃ γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ

φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν», ἐπιλύει κατὰ τρόπον φωτεινὸν καὶ ἀπολύτως πειστικόν, εἰς τὸν ἐν πνεύματι Θεοῦ διερευνῶντα καὶ διερμηνεύοντα,ὅλα ὁμοῦ ἀδιακρίτως τὰ ὕψιστα καὶ συμβολικὰ καὶ μυστηριώδη, ἀλλὰ καὶ βάσιμα καὶ θεμελιώδη καὶ οὐσιωδέστατα θεολογικὰ καὶ θρησκευτικὰ ζητήματα καὶ προβλήματα.—

Φθέγγεται ὁ Ἱερὸς Ματθαῖος καὶ οὐχὶ ἡμεῖς, καὶ ὑμεῖς, καὶ ἄλλοι: «Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. Ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ συνιοῦσι...» (Ματθ. 13, 11-13).—

---

§ 40.— Ἡ Ὀρθόδοξος Χριστιανικὴ Ὁμολογία περὶ Ἁγίας Τριάδος δὲν σέβεται κατὰ παραγωγὴν ἢ κατὰ παράταξιν τρεῖς Θεούς, ἀλλ' ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν Θεὸν ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν, ἐπεξηγουμένου οὕτως ἀκριβῶς καὶ τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἐνσάρκου Οἰκονομίας τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου, ὡς καὶ τῆς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι Συστάσεως καὶ διακυβερνήσεως τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας.—

ΗΜΕΙΣ, κύριε Ρώδερφορδ, οἱ κατ' Ἀνατολὰς Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἀπ' αἰώνων δὲν προσκυνοῦμεν καὶ δὲν δοξάζομεν, οὐδὲ λατρεύομεν τρεῖς Θεοὺς ἀνυπάρκτους καὶ ὑπεραρίθμους, ὡς Ὑμεῖς μακρόθεν καὶ ἀπείρως φαντάζεσθε, ἀλλὰ

σέβομεν καὶ ὑμνοῦμεν καὶ λατρεύομεν ἐν βαθείᾳ ταπεινώσει ψυχῆς, Ἕνα καὶ Μόνον Θεὸν καὶ Μίαν καὶ Μοναδικὴν Θεότητα ἐν τρισὶν Ὑποστάσεσι Πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος, ἤτοι **Τριάδα Ἁγίαν Ἑνιαίας Θεότητος ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον.**—

Καὶ ἐσμὲν βέβαιοι, βεβαιότατοι καὶ ἱκανοποιημένοι, ὅτι διὰ τῆς θεμελιώδους ταύτης Πίστεως καὶ Ὁμολογίας, ἐπιλύεται καὶ ἐξηγεῖται οὐχὶ μόνον **τὸ Ἑνιαῖον καὶ Συνάναρχον καὶ Συναΐδιον τῆς Θεότητος,** ἐπιλύεται καὶ ἐξηγεῖται οὐχὶ μόνον **τὸ Δημιουργικὸν καὶ Συντηρητικὸν ἢ Προνοιακὸν Κεφάλαιον τοῦ Σύμπαντος Κόσμου καὶ Φύσεως,** ἀλλ' ἐπιλύεται ταυτοχρόνως καὶ ἐξηγεῖται καὶ δυνατὸν καθίσταται καὶ **τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον καὶ ἀγγέλεις ἔτι ἄγνωστον Κυριωδέστατον Μυστήριον τῆς Θείας Οἰκονομίας καὶ Ἐνσαρκώσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ Πατρός,** καὶ συνεχίζεται ὁμοίως διαπτυσσόμενον καὶ ἐξελισσόμενον **τὸ οὐσιωδέστατον καὶ σωτηριωδέστατον Ἔργον τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας διὰ τῆς ἀμέσου αὐτεπιστασίας καὶ διακυβερνήσεως τοῦ Παρακλήτου Ἁγίου Πνεύματος.**—

«Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν Μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεός τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν Κόσμον **ἵνα κρίνῃ τὸν Κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ Κόσμος δι' αὐτοῦ»** (Ἰωάν. 3, 16-17).—

«Διὸ γνωρίζω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν λέγει ἀνάθεμα Ἰησοῦν· **καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν εἰμὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.**

Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσί, τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα· καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσι, καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος· καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, ὁ δὲ αὐτός ἐστι Θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν» (Α΄ Κορ. 12, 3-6).—

«Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, Πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις· **ἡ δὲ τοῦ Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις**. Καὶ ὃς ἂν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ᾽ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι« (Ματθ. 12, 31-32).—

«Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφεθήσεται. Ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἀπολογήσεσθε, ἢ **τί** εἴπητε· **τὸ γὰρ Ἅγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἃ δεῖ εἰπεῖν**» (Λουκ. 12, 10-12).—

«Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Μακάριος εἶ, Σίμων Βὰρ Ἰωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ᾽ ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Καγὼ δέ σοι λέγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, **καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ Πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς** » (Ματθ. 16, 17-18).—

«Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό.

Καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερόμενος πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι· καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, ἐκάθισέ τε ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν,καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι» (Πράξ. 2, 1-4).—

---

§ 41.— Ἑτέρα διλογία καὶ ἀντίφασις τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ περὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου, προερχομένη ἀκριβῶς καθ' ἡμᾶς ἐκ τῆς ἑτεροφροσύνης αὐτοῦ περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ σχετικαὶ Περικοπαί.—

ΕΤΕΡΑΝ ὑμῶν, κύριε Ρώδερφορδ, διλογίαν καὶ διχογνωμίαν σχετικῶς περὶ τοῦ προσώπου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,—ἥτις καθ' ἡμᾶς βεβαιότατα δὲν θὰ ὑπῆρχε, ἐὰν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἐλαλεῖτε καὶ ἐγράφετε—, ἀκούσατε:—

Λέγετε ὑμεῖς καὶ ὑποστηρίζετε, ὅτι ὁ Κύριος ἐνανθρωπήσας, κατέλιπεν τὸ θεῖον μέρος αὐτοῦ καὶ ἐνεσαρκώθη, τέλειος ἁπλῶς καὶ ψιλὸς ἄνθρωπος γενόμενος, ἐν δὲ τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ βαπτισθείς, ἀνέλαβε τὴν θείαν αὐτοῦ φύσιν.— Καὶ πάλιν λέγετε, ὅτι ὁ Κύριος, ἐθανατώθη μὲν καὶ ἔπαθεν ὡς τέλειος ἄνθρωπος πλήρης ὑπακοῆς, ἀνέστησε δὲ αὐτὸν τούτου ἕνεκα ὁ Θεὸς καὶ ἀπέδωκε τὴν θείαν φύσιν ὡς ἀμοιβήν.—

Ἐπερωτῶμεν: Πότε ἆρά γε ἀληθεύετε, κύριε Ρώδερφορδ, καὶ πῶς τοιούτους κατακερματισμοὺς

καὶ μερισμοὺς καὶ ἀλλοιώσεις Φύσεων ἀποτολμᾶτε ν' ἀποδίδητε **εἰς τὸν Ἑνιαῖον καὶ τὸν Αὐτὸν Κύριον ἡμῶν;**—

Ὁ ἅπαξ Θεὸς ἢ Θεῖος ὑφ' ὑμῶν διακηρυττόμενος, πῶς περιοδικῶς μεταμορφοῦται καὶ μεταβάλλεται, οἱονεὶ ἱμάτιά τινα καὶ περιβόλαια Θείας καὶ ἀνθρωπίνης φύσεως πρὸς ἑαυτὸν ἐναλλασσόμενος;—

Καὶ κατὰ ποῖον τρόπον λογικὸν **θὰ ἔπαυεν ὑπάρχουσα ἡ Θεότης καὶ ὁ Θεός**, διότι, κατὰ τὸν χρονικὸν διάστημα Σταυρώσεως καὶ Ἀναστάσεως, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, Θεὸς ὤν, δὲν ὑπῆρξεν ἐν τοῖς ζῶσι καὶ ἔκειτο ἄπνους ἐν τῷ Ζωηφόρῳ Τάφῳ;—

Οἷαι ἀνακολουθίαι καὶ εἰκοτολογίαι προεκφεύγουσι τῆς σκέψεως ὑμῶν, κύριε Ρώδερφορδ, διότι ἀκριβῶς καθ' ἡμᾶς ἀγορεύετε καὶ γράφετε **μακρὰν τῆς ἐνισχύσεως καὶ φωτισμοῦ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος,** πρὸς ὃ τόσον ἀσεβῶς καὶ ἀνευλαβῶς προσφέρεσθε, μὴ συνδοξάζοντες καὶ μὴ συμπροσκυνοῦντες τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τὴν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος Ὁμότιμον Θεότητα.—

Οὕτως ὑμεῖς ἀναγράφετε καὶ διακηρύσσετε:—

1. «Ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς γεννήσεώς του μέχρι τῆς στιγμῆς τοῦ βαπτίσματός του ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἀνθρώπινον ὄν· οὐδὲν περισσότερον καὶ οὐδὲν ὀλιγώτερον. Ἦτο τέλειος. Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ βαπτίσματός του ὁ Ἰησοῦς ἀπεκυήθη ὑπὸ τοῦ Ἰεχωβᾶ εἰς τὴν θείαν φύσιν. Τότε καὶ ἐκεῖ ὁ Ἰεχωβᾶ ἔχρισεν αὐτὸν διὰ τοῦ πνεύματός του (Ματθ. 3, 13-17).

Ἐκεῖ ἐγένετο ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς κεχρισμένος τοῦ Θεοῦ· «ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει (Πράξ. 18, 38)» (Δημιουργία, Σελ. 223)—

2. «Ὁ Ἰησοῦς ἐθανατώθη καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν ὁ Θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ τοῦ θανάτου (Α΄ Κορ. 15, 4). Ὅταν ἦτο εἰς τὴν γῆν ἐδήλωσεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶχε δώσῃ εἰς αὐτὸν τὸ μέγα προνόμιον τῆς ἐμφύτου ζωῆς ἢ ἀθανασίας (Ἰωάν. 5, 26). Ὅταν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐγεννήθη χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως τοῦ Θεοῦ, θείας φύσεως, κατέχων ἀθανασίαν καὶ ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας (Ἑβρ. 1, 3. Ἀποκάλ. 1, 18)»—(Δημιουργία, Σελ. 273).—

3. «Πᾶς ὅστις μεταβαίνει εἰς τὸν οὐρανὸν πρέπει νὰ μεταβληθῇ ἀπὸ ἀνθρωπίνου εἰς πνευματικὸν ὄν. Ὁ Ἰησοῦς μετεβλήθη ἀπὸ τῆς ἀνθρωπίνης εἰς πνευματικὴν ἢ θείαν φύσιν κατὰ τὴν ἀνάστασίν του» (Δημιουργία, Σελ, 295).—

4. «Ὁ Ἰεχωβᾶ διεκήρυξεν τὸν σκοπόν του νὰ δώσῃ εἰς τὴς νέαν κτίσιν τὴν θείαν φύσιν. Ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς, ἡ Κεφαλὴ τῆς νέας κτίσεως, ἀνέστη εἰς τὴν θείαν φύσιν καὶ ἐξυψώθη εἰς τὴν ὑψίστην θέσιν τῆς δυνάμεως καὶ δόξης ἐν τῷ οὐρανῷ. Τὰ μέλη τοῦ σώματος αὐτοῦ θέλουσιν ἔχῃ ὁμοίως τὴν θείαν φύσιν (Α΄ Πέτρ. 1, 3-4. Β΄ Πέτρ. 1, 4)»—(Δημιουργία, Σελ. 383).—

5. «Φαίνεται παράδοξον πῶς λογικοὶ ἄνθρωποι εἶνε δυνατὸν νὰ ἐξαπατηθοῦν ὑπὸ μιᾶς τοιαύτης παραλόγου διδασκαλίας. Σημειώσατε τὰ ἄτοπα εἰς τὰ ὁποῖα ἡ διδασκαλία αὕτη ὁδηγεῖ. Ἡ διδασκαλία εἶνε: Ὁ Θεὸς εἶνε εἷς, ἀποτελούμενος ἐκ Θεοῦ

τοῦ Πατρός, Θεοῦ τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Συνεπῶς τὸ λογικὸν συμπέρασμα εἶνε ὅτι διαρκοῦντος τοῦ καιροῦ καθ᾽ ὅν ὁ Θεὸς ἐγκατέλιπεν τὸν οὐρανὸν καὶ ἔλαβε μορφὴν ἀνθρώπου, τὴν ὁποίαν διεκράτησεν ἐπὶ τριάκοντα τρία καὶ ἥμισυ ἔτη, **ὁ οὐρανὸς ἦτο ἄνευ Θεοῦ, καὶ θὰ ἐλειτούργει μόνος του»** (Καταλλαγή, Σελ. 116).—

6. «Ὁ Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ μετέβη εἰς τὸν ᾅδην ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας· Πρὸ τοῦ καιροῦ τούτου ὁ προφήτης τοῦ Θεοῦ ἔγραψε περὶ αὐτοῦ: «Ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς ᾅδην, οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθορὰν» (Ψαλμ. 15, 10. Πράξ. 2, 31)— ὁ συγγραφεὺς μεταφέρει τὸ ρητὸν ἐκ μεταφράσεως—. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὁ Πατὴρ του ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ τοῦ θανάτου. Ἐὰν ὁ Ἰησοῦς ἦτο Θεὸς θὰ ἦτο ἱκανὸς νὰ ἐγείρῃ τὸν ἑαυτόν του. **Ἐὰν ὁ Ἰησοῦς ἦτο Θεὸς τότε τὸ σύμπαν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἦτο ἄνευ Θεοῦ.** Κατὰ συνέπειαν οἱ Τριαδισταὶ δὲν λέγουσι τὴν ἀλήθειαν, διότι ἄλλως ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας δὲν ὑφίστατο Θεὸς» (Καταλλαγή, Σελ. 138-139).—

7. «Ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς ἐθανατώθη ἐν σαρκὶ ἀνέστη δὲ θεία ὑπόστασις (Α΄ Πέτρ. 3, 18). Ὁ Θεὸς εἶχεν ὑποσχεθῇ νὰ δώσῃ εἰς Αὐτὸν τὴν θείαν φύσιν, παρέχων εἰς Αὐτὸν ἐν ταὐτῷ τὴν δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ὅπως ἔχῃ σύμφυτον ζωήν» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ 185).—

8. « Οὐδεὶς τέλειος ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς γῆς. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς μετέφερε τὴν ζωὴν τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτοῦ Υἱοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ ἄρῃ

τὴν ἁμαρτίαν καὶ νὰ προμηθεύσῃ τὴν βάσιν διὰ τὴν καταλλαγὴν τοῦ ἀνθρώπου» (Καταλλαγή, Σελ. 115).—

§ 42.— Εἰλικρινὴς πρόσκλησις εἰς μετάνοιαν καὶ ἐπιστροφὴν τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ μετὰ καὶ τῶν ὀπαδῶν, καὶ κρίσις ἐπὶ τοῦ ὅλου ἔργου αὐτοῦ.—

ΤΟΙΑΥΤΑ, τηλικαῦτα, τὰ ὑμέτερα ἀμπλακήματα, κύριε Ρώδερφορδ.— Καὶ ταῦτα γίνονται οὐχὶ μόνον παράλογα καὶ παραλογισμοί, ἀλλὰ καὶ ἑρμηνεῖαι πλειστάκις καὶ πολλαχοῦ αὐθαίρετοι ὅλως καὶ ἐπινενοημέναι, ἄντικρυς ἀντίθετοι καὶ ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὰ μνημονευόμενα Γραφικὰ χωρία καὶ ἐδάφια, ὅταν ταῦτα προσαχθῶσιν ἐν συνεχείᾳ καὶ ὁλόκληρα.—

Καὶ νῦν, ἐὰν θελήσητε καὶ ἀποφασίσητε, **ἀναμελετῶντες εἰς βάθος καὶ μῆκος καὶ τὸ ἡμέτερον τοῦτο Ἀπαντητικὸν Πόνημα καὶ ἐν Πνεύματι Θεοῦ καὶ ταπεινώσει ψυχῆς, ἀποθέμενοι μακρὰν πάντα ὄγκον καὶ τῦφον καὶ ἔπαρσιν καὶ οἴησιν καὶ ἐγωισμόν, ἀπονέμοντες τὴν δέουσαν προσοχὴν καὶ ἐκτίμησιν μετὰ τῶν φίλων ὑμῶν καὶ ὀπαδῶν,** καὶ φωτισθῆτε οὕτως ἐν ἀναλογίᾳ τῆς πίστεως καὶ μετανοίας ὑμῶν, εἰς βαθμὸν τὸν προσήκοντα ἀληθοῦς εὐσεβείας καὶ γνώσεως καὶ ἐπιγνώσεως τῶν ἀποκαλυφθέντων τοῖς πιστεύουσι πᾶσιν ἄνωθεν Μυστηρίων τοῦ Θεοῦ, **Ἡλίκη χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις ἄφατος καὶ ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀκούουσιν, ἐξαιρέτως δὲ καὶ ἡμῖν τοῖς ἐξ ὑμῶν αὐτῶν λαβοῦσι τὸν λόγον καὶ τὰς αἰτίας τῆς τοιᾶσδε σωτηρίου ἀπαντήσεως!—**

« **Ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ ἀνδρὸς σοφία,** ἐν δὲ καρδίᾳ ἀφρόνων οὐ διαγινώσκεται» (Παροιμ. 14, 33), εἶπεν ὁ Σοφός.— Καὶ πάλιν: «Μὴ ἔλεγχε κακούς, ἵνα μὴ μισήσωσί σε. **Ἔλεγχε σοφόν, καὶ ἀγαπήσει σε.** Δίδου σοφῷ ἀφορμήν, καὶ σοφώτερος ἔσται. Γνώριζε δικαίῳ καὶ προσθήσει τοῦ δέχεσθαι. **Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου, καὶ βουλὴ ἁγίων σύνεσις.** Τὸ γὰρ γνῶναι νόμον διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς»(Παροιμ. 9, 8-10).

Κύριε Ρώδερφορδ, τὸ ἁμαρτάνειν καὶ παραδιανοεῖσθαι καὶ παραπαίειν, ἀνθρώπινον, ἀλλὰ καὶ τὸ συναισθάνεσθαι ἑαυτὸν καὶ ἐπιμετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν, ὅτι ἔξοχον καὶ θεῖον καὶ σωτήριον.—

«Λέγω ὑμῖν, ὅτι οὕτω χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ ἐννενήκονταεννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν ἔχουσι μετανοίας» (Λουκ. 15, 7). Καὶ πάλιν: «Οὕτω λέγω ὑμῖν, **χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπ. ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι»** (Λουκ. 12, 10).—

Ὁ δὲ θεῖος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος ρητῶς ἀναφέρει: «Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, γινωσκέτω ὅτι **ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ** σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν» (Ἰακ. 5, 19-20).—

Γινώσκετε, κύριε Ρώδερφορδ, ὅτι ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ὑμετέρων Συγγραφῶν, «τῆς Κιθάρας τοῦ Θεοῦ», «τῆς Ἀπελευθερώσεως», «τῆς Δημιουργίας», «τῆς Καταλλαγῆς», ὁπόσον οἰκεῖοι κατέστημεν πρὸς ὑμᾶς καὶ πρὸς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς προσ-

παθείας ὑμῶν τὰς πολλὰς καὶ πλείστας.—

Πλὴν ὁμολογοῦμεν ἐνταῦθα καὶ δὲν ἀποκρύπτομεν ὅτι διακάρδιον ἐπαισθανόμεθα τὴν λύπην καὶ βαθυτάτην τὴν θλῖψιν, ἐπὶ τῷ ὅτι πᾶσαι αὗται αἱ περισσαὶ προσπάθειαι καὶ Γραφικαὶ μελέται ἐξειλίχθησαν καὶ ἐστηρίχθησαν ἐπὶ ἐδάφους ἀσταθοῦς καὶ ἀμμώδους, καὶ ὅτι αὐτόματα ὅλα καταπίπτουσι τὰ μεγαλοφανῆ Συγγράμματα ὑμῶν **πρὸ τοῦ ἐλέγχου καὶ τοῦ φωτὸς τῆς Γραφικῆς Ἀληθείας καὶ Ἀκριβείας.—**

Ἐν ᾧ θὰ ἦτο δυνατὸν πάντως καθ' ἡμᾶς καὶ λίαν εὐκταῖον, ἵνα, **εἷς εὐφραδὴς καὶ Γραφομαθὴς Ρώδερφορδ,** κατακαλλυνόμενος συγχρόνως καὶ τῇ ἀναλόγῳ σοβαρότητι καὶ περινοίᾳ ἐν τῷ τρόπῳ καὶ τῇ μεθόδῳ, καὶ ἐπαξίως τοῦ θέματος, τῆς ἀπηκριβωμένης τουτέστι καὶ βασικῆς ἑρμηνείας καὶ ἐξηγήσεως τῶν Ἁγιογραφικῶν Ἀληθειῶν τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως, καὶ τοῦ Μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νῦν δὲ φανερωθέντος τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ (Κολ. 1, 26), ἀπεκόμιζε, κατόπιν τηλικούτων ἀγώνων, μόχθων καὶ προσπαθειῶν, φήμην καὶ ὄνομα **οὐχὶ μόνον Παναμερικανικὸν καὶ Πανευρωπαϊκόν, ἀλλὰ καὶ Παγκόσμιον Διορθόδοξον,** κατηγλαϊσμένον ὄντως ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τόσον τῇ λαμπρᾷ Ὀρθοδοξίᾳ τοῦ φρονήματος καὶ τῶν δογματικῶν πεποιθήσεων, ὅσον καὶ τῇ ἀπαστραπτούσῃ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ καὶ πλούτῳ καὶ χάριτι τοῦ Παναγίου Πνεύματος, **πρὸς κατάπληξιν μεγίστην καὶ πραγματικὴν τῶν τε ὁρώντων καὶ τῶν ἀκουόντων, καὶ γινωσκόντων**

καὶ ἀναγινωσκόντων, ἀπὸ πρώτης ἀφετηρίας καὶ ἐντυπώσεως.—

Ἴσως ἤδη, κύριε Ρώδερφορδ, ἐπιγελᾶτε καὶ ξενίζεσθε διὰ τὰ λεγόμενα ταῦτα καὶ ἀξιούμενα, πλὴν ἡμεῖς προλαβόντες ἐπεκαλέσθημεν μετὰ πεποιθήσεως τὸ τοῦ Παροιμιαστοῦ, **« ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ ἀνδρὸς σοφία, ἐν δὲ καρδίᾳ ἀφρόνων οὐ διαγινώσκεται»** (14, 33).—

Ἐὰν ἄρα δὲν ὑπάρχῃ παρ᾽ ὑμῖν βλέψις τις ἢ ὀπισθοβουλία ἀπόκρυφος, πρυτανεύῃ δὲ τοὐναντίον περίσσεια ἀγαθότητος καὶ εἰλικρινείας περὶ τὴν ζήτησιν καὶ τὸν ἀσπασμὸν τῆς ἀληθείας, ὀφείλετε ἀναγκαίως ὡς **χαρακτὴρ ἔντιμος καὶ εὐθύς**, νὰ καταθέσητε τὸ δὴ λεγόμενον τὰ ὅπλα καὶ συνθηκολογήσητε, συνομολογοῦντες μεθ᾽ ἡμῶν καὶ μεθ᾽ ὅλων τῶν ἀληθῶν Χριστιανῶν καὶ πιστῶν πανηγυρικώτατα **τὴν μετάνοιαν καὶ ἐπιστροφήν.—**

---

§ 43.— Ἀλλὰ καὶ ἐπίκλησις Δικαστικῆς καὶ Πολιτικῆς καταδίκης καὶ ἐξαφανίσεως τῶν Συγγραμμάτων καὶ Φυλλαδίων Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ, ὡς λίαν ἐπικινδύνων καὶ αἱρετικῶν.—

ΠΑΡΑ ΤΑΥΤΑ, εὑρισκόμενοι νῦν πρὸ Δικαστικοῦ καὶ Πολιτικοῦ Ἀγῶνος, καὶ συμφώνως τοῖς κειμένοις ἱεροῖς Συμβόλοις καὶ Θεσμίοις τῆς Ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὡς καὶ βάσει τοῦ Συνταγματικοῦ Χάρτου τῆς Ἑλλάδος, καθὼς ταῦτα πιστῶς προεξετέθησαν καὶ προανεγράφησαν, κύριε Ρώδερφορδ, τὰ ὑμέτερα ὅλα Συγγράμματα καὶ Φυλλάδια, ὡς βρίθοντα δι᾽ ὅλων ἐν

γένει τῶν Σελίδων καὶ Κεφαλαίων κακοδόξων φρονημάτων, κηρύττομεν καὶ καταγγέλλομεν **ὡς λίαν ἐπικίνδυνα καὶ σκανδαλώδη καὶ αἱρετικά, καὶ ὡς τοιαῦτα ἐπιβλαβῆ καὶ ἐπιζήμια σφόδρα τῷ τε Ἑλληνικῷ Λαῷ καὶ τῷ Πολιτεύματι**, καὶ κατὰ συνέπειαν ριζικῶς καὶ ἄρδην ἐξαφανιστέα ἐκ τοῦ Περιβόλου τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τῶν ὁρίων τῆς Φιλελευθέρας ἀλλὰ καὶ Συνταγματικῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας.—

Διότι προφανῶς, κύριε Ρώδερφορδ, αἱ διδασκαλίαι ὑμῶν αὗται, οὖσαι καὶ διδασκαλίαι συγχρόνως τοῦ Διεθνοῦς Συλλόγου Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς, ὡς ἀποτελοῦσαι Αἵρεσιν καὶ δὴ Αἱρέσεων πολυκέφαλόν τινα Ὕδραν, καὶ ὡς διακηρυττόμεναι οὕτω σκανδαλωδῶς, δι' ἀντιπροσώπων καὶ περιοδευτῶν ἐπιτηδείων καὶ φανατικῶν, καὶ διὰ τύπου τόσον ποικιλοχρώμου καὶ κομψοῦ, **αὐτόχρημα ἑλκυστικοῦ καὶ δελεαστικοῦ,** ὃν τρόπον ἀκριβῶς ὁ ὡραῖος ἐκεῖνος καὶ καλὸς τὴν ὄψιν καὶ τὴν γεῦσιν καρπὸς τῆς Ἐδέμ, ὁ προσελκύσας καὶ καταδελεάσας τὴν προμήτορα Εὔαν, (Γεν. 3, 6), σκοπὸν ἔχουσι τὸν ἑξῆς, σύμφωνον πάντη καὶ ὁμόφωνον πρὸς τὰ τεθέντα ἐν τῷ Πέμπτῳ Ἐρωτήματι στοιχεῖα τοῦ ἐπερωτήσαντος Δικαστικοῦ Ἀνακριτοῦ Ἕβρου κ. Γεωργίου Κασίμη.—

§ 44.— Ἐξαφανιστέα πρῶτον τὰ ἔργα τοῦ Ι.Φ. Ρώδερφορδ, ὡς περιέχοντα διδασκαλίας ἀντιβαινούσας πρὸς τοὺς κειμένους Νόμους καὶ τὸ Πολιτικὸν Καθεστώς, καὶ ὡς ἀποσκοποῦντα προσηλυτισμὸν σκανδαλώδη καὶ ἀσυμβίβαστον, βάσει τῶν ἐπισυνημμένων Περικοπῶν.—

ΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΙ ὑμῶν, κύριε Ρώδερφορδ, σκοπὸν ἔχουσιν ἀναφανδὸν νὰ προσελκύσωσι **προσηλύτους** φρονοῦντας τὰ αὐτὰ πρὸς ὑμᾶς, καὶ πράττοντας καὶ τασσομένους κατὰ πεποίθησιν **ἐναντίον τῶν κειμένων Νόμων καὶ τοῦ Πολιτικοῦ Καθεστῶτος,** δι᾿ ὧν ἀπροκαλύπτως κηρύττετε καὶ διασαλπίζετε : —

1. «Ὁ Κλῆρος ἀξιοῖ ὅτι εἶνε ἀντιπρόσωπος τοῦ Κυρίου καὶ ἀναλαμβάνει νὰ διδάξῃ τὸν Λόγον του· ἐν τούτοις οὗτος ἔχει δημοσίως ὑποστηρίξῃ τὸν φόνον ἀνθρωπίνων ὄντων ἐν τῷ πολέμῳ ἄνευ δικαίας ἀφορμῆς ἢ δικαιολογίας. Πολλοὶ ἄνθρωποι μετέβησαν εἰς ἄωρον θάνατον, ἢ ἐφόνευσαν ἄλλους ἀνθρώπους, καθ᾿ ὃν χρόνον δὲν ὑπῆρξε λόγος νὰ πράξωσι τὸ τοιοῦτον. Κατὰ κανόνα οἱ πόλεμοι δὲν γίνονται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι διαπράττουσι τοὺς φόνους κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν. Οἱ κυβερνῶντες παράγοντες, ἀποτελούμενοι ἐκ τῶν ἐμπορικῶν, πολιτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν στοιχείων ὑποδαυλίζουσι τοὺς πολέμους καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστέλλουσι τοὺς ἐντελῶς ἀθώους εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης διὰ νὰ φονεύσωσιν ἀλλήλους» (Δημιουργία, Σελ. 119).—

2. «Τινὲς τῶν εἰλικρινῶν καὶ πιστῶν ἀπογόνων

τοῦ Ἀβραὰμ ἀνέμενον τὸν Ἰησοῦν νὰ γίνῃ ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ καὶ νὰ φέρῃ τὰς πρὸ πολλοῦ ἀπολεσθείσας εὐλογίας. Δύο τῶν πιστῶν τούτων ἀνδρῶν εἶπον μετὰ τὴν σταύρωσίν των: «Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ» (Λουκ. 24,21). Ὁ Ἰησοῦς τότε ἦτο ὁ κεχρισμένος Βασιλεύς· ἀλλ' ἀκόμη δὲν ἦτο ὁ ὡρισμένος καιρὸς τοῦ Θεοῦ ὅπως ἱδρυθῇ ἡ κυβέρνησίς του· οἱ δὲ πιστοὶ οὗτοι μαθηταὶ δὲν ἠννόησαν τότε. Κατὰ τὴν Πεντηκοστὴν ὅμως ἤρχισαν νὰ ἐννοῶσιν. Ἐπὶ αἰῶνας ὁ Ἰεχωβᾶ ἔκαμεν εἰκόνας αἵτινες προεικόνιζον τὴν ἔλευσιν γεγονότων πολὺ μεγαλειτέρας σπουδαιότητος παρ' ὅ,τι ἠδύνατο τότε νὰ κατανοηθῇ. Καὶ τώρα εἶχεν ἔλθῃ ὁ καιρὸς διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν εἰκόνων τούτων» (Δημιουργία, Σελ. 170-171).—

3. «Οὗτος εἶνε ὁ Λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Χριστιανὸς δὲν δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν κόσμον καὶ νὰ εἶνε Χριστιανὸς συγχρόνως. Δὲν δύναται νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς τὸν πόλεμον, διότι ὁ Κύριος διατάσσει αὐτὸν νὰ μὴ πράξῃ τοῦτο. Καθὼς ἡ βασιλεία τοῦ Κυρίου δὲν εἶνε ἐκ τοῦ πονηροῦ τούτου κόσμου, τοιουτοτρόπως οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ πρέπει νὰ περιμένωσι μέχρις ὅτου ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἱδρυθῇ. Δὲν δύνανται νὰ συμπαθῶσι πρὸς τὰ ἄδικα συστήματα τοῦ κόσμου τούτου, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀναμένωσι μέχρις ὁ Θεὸς ἱδρύσῃ διὰ τοῦ Χριστοῦ δικαίαν Κυβέρνησιν» (Δημιουργία, Σελ. 272).—

4. «Ἡ ἐκπεφρασμένη πρόθεσις τοῦ Θεοῦ εἶνε ὅπως καταστήσῃ τὸν ἄνθρωπον κυρίαρχον ἐπὶ πά-

σης τῆς γῆς (Ἠσ. 45, 12 καὶ 18)... Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ Θεὸς προετοιμάζει μίαν κραταιὰν αὐτοκρατορίαν ἢ βασιλείαν, μὲ τὸν ἀγαπητὸν αὐτοῦ Υἱὸν ὡς Βασιλέα » (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 187 καὶ 188).—

5. «Ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀπωλέσθη συνεπείᾳ τῆς ἀνιέρου συμμαχίας μετὰ τῆς πολιτείας. Ὁ Χριστιανισμὸς κατέστη εἰδωλολατρεία, τελετουργία, βραχίων τῆς Πολιτείας, ἀνωφελὴς φιλοσοφία, δεισιδαιμονία, τυπικισμὸς» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 208).—

6. «Στηριζόμενοι ἐπὶ τῆς ἐξουσίας ἣν παρέχουσιν ἡμῖν αἱ προφητεῖαι τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, αἵτινες σήμερον ἐκπληροῦνται, διακηρύττομεν ὅτι ἡ ἡμέρα αὕτη εἶνε ἡμέρα ἐκδικήσεως τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐναντίον τοῦ Χριστιανικοῦ Κόσμου· ὅτι ὁ Θεὸς ἵσταται ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἰσχυρῶν καὶ τῶν μεγάλων παραγόντων τῆς γῆς, τουτέστι τοῦ Κλήρου καὶ τῶν ἐγκρίτων τοῦ Ποιμνίου, ἵνα κρίνῃ καὶ ἐκφράσῃ τὴν δικαίαν αὐτοῦ ἀγανάκτησιν καὶ ὀργὴν ἐναντίον αὐτῶν καὶ τῶν ἀδίκων συστημάτων των καὶ διδασκαλιῶν. Διακηρύττομεν ἐπίσης ὅτι ἡ μόνη ἐλπὶς διὰ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν εὐτυχίαν τοῦ Κόσμου συγκεντροῦται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Μεσσίου»(Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 223).— Διεθνεῖς Σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς ἐν Γενικῇ Συνελεύσει τῆς 26ης Ἰουλίου 1924.—

7. «Ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, ἥτις εἶνε προσπάθεια πρὸς συνένωσιν τῶν οὕτω καλουμένων Χριστιανικῶν Κρατῶν εἰς μίαν συμπαγῆ μάζαν, καθορίζεται ὑπὸ τῶν Γραφῶν ὡς ἡ **εἰκὼν τοῦ θηρίου.**

Εἶνε ἡ τελευταία καὶ τελικὴ ἀπόπειρα τοῦ Σατανᾶ ὅπως τελειοποιήση τὴν ὀργάνωσίν του πρὸς ἀποτύφλωσιν τῶν λαῶν τῆς γῆς, νὰ στρέψη τὰς διανοίας των μακρὰν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς βασιλείας του, καὶ νὰ τηρήση αὐτοὺς ὑπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ πονηροῦ» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 266 καὶ 267).—

8. «Ὁ Θεὸς μεγάλως παρεξηγήθη ὑπὸ τοῦ Κλήρου. Ἐὰν τοῦτο εἶνε ἀληθές, τότε οἱ Κληρικοὶ δὲν ἀντιπροσωπεύουσι τὸν Θεὸν καὶ τὸν Χριστὸν ἀλλὰ τὸν ἐχθρὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν Διάβολον.... Ἐὰν αἱ διδαχθεῖσαι διδασκαλίαι καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Κλήρου ληφθεῖσα πορεία διαφέρουσιν ἐκείνων τὰ ὁποῖα ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ διακηρύττει, τότε οἱ κληρικοὶ οὐδόλως εἶνε ἀσφαλεῖς ὁδηγοὶ τοῦ λαοῦ καὶ δὲν πρέπει πλέον νὰ ἀκολουθῶνται ὑπ' αὐτοῦ»(Καταλλαγή, Σελ. 90).

9. «Ἤδη εἰσερχόμεθα εἰς τὸν ὡρισμένον αὐτὸν καιρόν, καὶ τὸ ἄγγελμα τῆς Βασιλείας ἐξαγγέλλεται, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἀκούσωσί τινες, καὶ ἀκούοντες ὠφεληθῶσι καὶ ζήσωσιν. Ἡ πλειονότης τοῦ ἀνθρωπίνου γένους κατεργάζεται ἀδικίαν. Πάντες περιστοιχίζονται ὑπὸ τοιούτων συνθηκῶν καὶ ἐπιδράσεων, αἵτινες παροτρύνουσιν αὐτοὺς εἰς τὸ ἀδικοπραγεῖν. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν δὲν ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ ἀντιστῶσιν εἰς τὸ κακόν. Κατὰ τὴν διάρκειαν ὅμως τῆς βασιλείας τοῦ Μεσσίου τὸ κακὸν θὰ τιμωρῆται καὶ ἡ δικαιοσύνη θὰ ἀμείβεται· αἱ δὲ κακαὶ ἐπιδράσεις καὶ ἐπιρροαὶ θὰ περιορίζωνται καὶ καταπνίγωνται» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 382).—

§ 45.— Ἐξαφανιστέα ὁμοίως κατὰ δεύτερον καὶ τρίτον λόγον τοῦ ἐπερωτῶντος ἀνακριτοῦ Δικαστοῦ Ἕβρου κ. Γεωρ. Κασίμη, τὰ Χιλιαστικὰ Βιβλία ὅλα ἐν ὅλῳ, ὡς περιέχοντα καὶ παρέχοντα πλήρη προπαγανδιστικὸν σκοπόν, τείνοντα νὰ μεταστήσῃ τοὺς ἀστηρίκτους καὶ εὐχερῶς δελεαζομένους εἰς τὰ γαργαλιστικὰ αὐτῶν κηρύγματα, καὶ δὴ εἰς τὸ περὶ ἐγκαθιδρύσεως νέας καὶ δικαίας Κυβερνήσεως τῆς Βασιλείας τοῦ Μεσσίου ἐπὶ τῆς γῆς.—

ΑΛΛΑ καὶ τὰ στοιχεῖα δεύτερον καὶ τρίτον τοῦ Πέμπτου Ἐρωτήματος τοῦ Δικαστικοῦ Ἀνακριτοῦ Ἕβρου κ. Γεωρ. Κασίμη, κύριε Ρώδερφορδ, δὲν εὑρίσκουσιν ἀπηλλαγμένα καὶ ξένα μομφῆς καὶ κατακρίσεως, τὰ Ὑμέτερα Συγγράμματα καὶ τοὺς Ὑμετέρους Προπαγανδιστάς.—

Καὶ ἡ μὲν ψυχολογικὴ βία καὶἀπειλὴδὲν δύνανται βεβαίως νὰ ἀσκηθῶσιν οὔτε ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Βιβλίων, οὔτε διὰ τῆς προπαγανδιστικῆς μεθόδου τῶν πλανοδίων πωλητῶν τῶν Βιβλίων καὶ κηρύκων, πλὴν **ὁ προπαγανδιστικὸς σκοπὸς εἶνε καταφανὴς καὶ πρόδηλος,** ἐπιζητῶν νὰ ἐπηρεάσῃ λίαν ἐπιβλαβῶς καὶ ἐπικινδύνως τὰς κρατούσας καὶ Ἐκκλησιαστικῶς καὶ Πολιτικῶς ἀνεγνωρισμένας θρησκευτικὰς δοξασίας καὶ πεποιθήσεις,χαλαρῶν τὸ πρῶτον αὐτὰς καὶ κλονίζων, ὑποκλέπτων δ' ἔπειτα καὶ παρασύρων τοὺς εὐχερῶς παραπειθομένους καὶ ἀστηρίκτους, λόγῳ ψυχολογικῆς ἀσταθείας καὶ ἐλλείψεως σπουδαιότητος καὶ εὐσυνειδήτου πίστεως καὶ πεποιθήσεως.—

Ἄλλως τε τά τε ὑπὸ κρίσιν Βιβλία καὶ τὰσχετικὰ

κηρύγματα τῶν ἀντιπροσώπων καὶ πωλητῶν εἶνε ἀρκετὰ δελεαστικὰ καὶ γαργαλιστικά, διὰ τῶν διακηρυττομένων καὶ ὑποστηριζομένων ἐπιθέσεων καὶ κατηγοριῶν **κατά τε τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Καθεστῶτος, κατά τε τῶν Κυβερνώντων καὶ τοῦ Πολιτειακοῦ Καθεστῶτος,** ὡς καὶ διὰ τῆς διατυμπανιζομένης **νέας καὶ δικαίας Κυβερνήσεως καὶ χιλιετοῦς Αὐτοκρατορίας καὶ Βασιλείας τοῦ Μεσσίου ἐπὶ τῆς γῆς,** ἥτις ἀποτελεῖ ἀκριβῶς τὸ κέντρον καὶ τὸν ἄξονα τῶν Χιλιαστικῶν λεγομένων δοξασιῶν τοῦ ἐξ Ἀμερικῆς ἀπό τινος προκύψαντος, οὐχὶ ὅμως καὶ ἐξ ὁλοκλήρου νέου Κηρύγματος περὶ Χιλιασμοῦ, διότι καὶ κατὰ τὸν Β′ καὶ Γ′ αἰῶνα τῆς μετὰ Χριστὸν Ἀρχαιότητος, διακουσθεῖσαι ἐξεσυρίχθησαν εὐθέως καὶ διὰ παντὸς αἱ ἀντευαγγελικαὶ αὗται παραδιδασκαλίαι καὶ κακοδοξίαι.—

Ἡγοῦνται τῶν νεωτέρων Χιλιαστικῶν ἑτεροδιδασκαλιῶν, οἱ ἐξ Ἀμερικῆς πολὺς ἱεροκῆρυξ καὶ ποιμὴν **Κάρολος Ρῶσσελλ** († 1916), συγγραφεὺς τῶν **Γραφικῶν Μελετῶν** (Δημιουργία, Σελ. 142—Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 270) καὶ πολυκίνητος καὶ πολυθόρυβος, συγγράψας καὶ τὸ λεγόμενον **Φωτόδραμα τῆς Δημιουργίας,** ἤτοι τὸ **Σχέδιον τοῦ Θεοῦ,** ὡς καὶ ὁ κύριος **Ἰωσὴφ Φ. Ρώδερφορδ,** Δικαστὴς ἐν Βροῦκλιν— Νέας Ὑόρκης τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς, πολυγραφώτατος οὗτος καὶ παραστατικώτατος, ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τρίτον λόγον **ὁ λεγόμενος Διεθνὴς Σύλλογος Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς** (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 218—Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 273), ἐκπροσωπούμενος καὶ ἐν

Ἑλλάδι, φαίνεται, ὑπὸ τὸν τίτλον, Βιβλικὴ καὶ Φυλλαδικὴ Ἑταιρία «Σκοπιά», ἐν ὁδῷ Λομβάρδου 51, Ἀθηνῶν.—

Μετέχουσι ταυτοχρόνως τῆς ὅλης ταύτης μεγαλοκινήσεως οἱ διάφοροι πλανόδιοι πωληταὶ τῶν Βιβλίων καὶ ἰδιαίτεροι κήρυκες καὶ ὑποστηρικταὶ τῶν ἀσυστάτων τούτων καὶ ἀντευαγγελικῶν θεωριῶν, οὐχὶ ἁπλῶς ἀκινδύνων καὶ ἀβλαβῶν καὶ ἀδιαφόρων, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίου ὅλως ὑπούλων καὶ ἐπιβλαβῶν καὶ κινδυνωδεστάτων, ἅ τε ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ Χριστοῦ Μεσσίου καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ, **διασαλευουσῶν καὶ διαταραττουσῶν ἄρδηντὸ κείμενον παρ' ἡμῖν πολιὸν καὶ σεβάσμιον ἀπ' αἰώνων Ἐκκλησιαστικὸν καὶ Πολιτικὸν Καθεστώς.**—

Δὲν εἶνε ἐντελῶς ἀδύνατον καὶ κατὰ βάσιν ἀπίθανον καὶ μακρὰν τῆς ἀληθείας, οἱ πλανόδιοι οὗτοι πωληταὶ τῶν Βιβλίων καὶ ἀγρευταὶ τῶν ἁπλοϊκῶν ψυχῶν, ἄνθρωποι ὡςτὰ πολλὰ ἄνευ ἄλλης βιοποριστικῆς ἐργασίας καὶ ἐπαγγέλματος, νὰ εἶνε συγχρόνως καὶ νὰ καθιστῶνται ἀργυρώνητα ὄργανα καὶ φερέφωνα **τῆς ἐκπεμπούσης μεγάλης Ἑταιρείας**, καθ' ὅμοιον τρόπον καὶ μετὰ φανατισμοῦ ἐπιχειροῦντες νὰ παραπλανήσωσι καὶ σαγηνεύσωσι πρὸς τὰ νεωτερίζοντα ὅλως καὶ εὐπρόσδεκτα κηρύγματα αὐτῶν, τοὺς καὶ παρ' ἡμῖν καὶ ἁπανταχοῦ βιωτικῶς καὶ οἰκονομικῶς περισφιγγομένους πτωχοὺς καὶ ἀμαθεῖς ἢ ἡμιμαθεῖς βιοπαλαιστάς, ἐπικατορθοῦντες τοῦτο ἁδραῖς τε χρηματικαῖςἐπιχορηγίαις καὶ παροχαῖς, ἀλλ' ἐξ ἴσου καὶ δι' ὑποσχέσεων ἀπωτέρων καὶ μυστικιστικῶν **ἀποκρύφου καὶ ἀστειρεύτου πλουσιωτάτης Οἰκονομολογικῆς Πηγῆς** —

§ 46.— Σχετικαὶ Περικοπαὶ ἐκ τῶν Βιβλίων Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω ὑποθέσεως.—

1. «ΑΠΟ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ὁ Θεὸς εἰσῆλθεν εἰς κρίσιν, ἐγνώριζε πᾶσαν λεπτομέρειαν τοῦ Σχεδίου του ἀναφορικῶς μὲ τὸν ἄνθρωπον. Ἡ ἀγάπη του ἡ ὁποία εἶνε ἡ τελεία ἔκφρασις τῆς ἀνιδιοτελείας, ἐπρομήθευσε πᾶσαν λεπτομέρειαν τοῦ σχεδίου ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ ἀχθῇ εἰς πέρας ἐν τῷ ὡρισμένῳ καιρῷ. Τὸ σχέδιον τοῦτο ἐπρομήθευσε διὰ τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ ἀνθρώπου διὰ μέσου **Νέας τινὸς Κτίσεως.** Ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ ὡδήγησεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου του βαθμιαίως. Ὅταν τοῦτο τελειώσῃ θέλει ἀντανακλᾷ ὅλην τὴν δικαιοσύνην, τὴν σοφίαν, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἄπειρον δύναμίν του. Ἐν πίστει ἂς σπεύσωμεν νὰ μάθωμεν περισσότερα περὶ τῶν θαυμασίων ἔργων τοῦ Θεοῦ, διότι ὁ μανθάνων θέλει εὕρῃ τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν πρὸς ζωὴν καὶ εὐτυχίαν—Ἰωάν. 3,17» (Δημιουργία, Σελ. 81).—

2. «Ἡ δευτέρα ἔλευσις τοῦ Χριστοῦ χρονολογεῖται σχεδὸν ἀπὸ τοῦ 1874. Ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἐκείνου πολλαὶ τῶν ἀληθειῶν αἵτινες ἐπὶ μακρὸν ἦσαν ἐσκοτισμέναι ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ ἤρχισαν νὰ ἀποκαθίστανται διὰ τὸν εἰλικρινῆ Χριστιανὸν» (Δημιουργία, Σελ. 141).—

3. «Δὲν δύνανται νὰ συμπαθῶσιν (οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Κυρίου) πρὸς τὰ ἄδικα συστήματα τοῦ κόσμου τούτου, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀναμένωσι μέχρις οὗ ὁ Θεὸς ἱδρύσῃ διὰ τοῦ Χριστοῦ δικαίαν Κυβέρνησιν» (Δημιουργία, Σελ. 272).—

4. «Εἶνε ἐπίσης βέβαιον ὅτι ὁ Κλῆρος δὲν ἤθελεν ἐννοήσῃ τοὺς καιροὺς τούτους καὶ χρόνους, διότι ἀποτελεῖ μέρος τῆς ὀργανώσεως τοῦ Σατανᾶ, ἤτοι τὸ Ἐκκλησιαστικὸν μέρος. Οὗτοι ἀγαπῶσι τοὺς ἐπαίνους καὶ τὴν ἐπιδοκιμασίαν τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπονέμουσιν εἰς ἑαυτοὺς τίτλους, ὡς π.χ. Δ. Θ. κτλ.» (Δημιουργία, Σελ. 338).—

5. «Αἱ Κυβερνήσεις τῆς γῆς, ἐκτὸς τοῦ Ἰσραήλ, τῆς ὀργανώσεως τοῦ Θεοῦ ἀπετέλεσαν πάντοτε τὴν ὁρατὴν ὀργάνωσιν τοῦ Σατανᾶ. Ἀδιάφορον ἐὰν οἱ ἄνθρωποι δὲν ἠννόησαν τοῦτο» (Δημιουργία, Σελ. 339).—

6. «Αἱ Γραφαὶ σαφῶς ὑποδεικνύουσιν ὅτι ὁ Χριστιανισμός, ὅστις ὑπῆρξεν ὁ ἰσχυρότερος παράγων ἅμα δὲ καὶ ὁ δολιώτερος τῆς ὀργανώσεως τοῦ Διαβόλου, προορίζεται νὰ ὑποστῇ τὸν αὐστηρότερον ἔλεγχον, ὅστις ποτὲ ἐξεδηλώθη ἐναντίον οἱασδήποτε ἄλλης ἐξουσίας» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 91)—

7. «Ὁ Διάβολος ἀκολούθως ἐτοποθέτησε μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν ἀνθρώπους φιλοδόξους, οἵτινες διακατείχοντο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ὅπως προεξέχωσι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, καὶ οἵτινες ἐν τῇ πορείᾳ τοῦ χρόνου ἀνέδειξαν ἑαυτούς, ἢ ἐξέλεξαν ἑαυτοὺς εἰς τὰς θέσεις τῶν ἐπισκόπων καὶ πρεσβυτέρων· καὶ διὰ τῆς πορείας ταύτης ἐγκαθιδρύθη ἡ τάξις τοῦ Κλήρου, ὡς οὖσα διακεκριμένη ἀπὸ τῶν λαϊκῶν ἢ τοῦ Κοινοῦ λαοῦ. Ὁ Κλῆρος οὗτος διοργανωθεὶς εἰσήγαγεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ψευδεῖς διδασκαλίας διδαχθείσας ὑπὸ ἐθνικῶν φιλοσόφων, αἵτινες βεβαίως ἦσαν διδασκαλίαι αὐτοῦ τούτου τοῦ Διαβόλου.

Οὗτοι ἐχρησιμοποιήθησαν διὰ νὰ διαφθείρωσι τὸ ἄγγελμα Κυρίου τοῦ Θεοῦ» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 202 καὶ 203).—

8. «Ἡ βασιλεία τοῦ Μεσσίου θὰ χρησιμεύσῃ διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὴν τελειότητα.. Ἡ νέα κυβέρνησις ἔσεται ἀμιγὴς θεοκρατία. Θὰ εἶνε ἡ κυβέρνησις τοῦ Θεοῦ, διενεργοῦσα κατὰ τὸν ὑπ' αὐτοῦ ἐνδεικνυόμενον τρόπον, τουτέστι, διὰ τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτοῦ Υἱοῦ, Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 313).—

9. «Ὁ Κλῆρος ὅμως τώρα, ἀρνεῖται τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ· ἀρνεῖται τὸ χυθὲν αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διδάσκει ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἔμφυτον ἀθανασίαν καὶ δὲν δύνανται νὰ ἀποθάνουν καὶ ὅτι διὰ τῶν ἰδίων του προσπαθειῶν ὁ ἄνθρωπος θὰ ὑψώσῃ ἑαυτὸν εἰς τελειότητα. Τοῦτο εἶνε ἄλλη τις ἀπόδειξις, ὅτι ὁ Κλῆρος δὲν ἀντιπροσωπεύει τὸν Θεὸν καὶ τὸν Χριστόν ἀλλ' ἀντιπροσωπεύει Σατανᾶν τὸν Διάβολον»(Καταλλαγή,Σελ.198 καὶ 199).—

10. «Ἡ περίοδος τῆς διαδικασίας θὰ διαρκέσῃ χίλια ἔτη (Ἀποκάλ. 20, 6). Αὕτη θὰ εἶνε δικαία τις δοκιμὴ καὶ δικαία κρίσις, καὶ σύμπας ὁ κόσμος θὰ ἔχῃ τὴν εὐκαιρίαν νὰ ὠφεληθῇ ἐξ αὐτῆς» (Καταλλαγή, Σελ. 323).—

11. «Χίλια ἔτη ἀφιεροῦνται διὰ τὴν εὐτυχῆ ὁδοιπορίαν ἐπὶ τῆς Λεωφόρου τοῦ Βασιλέως, καὶ διὰ νὰ καταλλαγῇ ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν Θεόν. Κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Χριστοῦ θὰ ἀνατρέψῃ πᾶν πονηρὸν ἔργον τὸ ὁποῖον ὁ Σατανᾶς εἰργάσθη κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας» (Καταλ-

λαγή, Σελ. 341).—

12. Κατὰ τὴν χρονικὴν ἐκείνην περίοδον ὁ Θεὸς θὰ κάμῃ τὴν γῆν τόπον χαρᾶς καὶ ὡραιότητος. Οἱ ἄνθρωποι θὰ διδαχθοῦν τί ἔργον νὰ κάμνουν ἐν σχέσει μὲ τὴν πραγματικὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τοῦ ἐδάφους, μὲ ἄλλους λόγους τίνι τρόπῳ θὰ φέρουν τὴν γῆν εἰς τὴν τελειότητα. Ὁ Θεὸς θὰ κάμῃ τὴν γῆν εὐτυχῆ κατοικίαν διὰ τὸν ἄνθρωπον» (Καταλλαγή, Σελ. 349 καὶ 350).—

13. «Δὲν πρέπει ὅθεν νὰ ἀπεκδεχώμεθα ὅτι ἡ δευτέρα ἔλευσις τοῦ Κυρίου ἡμῶν θέλει εἶσθαι μὲ σῶμα ὁρατὸν εἰς τοὺς ἀνθρωπίνους ὀφθαλμούς, ἀλλὰ δέον νὰ προσδοκῶμεν ὅτι θέλει εἶσθαι παρὼν ἐξασκῶν τὴν ἑαυτοῦ ἐξουσίαν κατὰ τὸν ἑαυτοῦ κυρίαρχον τρόπον» (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 249).—

14. «Ἐφ' ὅσον δὲ οἱ νεκροὶ ἐξέρχονται ἐκ τῶν μνημείων αὐτῶν, οἱ ἐπὶ γῆς ζῶντες ἐκ τῶν φίλων των θὰ προνοῶσι διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῶν. Οἰκογένειαι ἀπὸ πολλοῦ διασπασθεῖσαι, θέλουσιν ἑνωθῇ καὶ πάλιν, καὶ ἡ λύπη θὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὴν χαράν. Σύμπαν δὲ τὸ ἀνθρώπινον, λελυτρωμένον παρὰ Κυρίου, θὰ ἔχῃ ἤδη τὴν εὐκαιρίαν ταύτην, τὴν ὁποίαν ὁ Προφήτης περιγράφει ὡς ἑξῆς: «Καὶ συνηγμένοι διὰ Κύριον, καὶ ἀποστραφήσονται, καὶ ἥξουσιν εἰς Σιὼν μετ' εὐφροσύνης, καὶ εὐφροσύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν. Ἐπὶ γὰρ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν αἴνεσις καὶ ἀγαλλίαμα καὶ εὐφροσύνη καταλήψεται αὐτούς, ἀπέδρα ὀδύνη καὶ λύπη καὶ στεναγμὸς» -Ἡσ. 35,10 (Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 393).— Ὁ συγγραφεὺς μεταφέρει ἐκ μεταφράσεως.—

§ 47.— Τελευταῖαι παρατηρήσεις καὶ κρίσεις ἐπὶ τῆς Ἑρμηνευτικῆς μεθόδου καὶ τάσεως τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ, ἐπιζητοῦντος ἐνσυνειδήτως ἢ ὑποσυνειδήτως ἐν παντὶ καὶ τὴν ἐκ τῆς προσαγωγῆς Γραφικῶν χωρίων ὑποστήριξιν τῶν θεμάτων αὐτοῦ, γινομένου δ' οὕτω, καίπερ ἐξ ἀντιθέτου κατὰ τὸ φαινόμενον ὁρμωμένου, τὸ εὐστομώτερον στόμα καὶ ὄργανον τοῦ Ἀντιχρίστου καὶ Σατανᾶ.—

ΤΟΙΑΥΤΑΙ, τοσαῦται, καὶ ἄλλαι πολλαί, πλεῖσται εἰκοτολογίαι καὶ παρερμηνεῖαι βρίθουσι παρὰ τῷ κυρίῳ Ρώδερφορδ, πάσχοντι πολλαχοῦ ἄγνοιαν τῶν ζητημάτων **ἐνσυνείδητον ἢ ὑποσυνείδητον,** ἐπαναλαμβάνοντι οὐχὶ ἅπαξ καὶ πολλάκις τὰ αὐτὰ ἐν περιβολῇ νέας φραστικότητος καὶ ρητορικῆς ἐξάρσεως καὶ εὐφραδείας οὐχὶ συνήθους, μεταφέροντι δὲ τὰ διάφορα χωρία καὶ ρητά, τὰ μὲν ἐκ τῆς Καινῆς Διαθήκης κατὰ τὸ Ἑλληνικὸν Πρωτότυπον, τὰ δὲ ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, οὐχὶ ἐκ τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο', ἀλλ' ἐξ ἄλλης κοινῆς Μεταφράσεως.—

Τὸ κατ' ἐξοχὴν παρατηρήσιμον παρὰ τῷ κυρίῳ Ρώδερφουδ εἶνε μὲν ὁμολογουμένως ὡς καὶ ἐπανειλημμένως ἐλέχθη, **ἡ παρ' αὐτῷ κρατοῦσα εὐχερεστάτη καὶ δαψιλεστάτη χρῆσις τῶν Ἁγιογραφικῶν Ἐδαφίων,** προσματυροῦσα τὴν σπανίαν αὐτοῦ Γραφομάθειαν καὶ Οἰκείωσιν, πλὴν μακρυνόμενος οὗτος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν κειμένων Χριστιανικῶν δογμάτων καὶ παραδόσεων, καὶ πάντη ξένος καὶ γυμνὸς Χρίσματος Θείου, προέρχεται ὅλως αὐθαιρέτως καὶ ἀναλγήτως εἰς τολμηροτάτας παρερμηνείας καὶ ἐπιλύσεις, οὐ μόνον τὰ Χιλιαστικὰ εἰς πλάτος δεχόμε-

νος καὶ ἐν αὐτοῖς εὐρύτατα ἐνασμενίζων, ἀλλὰ καὶ τὰ πλεῖστα συμβολικὰ χωρία, Προφητῶν καὶ Ἀποστόλων καὶ Ἀποκαλύψεως, μεταστρέφων εὐχερῶς καὶ ἀπόνως πρὸς τὴν τοῦ οἰκείου θέματος καὶ ἰσχυρισμοῦ ἐπιβεβαίωσιν ἀπελέγχων οὕτως ἑαυτὸν ἐξ ἀντιθέτου, **τὸ εὐστομώτερον στόμα καὶ ὄργανον τοῦ Ἀντιχρίστου καὶ τὸν δραστηριώτερον ὑπηρέτην τῶν διαθέσεων τοῦ Σατανᾶ.**—

Διότι, τί ἕτερον ἐκεῖνος ἐν τῷ μυροβόλῳ Παραδείσῳ τῆς Ἐδέμ ἀπέναντι τῶν ἀθώων καὶ οὐχὶ τελείων ἔτι πρωτοπλάστων διέπραξεν καὶ ἐμηχανεύθη;—

Μεταμορφωθεὶς ἀκριβῶς ὁ ἀρχέκακος ἐχθρὸς εἰς ὄφιν, προῆλθε πρὸ τῆς αἰθερίας Εὔας, τῆς πρώτης γυναικὸς καὶ βοηθοῦ ἀχωρίστου τοῦ ἀρχαρίου καὶ πρωτοπείρου ἔτι Ἀδάμ, καὶ κατασυκοφαντήσας τοῦ Καλοῦ Δημιουργοῦ Θεοῦ καὶ διαβαλὼν ἐν πλάτει, ἔπεισεν τὴν Εὔαν καὶ αὕτη τὸν ὁμόζυγον καὶ σύντροφον, ἵνα γευθῶσιν ἀμφότεροι τοῦ ἀπηγορευμένου καρποῦ **καὶ θεοποιηθῶσι, γινώσκοντες τὸ καλὸν καὶ τὸ πονηρὸν** (Γέν. 3, 1 καὶ ἑξῆς).—

Καὶ ὁ ἡμέτερος τῶν Χιλιαστικῶν Βιβλίων καὶ Φυλλαδίων, πολυωνύμων τε καὶ πολυχρώμων, Συγγραφεύς, ὡς καὶ σύμπας ὁ ἀκόλουθος αὐτῷ Διεθνὴς τῶν Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς Σύλλογος, οἰκείᾳ οἰήσει καὶ ἐπάρσει κινούμενοι καὶ φυσιούμενοι, προσέρχονται καὶ προβάλλουσι μετὰ τοῦ εὐμενεστέρου τρόπου καὶ τοῦ χαριεστέρου μειδιάματος, καὶ κατασυκοφαντοῦντες Ἐκκλησίαν καὶ Πολιτείαν καὶ τὰς ἄλλας Ἀρχὰς καὶ Ἡγέτας, παραπείθουσι τοὺς ἁπλου-

στέρους καὶ ἀδαεστέρους Χριστωνύμους πιστούς, ἵνα παραιτῶσι **τὸν Κλῆρον καὶ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Πολιτείαν, ὡς συστήματα καὶ ὀργανώσεις τοῦ Σατανᾶ καὶ Διαβόλου,** καὶ ὑπακούωσιν εἰς τὰ καινοφανῆ καὶ κενόσπουδα ὄντως παραδιδάγματα καὶ κηρύγματα αὐτῶν,ὡς ἐκπροσωποῦντα τρόποντινὰτὴν μόνηνγνησίανκαὶαὐθεντικὴν Χριστιανικὴνἀντίληψιν καὶδιδασκαλίαν,ἐκπορευομένηνἐκτῆς ὑστεροτόκου καὶ ὀψιγενοῦς Γραφικῆς αὐτῶν δεινότητος καὶ σπουδῆς.

(Πρβλ. ὅλα τὰ προπαρατεθέντα σχετικὰ χωρία καὶ Περικοπὰς τῶν Χιλιαστικῶν Βιβλίων, « Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ», «Ἀπελευθέρωσις», «Δημιουργία», καὶ «Καταλλαγή», καὶ εἰ δυνατὸν τὴν ὅλην κατὰ μῆκος σειρὰν αὐτῶν καὶ Βιβλιολογίαν).—

§ 48.— Ἐπίκλησις εἰς ἐπικουρίαν καὶ τῆς σχετικῆς Δικαστικῆς ἐκθέσεως τοῦ εἰσαγγελέως Ἐφετῶν Αἰγαίου κ. Φ. Τσαπραλῆ.—

ΔΕΝ ΕΙΝΕ, φρονοῦμεν, παντελῶς ἄκαιρον καὶ ἀπροσδιόνυσον ἵνα ἐπικαλεσθῶμεν ἐνταῦθα, προκειμένου ἀκριβῶς περὶ ζητήματος οὐχὶ τόσον ἁπλοῦ καὶ εὐσυνόπτου καὶ εὐδιακρίτου,συνεπικουρικῶς καὶ τὴν ἤδη προηγηθεῖσαν καὶ οὐχὶ πρὸ πολλοῦ δημοσιευθεῖσαν ὑπὸ τοῦ διαπρεποῦς Εἰσαγγελέως Ἐφετῶν Αἰγαίου κυρίου Φ. Τσαπραλῆ πολύκροτον δικαστικὴν ἐτυμηγορίαν καὶ ἔκθεσιν, σχέσιν ἔχουσαν καὶ ἐπαφὴν οὐ σμικρὰν πρὸς τὸ ἡμέτερον καθόλου ζήτημα, περὶ τῶν ἐξ Ἀμερικῆς προερχομένων ἀπό τινος Χιλιαστικῶν διδασκαλιῶν, ὡς ἑξῆς: —

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ ΕΦΕΤΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ
(Ἀριθ. 1732 ἔτους 1930).

Πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα 1) Δικαιοσύνης, 2) Ἐσωτερικῶν, 3) Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, 4) τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἑλλάδος.—

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ὧδε συνημμένως ἀντίγραφα τῶν βουλευμάτων τοῦ Ἐφετείου Αἰγαίου ὑπ' ἀριθμ. 118 τοῦ 1928 καὶ 27 τοῦ 1929 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 213 τοῦ 1930 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 1683 τοῦ 1930 Ἐγκυκλίου μου πρὸς τοὺς κκ. Εἰσαγγελεῖς τῆς Περιφερείας τοῦ Ἐφετείου Αἰγαίου καὶ νὰ ἐκθέσω τὰ ἑπόμενα.—

«Αἱ μεγάλαι καὶ σοβαραὶ αἱρέσεις αἱ ἐμφανισθεῖσαι κατὰ τοὺς πρώτους μετὰ Χριστὸν αἰῶνας, ἢ ἐξέλιπον ὁλοσχερῶς μετὰ τοὺς κατὰ τῶν αἱρετικῶν ἀγῶνας τῶν Ἀποστόλων, Πατέρων καὶ Μεγάλων τῆς Ἐκκλησίας Διδασκάλων καὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἢ παρέμεινάν τινες, ἐντελῶς ἀσήμαντοι, ἀκίνδυνοι καὶ ἀνάξιαι τῆς προσοχῆς τῆς Ἐκκλησίας.—

«Μετὰ ταύτας, κατὰ περιόδους, τὸ μὲν ἀνεφάνησαν μεμονωμένοι ἀνωτέρας διονοητικότητος καὶ μορφώσεως ἄνθρωποι, οἵτινες ἐπρέσβευον δοξασίας ἀντικειμένας εἰς τὰ δόγματα, ἔθιμα κλπ. τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, προσκτώμενοι διὰ τοῦ κηρύγματός των εὐαρίθμους ὀπαδοὺς (ὡς κατὰ τὴν σύγχρονον περίπου περίοδον ὁ Καΐρης († 1853), πρεσβεύων τὴν Θεοσέβειαν, ὁ Μακράκης († 1905) κλπ. τὸ δὲ ἐπανεφάνησαν καὶ ἐκλείψασαι ἀσήμαντοι αἱρέσεις, καὶ δὴ ὁ Χιλιασμός εἰς διαφόρους τῆς Εὐρώπης Χώρας.—

«᾿Αλλά, τόσῳ αἱ ἀντιχριστιανικαὶ δοξασίαι τῶν μεμονωμένων τούτων αἱρεσιαρχῶν. ὅσῳ καὶ αἱ ἀνακύψασαι ἀσήμανται αἱρέσεις, ἐν αἷς καὶ ὁ Χιλιασμός, μετὰ τὸν θάνατον τῶν ὑποστηριζόντων αὐτάς, ἐξέλειπον αὐτομάτως, διότι, οἱ πρεσβεύοντες αὐτὰς, δὲν ἐστηρίζοντο ἐπὶ ὀργανώσεως, καὶ δὴ τοιούτων μὲ μεγάλα μέσα.—

«Δὲν συμαίνει ὅμως τὸ αὐτὸ μὲ τὸν Χιλιασμόν, ὅν νῦν προπαγανδίζει ἡ ἐν ᾿Αμερικῇ ἑδρεύουσα ἑταιρία ὑπὸ τὸν τίτλον «Διεθνὴς Σύλλογος Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς.—

«῾Η ἑταιρία αὕτη διαθέτει ἀνεξάντλητα καὶ κολοσσιαῖα κεφάλαια. Μεταφράζει εἰς ὅλας τὰ γλώσσας τοῦ Κόσμου τὰς ῾Αγίας Γραφάς. ᾿Εκδίδει ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἰδιαίτερα συγγράμματα, παρερμηνεύουσα μέρη καὶ περικοπὰς τούτων ἀντιθέτως πρὸς τὰ δόγματα, ἔθιμα κλπ. τῆς ᾿Εκκλησίας. ῾Η ἐκτύπωσις καὶ βιβλιοδέτησις τούτων εἶνε δαπανηρὰ καὶ πολυτελής. Τὰ κυκλοφορεῖ ἀνὰ τὴν ὑφήλιον δωρεὰν ἢ ἐπὶ γλισχροτάτῳ ἀντιτίμῳ, μηδὲ πόρρωθεν καλύπτοντι τὰς δαπάνας. ῾Εδρεύει εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ἑκάστου Κράτους, Τμῆμα μὲ τὸ ὄνομα τοῦτο· οἷον «῾Ελληνικὸν Τμῆμα».Πράκτορας δὲ ἁδρότατα ἀμειβομένους μέχρι τῶν ἀπωτάτων χωρίων. Καὶ οὕτω διὰ τῆς κυκλοφορίας τῶν βιβλίων τούτων καὶ τῆς ἀναπτύξεως καὶ διαδόσεως τῶν δι᾿ αὐτῶν ἀναπτυσσομένων θεωριῶν καὶ δοξασιῶν, προσηλυτίζει εἰς τὸν Χιλιασμὸν ἢ κεκαλυμμένον ᾿Ιουδαϊσμόν, εὐαλώτους θρησκευτικὰς συνειδήσεις (῞Ορα ῾Ιστορικὰ Βουλευμάτων 118]1928 καὶ 27]1929).—

«Ἐν Ἑλλάδι ἐκτὸς τοῦ διὰ τῆς κυκλοφορίας τῶν βιβλίων τούτων καὶ ἀναπτύξεως καὶ διαδόσεως τῶν δι᾽ αὐτῶν ὑποστηριζομένων δοξασιῶν ἐπιδιωκομένου προσηλυτισμοῦ, οἱ ὀπαδοὶ τῆς αἱρέσεως ταύτης ἐπεδίωξαν.—

«1. Νὰ καταχωρίζωνται οἱ ἄνευ ἱερολογίας τελούμενοι γάμοι τῶν Χιλιαστῶν εἰς τὰ Ληξιαρχικὰ τοῦ Κράτους βιβλία ("Ορα 7 καὶ 19 τοῦ 1927 γνωμοδ. Εἰσαγγ. Α. Π. καὶ 8086 τοῦ 1928 Ἐγκύκλιον Ὑπουργείου Δικαιοσύνης.—

«2. Νὰ ἀναγνωρισθῇ δικαστικῶς ἡ εταιρεία αὕτη ὡς Ἑλληνικὸν Σωματεῖον ὑπὸ τὸν τίτλον «Σύλλογος Βιβλικῆς καὶ Φυλλαδικῆς Ἑταιρείας ἡ Σκοπιὰ» (ὅρα 38113 τοῦ1929 παραγγελίαν Ὑπουργείου Δικαιοσύνης).—

«Ἡ Ἐκκλησία συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 11ῳ τοῦ Καταστατικοῦ της Νόμου, ἐζήτησε παρὰ τῆς Πολιτικῆς ἀρχῆς νὰ ληφθῶσι διοικητικὰ μέτρα παρεμποδίσεως τῆς κυκλοφορίας τῶν βιβλίων τούτων καὶ τῆς διαδόσεως καὶ ἐξαπλώσεως τῆς προσηλυτιστικῆς ταύτης προπαγάνδας.—

«Ἡ Πολιτεία εὐλόγως ἐδίσταζε νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὰς αἰτήσεις ταύτας τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα μὴ τὰ διοικητικῶς λαμβανόμενα μέτρα, προσκρούσωσιν εἰς τὸ δόγμα τῆς ἐλευθερίας τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως.—

«Μετὰ τὰ Βουλεύματα ὅμως ταῦτα τοῦ Ἐφετείου Αἰγαίου καὶ ἰδίᾳ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου τοῦ Κράτους, τοῦ Ἀρείου Πάγου, οἱ δισταγμοὶ οὗτοι αἴρονται.

«Διότι καθιεροῦται μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Α. Π.παγία Νομολογία.

1. Ὅτι ἡ ἀπόδοσις τῶν κειμένων τῶν Ἁγίων Γραφῶν εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον, ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς Ἐκκλησίας, εἶνε ἀθέμιτος, γενομένη δέ, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἐπὶ σκοπῷ προσηλυτισμοῦ εἶνε ποινικῶς κολαστέα.

2. Ὅτι ὁ γάμος δεῖται ἱερολογίας. Ἄνευ ταύτης δὲν καταχωρίζεται εἰς τὰ Ληξιαρχικὰ βιβλία. Ὅταν δὲ διὰ τῆς διαδόσεως τῆς δοξασίας αὐτῆς ἐπιδιώκεται προσηλυτισμός, ὑφίσταται κολάσιμος ποινικὴ πρᾶξις.

3. Ἡ προσκύνησις τῶν εἰκόνων εἶνε ἔθιμον τῆς Ἐκκλησίας, καθιερωθὲν δι' ἀποφάσεων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἡ δὲ μὴ προσκύνησις αὐτῶν καὶ ἡ διὰ δυσμενῶν ἐκφράσεων προσβολὴ τῆς συνηθείας καὶ ἱερᾶς ταύτης παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας, ὡς αἱ εἰκόνες εἶνε ξύλα, ἀποτελεῖ ποινικῶς κολάσιμον πρᾶξιν.

«Φρονοῦμεν ὅθεν ὅτι ἀφοῦ καὶ διὰ τῶν εἰρημένων Βουλευμάτων, ἀλλ' ἰδίᾳ διὰ τῆς ἐπικυρούσης ταῦτα ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀνακηρύσσονται τὰ ἀνωτέρω.

«Δέον ἡ μὲν Ἐκκλησία νὰ αἰτήσηται παρὰτῆςΠολιτικῆς Ἀρχῆς δυνάμειτοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ΚαταστατικοῦτηςΧάρτου καὶ ἐπὶτῇ βάσειτῶν Δικαστικῶντούτων ἀποφάσεων **ν' ἀπαγορεύῃ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα πάντων τῶν βιβλίων τούτων.**

«Ἡ δὲ Πολιτεία, φρονοῦμεν, ὅτι δέον **ν' ἀποδεχθῇ καὶ ἐκτελέσῃ τὴν αἴτησιν ταύτην τῆς Ἐκκλησίας.**

«Εἶνε δὲ κατὰ τὴν γνώμην μας, ἣν ἐμορφώσαμεν ἐκ τῆς μελέτης τῶν δικογραφιῶν καὶ τῶν πληροφοριῶν ἅς συνελέξαμεν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, **τὸ μόνον συντελεστικὸν μέσον τῆς καταπολεμήσεως τῆς κεκαλυμμένης ταύτης Ἰουδαϊκῆς αἱρέσεως.**

«Δὲν κρίνομεν δὲ ἀπὸ σκοποῦ νὰ ὑποβάλωμεν τὴν εὐχὴν ἵνα, εἴτε ἡ Ἐκκλησία, εἴτε τὸ Κράτος, ἐκτυπώση καὶ κυκλοφορήση τὰ δικαστικὰ ταῦτα ἔγγραφα εὐρύτατα.—

«Διότι, τί εἶνε Χιλιασμός, τί πρεσβεύει, τί ἐπιδιώκει, ἐσχηματίσαμεν τὴ πεποίθησιν, ὅτι ἀγνοεῖ ὁ λαὸς καὶ ὁ κατώτερος Κλῆρος,μηδ'αὐτῶν τῶν προσηλύτων ἐξαιρουμένων, ἀφοῦ καὶ ἱερωμένοι (ὡς ἱερεὺς Καθηγητὴς τοῦ Γυμνασίου Καρδαμύλων) καὶ Καθηγηταὶ τῶν ἱερῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις πρεσβεύουσι καὶ κηρύσσουσι τὸν Χιλιασμὸν ἐπιπολαίως καὶ κούφως σκεπτόμενοι.

«Τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅθεν πρωτίστως ἐναπόκειται ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον εὑρίσκῃ τὰς σκέψεις ταύτας ὀρθάς, νὰ προέλθῃ εἰς οἵας ἐγκρίνῃ ἐνεργείας».

Ἐν Σύρῳ τῇ 5ῃ Ἰουνίου 1930.

Ὁ Εἰσαγγελεὺς τῶν Ἐφετῶν Αἰγαίου

Φ. ΤΣΑΠΡΑΛΗΣ

(Βλ. Βιβλίον «Οἱ Χιλιασταὶ», ἤτοι Ἐπίσημα περὶ αὐτῶν Ἔγγραφα καὶ Δικαστικαὶ ἀποφάσεις Ἐφετείου καὶ Ἀρείου Πάγου, Ἀθῆναι, 1931, Σελ, 58 καὶ ἑξῆς).

§ 49.—Ὁ Χιλιασμὸς ὡς κεκαλυμμένη Ἰουδαϊκὴ αἵρεσις κατὰ καὶ γνώμην καὶ χαρακτηρισμὸν τοῦ κ. Φ. Τσαπραλῆ καὶ σχετικαὶ περικοπαὶ ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Ι. Φ Ρώδερφορδ.

ΟΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΣ ὁ κ. Φ. Τσαπραλῆς ἔχει μελετήση καὶ ἄλλα Βιβλία Χιλιαστικά, παρ' ὅσα ἀκριβῶς ἡμεῖς διεξήλθομεν ἐξ οὗ καὶ αἱ ἀνωτέρω λεποτομέρειαι, περὶ ἀναγνωρίσεως Χιλιαστικῶν Γάμων ἄνευ Κανονικῆς Ἱερολογίας, περὶ ἀναγνωρίσεως δικαστικῶς τῆς Ἑταιρείας ὡς Ἑλληνικοῦ Σωματείου, ὑπὸ τὸν τίτλον «Σύλλογος Βιβλικῆς καὶ Φυλλαδικῆς Ἑταιρείας ἡ Σκοπιά», περὶ μὴ προσκυνήσεως τῶν Ἁγίων εἰκόνων.

Ἰδία ὁ κ. Φ. Τσαπραλῆς χαρακτηρίζει τὸν ἐξ Ἀμερικῆς Χιλιασμὸν ὡς κεκαλυμμένην Ἰουδαϊκὴν αἵρεσιν, καὶ δὲν ἔχει ἐντελῶς ἄδικον. Διότι ὁμολογουμένως ὁ Κύριος Ρώδερφορδ πολλαχοῦ τῶν Συγγραφῶν αὐτοῦ **κηρύσσεται ἀναφανδὸν κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ Κλήρου, καὶ ἐπεμβαίνει ἀρνητικῶς τοὐλάχιστον ὑπὲρ τῶν Ἰουδαϊκῶν ἀπόψεων,** ἐν οἷς ρητῶς ἀναγράφει ὧδε:

1. «Οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπάρχει περὶ τοῦ ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἰσραηλιτῶν, μὲ τὸν Μωϋσῆν ὡς κεφαλὴν ταύτης, προετύπου μίαν μεγαλειτέραν Κυβέρνησιν μὲ τὸν Χριστὸν ὡς Κεφαλὴν αὐτῆς. Τοῦτο καθαρῶς προεικονίσθη ὑπὸ τῶν προφητικῶν λόγων τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς ἔκαμε τὸν Μωϋσῆν νὰ ἀναγράψῃ: «Προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ὡς ἐμέ, ἀναστήσει σοι Κύριος ὁ Θεός σου. Αὐτοῦ ἀκούσεσθε... προφήτην ἀναστήσω αὐτοῖς ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, ὥσπερ σέ. Καὶ δώσω τὰ ρήματα ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ λαλήσει αὐτοῖς καθ' ὅτι ἂν ἐντέλωμαι αὐτῷ».—Δευτερον. 18, 15 καὶ 18.—ὁ συγγραφεὺς μεταφέρει ἐκ μεταφράσεως (Δημιουρ-

γία, Σελ.168).

2 Ὁ Κλῆρος τῶν Ἐκκλησιαστικῶν συστημάτων ἐδίδαξε τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὁ μόνος τόπος διὰ σωτηρίαν εἶνε εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ σωθῇ ἐκτὸς ἐὰν ἑνωθῇ μὲ ἐκκλησιαστικόν τι σύστημα καὶ ὅτι τότε, ὅταν ἀποθάνῃ θέλει μεταβῇ εἰς τὸν οὐρανόν. Ἔκαμον τοὺς ἀνθρώπους νὰ πιστεύωσιν ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει καταβάλῃ ἐπίμονον προσπάθειαν ὅπως φέρῃ ἀνθρώπους εἰς τὸν οὐρανόν. Ὁ ἀπατεὼν Σατανᾶς εἶνε ὑπεύθυνος διὰ τὸ σχέδιον τοῦτο τὸ ὁποῖον ὑπερασπίζουσιν οἱ κήρυκες. Ὁ σκοπὸς αὐτοῦ ὑπῆρξε νὰ στρέψῃ τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων μακρὰν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ τυφλώσῃ αὐτοὺς ἀναφορικῶς μὲ τὴν προμήθειαν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν σωτηρίαν καὶ εὐλογίαν αὐτῶν. Μέχρι σήμερον, ὁ Σατανᾶς ἐπέτυχε νὰ τυφλώσῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἀλλὰ τώρα ἡ μεταβολὴ εἶνε ἐπὶ θύραις, διότι εἶνε ὁ ὡρισμένος καιρὸς τοῦ Θεοῦ ὅπως οἱ ἄνθρωποι γνωρίζωσι τὴν ἀλήθειαν» (Δημιουργία, Σελ. 222).

3. «Καθὼς ὁ Σατανᾶς, ὁ Διάβολος ὑπῆρξεν ὁ κυρίαρχος τοῦ κόσμου ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας (Β΄ Κορ. 4, 3-4), οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς θέλει εἶσθαι ὁ ἀόρατος Κυρίαρχος τοῦ Κόσμου μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Σατανᾶ. Καίτοι δὲ θέλει εἶσθαι ἀόρατος εἰς τοὺς ἀνθρωπίνους ὀφθαλμοὺς θέλει διευθύνῃ τὰς ὑποθέσεις τοῦ νέου Κόσμου, ὅστις θέλει εἶσθαι ἡ ὀργάνωσις τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εἰς δικαίαν Κυβέρνησιν» (Δημιουργὶα, Σελ. 327).

4. «Αἱ Κυβερνήσεις τῆς γῆς, ἐκτὸς τοῦ Ἰσραήλ, τῆς ὀργανώσεως τοῦ Θεοῦ, ἀπετέλεσαν πάντοτε τὴν

ὁρατὴν ὀργάνωσιν τοῦ Σατανᾶ. Ἀδιάφορον ἐὰν οἱ ἄνθρωποι δὲν ἠννόησαν τοῦτο» (Δημιουργία, Σελ. 339).

5. «Ἐν πάσαις ταῖς κοσμικαῖς ἐξουσίαις τὰ τρία ἀναφερθέντα στοιχεῖα, τουτέστιν, ἐμπορικόν, πολιτικὸν καὶ θρησκευτικὸν ἐνεφανίσθησαν ὡς προεξάρχοντα. Κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους τὰ τρία ταῦτα στοιχεῖα, ὑπὸ τὴν ἀρχιεποπτείαν τοῦ Διαβόλου, ἡνώθησαν σχηματίσαντα τὴν μᾶλλον μυσαρὰν καὶ ἀσεβῆ κοσμικὴν ἐξουσίαν ἥτις ποτὲ ὑπῆρξεν. Ἐνεργοῦσιν ὑπὸ τὴν προσεπωνυμίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ, δολίως καὶ βλασφήμως ἀξιοῦντες ὅτι ἀποτελοῦσι τὴν βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆςγῆς» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 90).

6. «Ἱερουσαλὴμ εἶνε ὄνομα ἀποδιδόμενον εἰς τὸν λαὸν τοῦΘεοῦ οἵτινες εἶνε καθιερωμένοι εἰς αὐτόν. Σημαντικὸς ἀριθμὸς ἐκ τούτων διατελοῦσιν ἐν δουλείᾳ ἐν τοῖς διαφόροις Ἐκκλησιαστικοῖς συστήμασιν ἢ εἶνε ἀποτετυφλωμένοι ἄλλως πως ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ εἶνε περίφοβοι ὅπως λάβωσιν εὐθαρσῶς θέσιν παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Κυρίου. Τὸ ὄνομα Σιὼν ἀποδίδεται ὅλως ἰδιαζόντως εἰς τὸν ἐλάσσονα ἀριθμὸν τῆς τάξεως τῆς Ἱερουσαλὴμ οἵτινες δὲν εἶνε ἁπλῶς καὶ μόνον καθιερωμένοι, ἀλλ᾽ οἵτινες εἶνε τελείως ἀφωσιωμένοι εἰς τὸν Κύριον καὶ τὰ ἀφορῶντα αὐτόν, συνεπείᾳ τῆς πρὸς Αὐτὸν ἀγάπης των καὶ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν προνομίων των» (Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 272).

7. «Οἱ Κληρικοὶ ὑπεστήριξαν τὸν πόλεμον καὶ προέτρεψαν τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἐνασχοληθοῦν εἰς

τὴν καθ' ὁμάδας σφαγὴν τῶν ὁμοίων των. Μετεχειρίσθησαν τὰς ἐκκλησίας των ὡς στρατολογικὰ γραφεῖα. Ἐπροχώρησαν τόσον πολὺ εἰς τὴν βλάσφημον αὐτῶν πορείαν ὥστε ἔλεγον εἰς τοὺς νέους νὰ καταταχθοῦν διὰ τὸν πόλεμον βέβαιοι ὄντες ὅτι, ἐὰν ἀπέθνησκον ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἤθελον μεταβῇ ἀμέσως εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ λογισθῇ ὡς μέρος τῆς μεγάλης θυσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν (Καταλλαγή, Σελ. 251).—

8. «Ὅταν αἱ πολιτικαὶ καὶ ἐμπορικαὶ δυνάμεις παρήγαγον τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν, ἥτις εἶνε καθαρῶς παραγωγὴ τῆς διατάξεως τοῦ Διαβόλου, ὁ Ἐκκλησιαστικισμός, ἀντὶ νὰ ἀποκηρύξῃ αὐτὴν ἐγένετο ὁ ὑπερασπιστής της καὶ ἐχαιρέτισεν αὐτὴν ὡς τὴν πολιτικὴν ἔκφρασιν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐπειδὴ αὐτοὶ ἠρνήθησαν τὸν Κύριον, ὁ Κύριος ἀπέρριψεν αὐτοὺς διὰ παντός. Τοῦτο ἔλαβε χώραν κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1919 καὶ εἶνε παράλληλον τοῦ καιροῦ κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ Ἰησοῦς ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεοῦ ἀπέρριψε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἔλευσιν» (Δημιουργία, Σελ. 362).—

Τοιαῦται καὶ ἄλλαι παρεμφερεῖς εἰκοτολογίαι καὶ προχειρολογίαι ἀναφέρονται πλεῖσται ὅσαι ὑπὸ τοῦ κυρίου Ρώδερφορδ, ὡς καὶ προηγουμένως πολλαχοῦ ἐμνήσθημεν.—

Ἐὰν δέ, ὃν τρόπον ἐλέγχεται οὗτος φανερῶς ἢ ἀφανῶς, ἐκ συστήματος καὶ κατὰ πεποίθησιν ἢ μή, **προσκείμενος εὔνους τῷ Ἰουδαϊσμῷ ἢ Ἰεχωβαϊσμῷ,** γνωστὸν ὁμοίως ὑπῆρχεν ὅτι ὁ κύριος Ρώδερφορδ

καὶ γενεαλογικῶς προέρχεται ἐκ σπλάγχνων Ἰουδαϊκῶν, τότε ἀσφαλῶς ἐξηγεῖται καὶ κατὰ τρόπον ἀνεπίδεκτον ἀντιρρήσεως, ὅτι ἡ Γραφικὴ Ἑρμηνευτική μέθοδος αὐτοῦ δὲν εἶνε συνεπῶς ἐλευθέρας καὶ πιστῆς Χριστιανικῆς ἀντιλήψεως προϊόν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπαύγασμα καὶ κρᾶμα ἀνούσιον καὶ ἀηδὲς **Ἰουδαϊκοχριστιανικῆς ἀπόψεως**, ἀνατρεπούσης ἄρδην καὶ ἐκ βάθρων τὴν Ὀρθόδοξον καὶ αὐστηρὰν Χριστιανικὴν Εὐαγγελικὴν Ἀλήθειαν καὶ Πίστιν.—

---

§ 50.— Γνώμη καὶ χαρακτηρισμὸς τῶν Χιλιαστῶν κατὰ καὶ Παναγιώτην Ν. Τρεμπέλαν, ζηλωτὴν θεολόγον καὶ μελετητὴν ὡσαύτως καὶ ἀναιρέτην τῶν πλανῶν καὶ κακοδοξιῶν αὐτῶν.—

ΚΑΤΑΛΗΓΟΝΤΕΣ μετ' ὀλίγον προσάγομεν ὡσαύτως ἐπιβοηθητικῶς καὶ περικοπὴν ἱκανήν, ἐκ τοῦ Προλόγου τοῦ περὶ «Χιλιασμοῦ» Συγγράμματος τοῦ ζηλωτοῦ καὶ ὀτρηροῦ θεολόγου ἐν Ἀθήναις κ. Παναγιώτου Ν. Τρεμπέλα, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως καὶ ὡς ἐν ᾧ ἐγράφη γλωσσικῷ τύπῳ:—

«Ὅταν πρὸ ὀλίγων ἐτῶν διὰ πρώτην φορὰν ἔπεσαν εἰς τὰ χέρια μας φυλλάδια ἀπὸ αὐτά, ποῦ σκορπίζουν κατὰ χιλιάδας μὲ διάφορα μέσα οἱ Χιλιασταὶ ἤ, ὅπως αὐτοὶ ὀνομάζουν τοὺς ἑαυτούς τους, οἱ Σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς, ἐπαραξενεύθημεν μὲ τοὺς παραλογισμούς, ποῦ εἴδαμεν νὰ γράφωνται εἰς αὐτά. Καὶ ὄχι μόνον εἰς ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλους ὅπου εἶχαν κἄποιαν, ἔστω καὶ μικρὰν γνῶσιν τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἐφάνησαν αἱ πλάναι των τόσον πολλαὶ καὶ τόσον χονδραί, ὥστε ἐκρίθη

ἀπὸ ὅλους, πῶς μόνον μία περιφρόνησις θὰ ἦταν ἀρκετὴ διὰ νὰ βάλῃ τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς εἰς τὴν θέσιν τους, καὶ πῶς δὲν ἤξιζεν ν' ἀσχοληθῇ κανεὶς σοβαρῶς — ἂς εἴπω τὴν λέξιν — μὲ τῆς ἀνοησίαις καὶ τὰ παραμύθια τῶν πλανεμένων αὐτῶν ἀνθρώπων.—

«Τί νὰ εἰπῇ δι' αὐτοὺς κανείς; Δὲν εἶνε μία, δὲν εἶνε δύο, δὲν εἶνε τρεῖς αἱ πλάναι των. Εἶνε τόσον πολλαὶ καὶ τόσον μεγάλαι, ποῦ, καθὼς θὰ ἴδῃ κατωτέρω ὁ ἀναγνώστης, οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν πρέπει οὔτε Χριστιανοὶ νὰ λέγωνται. Διότι δὲν εἶνε ἁπλῶς αἱρετικοί, δηλαδὴ Χριστιανοὶ πλανεμένοι ἀλλ' εἶνε κυριολεκτικῶς ἀντίχριστοι· καὶ ὄχι μόνον δὲν ἔχουν καμμίαν, μὰ ἀπολύτως οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' εἶνε κατὰ τὴν πρόθεσιν καὶ διάθεσίν των οἱ χειρότεροι πολέμιοί της, χειρότεροι ἀκόμη καὶ ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας τῶν πρώτων Χριστιανικῶν χρόνων, ποῦ ἔσφαζαν καὶ ἐβασάνιζαν σκληρὰ κατὰ ἑκατομμύρια τὰ πρόβατα τοῦ Χριστοῦ. Δὲν εἶνε ὑπερβολὴ αὐτά, ποῦ λέγομεν, ἀναγνῶστά μου. Εἶνε ἀλήθεια, ποῦ δὲν παίρνει ἀντιλογίαν καὶ ἀμφισβήτησιν.

«Διότι, καθὼς θὰ ἴδωμεν, οἱ Χιλιασταὶ ἢ Σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς ἐμάζευσαν ὅλας τὰς αἱρέσεις καὶ πλάνας, ὅσαι ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ Χριστιανισμοῦ μέχρι σήμερον ἐφάνησαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐδιδάχθησαν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἀπὸ διαφόρους αἱρετικοὺς καὶ πλανεμένους, καὶ μὲ ὅλας αὐτὰς μαζὺ κατήρτισαν ἕνα σύστημα διδασκαλίας, τὸ ὁποῖον μᾶς τὸ παρουσίασαν ὡς διδασκαλίαν τῆς Γραφῆς.

Καὶ ἔτσι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ζητοῦν ἐν ὀνόματι τῆς Ἁγίας Γραφῆς νὰ ἐξαπολύσουν πάλιν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ὄχι ἕνα μόνον διάβολον πλάνης καὶ αἱρέσεως, ἀλλ' ὅλους μαζὺ τοὺς διαβόλους, ὅσοι ἐξ ἀρχῆς ἐπολέμησαν τὴν Χριστιανικὴν ἀλήθειαν.

«Εἰμπορεῖ λοιπὸν νὰ ὀνομασθοῦν Χριστιανοὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἢ εἶνε σκληροὶ ἐπίβουλοι τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας; Καὶ εἶνε πράγματι Σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς ἢ διαστροφεῖς καὶ διαστρεβλωταὶ καὶ παραχαράκται τῆς Γραφῆς; Καὶ εἶνε κήρυκες τοῦ Εὐαγγγελίου τῆς Ἀληθείας ἢ ὄργανα πλάνης ποῦ ἔρχονται, καθὼς θὰ ἴδωμεν, νὰ ἀναμασσήσουν σήμερον πάλιν μαζὺ ὅλα ὅσα ὁ Σαβέλλιος καὶ ὁ Ἄρειος καὶ ὁ Μακεδόνιος καὶ τόσοι ἄλλοι αἱρετικοὶ χωριστὰ ὁ καθένας των ἐδίδαξεν;» (Π. Ν. Τρεμπέλα, ὁ Χιλιασμός, Ἀθῆναι. 1928, Σελ. 3-4).-

§ 51.—Γενικὸν σχετικὸν Συμπέρασμα ἡμῶν καὶ κρίσις.—

ΟΥΤΩ καὶ ἡ γενικὴ ἀντίληψις τοῦ κ. Π. Ν. Τρεμπέλα συμπίπτει ὁμοίως πρὸς τὴν ἡμετέραν γνώμην καὶ κρίσιν, ἀναφορικῶς τοῦ ἐξ Ἀμερικῆς στομφωδῶς προκηρυσσομένου ἐπ' ἐσχάτων **Χιλιασμοῦ, ἢ μᾶλλον τοῦ ὅλου Συμπλέγματος τῶν Χιλιαστικῶν διδασκαλιῶν** ὡς καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λαβόντες ἀφορμὴν πολλάκις πολλαχοῦ ἐμνήσθημεν καὶ ἐξείπομεν.—

Ἡ μυθοποίησις **τῆς Μεγίστης καὶ Μοναδικῆς Ἀληθείας τοῦ Χριστιανισμοῦ τῆς ἐξ Ἀποκαλύψεως λεγομένης Θρησκείας καὶ Πίστεως,** ἢ ἀναγνωσματοποίησις αὐτῆς πρὸ ἀρέσκειαν τῶν ἀνθρώπων, εἶνε

ἔργον τοῦτ᾽ αὐτὸ παγχάλεπον καὶ φυσικῶς ἀδύνατον, ὡσεὶ αὐτὸ τὸ **λακτίζειν πρὸς κέντρα.**—

Εἶνε ἄρα δυνατὸν καὶ πιστευτὸν οἱαδήποτε ἀνθρωπίνη εὐφυΐα καὶ εὐστροφία, ἐκ συστήματος καὶ ἀπὸ σκοποῦ, νὰ μυθοποιήσῃ καὶ ἀναγνωσματολογήσῃ, ἢ ἄλλως φαντασθῇ, ἀντιληφθῇ καὶ ἀλλοιώσῃ κατὰ τὸν πλέον παράλογον καὶ αὐθαίρετον τρόπον, τὴν ἄνωθεν ἀποκαλυφθεῖσαν ἡμῖν Μυστηριώδη Ἀλήθειαν τῆς ἀνεξιχνιάστου καὶ ἀφθάστου Οἰκονομίας τοῦ Μεγάλου Θεοῦ τῶν Πατέρων ἡμῶν, **τοῦ Θεοῦ τῆς Αἰωνίου Ἀγάπης, ἀλλὰ καὶ τῆς Αἰωνίου Δικαιοσύνης ;—**

Καὶ τίς ἱκανὸς καὶ ἄξιος, περιβεβλημένος τὸν ὄγκον ὅλον τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας καὶ ἐπιστήμης, τῆς ἀνθρωπίνης εὐφραδείας καὶ ῥητορείας, τῆς ἀνθρωπίνης ἰσχύος καὶ ἐπιβολῆς, τῆς ἀνθρωπίνης δόξης καὶ μεγαλοπρεπείας, νὰ παραστήσῃ ἑαυτὸν λύτην καὶ ἑρμηνέα τῶν ὑψίστων Θεολογικῶν καὶ Θρησκευτικῶν προβλημάτων, καὶ Σχεδίων τοῦ Θεοῦ **ἄνευ τῆς ἐνούσης κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς Πίστεως Θείας χάριτος καὶ ἐπιπνοίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ;—**

Ἀκούσατε, πῶς ἀνακράζει καὶ ἐπιβοᾷ ὁ οὐρανοβάμων καὶ μακάριος Ἀπόστολος Παῦλος, λέγων: **«Ὦ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ. Ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο; ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ»**(Ρωμ. 11, 33-35);-

Αὐτὸς δ᾽ ὁ Κύριος προμηθούμενος προκατέβαλεν ἐν Εὐαγγελίοις τὴν ὡραίαν καὶ ἀμίμητον ἐκείνην παρομοίωσιν καὶ παραβολήν: «Πᾶς οὖν ὅστις

ἀκούειμου τοὺς λόγους τούτους, καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ **ἐπὶ τὴν πέτραν·** καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσε· **τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν.** Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους, καὶ μὴ ποιῶν αὐτούς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ **ἐπὶ τὴν ἄμμον·** καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι,καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ καὶ ἔπεσε· **Καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη»** (Ματθ. 7, 24-27).—

Παραπλησίως ἀκριβῶς καὶ τὸ ἔργον καὶ αἱ προσπάθειαι τῶν ἐξ Ἀμερικῆς Χιλιαστῶν, παρ' ὅλην τὴν πολυτέλειαν καὶ κομψὴν ἐμφάνισιν, παρ' ὅλον τὸν διασαλπιζόμενον ἐξωτερικὸν ὄγκον καὶ πολυμορφίαν καὶ πολυγλωσσίαν καὶ πολυγνωσίαν, **ἀπὸ καθαρῶς Δογματικῆς ἀπόψεως, εἶνε τελείως ἄγνοια καὶ σύγχυσις καὶ ἡμιμάθεια παχυλωτάτη καὶ σατανικωτάτη,** μέλλουσα πρόρριζα νὰ καταπέσῃ καὶ ἐξαφανισθῇ, διαλυομένη εἰς τὰ ἐξ ὧν κατὰ κόσμον εὐμαθῶς δῆθεν καὶ πολυμαθῶς καὶ εὐφυῶς καὶ πρωτοτύπως συνετέθη καὶ ἐμορφώθη στοιχεῖα, ὥςτις ἀνεμώλιος καὶ κούφη καὶ ἐλαφρογενής, σεληνιακοῦ φωτισμοῦ καὶ δυνάμεως, καὶ Ἰουδαϊκῆς καὶ Μωαμεθανικῆς τινος ἀποχρώσεως ὄζουσα καὶ ἀποκύητος ἑτεροδιδασκαλία, ἄντικρυς ἀντιβαίνουσα καὶ ἀντιπίπτουσα πρὸς τὸν ἀληθῆ Χριστιανισμόν, καὶ ἐπὶ ἄμμου αὐτόχρημα ὅλως ἀπεριτεχνήτως καὶ ἐπιπολαίως ὑπὸ τῶν Ἀρχηγῶν καὶ πρωτοδιδασκάλων ἀλαζονικώτατα ἐπῳκοδομημένη

καὶ παντὶ ἀνέμῳ οἰκτρότατα ἐκτεθειμένη καὶ παρασεσαλευμένη.—

«Θεμέλιον γὰρ ἄλλον, βροντοφωνεῖ καὶ αὖθις ἐν Πνεύματι Κυρίου ὁ Ἀπόστολος, **οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστός·** Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτα, καλάμην· ἑκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει· ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται· καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι, τὸ πῦρ δοκιμάσει» (Α΄ Κορ. 3, 11-13).—

«Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός, καὶ εἰς τούς αἰῶνας» (Ἑβρ. 13, 8).—

Ἀλλ' ἐκφέρετε πλέον τὴν ψῆφον, ὦ θεμιστοπόλων ἄριστε Ὑμεῖς, Κύριε Γεώργιε Κασίμη, οἱ δόντες ἡμῖν τὸ κεφάλαιον τῆς εὐγενοῦς ταύτης ἀφορμῆς.—

---

§ 52.—Ἀναγραφὴ Συγγραμμάτων Χιλιαστῶν.

1.— Τὸ Θεῖον σχέδιον τῶν αἰώνων, Σελ 448.—
2.— Ὁ Καιρὸς ἐστιν ἐγγύς, Σελ. 415.—
3.— Ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου, Σελ. 532.—
4.— Ἡ μάχη τοῦ Ἁρμαγεδδῶνος, Σελ. 780.—
5.— Ἡ μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου Καταλλαγή, Σελ. 740.—
6.— Ἡ Νέα Κτίσις, Σελ. 700.—
7.— Τὸ Τετελεσμένον Μυστήριον, Σελ. 736.—
8.— Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, Σελ. 430.—
9.— Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 384.—
10.— Δημιουργία, Σελ. 399.—

11.— Καταλλαγή, Σελ. 365.—
12.— Κυβέρνησις, Σελ. 370.—
13.— Τὸ Θεῖον Σχέδιον τῶν αἰώνων, Σελ. 480.—
14.— Τί διδάσκουσιν αἱ Γραφαὶ περὶ Ἅδου;—
15.— Ὁ Πνευματισμός.—
16.— Αἱ Γραφαί, ἀντιθέτως, Ἡ Θεωρία τῆς ἐξελίξεως τῶν εἰδῶν.—
17.— Σκιαὶ τῶν μελλόντων ἀγαθῶν.—
18.— Παρηγορία διὰ τοὺς Ἰουδαίους.—

(Βλ. Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τῷ τέλει.— Ἀπελευθέρωσις, Δημιουργία καὶ Καταλλαγὴ ὁμοίως.— Ἐπίσης Φ. Τσαπραλῆ, Οἱ Χιλιασταί, Σελ. 3 καὶ 7).—

---

§ 53.— Ἀναγραφὴ Φυλλαδίων Χιλιαστῶν.—

1.— Ἡ Γραφὴ περὶ τῆς ἐπανόδσυ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Σελίδες 80.—
2.— Ἑκατομμύρια νῦν ζώντων οὐδέποτε θὰ ἀποθάνωσι, Σελ. 128.—
3.— Τὸ Φωτόδραμα τῆς Δημιουργίας, εἰκόνες 450.
4.— Δύνανται οἱ ζῶντες νὰ ὁμιλῶσι μετὰ τῶν νεκρῶν; Σελ. 128.—
5.— Ἑκατομμύρια νῦν ζώντων οὐδέποτε θέλουσιν ἀποθάνῃ, Σελ. 128.—
6.— Ἡμερήσιον Οὐράνιον μάννα.—
7.— Ἡ Σκοπιὰ τοῦ Πύργου καὶ Κῆρυξ τῆς τοῦ Χριστοῦ Παρουσίας, Περιοδικὸν 15-θήμερον, Σελ. 16.—
8.— Τί εἶνε ὁ Ἅδης, Σελ. 64.—
9.— Ποῦ εἶνε οἱ νεκροί; Σελ. 64.—

10.— Ἐγκλήματα καὶ Καταστροφαί, Σελ. 64.—
11.— Πόλεμος ἢ Εἰρήνη; Σελ. 64.—
12.— Καταδυνάστευσις, Σελ. 64.—
13.— Κρίσις, Σελ. 64.—
14.— Ἐπάνοδος τοῦ Κυρίου, Σελ. 64.—
15.— Δυσφορία τοῦ Κόσμου.—
16.— Ἡ ἐπιθυμητὴ Κυβέρνησις.—
17.— Ἡ Σημαία διὰ τοὺς λαούς.—
18.— Ὕμνοι Χαραυγῆς.—
(Βλ. Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ τέλει καὶ Σελ. 271. Ἀπελευθέρωσις καὶ Καταλλαγὴ ἐν τῷ τέλει.— ὁμοίως Φ. Τσαπραλῆ, Οἱ Χιλιασταί, Σελ. 3 καὶ 5).—

---

§ 54.—Ἀναγραφὴ Προλόγου «Δημιουργίας» Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ καὶ Σημείωσις ἡμετέρα.—

«Ο ΙΕΧΩΒΑ εἶνε ὁ δημιουργὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ ὁ Δοτὴρ παντὸς ἀγαθοῦ καὶ τελείου δώρου. Τὸ ὄνομά Του δὲν ἔλαβεν τὴν ὀφειλομένην τιμήν, ἀλλὰ πλησιάζει ὁ καιρὸς καθ' ὅν Οὗτος θέλει γνωρισθῇ καλήτερον ὑπὸ τῶν πλασμάτων Του. Τὸ Βιβλίον τοῦτο ἐκδίδεται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἱκανώσῃ τοὺς ἀνθρώπους νὰ λάβωσι καθαρὰν ἀντίληψιν περὶ τοῦ μεγάλου Δημιουργοῦ καὶ περὶ τοῦ ἐλέους του πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ γνῶσις τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς σχέσεως Αὐτοῦ πρὸς τὰ πλάσματά Του θέλει ὑψώσῃ τὸν σπουδαστὴν ὑπεράνω τῶν χυδαίων πραγμάτων τοῦ πονηροῦ τούτου κόσμου καὶ δώσῃ εἰς αὐτὸν ἄποψιν τῶν εὐλογιῶν αἵτινες ἔρχονται εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐκ τῆς εὐσπλάγχνου χειρὸς τοῦ Θεοῦ. Εἰρήνη, εὐδαιμονία, ζωὴ καὶ

εὐτυχία εὑρίσκονται πλησίον τοῦ ἀνθρώπου. Ἕκαστος ἔχει ὑποχρέωσιν δι' ἑαυτὸν νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀλήθειαν ἀναφορικῶς πρὸς τὰ τόσον ἐπιθυμητὰ ταῦτα πράγματα».—

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ

Σημείωσις.—Ὁ ὡς ἄνω πρόλογος ἐν «Δημιουργίᾳ» τοῦ κυρίου Ρώδερφορδ, εἶνε διαυγὲς κάτοπτρον τῶν θρησκευτικῶν ἰδεῶν καὶ φρονημάτων αὐτοῦ.— Οὗτος ἄρα προκύπτει, ἐκ τοῦ Νεφελώματος τῶν Χιλιαστικῶν Συγγραμμάτων, **καθαρὸς Μονοθεϊστὴς καὶ περισσότερον Ἰουδαΐζων ἢ Χριστιανός.**—Ματαίως δὲ ἐπικαλεῖται τὸν Χριστὸν καὶ προσχηματίζεται τὸν Χριστιανόν, εἰς κοσμικὰ ἀγαθὰ περιορίζων τὴν Αἰώνιον Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. **«Οὐ γάρ ἐστιν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ»** (Ρωμ. 14, 17).—

---

§ 55.—Ἀναγραφὴ πληθυσμοῦ τῆς Γῆς, κατὰ Ἠπείρους, Φυλὰς καὶ Δόγματα ἢ Θρησκείας κατὰ Ἰ. Φ. Ρώδερφόρδ.—

I.— Πληθυσμὸς τῆς Γῆς ΚΑΤΑ ΗΠΕΙΡΟΥΣ.-

Βόρειος Ἀμερικὴ	136.000.000
Νότιος Ἀμερικὴ	64.000.000
Ἀφρικὴ	142.000.000
Ἀσία	921.000.000
Εὐρώπη	476.000.000

II.— Πληθυσμὸς τῆς Γῆς ΚΑΤΑ ΦΥΛΑΣ.—

Λευκὴ ἢ Καυκασία	821.000.000
Κιτρίνη	645.000.000
Σημιτικὴ	75.000.000

Αἰθιοπικὴ	139.000.000
Ἐρυθρὰ	68.000.000

III.— Πληθυσμὸς τῆς Γῆς ΚΑΤΑ ΔΟΓΜΑΤΑ Ἤ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Ρωμαιοκαθολικοὶ	273.500.000
Καθολικοὶ Ὀρθόδοξοι	121.801.000
Διαμαρτυρόμενοι	170.900.000
Εἰδωλολάτραι	1.017.983.000

(Βλ. Ἀπελευθέρωσις, Σελ. 269 καὶ 270, ἔνθα τοὺς Χριστιανικοὺς Πληθυσμοὺς ἀποκαλεῖ ὁ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ **Ἐκκλησιαστικὴν πτέρυγα τῆς ὁρατῆς ὀργανώσεως τοῦ Σατανᾶ»**, ἔχει δὲ τοὺς ἀριθμοὺς εἰλημμένους ἀπὸ τὸ «Ἡμερολόγιον τοῦ Κόσμου τῆς Νέας Ὑόρκης τοῦ ἔτους 1925).—

---

§ 56.— Σταχυολογίαι τινὲς χαρακτηριστικαὶ ἐκ τῆς Βιβλιολογίας τῶν Χιλιαστικῶν Συγγραφῶν καὶ Ἀντισημειώσεις ἡμέτεραι.—

I.— «Ἡ ΓΡΑΦΗ ὡς θεία ἀποκάλυψις ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ὀρθοῦ λόγου θεωρουμένη». —(Βλ. Βιβλιολ. εἰς «τὸ Θεῖον Σχέδιον τῶν αἰώνων», ἐν τῷ τέλει «τῆς Κιθάρας τοῦ Θεοῦ»).

ΑΝΤΙΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.— Πῶς τίθεται ὁ ὀρθὸς λόγος μέτρονκαὶ κριτήριον τῶν Ἁγίων Γραφῶν, ἀφοῦ αὗται ἐνεπνεύσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἀποστόλου (Β΄ Πέτρ. 1, 20-21),**λόγου ἀσυγκρίτως καὶ ἀπείρως ὑπερτέρου καὶ ὑπερφυσικοῦ;—**

II.— «Ἡ περίοδος τῆς προσδοκίας μέλλουσα νὰ

σημειωθῇ διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς γνώσεως καὶ τοῦ περιτρέχειν, ταξειδεύειν, περιηγεῖσθαι» (Βλ. Βιβλιολ.εἰς τὸ 'Ελθέτω ἡ Βασιλεία Σου», ἔνθα ἀνωτέρω).—

ΑΝΤΙΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.—Ὢ σχολαστικότης! Ποίαν σχέσιν δύνανται νὰ ἔχωσιν αἱ συγκοινωνιακαὶ εὐκολίαι τῶν ἀνθρώπων καὶ αἱ πρόοδοι τῆς γνώσεως καὶ ἐπιστήμης πρὸς τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ,«**Ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη»** (Α΄ Κορ. 2, 9);—

ΙΙΙ.— «Ἡ ΓΗ ΗΤΟ. Δημιουργικὴ ἑβδομὰς δὰ τὴν διάταξιναὐτῆς».— (Βλ. Βιβλιολ. εἰς τὴν «Νέαν Κτίσιν», ἔνθα ἀνωτέρω).—

ΑΝΤΙΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.— Ἀλλὰ πῶς ἡ γῆ ἦτο καὶ ὑπῆρχεν, ἀφοῦ ρητῶς ἀναγράφεται: **«Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν»** (Γεν. 1,1); Ὁ φαντασιώδης Ρῶσσελλ ἢ ὁ Θεόπτης Μωϋσῆς εἶνε πιστότερος καὶ αὐθεντικώτερος;—

IV·— «ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥΤΟ ἐξηγεῖ τοὺς πρὸς τὸν Κόσμον ἑπτὰ ἀγγέλους ὡς ὄντας--τὸν Παῦλον, Ἰωάννην, Ἄρειον, Οὐάλδο, Οὐϊκλίφιον, Λούθηρον καὶ Ρῶσσελλ».— (Βλ. Βιβλιολ. εἰς «τὸ Τετελεσμένον Μυστήριον», ἔνθα ἀνωτέρω).—

ΑΝΤΙΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.— Ἀλλ'ὢ τῆς ἀπονοίας καὶ τῆς περιαυτολογίας! Ποῦ τῆς Γραφῆς ἀναφέρονται τὰ μυθεύματα ταῦτα καὶ αἱ πλατύστομοι φληναφίαι;— **Μὴ ἀνεκαλύφθη ἐν Ἀμερικῇ καὶ νέα τις Ἀποκάλυψις Ἰωάννου τοῦ Θεολογου;** Ὢ τῆς ἀναιδείας καὶ τοῦ ψεύδους καὶ τοῦ θράσους!—

§ 57.— Ἐπισημειώσεις ἄλλαι ἡμέτεραι καὶ παραπομπαί.—

I.— ΕΙΣ ΣΕΛΙΔΑ 19 (*).— ΕΑΝ ΑΙ ἀνακαλύψεις καὶ ἐφευρέσεις ἐπληθύνθησαν ὁμολογουμένως ἀπὸ τοῦ 1874 καὶ ἐντεῦθεν τεραστίως, αὐτόδηλον καθίσταται ὅτι καὶ ἡ γνῶσις τῶν ἀνθρώπων ἐπληθύνθη ὡσαύτως καὶ συνεκεντρώθη κατὰ τρόπον πληθωρικόν, λαβοῦσα ταυτοχρόνως καὶ συστηματικὴν πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ βίου προσαρμογήν,. καὶ ἐφαρμογὴν ἀξιοθαύμαστον καὶ ἀνέφικτον, χάρις εἰς τὰ πρωτοπόρα καὶ ρηξικέλευθα τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Τέχνης μεγαλοφυῆ ὄντως τῶν Εὐρωπαίων καὶ Ἀμερικανῶν σοφῶν πνεύματα.—

II.— ΕΙΣ ΣΕΛΙΔΑ 44 (*).— ΣΚΑΝΔΑΛΙΖΕΙ τοὺς προκατειλημμένους ἑρμηνευτὰς ἡ ὡς ἄνω φρασεολογία, «αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. Μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ» (Ἀποκ. 20, 6).—Ἀλλ' ὅπως ἐπὶ τοῦ Κυρίου ὁ ὅρος **πρωτότοκος** (Ματθ. 1,25. Κολ. 1.15),δὲν συνεπάγεται καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ δευτεροτόκου ἢ δευτέρου καὶ ἀποκλείεται τὸ τοιοῦτον κατηγορηματικῶς, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἡ φράσις **ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη**, εἶνε ἡ πρώτη καὶ τελευταία, ἡ μία καὶ ἀδιάδοχος, ἡ τῆς Δευτέρας Παρουσίας.— Τοῦτο δ' ἀσφαλῶς τεκμηριοῦται, πρῶτον ὅτι ἡ φράσις περὶ ἀναστάσεως πρώτης οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ Γραφικῶς ἀπαντᾷ, καὶ δεύτερον ὅτι αὕτη καθορίζεται σαφῶς ὡς ἡ ἀνάστασις τῆς Δευτέρας Παρουσίας, ἀφοῦ δεύτερος θάνατος ἀσφαλῶς καὶ σαφῶς εἶνε ὁ μετὰ τὴν Κρίσιν τῆς Δευτέρας Παρουσίας αἰώνιος θάνατος τῶν ἁμαρτωλῶν,

πρώτου θανάτου λογιζομένου τοῦ ἐκ τῆς παραβάσεως τῶν Πρωτοπλάστων. - Συνεπῶς λοιπὸν ἡ Ἀνάστασις καὶ Βασιλεία εἶνε καὶ μία καὶ πρώτη εἰς αἰῶνας αἰώνων, ὁ θάνατος δὲ καὶ τὰ ἐπακόλουθα αὐτοῦ διπλοῦς, ὡς προερρέθη.— Τοῦτ' ἀκριβῶς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ὅλου σχετικοῦ χωρίου τῆς Ἀποκαλύψεως (20, 11-15):«Καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτοῦ οὗ ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. Καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, μικροὺς καὶ μεγάλους, ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ βιβλία ἠνεῴχθησαν· καὶ βιβλίον ἄλλο ἠνεῴχθη, ὅ ἐστι τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις, κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν αὐτῇ νεκρούς, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἔδωκαν τοὺς ἐν αὐτοῖς νεκρούς· καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός· οὗτός ἐστιν ὁ δεύτερος θάνατος. Καὶ εἴ τις οὐχ εὑρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς» (Βλ. ὁμοίως Ἀποκάλ. 2, 11. 21, 8).—

III.— ΕΙΣ ΣΕΛΙΔΑ 45 (*).—ΤΟΙΑΥΤΗΝ τινὰ ἐξήγησιν προσδίδει εἰς τὰ χίλια ἔτη καὶ ὁ Ἀθωΐτης Νικόδημος ἐν «Πηδαλίῳ» τοῦ 1886, Σελ. 132, ὑποσημειῶν, ὅτι «χίλια ἔτη νοοῦνται, κατὰ τοὺς θεολογοῦντας, τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης παρουσίας τοῦ Χριστοῦ, μέχρι τῆς δευτέρας παρατεινόμενον διάστημα, ἐν ᾧ ἐδεσμεύθη ὁ Σατανᾶς, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου· «Νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω»

(Ἰωάν. 12, 31).—

IV.— ΕΙΣ ΣΕΛΙΔΑ 46 (*). - ΟΝ ΤΡΟΠΟΝ ἐξεπληρώθη κατὰ γράμμα **ἡ Προφητεία τῶν ἑβδομήκοντα ἑβδομάδων**, ἀπὸ τῆς νέας οἰκοδομῆς τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν Ἰουδαίων ἐκ τῆς Βαβυλωνιακῆς αἰχμαλωσίας, μέχρι τοῦ Πάθους καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου (Δαν. 9, 24-27), οὕτω κατ' ἀναλογίαν καὶ μετὰ πίστεως δέον νὰ ἀναμένηται καὶ ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ὡς ἄνω προφητικῶν ἡμερῶν 1290 καὶ 1335 (Δαν. 12, 11-12) ἐν τῷ καθωρισμένῳ βεβαίως παρὰ τῆς Ὑπερτάτης Προνοίας καιρῷ.—

V.— ΕΙΣ ΣΕΛΙΔΑ 163 (*).— ΕΧΟΝΤΕΣ ὑπ' ὄψιν τὸ τοῦ Λουκᾶ (21, 24), **«Καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι πληρωθῶσι καιροὶ ἐθνῶν»**, δυνάμεθα νὰ χρονολογήσωμεν ὡς τέρμα τῆς καταπατήσεως Ἱερουσαλὴμ προσημειωτικὸν τὸ 1918, ἔτος ἀπελευθερώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν, Ἄγγλων, καὶ προσθέτοντες ἔπειτα τὰ 45 Δανιήλεια ἔτη ἔχομεν ὡς τέρμα ὁριστικὸν τὸ ἔτος 1963.—

---

§ 58.—Συμβολικαὶ Περικοπαὶ Ἀποκαλύψεως καὶ Ὑπόμνημα σχετικὸν ἡμέτερον.

I.—«ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ τὴν ἁγίαν πατήσουσι μῆνας τεσσαράκοντα δύο· καὶ δώσω τοῖς δυσὶ μάρτυσί μου, καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα, περιβεβλημένοι σάκκους. Οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς ἑστῶσαι. Καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ

κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ ἀδικῆσαι, οὕτω δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι» (Ἀποκάλ. 11, 2-5).—

II.—«ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΑΣ ΤΡΕΙΣ ἡμέρας καὶ ἥμισυ, πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθεν ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτοὺς» (Ἀποκάλ. 11, 11).—

III.—«ΚΑΙ Ο ΔΡΑΚΩΝ ἕστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα, ὅταν τέκῃ, τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ. Καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄρρενα, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· Καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ· Καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας Χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα» (Ἀποκάλ. 12, 4-6).

IV.—«ΚΑΙ ΟΤΕ εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξε τὴν γυναῖκα ἥτις ἔτεκε τὸν ἄρρενα· Καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως» (Ἀποκάλ. 12, 13-14).—

ΥΠΟΜΝΗΜΑ.— Καθὼς **ὁ Προφήτης Δανιὴλ** εἰς τὰ βάθη τῶν αἰώνων προεφήτευσε χρονομετρικῶς τὴν συντέλειαν τοῦ ἐπὶ γῆς αἰῶνος εἰς ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐνενήκοντα, ἀπὸ καιροῦ παραλλάξεως τοῦ ἐνδελεχισμοῦ, καὶ ἡμέρας χιλίας τριακο-

σίας τριακονταπέντε, ὡς τὸ ὁριστικὸν τέρμα τῶν ἐπὶ γῆς θλίψεων καὶ ὀδυνῶν (Δαν. 12, 11-13). —

Οὕτω καὶ ὁ θεατὴς τῶν ἀρρήτων ἀποκαλύψεων, **Ἰωάννης ὁ Θεολόγος,** ἔνθεος καὶ ἔμπνους καθορίζει τὸν χρόνον τῆς ἐπὶ γῆς δοκιμασίας τῆς Ἐκκλησίας εἰς ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα, ἢ μῆνας τεσσαράκοντα δύο, ἢ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ (Ἀποκάλ. 11, 3. 11, 2. 12, 14.). —

Ἤτοι χρονομέτρημα τοῦ Δανιὴλ, 622 (ἔτος παραλλαγῆς ἐνδελεχισμοῦ=συνεχείας, χρονολογίας) †1290=1912†45=1957 (τέρμα). → Χρονομέτρημα τοῦ Ἰωάννου 637 (ἔτος καταπατήσεως Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ Μουσουλμάνων Ἀράβων) † 1260=1897 †45†17 1)2 (διαφορὰ τῶν 3 1)2 ἐτῶν)=1959 1)2 (τέρμα) (*). —

Οὕτως ἀκριβῶς ἀμφότεραι αἱ Χρονομετρήσεις ἐκ διαφόρων ἑκατέρα ὁρμώμεναι βάσεως καὶ ἀφετηρίας, καταπληκτικῶς συμπίπτουσι καὶ καταλήγουσιν εἰς τὸ αὐτὸ ὡς ἔγγιστα χρονικὸν διάστημα καὶ τέρμα τῆς συντελείας τοῦ ἐπὶ γῆς αἰῶνος). —

Ὑποσημείωσις.—Ἡ διαφορὰ τῶν 30 ἐτῶν (1290 καὶ 1260) προέρχεται κατὰ 15 ἔτη ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν Χρονολογιῶν 622 καὶ 637, καὶ κατὰ 15 ἔτη ἐκ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν 42 μηνῶν X 30 =1260, ἤτοι τοῦ ἔτους εἰς 360 ἀντὶ 365 ἡμερῶν. —

ΕΠΙΣΦΡΑΓΙΣΤΙΚΑ ΡΗΤΑ

I.—«**Καὶ τοῦτο,** εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα « ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι. Νῦν γὰρ ἐγγύτερον

« ἡμῶν ἡ σωτηρία, ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. Ἡ νὺξ
« προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν· **ἀποθώμεθα οὖν τὰ**
« **ἔργα τοῦ σκότους. καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα τοῦ**
« **φωτός.** Ὡς ἐν ἡμέρᾳ, εὐσχημόνως περιπατήσω-
« μεν μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγεί-
« αις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ· ἀλλ᾽ ἐνδύσασθε τὸν Κύ-
« ριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν
« μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας (Ρωμ. 13, 11-14).—

II.—«**Πάντων δὲ** τὸ τέλος ἤγγικε· Σωφρονή-
« σατε οὖν καὶ νήψατε εἰς τὰς προσευχάς· πρὸ πάν-
« των δὲ τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι
« ἡ **ἀγάπη καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν·** φιλόξενοι
« εἰς ἀλλήλους, ἄνευ γογγυσμῶν. Ἕκαστος καθὼς
« ἔλαβε χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες, **ὡς**
« **καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος Θεοῦ·** εἴ τις λα-
« λεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος ἧς
« χορηγεῖ ὁ Θεός· ἵνα ἐν πᾶσι δοξάζηται ὁ Θεὸς διὰ
« Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος
« εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. (Α΄ Πέτρ.
« 4, 7-11).—

III.—«**Τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς**
« **πίστεως·** καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, Θεοῦ τὸ δῶρον·
« οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσεται (Ἐφεσ. 2,
« 8-9).—

IV.—«ΟΥ ΓΑΡ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ
« ὄρει, καὶ κεκαυμένῳ πυρί, καὶ γνόφῳ, καὶ σκότῳ, καὶ
« θυέλλῃ, καὶ σάλπιγγος ἤχῳ, καὶ φωνῇ ῥημάτων...
« ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιὼν ὄρει, καὶ πόλει Θεοῦ
« ζῶντος, **Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν**

« **ἀγγέλλων, πανηγύρει καὶ Ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων**
« **ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων**, καὶ Κριτῇ Θεῷ
« πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, καὶ
« Διαθήκης νέας μεσίτῃ Ἰησοῦ (Ἑβρ. 12, 18-24).—

V·—ΚΑΙ ΕΙΔΟΝ οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν·
« ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλθε,
« καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστι ἔτι. Καὶ ἐγὼ Ἰωάννης εἶ-
« δον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν, **Ἱερουσαλὴμ καινὴν,**
« **καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,**
« **ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀν-**
« **δρὶ αὐτῆς.** Καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ
« οὐρανοῦ λεγούσης, ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ
« τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν. Καὶ
« αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἔσται
« μετ' αὐτῶν, Θεὸς αὐτῶν. Καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς
« πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν· καὶ ὁ
« θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι· οὔτε πένθος, οὔτε κραυγή,
« οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι· ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον.
« Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου, **Ἰδοὺ**
« **καινὰ πάντα ποιῶ** (Ἀποκάλ, 21, 1-5)—

ΕΠΙΜΕΤΡΟΝ Α΄—

ΠΕΠΛΑΝΗΜΕΝΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΦΟΒΕΡΑ ΕΠΑΚΟΛΟΥΘΑ.

Ι.—Ο ΠΡΟΚΑΤΑΚΛΥΣΜΙΑΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ἐβυθίσθη εἰς τὰς ἀβύσσους τῶν ὑδάτων, λόγῳ τοῦ ὅτι κατεσπίλωσε τὴν ἐν αὐτῷ Εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καὶ Ὁμοίωσιν, καὶ ἐλάτρευσε τὴν σάρκα καὶ τὰς ἡδονὰς

ἄνευ ἄλλης τινὸς πνευματικῆς Ἀνωτερότητος. **«Ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας ἀπ' αὐτῶν»** (Γεν. 6. 13).—

II.—ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΣΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΓΟΜΟΡΡΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΟΥ ἐν τῇ ἐποχῇ σχεδὸν τοῦ Πατριάρχου Ἀβραὰμ († 1821 π. Χ.), κατεκάησαν πυρὶ ἐξ οὐρανοῦ, διότι περιύβρισαν ὅλως τὸ πνευματικὸν μέρος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ ἐν αὐτῷ θεῖον, καὶ παρεδόθησαν ἀχαλίνωτοι εἰς τὴν λατρείαν τῆς σαρκὸς καὶ τῶν ὀργίων, καὶ ἐξεφαύλισαν ἑαυτοὺς καὶ ἀπεκτήνωσαν τελείως. **«Καὶ αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν μεγάλαι σφόδρα»** (Γεν. 18, 20).—

III.—ΚΑΙ Ο ΣΗΜΕΡΟΝ ΚΟΣΜΟΣ, παρ' ὅλα τὰ φῶτα αὐτοῦ καὶ τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν πολυγνωσίαν καὶ τὴν ἐπιστημοσύνην, ἐπελάθετο ἐν πολλοῖς τοῦ Ποιήσαντος καὶ Δημιουργοῦ Θεοῦ, καὶ μακρύνεται ὁσημέραι ἀπὸ τῆς Ἁγίας τῶν Ἀοιδίμων Πατέρων Πίστεως καὶ Παραδόσεως, καὶ ἐννοεῖ καὶ θέλει καὶ ἀρέσκεται νὰ ζῇ, **ἄνομος καὶ ἄθρησκος καὶ ἄθεος καὶ ὑλιστικός,** δουλεύων ἀκαθέκτως εἰς τὰς σαρκικὰς ὀρέξεις καὶ ἀπολαύσεις, καταφρονητὴς ἀφρόνως τῆς θείας καὶ πνευματικῆς αὐτοῦ ὑποστάσεως καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας, οὐχὶ βεβαίως ὅλως ἀπροκριμάτιστος καὶ ἀνεύθυνος καὶ ἀδοσίλογος.—

Ἀλλ' ἐφόσον οὐδαμῶς οὐδέποτε ἔπαυσεν οὗτος νὰ εἶνε καὶ θεωρῆται διαρκῶς ἔλλογος καὶ ἐλεύθερος καὶ αὐτοκυρίαρχος, καὶ ἐν βαθμῷ μάλιστα νῦν ὑπερτάτης ἀναπτύξεως καὶ γνώσεως καὶ ἐπιστήμης καὶ πείρας καὶ ἱστορίας, ὁποῖον ἄρα φοβερὸν καὶ

ἀνύποιστον, ἀλλὰ καὶ ραγδαῖον καὶ ἀδόκητον, θέλει ὑποστῇ τὸ τέλος, παρὰ τῷ Δικαιοκρίτῃ Θεῷ;— **«Διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας»**('Εφεσ. 5, 6)—(Κολοσ. 3, 6).—

ΕΠΙΜΕΤΡΟΝ Β'.—

ΛΕΛΟΓΙΣΜΕΝΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΣ ΑΡΙΣΤΗ ΤΩΝ ΔΩΡΕΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΑΘΟΥ ΘΕΟΥ

I.—ΑΡΤΟΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΟΣ, εἶνε οἱ δύο θετικοὶ πόλοι τῆς ἀνθρωπίνης βιοτῆς.— Ὁ ἄρτος ὁ σωματικὸς ὁ ἐπιούσιος, καὶ ὁ ἄρτος ὁ πνευματικὸς ὁ διαιώνιος, εἶνε οἱ δύο ἀπαραίτητοι ὅροι καὶ τὰ θεμελιώδη καὶ οὐσιώδη στοιχεῖα τῆς σωματικῆς καὶ ψυχικῆς ζωῆς καὶ εὐρωστίας τοῦ ὑγιάζοντος καὶ σωφρονοῦντος ἀνθρώπου.— **«Ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ρήματι Θεοῦ».** (Λουκ. 4, 4).—

II.—Ο ΠΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΙΚΟΥ ΑΡΤΟΥ ἐξυπηρετεῖται καὶ ἐπιτυγχάνεται διὰ πάσης παντοδαπῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης καὶ προσωπικῆς ἰδιοφυΐας καὶ ἱκανότητος καὶ ἐμπειρίας, ἐπευρύνεται δὲ βαθμιαίως εἰς τὴν ἀνάλογον βιωτικὴν εὐημερίαν καὶ εὐτυχίαν, ἀτόμων τε καὶ λαῶν, **διαρκῶς νηφόντων καὶ ἐπιμελουμένων σοβαρῶς καὶ εὐσταθῶς τούτου,** διὰ πάσης εὐγενοῦς καὶ πρόφρονος προστασίας, εὐνομίας, τάξεως, παιδεύσεως καὶ ἀμέμπτου ἐνεργείας.—

III.—Η ΠΡΟΣΚΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΑΡΤΟΥ,— εἶνε δὲ οὗτος ὁ Χριστός, ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς ('Ιωάν. 6,35 καὶ 48) ὁ οὐράνιος,

ἐπιτυγχάνεται ἀσφαλῶς καὶ βεβαίως μόνον **διὰ τοῦ Φωτὸς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς Πίστεως** ἐν ἀληθείᾳ καὶ πάσῃ ἀφοσιώσει εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, τὸν Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν τοῦ Κόσμου τὸν Μονογενῆ Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ Κύριον ἡμῶν.

Προσμαρτυρητέα μόνον ἡ Πίστις διαρκῶς ἐν πάσῃ ἀποδείξει καὶ ἀναστροφῇ, ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ, **διὰ τῶν Καλῶν Ἔργων πρὸς πάντας πανταχοῦ καὶ πάντοτε,** ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως, καὶ μεροληψίας καὶ ἀνθρωπαρεσκείας, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ εἰλικρινείας καὶ ἐντιμότητος, ἄνευ τύφου καὶ κόμπου, ἄνευ οἰήσεως καὶ ἀλαζονείας, ἄνευ ματαιότητος καὶ ὑψηλοφροσύνης, ΚΑΙ ΠΑΝΤΟΤΕ ΕΙΣ ΔΟΞΑΝ ΘΕΟΥ.—**«Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καί ἐσμεν»** (Πράξ. 17,28). καί, **«ὅτι Αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς»** (Α΄ Ἰωάν. 4, 19).—

ΕΠΙΜΕΤΡΟΝ Γ΄.—

ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΕΠΙΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΑΡΕΣΚΕΙΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ.

ΤΡΙΑ ΚΑΙΝΟΦΑΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ προέκυψαν ὡς Ὀργανώσεις ἰσχυραὶ καὶ ἀναλόγως εὐρεῖαι ἐν τοῖς Νεωτέροις χρόνοις, ἀποκυήματα κατὰ βάθος ἢ παρεκκλίσεις μονομεροῦς μᾶλλον καὶ μονοπλεύρου, οὐχὶ ἀρτίας καὶ βαθείας, τῶν πραγμάτων ἐρεύνης καὶ ἀντιλήψεως, καὶ τὰ ὁποῖα εἶνε **ὁ Κομμουνισμός, ὁ Χιλιασμὸς καὶ ὁ Ἐλευθεροτεκτονισμός.—**

I.— Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ, ἐγεννήθη ἐκ τῆς

θεωρίας ὅτι ἀδικοῦνται ἐν τῇ βιοπάλῃ **αἱ ἐργαζόμεναι τάξεις** (Κ. Μὰρξ † 1883), καὶ ἐπεζητήθη διὰ τοῦτο πρὸς θεραπείαν ἡ θραῦσις τοῦ Κεφαλαίου, ἡ ὑπερτίμησις τῆς Ἐργασίας καὶ ἡ βιαία ἐξίσωσις τῶν Κοινωνικῶν Τάξεων.—

Καὶ δίκαιον μὲν βεβαίως εἶνε, ἵνα τὰ ὑπάρχοντα καὶ φωρώμενα ἀδικήματα προλαμβάνωνται ἑκάστοτε **εὐνόμως καὶ ἀποτελεσματικῶς** ὑπὸ τῶν ἰθυνόντων τὰ τῆς Κρατικῆς Διατάξεως, ἀλλ' ἡ παρατηρουμένη **ἀνισότης τῶν Κοινωνικῶν Τάξεων** καὶ τὸ κλιμακωτόν ἐν τῇ διαβαθμίσει τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας ἢ ἀπαξίας, εἶνε τοῦτ' αὐτὸ **σύμφυτον τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει** καὶ ὅρος προβλεφθεὶς καὶ θεσπισθεὶς ὑπ' αὐτῆς τῆς Δημιουργικῆς Τάξεως τῆς διακυβερνώσης Ὑπερτάτης Προνοίας τοῦ Θεοῦ, οὐδαμοῦ οὐδαμῶς εὐνοησάσης τὸ εὔκολον ἀλλὰ τὸ πολύμοχθον κέρδος, ὡς ἀγώνισμα καὶ ἔπαθλον εὐλογημένον εἰς τὸ διηνεκές.—

«Ἐν ἱδρῶτι τοῦ προσώπου φαγῇ τὸν ἄρτον σου» (Γεν. 3, 19).— **«Εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω»** (Β΄ Θεσσαλ. 3, 10).— **«Ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι»** (Ἰωάν 5, 17).—

ΙΙ.— Ο ΧΙΛΙΑΣΜΟΣ, ὡς ἀταλαίπωρος καὶ εὔκολος πεποίθησις **θρησκευόντων Χριστιανῶν ἐν δικαιοφροσύνῃ δῆθεν**, ἐδημιουργήθη ἐξ ἡμαρτημένων καὶ ἀνυπάρκτων προκαταλήψεων καὶ αὐταρέσκων ἀτομικισμῶν καὶ βλέψεων, καὶ παρερμηνειῶν, περὶ τελειοτέρας ἐν ἀνθρώποις τάξεως καὶ εὐκοσμίας καὶ ἀνέσεως καὶ εὐτυχίας, διαρκείας χιλίων ἐτῶν (Ἰ Φ. Ρώδερφορδ).—

Τοῦτο δέ, παρὰ τοὺς κειμένους καὶ ὑπάρχοντας ὅρους καὶ συνθήκας τῆς ἤδη ζωῆς, καὶ παρὰ τὰς σεσαφισμένας Εὐαγγελικὰς προρρήσεις, μηδαμοῦ μηδαμῶς τοιοῦτόν τι, οὔτε ἁπλῶς οὔτε συμβολικῶς, προσμαρτυρούσας, παραπεμπούσας δὲ διαρρήδην τὸ Σύνολον τῆς Ἀνθρωπότητος, **πρὸ Μιᾶς Κοινῆς τῶν πάντων Ἀναστάσεως καὶ Ἑνὸς Φοβεροῦ Κριτηρίου τῶν Ἔργων ἑκάστου,** πρὸ τοῦ Δικαιοκρίτου Θεοῦ, ὅπερ εἶνε τὸ τῆς Δευτέρας λεγομένης Παρουσίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.—

«Πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα· πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, ἐν ἀτόμῳ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα» (Α΄ Κορ. 15, 51-52).—**«Τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε κακὸν»** (Β΄ Κορ. 5, 10).- **«Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα, ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως»** (Ἰωάν. 5, 28-29).— (Ματθ. 25, 31-46).— (Α΄ Θεσσ. 4, 13-17).— (Β΄ Θεσσ. 1, 6-10).—

III.— Ο ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΣ, μυστηριῶδες σύστημα καὶ ἐπασχόλημα κυρίως **τῶν Διανοουμένων Τάξεων** (Στοαὶ-Νεώτερος Ἐθνικισμός), ἀνάγον ἴσως τὴν ἀρχὴν εἰς τὸ διαιώνιον τῆς ἀντιλογίας πνεῦμα καὶ αὐταρέσκου ἰδιοπεποιθήσεως, καὶ προσεπιδικάζον τὴν ἑδραίωσιν τῆς βιωτικῆς εὐημερίας διὰ τῆς μεταξὺ τοῦ κύκλου τῶν Ἑταίρων **ἐπιβεβαιουμένης ἀλληλεγγύης.—**

Οὗτος φαίνεται βαθμιαίως ὀγκωθείς, ὡς εἰκάζομεν, μᾶλλον ἐκ τῆς πλημμελοῦς καὶ μὴ συστηματικῆς καὶ κατὰ βάθος ἀναμελέτης τῆς Εὐαγγελικῆς Ἀληθείας καὶ Ἀκριβείας, ἐλλείψει βεβαίως **Πίστεως ζώσης καὶ φωτεινῆς καὶ καρποφόρου**, καὶ ἐν συνδυασμῷ τῆς ἀστηρίκτου καὶ πεπλανημένης ἀντιλήψεως, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς δὲν ἀνταπεκρίθη **ὁλοκληρωτικῶς καὶ ἀκεραίως** εἰς τὰς Κοσμοπολιτικὰς καὶ Ἠθικοκοινωνικὰς Ἐπαγγελίας αὐτοῦ.—

Ἀλλὰ τὰ μὲν κυκλοῦντα Ἰδιωτικὰ καὶ Κοινωνικὰ δεινὰ καὶ τρωτὰ καὶ φαῦλα, αὐτόδηλον ὅτι δὲν προέρχονται ἐκ τοῦ Παναγάθου καὶ Πανυπερτελείου Θεοῦ καὶ Δημιουργοῦ, συνέπεια δε ταῦτα γνωρίζονται **τῆς ἐπελάσεως τοῦ ἀποτροπαίου Κακοῦ**, ἔντε τῷ Κόσμῳ καθόλου καὶ ἐν τῇ Φύσει καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἰδίᾳ, ἀπάτῃ τοῦ Ἀρχεκάκου ὄφεως, τοῦ καὶ Διαβόλου καὶ Σατανᾶ.—

«Τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἑκοῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα, ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ. 8, 20-21).— **«Φοβοῦμαι δὲ μήπως, ὡς ὁ ὄφις Εὔαν ἐξηπάτησεν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, οὕτω φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἁπλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστὸν»** (Β΄ Κορ. 11, 3).— **«Ὑμεῖς ἐκ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστέ, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. Ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἕστηκεν· ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ»** (Ἰωάν. 8, 44).—(Α΄ Ἰωάν. 3, 8).—(Ἀποκάλ. 20 2-3).—

Ὁμοίως ἡ προσαρμογὴ τῶν Θεοδιδάκτων Χρι-,

στιανικῶν Ἀρχῶν καὶ Ἀληθειῶν, πρὸς ἐπίτευξιν εἰρηναίας ζωῆς καὶ εὐδαιμονίας ἔν τε τῷ παρόντι καὶ τῷ μέλλοντι κόσμῳ, δὲν φέρει αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν **τὴν ἐπίκριτον ἀδυναμίαν καὶ ἀνεπάρκειαν καὶ οὐτοπίαν,** ὥς τινες νομίζουσιν, ἀπ' ἐναντίου δέον νὰ καταλογισθῇ αὕτη ἀκεραίως εἰς τὴν ὑποκειμενικὴν ὀλιγοπιστίαν, ἀπροθυμίαν καὶ ἀνασκησίαν τῶν λεγομένων Χριστιανῶν, **πιστευόντων καὶ ἀγαπώντων, οὐχὶ ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ, ἀλλὰ λόγῳ καὶ γλώσσῃ** (Α' Ἰωάν. 3, 18), καὶ κατὰ φενάκην καὶ ψευδῶς καὶ πρὸς τὸ θεαθῆναι, ἄνευ ζήλου πραγματικοῦ καὶ ἐνθουσιασμοῦ ἁγίου καὶ ἀψόγου χρηστότητος. — **«Μὴ πλανᾶσθε, Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται· ὃ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει· ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν· ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον»** (Γαλ. 6, 7-8).—

ΠΛΑΙΣΙΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΗΘΙΚΟΤΗΤΟΣ

Ι.— «ΦΑΝΕΡΑ δέ ἐστι τὰ ἔργα τῆς σαρκός, ἅτινά ἐστι μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, εἰδωλολατρεία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, διχοστασίαι, αἱρέσεις, φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις· ἃ προλέγω ὑμῖν καὶ καθὼς προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες Βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. **Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθοσύνη, πίστις, πρᾳότης, ἐγκράτεια·** κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος. Οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς

παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις» (Γαλ. 5, 19-24).—

II.—«Η ΟΥΚ ΟΙΔΑΤΕ ὅτι ἄδικοι Βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι; Μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωλολάτραι, οὔτε μοιχοί, οὔτε μαλακοί, οὔτε ἀρσενοκοῖται, οὔτε κλέπται, οὔτε πλεονέκται, οὔτε μέθυσοι, οὐ λοίδοροι, οὐχ ἅρπαγες, Βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι. Καὶ ταῦτά τινες ἦτε.— **ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλ' ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν»** (Α' Κορ. 6, 9-11)—

III.—«ΠΟΡΝΕΙΑ ΔΕ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἁγίοις· καὶ αἰσχρότης, καὶ μωρολογία ἢ εὐτραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. Τοῦτο γὰρ ἐστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος, ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, **οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ** (Ἐφεσ. 5, 3-5).—

ΕΚΚΛΗΣΙΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

ΤΟΔΕ τὸ πονημάτιον ἀφιερώσαμεν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὴν γεραρὰν Χορείαν τῶν Ἁγιωτάτων Προέδρων καὶ Ἱεραρχῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.—

Ἀλλ' ἐν τῷ Πληρώματι τῆς κατ' Ἀνατολὰς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, περιλαμβάνεσαι κυριωνύ-

μως καὶ Σύ, **Ὦ Ἑλληνικὲ Λαέ,** καὶ εἴ τις ἄλλος ὁμώνυμος τὴν Πίστιν καὶ τὴν Εὐσέβειαν.—

Τὰ κατορθώματα καὶ τὰ ἔργα Σου ἐν τῷ παρελθόντι εἶνε Ἱστορικῶς καὶ Ἀρχαιολογικῶς γνωστὰ καὶ εὔσημα καὶ ἐπίσημα.

Ἡ σήμερον θέσις Σου καὶ κατάστασις προφανῶς ὑστερεῖ καὶ ἡ σύγκρισις βαθμηδὸν αἴρεται καὶ ὑποχωρεῖ.—

Τὰ οὐσιώδη Βάθρα Σου καὶ αὐχήματα τῶν αἰώνων πατραγαθία, ἀνδραγαθία, ζῆλος φλογερός, ἐνθουσιασμὸς ἅγιος, πίστις ἰδεώδης, ἔμπνευσις θαυμασία, θέλησις ἑδραία, ἀποφατιστικότης, αὐταπάρνησις αὐτοθυσία, βαθμιαίως συνεκλείπουσιν.—

Ἡ πίστις τῶν Πατέρων Σου, τὸ Πάτριον ὄνομα καὶ ἔδαφος τῶν Προγόνων Σου, ἡ ἀθάνατος καὶ καλλιεπεστάτη γλῶσσά Σου, **ἡ γλῶσσα τῶν Κλασσικῶν Συγγραμμάτων, ἡ γλῶσσα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τοῦ Θείου Κηρύγματος,** ἡ Οἰκογενειακὴ Τιμή Σου καὶ Ὀντότης ὁσημέραι συγκλονίζονται.

Ἀναγνωρίζεις βεβαίως, Ὦ Ἑλληνικὲ Λαέ, ὅτι ἔχεις ἰδίαν καὶ ἐξαίρετον ἀποστολὴν ἐν τῷ Κόσμῳ, ἐν τῇ Ἱστορίᾳ, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐν τῇ Κοινωνίᾳ;—

Ἐξακολούθει νὰ εἶσαι συνεπὴς καὶ εὔορκος.—

Μίμησαι τοὺς Πατέρας καὶ Προγόνους Σου, οἵτινες ὑπερύψωσαν καὶ ὑπερετίμησαν τὸ Ἑλληνικὸν Ὄνομα παγκοσμίως, καὶ Ποιητικῶς καὶ Φιλοσοφικῶς καὶ Κατακτητικῶς καὶ Ἠθικοκοινωνικῶς.—

Χριστιανὸς ἀληθὴς πανταχοῦ ἐν τῷ Βίῳ Σου, ἔσο καὶ μικρὸς Ἀλέξανδρος Μακεδὼν ἐν τῷ Διαδόχῳ Σου, γίνου καὶ μικρὸς Ἀθηναῖος Σωκράτης ἐν

τῷ Υἱῷ Σου, ἀναδείχθητι καὶ μικρὸς Ὅμηρος Μικρασιάτης ἐν τῷ Ἐπιγόνῳ Σου, Δημιουργικὸς καὶ Ἐπιχειρηματικὸς καὶ Παραγωγικὸς πάντοτε.—

Ἔσο τὸ Μικρὸν καὶ Ἀγαπητὸν Ποίμνιον ἐν τῷ πληρώματι τῆς ὅλης Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ.—

Παραδειγμάτισον καὶ ὑποδειγμάτισον Σεαυτόν.

Αἱ Νεωτεριστικαὶ φωναὶ καὶ δοξασίαι, ὡς Κομμουνισμός, Χιλιασμός, Τεκτονισμός Ὑλισμὸς καὶ Ἀπιστία εἶνε οἱ δεινότεροι καὶ ἀπαισιώτεροι ἐσωτερικοὶ ἐχθροί Σου καὶ ἀντίπαλοι.—

Εἶνε οὗτοι οἱ σάρακες τῆς Κοινωνικῆς Σου διαλύσεως καὶ ἀποσυνθέσεως καὶ τοῦ τελείου μαρασμοῦ Σου αἱ βαθύπληκτοι τερηδόνες.—

Σωφρόνησον λοιπόν, ὦ Περιούσιε Ἑλληνικὲ Λαέ, καὶ διαφύλαξον ἄτρωτον Σεαυτὸν καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμόλυντον.—

Δίδαξον τοὺς ὑψηλοὺς Ἄρχοντάς Σου,—ἐν εὐλαβείᾳ καὶ νομοταγείᾳ πάντοτε,— ὡς καὶ τοὺς εὖ φρονοῦντας Διανοουμένους Σου, ἵνα μή Σε ἀποστερήσωσι τῆς ὑπάτης τιμῆς καὶ γλυκείας ἀπολαύσεως τῆς μετὰ τῶν εὐκλεῶν Πατέρων καὶ Προγόνων Σου ἀρρήκτου καὶ ἑνιαίας συνοχῆς.—

Γνώρισον πανταχοῦ καὶ πάντοτε τὸν στενὸν Σύνδεσμόν Σου πρὸς τὸ Ἑνιαῖον ἀπ' ἀνέκαθεν καὶ διὰ τοῦτο **πανευκλεὲς καὶ ἀξιοθαύμαστον Ἠθικὸν καὶ Ζωτικὸν Ἑλληνικὸν καὶ Πανελλήνιον Σύνολον καὶ Μεγαλεῖον.—**

Τίμησον κατ' ἐξοχὴν Σεαυτόν, καὶ μὴ δέχου ποτέ, ἵνα προδοθῶσι τὰ Ἀρχαῖα κλέη Σου καὶ αἱ παγκόσμιοι ἐκπολιτιστικαὶ ὑπηρεσίαι Σου.—

Ἀγάπα τὰ ἅλματα ἐν τῇ πτεροφόρῳ ΠίστειΣου καὶ ἄφινε ὀπίσω Σου τοὺς νωχελεῖς ἵνα Σε θαυμάσωσι μακρόθεν, τρίβοντες τοὺς ὀφθαλμούς των καὶ διαπορούμενοι.—

Οἱ Πρ ὁγονοί Σου ἐφιλοσόφησαν ἀριστουργηματικῶς καὶ ἀπαραμίλλως ἐκαλλιτέχνησαν, ὅτε ἔτι ἡ Ἀνθρωπότης ἐν ταῖς ἄλλαις Φυλαῖς καὶ Γλώσσαις ἐκάθευδε τὸν νήδυμον.—

Οἱ Πατέρες Σου ἐπίστευσαν προφρόνως καὶ ἐμαρτύρησαν καταπλήκτως ὅτε ἔτι οἱ ἄλλοι Λαοὶ καὶ ὠργανωμέναι τάξεις καὶ Φυλαί,προέβαλλον δισταγμοὺς πρὸ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ Φωτὸς τοῦ Νέου Κηρύγματος τῆς Εὐαγγελικῆς Ἀληθείας.—

Ἀριθμητικῶς ὁμολογουμένως αἱ δυνάμεις Σου ἐκάμφθησαν καὶ τεραστίως εὑρέθησαν μεμειωμέναι ἐν τῷ Ἀπολογισμῷ τῶν μέχρι σήμερον ὑφισταμένων Ἐθνῶν καὶ Κρατῶν, διότι **πρωτοπόρος Σὺ πανταχοῦ, ὑπέστης καὶ τὰς μεγαλειτέρας ἑκάστοτε θυσίας εἰς αἷμα καὶ ἄνδρας καὶ στελέχη, ἀπ' ἀρχαιοτάτων ἕως ἐσχάτων χρόνων.—**

Οἱ προϊστορικοὶ χρόνοι τῆς Μυθολογίας, οἱ αἰῶνες τοῦ περικλεοῦς Κλασσικισμοῦτῆς Ἀρχαιότητος, οἱ διάδοχοι Μακεδονικοὶ καὶ Ἀλεξανδρινοί,ἡ ἐποχὴ τῆς Ρωμαϊκῆς Παντοκρατορίας, ἡ μακρὰ καὶ μεγαλειώδης Βυζαντινὴ Περίοδος, οἱ χρόνοι τοῦ ζυγοῦ τῆς Τουρκικῆς δουλείας, οἱ Νεώτεροι καὶ Νεώτατοι χρόνοι, οἱ Ἀγωνισταὶ τῆς Ἐθνικῆς Ἀνεξαρτησίας καὶ Ἀξιωματικοὶ Ἥρωες καὶ Ὁπλῖται πάσης παρατάξεως τεκμηριοῦσι τοῦτο ὑπεραναμφισβητήτως.

Ἀλλὰ τί πρὸς τοῦτο;— Τῷ Ἕλληνι καὶ Ἑλληνίζοντι ἀπ' ἀνέκαθεν ἔπρεπε καὶ πρέπει :—

« **Αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων.—**
« **Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ Πάτρης.—**
« **Οὐκ ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὖ, ἐν τῷ εὖ τὸ πολύ.—**
« **Πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.—**
« **Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.**

Δόξασον ὅθεν Σεαυτόν, ὦ Περίδοξε Ἑλληνικὲ καὶ εἴ τις ἄλλος Ὁμότιμε καὶ Ὁμόδοξε Λαέ, διαρκῶς **ὀρθοτομῶν καὶ ὀρθοποδῶν ἔν τε σοφίᾳ καὶ ἐν πολιτείᾳ.—**

Γνῶθι Σαυτόν, καὶ ἀεννάως πρόσεχε Σεαυτῷ, ἀπὸ Πελοποννήσου μέχρι Θρᾴκης καὶ ἀπὸ Μακεδονίας μέχρι Κρήτης, ἀπὸ τῶν Νήσων τοῦ Ἰονίου μέχρι τῶν Νήσων τοῦ Ἀρχιπελάγους, ἀπ' Ἀθηνῶν μέχρι Κωνσταντινουπόλεως, ἀπὸ Ἠπειροθεσσαλίας καὶ Στερεοελλάδος μέχρι Κύπρου καὶ Ἱεροσολύμων, ἀπὸ Αἰγύπτου μέχρι Ρουμανίας καὶ μέχρις ἐσχάτου Ἀμερικῆς καὶ Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, ἔνθα καὶ ὅπου, καὶ εἴ που ἀλλαχοῦ, πάλλεται καὶ φρυκτωρεῖ, ἐνθουσιῶσα καὶ ζῶσα καὶ αὐγάζουσα Ἑλληνικὴ Ψυχὴ καὶ Συνείδησις καὶ Πίστις.—

Μέμνησο ἔτι, ἐν τῇ περιωνύμῳ φιλαδελφίᾳ Σου, τῆς περιστεφάνου Θρᾴκης, τοῦ ἀκραίου Πόντου καὶ Βιθυνίας, τῶν ἀοιδίμων Ἱερῶν Ἑπτὰ Ἐκκλησιῶν Μικρασίας, Ἐφέσου, Σμύρνης, Περγάμου, Θυατείρων, Σάρδεων, Φιλαδελφείας καὶ Λαοδικείας, καὶ εἴ τινος ἄλλης εὐπόλιδος καὶ εὐγενοῦς πόλεως καὶ χώρας, καὶ καθόλου τὸ περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων καὶ Ἡρώων ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ.—

Παιδεύεσαι ὁμολογουμένως καὶ πλήττεσαι καὶ νῦν εἴπερ ποτέ, ἀλλ' «**Ὃν ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει,**

μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται» (Ἑβρ. 12, 6. Παροιμ. 3, 12).—

Σύ, ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου εἰς τὸ διηνεκές.—

Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων Σου, αἰωνίως μετὰ Σοῦ!—

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.—

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΜΠΑΙ

Προεισαγωγικὰ ἐν γένει Σελ. γ'—ιβ'.

ΕΡΩΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.—

§ 1.—Προσβάλλονται τὰ Δόγματα, αἱ Διατάξεις καὶ τὰ Ἔθιμα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ κατὰ ποῖον τρόπον; — Σελ. 1.

§ 2.—Ὁ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ δὲν γράφει Συστηματικὴν Δογματικήν, ἀλλ' ἑρμηνεύει αὐθαιρέτως τὰς Γραφάς.— Σελ. 1.

§ 3·—Περὶ τοῦ Τρισυποστάτου τῆς Θεότητος, μὴ πρευσβευομένου παρ' αὐτοῦ, Περικοπαὶ ἐκ τῶν Βιβλίων αὐτοῦ ἕξ.— Σελ. 2.

§ 4.—Περὶ τῆς Ἐκκλησίας ὡς παραπλανηθείσης ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, Περικοπαὶ πέντε.— Σελ. 4.

§ 5.—Ἐνέργειαι Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς καὶ Κληρικῶν περὶ ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, Περικοπαὶ τρεῖς.— Σελ. 7.

§ 6.—Διεκτραγῴδησις περὶ βιαίας στρατολογίας Χριστιανῶν ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, Περικοπὴ μία.— Σελ. 8.

§ 7.—Θεολογικαὶ ἀπόψεις καὶ ἀντιλήψεις Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ, ἕτεραι Περικοπαὶ πέντε.— Σελ. 9.

§ 8.—Συμπέρασμα ὅτι ὁ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ ἀρνεῖται καταφανῶς τὰ Δόγματα τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἰδίᾳ τὸ θεμελιῶδες Δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος.— Σελ. 10.

§ 9.—Ἀλλὰ τὰ θαύματα καὶ ἡ Κυριαρχικὴ Διδασκαλία τοῦ Κυρίου τεκμαίρονται τὴν Θεότητα οὐ μόνον τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου, ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὡς καὶ τὴν τοῦ Πατρὸς Θεοῦ.— Σελ. 12.

§ 10.—Συνεπῶς ὁ Ἰ Φ. Ρώδερφορδ καὶ οἱ περὶ αὐτὸν Σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς, ὡς αὐθαιρέτως καὶ κακῶς ἑρμηνεύοντες τὰς Γραφάς, ἐκπίπτουσι τῆς Εὐαγγελικῆς Ἀληθείας καὶ Ἀκριβείας, καὶ ὡς κακόδοξοι ἀποκηρυκτέοι ὑπό τε τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας, καὶ ἐξαφανιστέα τὰ Συγγράμματα αὐτῶν.— Σελ. 13.

ΕΡΩΤΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.—

§ 1.—Προσβάλλονται ἄλλα θρησκεύματα γνωστὰ καὶ προστατευόμενα ὑπὸ τοῦ Συντάγματος;
Σελ. 15.

§ 2.—Ἄλλα θρησκεύματα ὑοδὲ κἂν ἀναφέρονται· Μοναδικὸς δὲ καὶ κυριώδης στόχος τῶν Χιλιαστῶν εἶνε, τοῦτο μέν, νὰ παραστήσωσιτὰ Χριστιανικὰ συστήματα ὡς κυριαρχούμενα ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, τοῦτο δὲ νὰ ὑποστηρίζωσι τὴν δευτέραν ἔλευσιν τοῦ Κυρίου ὡς ἐγκόσμιον Βασιλείαν, χρονολογοῦντες μάλιστα αὐτὴν ἀπὸ τοῦ 1874, ἐποχῆς κατ' ἐξοχὴν ἐνάρξεως τῶν νεωτέρων ἀνακαλύψεων καὶ ἐφευρέσεων.— Σελ. 15.

§ 3.—Σχετικαὶ Περικοπαὶ ἐκ τῶν Βιβλίων αὐτῶν, πλὴν τῶν τοῦ Ἐρωτήματος Πρώτου ὑπ' ἀριθμοὺς § 4, 1. 2. 3. 4. 5. καὶ ἕτεραι τοιαῦται δέκα, ἐναφερόμεναι ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τὸ

ἀμφιμερὲς θέμα τῆς § 2 Ἐρωτήματος Δευτέρου..— Σελ. 16.

ΕΡΩΤΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.—

§ 1—Αἱ ἀναπτυσσόμεναι διδασκαλίαι ἀποτελοῦν αἵρεσιν τῆς Χριστιανικῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἢ ὄχι;— Σελ. 20.

§ 2.—Αἱ Χιλιαστικαὶ διδασκαλίαι ἀποτελοῦσιν αἵρεσιν οὐχὶ ἁπλῆν καὶ μερικὴν καὶ ἐπουσιώδη, ἀλλὰ καὶ πολυμερῆ καὶ σύνθετον καὶ οὐσιωδεστάτην, πρὸς δὲ τούτοις καὶ πόλεμον συνεπιστρατεύουσιν ἀπροκάλυπτον καὶ λυσσώδη κατά τε τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κλήρου ἰδίᾳ.—Σελ. 20.

§ 3.—Διαστροφεῖς καὶ κακοσπουδσταὶ τῶν Γραφῶν οἱ λεγόμενοι Σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς, ἀπελέγχονται τρανότατα οὐχί μόνον ἐκ τῶν μνημονευθεισῶν ἐν Ἐρωτήματι Πρώτῳ καὶ Δευτέρῳ εἰδικῶν Περικοπῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἀκολούθων σχετικῶν ὀκτώ, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τῷ θέματι προσαναφερομένων.— Σελ. 21.

ΕΡΩΤΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.—

§ 1.—Ἐὰν ἀποτελοῦσιν αἵρεσιν, ποῦ κεῖνται αἱ αἱρετικαὶ δοξασίαι καὶ εἰς τὴν ἐπικράτησιν τίνων ἰδεῶν τείνουσι;— Ποίους ἀποκαλεῖ ἡ Ἐκκλησία Αἱρετικούς, ποίους Σχισματικοὺς καὶ ποίας Παρασυναγωγάς;— Σελ. 27.

2.—Ὁ Ἰ Φ. Ρώδερφορδ, καταφρονητὴς καὶ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως, νομίζει ὅτι ἐπιλύει ἰδίαις

δυνάμεσιν ὅλα τὰ Θεολογικὰ καὶ Θρησκευτικὰ προβλήματα.— Σελ. 27.

§ 3.—Ὁ Ἰ Φ. Ρώδερφορδ, ὑμνητὴς τοῦ προαποβιώσαντος († 1916) δεινοῦ Κήρυκος καὶ ποιμένος Καρόλου Τ. Ρῶσσελλ.— Σελ. 28.

§ 4.—Ἀλλὰ καὶ παρ' ὅλον τὸν ὄγκον τῶν δύο μεγάλων κηρύκων, Ρῶσσελλ, καὶ Ρώδερφορδ, ἡ Γραφικὴ Ἑρμηνευτικὴ ἀκριβολογία ἐλέγχεται οὐχὶ ἁλωτὴ ἄνευ φόβου Θεοῦ καὶ Πνεύματος ταπεινώσεως.— Σελ. 30.

§ 5.—Παραδείγματα ὁ νηφάλιος τρόπος καὶ ἡ Ἑρμηνευτικὴ μέθσδος τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.— Σελ. 31.

§ 6.—Ἄνευ ὑπερβολῆς ἡ Ἑλληνικὴ ἀνέκαθεν διάνοια ἐστάθη πρότυπος Ἑρμηνευτικὴ εἰδικότης περὶ τὰ Γραφικὰ καὶ Θεολογικὰ ζητήματα, ἀναγνωρισθεῖσα καὶ ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων Διδασκάλων καὶ Θεολόγων.— Σελ. 32.

§ 7.—Οὐχὶ πάντα τὰ φῶτα ἰσοβάθμια καὶ ἰσοδύναμα, οὐδ' αὐτοὶ οἱ μυριάριθμοι ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ τὴν αὐτὴν ἐμφαίνουσι δόξαν καὶ λαμπρότητα.— Σελ. 33.

§ 8.—Τὰ Χριστιανικὰ προβλήματα καὶ ζητήματα δὲν ἐπιλύονται μὲ ρητορείας καὶ μὲ φαιδρότητας, ἀλλ' ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ ἐν περισσείᾳ ταπεινώσεως καὶ βαθείας ἐπιγνώσεως τῶν Μυστηρίων τοῦ Θεοῦ.— Σελ. 35.

§ 9.—Τίνας παρετήρησε καὶ ἐχαρακτήρισεν ἡ Ἐκκλησία ὡς Αἱρετικούς, τίνας ὡς Σχισματικοὺς καὶ τί ἐννοεῖ καὶ ὀνομάζει Παρασυνα-

γωγάς; — Σελ. 36.
§ 10.— Πηδάλιον Ἐκκλησίας καὶ Α´ Κανὼν τοῦ Μ. Βασιλείου, πῶς ἀποφαίνονται σχετικά; — Σελ. 38.
§ 11.—Σύνταγμα Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων Ράλλη καὶ Ποτλῆ, πῶς διαπραγματεύεται τὸ ζήτημα; — Σελ. 39.
§ 12.—Χρῆστος Ἀνδροῦτσος ἐν Δογματικῇ αὐτοῦ πῶς ἐκθέτει τὴν ὑπόθεσιν; — Σελ. 40
§ 13.—Ὁ Α. Διομήδης Κυριακὸς τίνα σχετικὰ ἀναφέρει ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἱστορίᾳ αὐτοῦ; — Σελ. 42.

ΕΡΩΤΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.—

§ 1.—Αἱ Χιλιαστικαὶ διδασκαλίαι ἐὰν τῷ ὄντι ἀποτελοῦσιν αἵρεσιν·— α´) Ἔχουσι σκοπὸν νὰ προσελκύωσι προσηλύτους εἰς Θρησκευτικὰ δόγματα, ὧν ἡ ἐν τῷ βίῳ ἐφαρμογὴ ἀπειλεῖ τὴν διατάραξιν τῆς πολιτικῆς τάξεως καὶ εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸς αὐτήν; — β´) Περιέχουσι προσηλυτισμὸν ἐνεργούμενον διὰ ψυχολογικῆς βίας ἢ ἀπειλῶν καὶ σκοπὸν ἔχοντα τὴν μεταβολὴν τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων; — γ´) Ἐπιδιώκεται ὁ προσηλυτισμὸς δι' ὑποσχέσεων ἀμοιβῶν διὰ χρηματικῶν παροχῶν εὐζωίας κλπ; — Σελ. 43
§ 2.—Ὁ Χιλιασμὸς Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ καὶ τῶν περὶ αὐτὸν Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς καὶ τὸ σχετικὸν χωρίον τῆς Ἀποκαλύψεως Ἰωάννου.— Σελ. 43.

§ 3.—Δὲν ἀποκλείεται ἡ μνημονευομένη ἐν τῇ Ἀποκαλύψει Χιλιετὴς χρονικὴ Περίοδος, νὰ εἶνε καθ' ἡμᾶς ὁλόκληρον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐξελίξεως τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ταξιθέτησις τῆς Δανιηλείου Χρονολογίας τῶν Χιλίων ταιακοσίων καὶ τριάκοντα πέντε ἡμερῶν ἐπὶ τὸ ἱστορικώτερον καὶ θετικώτερον καὶ ἐξήγησις δυνατὴ καὶ Εὐαγγελικὴ ὑποστήριξις.— Σελ. 45.

§ 4.—Ἀσυμφωνία ἡμῶν ἐπὶτῆς ἐκδοχῆς τῶν Χιλιαστῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν δευτέραν ἔλευσιν καὶ παρουσίαν τοῦ Κυρίου ὡς χαρακτῆρος Θεοκρατικῆς Βασιλείας τοῦ Μεσσίου ἐπὶ τὸ Ἰουδαϊκώτερον καὶ ὡς φοροῦ ἐν γένει Κοσμικῆς εἰρήνης καὶ εὐτυχίας, καὶ σχετικαὶ πρόσθετοι Περικοπαι ἐννέα.— Σελ. 48.

§ 5.—Παρατηρήσεις ἡμῶν ἐπὶ τῆς τοιαύτης Χιλιαστικῆς ἐκδοχῆς καὶ ἀντιπαραβολὴ καὶ ἀνασκευὴ ἐξ αὐτῶν τῶν Εὐαγγελικῶν ρήσεων.— Σελ. 54

§ 6.—Παράδοξοι ἀποκαλύψεις καὶ ὁμολογίαι τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ ἐπὶ τῆς τύχης τῶν Χιλιαστικῶν προσπαθειῶν καὶ κηρυγμάτων.— Σελ. 58.

§ 7.—Εὐσεβίου Καισαρείας πρώτη Ἱστορικὴ ἀναγραφὴ καὶ κρίσις περὶ τῆς Χιλιάδος τῶν ἐτῶν Παπίου μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν καὶ ὑποστάσεως μελλοντικῆς τῆς Χριστοῦ Βασιλείας σωματικῶς ἐπὶ τῆς γῆς.— Σελ. 61.

§ 8.—Α. Διομήδους Κυριακοῦ Ἱστορικὴ Ἀναγραφὴ περὶ τοῦ Χιλιασμοῦ τῶν πρώτων αἰώνων τοῦ Χριστιανισμοῦ.— Σελ. 62.

§ 9.— Μητροπολίτου Ἡρακλείας Φιλαρέτου Βαφείδου ὁμοία περὶ τοῦ ἀρχαίου Χιλιασμοῦ ἐξιστόρησις.— Σελ. 64.
§ 10.—Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Χ. Ἀνδρούτσου σχετικὰ περὶ τοῦ Χιλιασμοῦ ἐν τῇ Δογματικῇ αὐτοῦ ἀναφερόμενα.— Σελ. 66.
§ 11.—Τοῦ αὐτοῦ ὁμοίως τὰ ἐν τῇ Συμβολικῇ αὐτοῦ μνημονευόμενα.— Σελ. 67.
§ 12. - Ὁ Ἰ.Φ. Ρώδερφορδ κακόδοξος οὐ μόνον ἐν τῷ Χιλιασμῷ, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα σχεδὸν τὰ Χριστιανικὰ Δόγματα.— Σελ. 68.
§ 13.—Ὁ Ἰ.Φ. Ρώδερφορδ καὶ οἱ περὶ αὐτὸν κακόδοξοι καὶ περὶ τὴν ἀντίληψιν τῆς πνευματικότητος καὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, ὡς αἱ σχετικαὶ Περικοπαὶ ἀπελέγχουσιν.— Σελ. 69.
§ 14.—Ἀνάλυσις καὶ ἀνασκευὴ τῶν τοιούτων περὶ ψυχῆς θεωριῶν τοῦ Ἰ.Φ. Ρώδερφορδ.—Σελ. 71.
§ 15.—Συμπέρασμα ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ ἀντιπαράστασις ἑρμηνευτικὴ τῶν πρωτοΓραφικῶν χωρίων τῆς «Γενέσεως».— Σελ. 73.
§ 16.—Τρόπος ἀνήκουστος ἑρμηνείας τῆς ἀθώας προσκυνήσεως τῶν Μάγων ὑπὸ τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ.— Σελ. 75.
§ 17.—Τερατολογία ἑτέρα τοῦ αὐτοῦ Ἀμερικανοῦ Ἑρμηνευτοῦ περὶ τῶν γιγάντων τῆς προκατακλυσμιαίας Ἐποχῆς καὶ ἀνασκευή.— Σελ. 77.
§ 18.—Θεωρία τοῦ αὐτοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ περὶ τῶν βασάνων τοῦ Ἅδου καὶ ἀντίληψις περὶ Δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ μετὰ σχετικῶν Περικοπῶν. Σελ. 81.

§ 19.—Ἁρμόζουσα ἀναίρεσις καὶ καταπολέμησις τῆς ἐξωΓραφικῆς θεωρίας ταύτης τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ, προσαγομένων ἀποσεσαφισμένων Γραφικῶν χωρίων καὶ ἱστορικῶς μεμαρτυρημένων γεγονότων.— Σελ. 84.
§ 20.—Ἡ Ὀρθόδοξος Δογματικὴ Θεολογία Μακαρίου Μόσχας πῶς ἐκφράζεται σχετικὰ περὶ τοῦ ὡς ἄνω ζητήματος;— Σελ. 88.
§ 21—Ὁ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ κακοδοξεῖ καὶ περὶ τοῦ φωτός, θεωρῶν αὐτὸ ὡς συνυπάρχον μετὰ τοῦ Ἰεχωβᾶ.— Σελ. 89.
§ 22.—Ἀνασκευὴ καὶ διάψευσις τῆς ἀνακολούθου θεωρίας τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ περὶτοῦ φωτός.— Σελ. 91.
§ 23.—Καὶ ἄλλη φαντασιοκοπία τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ περὶ τῶν φωνηέντων ζώων τῆς Ἐδὲμ ὡς καὶ τοῦ ὄφεως ὀρθίως βαδίζοντος καὶ ἀντιπαράστασις καὶ ἀνασκευή.— Σελ. 93.
§ 24.—Ἀλλ' ὅπως ὁ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ ἑρμηνευτικῶς παρακινδυνεύει καὶ ἀστοχεῖ ὡς τὰ πολλά, οὕτω καὶ δογματικῶς δὲν ἵσταται καὶ μυθολογεῖ καὶ οἱονεὶ παραπαίει ὡς παραλληλίζων ὁμοῦ τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ τοῦ Ἑωσφόρου, καὶ σχετικαὶ Περικοπαί.— Σελ. 96.
§ 25.—Ἀντιπαρατητήσεις Γραφικαὶ περὶ τοῦ θέματος καὶ ἀνασκευὴ τῆς τοιαύτης ἀσυγνώστου συγχύσεως καὶ παραλληλισμοῦ τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἑωσφόρου.—Σελ. 98.
§ 26.—Ἀντιπαρατηρήσεις ὁμοίως καὶ Ὀρθόδοξος Ἑλληνικὴ Ἑρμηνεία ἐπὶ τῶν ὅρων, « Ἡ ἀρχὴ

τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ» τῆς Ἀποκαλύψεως καί, «Πρωτότοκος πάσης κτίσεως» τῆς πρὸς Κολοσσαεῖς Ἐπιστολῆς.— Σελ. 101.

§ 27.—Ἔκφρασις κατ' ἀρχὴν συμπαθείας πρὸς τὸν πολύμοχθον Ἰ.Φ.Ρώδερφορδ,ἀλλὰ καὶ ἐξαφανιστέα τὰ Συγγράμματα καὶ Φυλλάδια αὐτοῦ, ὡς κατάμεστα κατὰ πᾶσαν σχεδὸν Σελίδα πλανῶν καὶ κακοδοξιῶν ἀσυγγνώστου καὶ λίαν ἐπιβλαβῶν Θρησκευτικῶς καὶ δὴ Ὀρθοδόξως. Σελ.104.

§ 28.—Παράθεσις Συμβόλου Νικαίας τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως.— Σελ. 107.

§ 29.—Παράθεσις Συμβόλου τῆς Πίστεως τοῦ Μ. Ἀθανασίου.— Σελ. 108.

§ 30.—Παράθεσις ἄρθρου πρώτου Συντάγματος Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας.— Σελ. 111.

§ 31.—Ὁ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ καταγγέλλεται ἔνοχος κακοδοξίας πρὸς τὸν Θεὸν Πατέρα, μὴ φρονῶν Ὀρθοδόξως, ἀλλὰ λέγων καὶ ἀποκαλῶν Θεὸν ἁπλῶς, καὶ Ἰεχωβᾶ, καὶ ἀντιπαραβολὴ Εὐαγγελικῶν καὶ Ἀποστολικῶν χωρίων πρὸς σχετικὰς Περικοπὰς τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ.— Σελ. 112.

§ 32.—Ὁ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ καταγγέλλεται ἔνοχος κακοδοξίας καὶ πρὸς τὸν Θεὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Πατρός,μὴ φρονῶν Ὀρθοδόξως,ἀλλὰ λέγων καὶ ἀποκαλῶν πρωτόπλασμα καὶ κτίσμα, καὶ ἀποσαφιστικὰ περὶ τοῦ ἐναντίου Ἁγιογραφικὰ χωρία.— Σελ. 115.

§ 34.—Ἔλεγχος καὶ ἀντιπαραβολὴ σχετικῶν Περικοπῶν τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ ἐπὶ τοῦ θέματος.— Σελ. 117.

§ 34.—Ἐξακολούθησις καὶ ἀπέλεγχος ὁριστικὸς τῆς ἀτασθάλου ἑρμηνείας τοῦ Ἰ.Φ. Ρώδερφορδ ἐπὶ τοῦ Ἀποστολικοῦ χωρίου τοῦ Πέτρου, «ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθε... θανατωθεὶς μὲν σαρκί, ζωοποιηθεὶς δὲ τῷ πνεύματι», ὡς καὶ ἐπὶ λοιπῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.— Σελ. 125.
§ 35.—Χαρακτηρισμὸς τῆς Ἑρμηνευτικῆς μεθόδου τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ ὡς ἐξυπηρετικῆς τῶν ἐμμόνων αὐτοῦ σκοπῶν πρὸς κατάρριψιν τοῦ Δόγματος τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ ὑποβοηθητικῆς ἑπομένως τοῦ ἔργου τοῦ Ἀντιχρίστου.— Σελ. 130.
§ 36.—Ὁ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ ἔνοχος κακοδοξίας καὶ πρὸς τὸν Θεὸν Ἅγιον Πνεῦμα, μὴ προσκυνῶν καὶ δοξάζων Αὐτὸ ὡς Θεόν, ἀλλ' ὡς ἁπλῆν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν τοῦ Ἰεχωβᾶ καὶ σχετικαὶ αὐτοῦ Περικοπαί.— Σελ. 132.
§ 37.—Ἔλεγχος ἐπὶ τῆς κακοδοξίας τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, βάσει καὶ τῆς πρὸς Κολοσσαεῖς Ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.— Σελ. 136.
§ 38.—Ἔλεγχος ὁμοίως, α') ἐκ τῆς ἀκαταστασίας τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησιῶν, διακυβερνωμένων ἄνευ τῆς ἐνεργοῦ Ἐποπτείας καὶ Χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· καὶ β') ἐκ τῶν εἰδικῶν περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος χωρίων τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου.— Σελ. 139.
§ 39.—Ἕτεραι ἀντιφάσεις τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ περὶ τοῦ προσώπου τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ

Θεοῦ, ὑποδεικνυόμεναι ἅμα καὶ ἐλεγχόμεναι.— Σελ. 141.
§ 40.—Ἡ Ὀρθόδοξος Χριστιανικὴ Ὁμολογία περὶ Ἁγίας Τριάδος δὲν σέβεται κατὰ παραγωγὴν ἢ κατὰπαράταξιν τρεῖς Θεούς, ἀλλ'ἕνα καὶ τὸναὐτὸν Θεὸν ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν, ἐπεξηγουμένου οὕτως ἀκριβῶς καὶ τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἐνσάρκου Οἰκονομίας τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου, ὡς καὶ τῆς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι Συστάστεως καὶ Διακυβερνήσεως τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας.— Σελ, 143.
§ 41.—Ἑτέρα διλογία καὶ ἀντίφασις τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ περὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου, προερχομένη ἀκριβῶς καθ' ἡμᾶς ἐκ τῆς ἑτεροφροσύνης αὐτοῦ περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ σχετικαὶ Περικοπαί.— Σελ. 146.
§ 42.—Εἰλικρινὴς πρόσκλησις εἰς μετάνοιαν καὶ ἐπιστροφὴν τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ μετὰ καὶ τῶν ὀπαδῶν καὶ κρίσεις ἐπὶ τοῦ ὅλου ἔργου αὐτοῦ.— Σελ. 150.
§ 43.—Ἀλλὰ καὶ ἐπίκλησις Δικαστικῆς καὶ Πολιτικῆς Καταδίκης καὶ ἐξαφανίσεως τῶν Συγγραμμάτων καὶ Φυλλαδίων Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ, ὡς λίαν ἐπικινδύνων καὶ αἱρετικῶν.— Σελ. 153.
§ 44.—Ἐξαφανιστέα πρῶτον τὰ ἔργα τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ, ὡς περιέχοντα διδασκαλίας ἀντιβαινούσας πρὸς τοὺς Κειμένους Νόμους καὶ τὸ Πολιτικὸν Καθεστώς, καὶ ὡς ἀποσκοποῦντα προσηλυτισμὸν σκανδαλώδη καὶ ἀσυμβίβαστον, βάσει τῶν ἐπισυνημμένων Περικοπῶν. Σελ.155.
§ 45.—Ἐξαφανιστέα ὁμοίως, κατὰ δεύτερον καὶτρί-

τον λόγον τοῦ ἐπερωτῶντος ἀνακριτοῦ Δικαστοῦ Ἕβρου κ. Γ. Κασίμη, τὰ Χιλιαστικὰ Βιβλία ὅλα ἐν ὅλῳ, ὡς περιέχοντα καὶ παρέχοντα πλήρη προπαγανδιστικὸν σκοπόν, τείνοντα νὰ μεταστήσῃ τοὺς ἀστηρίκτους καὶ εὐχερῶς δελεαζομένους εἰς τὰ γαργαλιστικὰ αὐτῶν κηρύγματα, καὶ δὴ εἰς τὸ περὶ ἐγκαθιδρύσεως νέας καὶ δικαίας Κυβερνήσεως τῆς Βασιλείας τοῦ Μεσσίου ἐπὶ τῆς γῆς.— Σελ. 159.

§ 46.—Σχετικαὶ Περικοπαὶ ἐκ τῶν Βιβλίων Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω θέσεως.—Σελ. 162.

§ 47.—Τελευταῖαι παρατηρήσεις καὶ κρίσεις ἐπὶ τῆς ἑρμηνευτικῆς μεθόδου καὶ τάσεως τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ, ἐπιζητοῦντος ἐνσυνειδήτως ἢ ὑποσυνειδήτως ἐν παντὶ καὶ τὴν ἐκ τῆς προσαγωγῆς Γραφικῶν χωρίων ὑποστήριξιν τῶν θεμάτων αὐτοῦ, γινομένου δ᾽ οὕτω, καίπερ ἐξ ἀντιθέτου κατὰ τὸ φαινόμενον ὁρμωμένου, τὸ εὐστομώτερον στόμα καὶ ὄργανον τοῦ Ἀντιχρίστου καὶ Σατανᾶ.— Σελ. 166.

§ 48.—Ἐπίκλησις εἰς ἐπικουρίαν καὶ τῆς σχετικῆς Δικαστικῆς Ἐκθέσεως τοῦ Εἰσαγγελέως Ἐφετῶν Αἰγαίου κ. Φ. Τσαπραλῆ.— Σελ 168.

§ 49.—Ὁ Χιλιασμὸς ὡς κεκαλυμμένη Ἰουδαϊκὴ αἵρεσις κατὰ καὶ γνώμην καὶ χαρακτηρισμὸν τοῦ κ. Φ. Τσαπραλῆ, καὶ σχετικαὶ Περικοπαὶ ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορ.— Σελ. 173.

§ 50.—Γνώμη καὶ χαρακτηρισμὸς τῶν Χιλιαστῶν κατὰ καὶ Παν. Ν. Τρεμπέλαν. ζηλωτὴν Θεολόγον καὶ μελετητὴν ὡσαύτως καὶ ἀναιρέτην τῶν

πλανῶν καὶ κακοδοξιῶν αὐτῶν.— Σελ. 178.

§ 51.—Γενικὸν σχετικὸν Συμπέρασμα ἡμῶν καὶ κρίσις.— Σελ 180

§ 52.—Ἀναγραφὴ Συγγραμμάτων Χιλιαστῶν.— Σελ. 183.

§ 53.—Ἀναγραφὴ Φυλλαδίων Χιλιαστῶν.— Σελ. 184.

§ 54.—Ἀναγραφὴ «Προλόγου Δημιουργίας» τοῦ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ, καὶ Σημείωσις ἡμετέρα.— Σελ. 185.

§ 55.—Ἀναγραφὴ Πληθυσμοῦ τῆς Γῆς, κατὰ Ἠπείρους, Φυλὰς καὶ Δόγματα ἢ Θρησκείας κατὰ Ἰ. Φ. Ρώδερφορδ.— Σελ. 186.

§ 56.—Σταχυολογίαι τινές χαρακτηριστικαὶ ἐκ τῆς Βιβλιολογίας τῶν Χιλιαστικῶν Συγγραφῶν καὶ Ἀντισημειώσεις ἡμέτεραι I, II, III, καὶ IV.— Σελ. 187.

§ 57.—Ἐπισημειώσεις ἄλλαι ἡμέτεραι καὶ παραπομπαί.— Σελ. 189.

§ 58.—Συμβολικαὶ Περικοπαὶ Ἀποκαλύψεως καὶ Ὑπόμνημα σχετικὸν ἡμέτερον.— Σελ. 191.

—Ἐπισφραγιστικὰ ρητά.— Σελ. 193.

—Ἐπίμετρον Α′ - Πεπλανημένη κατεύθυνσις τῆς ζωῆς καὶ φοβερὰ ἀποτελέσματα.— Σελ 195.

—Ἐπίμετρον Β′ - Λελογισμένη κατεύθυνσις τῆς ζωῆς καὶ χρῆσις ἀρίστη τῶν δωρεῶν τοῦ Παναγάθου Θεοῦ.— Σελ. 197.

—Ἐπίμετρον Γ′ - Ἀνθρωπίνης Ἐπινοίας καὶ Φι-

λαρεσκείας κατασκευάσματα.— Σελ. 198.
—Πλαίσιον Χριστιανικῆς Ἠθικότητος.— -Σελ. 202.
—Ἔκκλησις πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν.—
Σελ. 203.
—Πίναξ τῶν Περιεχομένων.— Σελ. 209.
—Παροραμάτων τὰ κυριώτερα.— Σελ. 223.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ

Σελ.	θ΄	Στίχ.	17	αἰῶνας,	γράφ.	αἰῶνας
»	1	»	9	διατάξεις	»	Διατάξεις
»	2	»	30	ἤλθεν	»	ἦλθεν
»	15	»	25	πρώτου	»	Πρώτου
»	20	»	14	ἀπλῆν	»	ἁπλῆν
»	24	»	26	ἀτυχίαν	»	εὐτυχίαν
»	35	»	5	γινώσκοντε	»	γινώσκοντες
»	36	»	17	σχισματικοὺς	»	Σχισματικοὺς
»	39	»	2	διαφόως	»	διαφόρως
»	70	»	4	εἶνε	»	εἶνε
»	75	»	25	ἐνεργετικὴ	»	εὐεργετικὴ (πιθανῶς)
»	80	»	18	Ρόδερφορδ	»	Ρώδερφορδ
»	86	»	24	6-7),	»	6-7).
»	95	»	8	Τὶς	»	Τίς
»	99	»	6	Υἱοῦ καὶ Λόγου	»	Υἱὸν καὶ Λόγον
»	101	»	30	ἀληθινός·	»	ἀληθινός,
»	111	»	1	νεκρούς.	»	νεκρούς,
»	117	»	30	μεταπλάττοντες·	»	μεταπλάττοντες,
»	120	»	16	Ἁφοῦ	»	Ἀφοῦ
»	124	»	6	αὐτῆς	»	αὐτῆς
»	126	»	9	χωρίου	»	χωρίον
»	130	»	10	εἶχεν	»	εἶχεν
»	135	»	6	τὶ	»	τί
»	137	»	6	ἐπιστολῇ	»	Ἐπιστολῇ
»	140	»	24	16,13-15),	»	16, 13-15).
»	143	»	21	ὑποστάσεων	»	Ὑποστάσεων.—
»	150	»	25	πιστεύουδι	»	πιστεύουσι
»	151	»	18	ἐπ-	»	ἐπὶ
»	152	»	19	νῦν δὲ	»	νυνὶ δὲ
»	154	»	11	αὗται	»	αὗται
»	159	»	28	εὐσυνειδήτου	»	ἐνσυνειδήτου
»	164	»	4	Μεοσίου	»	Μεσσίου

Σελ. 170	Στίχ.	8	συμαίνει	γράφ.	συμβαίνει
» 179	»	11	ἁπλῶς	»	ἁπλῶς
» 180	»	31	πρὸ	»	πρὸς
» 183	»	4	δύνατα	»	δύναται
» 188	»	12	δὰ	»	διὰ
» 194	»	23	καυχήσετάι	»	καυχήσηται
» 195	»	1	ἀγγέλλων	»	ἀγγέλων
» 199	»	20	οὔ	»	οὗ
» 204	»	12	ἀποφατιστικότητος	»	ἀποφασιστικότητος
» 204	»	14	Ἡ πίστις	»	Ἡ Πίστις
» 210	»	18	ὗοδὲ	»	οὐδὲ
» 210	»	30	ἐναφερόμεναι	»	ἀναφερόμεναι
» 219	»	6	ὑποστάσεσιν	»	Ὑποστάσεσιν